NOTICES
OF
SANSKRIT MANUSCRIPTS

Sharada Oriental Series No. 1 : I

NOTICES
OF
SANSKRIT MANUSCRIPTS

Vol. I

RAJA RAJENDRALALA MITRA
MM. HARAPRASADA SASTRI

Biographical Sketches
SATKARI MUKHOPADHYAYA

Sharada Prakashan
DELHI-110052
1990

S
0[illegible]'019
N 012 [illegible]
V.1

First Published : 1871 – 1911
Reprinted : 1990
ISBN : 81-85320-11-X (Set)

THE ASIATIC SOCIETY
CALCUTTA-700016
ACC NO. S 2996
DATE 26.9.91

Published by :
SHARADA PRAKASHAN
E-239, Shastri Nagar,
DELHI - 110052, Ph: 7231820

Printed at :
NEW GIAN OFFSET PRINTERS
495, D.D.A. Complex, Shahzada Bagh,
Inderlok, DELHI - 110035

G.P. OFFSET PRINTERS

Sl no - 83282

PREFACE.

In May, 1868, Paṇḍit Rádhákṛishṇa, of Lahore, suggested to His Excellency the Viceroy, the "compilation, by Government, of a catalogue of all the Sanskrit manuscripts preserved in the Libraries of India and Europe, and stating that anything done towards the encouragement of Sanskrit learning would be gratefully appreciated by scholars." The suggestion was most favourably received, but owing to the want of the necessary materials, the work could not then be undertaken; with a view, however, to further the object, and to discover and utilize the large collections of Sanskrit MSS. lying unnoticed and uncared for in native libraries it was, among other things, resolved—

1st. "To print uniformly all procurable unprinted lists of Sanskrit manuscripts in Indian Libraries, and to send them to the various learned societies of Europe and to individual scholars in Europe and India, with an intimation that the Government will carefully attend to their suggestions as to which of the manuscripts therein mentioned should be examined, purchased or transcribed."

2nd. "To institute searches for manuscripts, and to this end prepare lists of desirable codices; to distribute these lists among scholars and other persons willing to assist in the search, with a request that they report their discoveries to such officer as may from time to time be appointed by the Government of India; and to depute competent scholars on tours through the several presidencies and provinces to examine the manuscripts reported upon, to seek new manuscripts, to purchase manuscripts procurable at reasonable rates, and to have copies made of such manuscripts as are unique or otherwise desirable, but which the possessors refuse to part with."

In Bengal the task of collecting the lists was made over to the local Asiatic Society, and by it intrusted to the writer of this note.

The following pages are the first-fruits of the undertaking on this side of India. In submitting them to the public, the Compiler is anxious that their scope and purpose as laid down in the Government Resolutions quoted above, should be distinctly understood; that nothing

more should be expected from them than just what they profess to be—records of names, dates, extent and subjects of little-known manuscripts, with just so much of explanation as might awaken, without presuming to gratify, curiosity, and assist competent scholars in the examination and analysis of such works as are likely to prove interesting, with a view ultimately to the compilation of a catalogue *raisonné* of Sanskrit literature. The catalogue of the Asiatic Society's Library has been adopted as a guide, and only such codices have been noticed as are not to be found in it. Those described as belonging to the Asiatic Society were, when first examined, in the possession of a Paṇḍit at Benares, from whom they have since been purchased.

The works have been named as they have turned up, without any attempt at classification. It is intended, however, to supply a classified index on the completion of a Volume.

The Sanskrit portion of these Notices has been revised by Paṇḍit Harachandra Vidyábhushaṇa.

Mániktalah, 20*th April*, 1871.

RĀJĀ RĀJENDRALĀLA MITRA (1822-1891)

Rājā Rājendralāla Mitra is rightly called the pioneer of scientific research in history in India. He was an institution in himself.

Rājā Rājendralāla Mitra was born on February 16, 1822 at Sunra, in the District of 24 Parganas, Bengal, as the twenty-forth descendant of Kālidāsa Mitra, who is believed to have migrated from Kanauj to Bengal. Kālidāsa Mitra was the founder of an old and respectable Kayastha family of Bengal. Rājandralāla's great grandfather, Rājā Pītāmbara Mitra, was a notable person in the Court of Delhi and the then monarch awarded him the hereditary title of Raja Bahadur through a royal charter *(sanad)*. It is known from authentic records that Pītāmbara Mitra helped, in 1781, Warren Hastings to suppress the revolt of Chait Singh of Benares. Rājendralāla's father Janamejaya Mitra (1796-1869) did not inherit much of the family's fortune and lived in the suburb of Calcutta like a commoner but devoted himself to literary pursuits. His writings were admired by his contemporaries.

Rājendralāla received his early education from a *pāṭhaśālā*, a vernacular primary school and learnt some Bengali and Persian. He was also educated in English in the Hindu Free School of Gobinda Chandra Basak. On completion of his studies in the school he

joined the Medical College, Calcutta, in 1837. He studied there for four years, with much promise but had to leave the College due the opposition of some Englishmen. Most Probably he was expelled from the College because he refused to disclose the names of some students who had committed some crime. While studying medicine, he mastered the English language thanks to the teaching of one Mr. Cameran. After leaving the Medical College, he turned his attention to legal studies, but for some unknown reasons he never qualified himself as a full-fledged lawyer. During this period he acquired profound knowledge of Sanskrit, Persian, Hindi and Urdu. He also learnt German, Greek and Latin. Even at the age of twenty-four, Rajendralala became well-known for his versatility and was appointed the Librarian of the Asiatic Society in 1846 and simultaneously served as the Assistant Secretary of the Society from 1846 to 1856. In the Asiatic Society, Rājendralāla found his desired field for indological research and remained associated with it, in various capacities, till his death, such as librarian, assistant secretary, secretary, vice-president and president. He was the first Indian president of the Society (1885).

During his tenure as the assistant secretary of the society, Rājendralāla fully utilised the opportunity of coming into contact with a host scholars as well as having access to the rich collection of books and manuscripts in the Society's library. As a result of his indepth study and research he published many articles in the journal of the Society, the first of them was entitled *Inscriptions from the Vijaya Mandir, Udaypur,* published in the January 1848 issue. One of the important contributions of Rājendralāla Mitra to Indology is editing and publishing Sanskrit texts. His editions appeared in the series *Bibliotheca Indica.* Among the

Sanskrit texts he edited and published in the series, the following deserve special mention: *The Nītiśāra of Kāmandakī* (2 vols. 1849-1884), *Caitanyacandrodaya* of Kavikarṇapūra (1854), *The Taittirīya Brāhmaṇa of the Black Yajurveda* (3 vols. 1859-1890), *Chāndogyopaniṣad* (1862), *The Taittirīya Āraṇyaka of the Balck Yajurveda* (1872), *The Taittirīya Prātiśākhya* (1872), *The Gopatha Brāhmaṇa of the Atharvaveda* (1972), *Agnipurāṇa* (3 vols. 1873-1878), *Aitareya Āraṇyaka* (1876), *Aṣṭasāhasrikā Prajñāpāramitā* (1888), and *The Bṛhaddevatā of Śaunaka* (1892, published posthumously). His original work, *The Sanskrit Buddhist Literature of Nepal* which opened up new vistas in the field of Buddhist studies, was published in 1882.

Rājendralāla's field of research in Indology was vast and varied. He was not satisfied only with the editing and publication of ancient Sanskrit texts. He carried on his research in archaeology, antiquities, history and polity. As a result he presented to the scholarly world, his monumental works like *The Antiquities of Orissa* (2vols. 1875-1880), *Buddha Gaya, the Hermitage of Sakya Muni* (1878), and *Indo-Aryans* (2 vols. 1881).

Rājendralāla was also a pioneer in the field of searching and cataloguing Sanskrit manuscripts. This task he carried on with a missionary zeal. Reports of manuscripts compiled by him, such as *Catalogue of Sanskrit Manuscripts existing* in *Oudh* (1872-1883), *A Report on Sanskrit Manuscripts in Native Libraries in Bengal* (1875), *A Descriptive, Catalogue of Sanskrit Manuscripts in the Library of Asiatic Society of Bengal* (1877) and *A Catalogue of Sanskrit Manuscripts in the Library of H.H. the Maharaja of Bikaner (1880)* bear enough testimony to his untiring labour in this field. Rājendralāla's most outstanding work, so far searching and cataloguing Sanskrit manuscripts are concerned,

however, is the *Notices of Sanskrit Manuscripts* (9 vols. 1871-1888). This is a monumental work, along with the second series compiled by MM. Haraprasāda Śāstrī, is still of perennial value and usefulness. Among other important catalogues compiled by him, mention must be made of *Catalogue of Curiosities in the Museum of the Asiatic Society* (1849) and *A Catalogue of Books and Maps in the Library of Asiatic Society of Bengal* (1856).

Rājendralāla was appointed, in 1856, the Director of the Wards' Institution, a school established by the Government for the education of minor chiefs and zaminders. While serving this institution, he proved to be a good teacher and able administrator.

An outstanding Indologist as he was, Rājendralāla was associated with a number of institutions devoted to the cause of spreading education among the masses and providing textbooks to the students of school level. He was one of the ten members of the School Book Society which published books in English and oriental languages. He was also an active members of the Vernacular Literature Society, founded in 1850, which published textbooks in Bengali. He not only took active part in the activities of these societies, but also wrote many textbooks to be published by them. Some of the textbooks written by him may be mentioned here. They are: *Prākṛta bhūgola darśana* (1860), *Mebārer rājetivṛtta* (1861), *Sivajir caritra* (1860). With the financial assistance of the Vernacular Literature Society, he edited and published a Bengali journal under the title *Vividhartha Sangraha* (1851-1860). The journal contained articles on a variety of subjects such as history, biographies, places of pilgrimage, zoology, food and agriculture, trade and commerce, etc. He was also a member of the selection committee of the famous journal *Tattvabodhini*, started in 1843.

Rājendralāla was a philanthropist and was actively associated with almost all the works carried on in public interest in nineteenth century Bengal. He was a member of the British Indian Association and was elected its Vice-President; he was elected a fellow of the University of Calcutta. When Calcutta Municipality was formed, he was elected its Commissioner. He was member of the Bethune Society, Society for the Promotion of Industrial Art, Association of the Friends for the Promotion of Social Improvement, the Photographic Society and the Sarasvata Samaja. When the Englishmen in India stood against the government move to abolish discrimination in justice between Indians and Englishmen, he did not hesitate to oppose the Englishmen and to declare: "Devoid of merits which characterize a true Englishmen, and possessing all the defects of the Anglo-Saxon race, these adventurers, from England have carried ruin and devastation to wherever they have gone."

Rājā Rājendralāl Mitra received many honours and titles in recognition of his service to the society, scholarship and the people of the country. Doctor of Law (*honoris causa*) was conferred on him by the University of Calcutta in 1876. The titles of Rai Bahadur, C.I.E. and Raja were conferred on him by the Government. Besides, he received several honours from foreign countries.

Rājendralāla died on July 26, 1891 at the age of sixty-nine.

MAHĀMHOPĀDHYĀYA HARAPRASĀDA ŚĀSTRĪ (1853-1931)

Mahāmahopādhyāya Haraprasāda Śāstrī is a name in the field of study and research in Indology in general and Buddhism in particular. He is known not only for his multi-faceted scholarship and erudition but also for his scientific approach to the ancient and medieval literature and his insight into the historical data he collected from such literature and related material.

Haraprasāda was born on December 6, 1853, in Naihati, District of 24 Praganas, Bengal, in a family of traditional Sanskrit pandits. His ancestors were well-known for their erudition and faithful observance of religion, but they could rise above the superstitions and retrograde traditions of their time. His ancestor, Rājendra Vidyālaṅkāra (17th cent.) from whom Haraprasāda was seventh in succession, was a very learned man and as such was appointed the court pandit (*sabhāpaṇḍita)* by the then raja of Naldanga in the district of Jashore and settled there. Haraprasāda's great grandfather Māṇikya Tarkabhūṣana (d. 1809) migrated from Khulna and settled in Naihati, 38 kilometres north to Calcutta, in 1757. He taught Navya-Nyāya and *Smṛti* in his own *pāṭhaśālā* (called *ṭol* in Bengali) and earned a fame as a successful teacher of those subjects. He was known to Sir William Jones who sought his advice about the interpretations of Hindu law from time to time. Māṇikya's third son Śrīnātha Tarkālaṅkāra, who died in the hands of decoits at the age of only thirty, was a talented pandit. His son Rāmakamala Nyāyaratna. (d. 1861) was also a noted scholar of his time. Haraprasāda was the fifth son of Rāmakamala. His early name was Śaratnātha

which was changed to Haraprasāda owing to the fact that he recovered from a serious illness through the grace of Śiva (i..e. Hara). His primary education was started in the Kandi High School where his eldest brother Nandakumāra (1835-1862) was the head pandit. On the untimely demise of Nandakumāra, Haraprasād's education was neglected. He then admitted in the Sanskrit College, Calcutta by Iswarchandra Vidyasagar and lived in the hostel run by the latter at his residence. Thus Haraprasāda came in contact with Vidyasagar, which gradually became closer and greatly influenced Haraprasāda's personality, literary taste and scholarly insight.

Haraprasāda studied in the Sanskrit College and the Presidency College from 1866 to 1877. Among his teachers in the Sanskrit College, he was influenced by Prasannakumar Sarvadhikari and Maheshchandra Nyayaratna, both principals, Dwarakanath Vidyabhushan and Ramanarayan Tarkaratna. All these teachers were profound scholars of Sanskrit and at the same time progressive in their thoughts.

Haraprasāda graduated from the Presidency College in 1876 and passed the M.A. examination from the Sanskrit College in 1877, being placed in the First Class and obtained the Degree of Śāstrī. While a student of the M.A. class, he was introduced to the Bengali novelist Bankim Chandra Chattopadhyaya (1838-1894) and his research work *Bhārata Mahilā* was published in the *Vaṅgadarśana* edited by Chattopadhyaya. A few articles by Harprasāda were published, even when he was a student, in the *Vaṅgadarśana* and the *Āryadarśana*, edited by Jogendranath Vidyabhushan (1845-1904?).

Haraprasāda started his career as a teacher of Here School, Calcutta and taught subsequently in the Canning College, Lucknow, Presidency College, Calcutta, Dacca University and Sanskrit College, Calcutta. Later on he was appointed the principal of the Sanskrit College. He came in contact with Ramesh Chandra Datta (1848-1909) and Rājā Rājendralāla Mitra (1822-1891) at an early age. Both these noted indologists recognised his talent and considered him to be an equal in scholarship. He assisted the former in his Bengali translation of the *Ṛgveda.* He also worked with Rājendralāla and assisted him in compilation of his *Buddhist Sanskrit Literature of Nepal.* This opportunity of working with Rājendralāla enabled him to learn the technique of reading, deciphering and interpreting old manuscripts. As a matter of fact the succeeded Rājendralāla, after the latter's demise, the projects of the Asiatic Society for discovering and cataloguing of old manuscripts. He was a keen student of history. History did not mean to him simply dry chronology of royal dynasties and their achievements and conflicts, but it meant the development in the life and culture of the people. He discovered history of the people from the old records which he himself discovered and interpreted. As a discoverer of manuscripts, he was crowned with unparalleled success. Among his noted discoveries three are very important; they are: *Saundarananda kāvya* of Aśvaghoṣa, *Rāmacarita* of Sandhyākaranandin and Kīrtilatā of Vidyāpati Ṭhākura. All these three manuscripts he discovered in Nepal. Besides, he discovered the *Varṇaratnākara* of Jyotirīśvara. But the most important discovery of Haraprasāda was the mistic songs of the saint poets of the Vajrayāna sect. The four collections of such songs he discovered were the *Caryācaryaviniścaya* of Luipāda, the *Dohākoṣa* of Sarohavajra, the *Dohākoṣa* and the *Dākārṇava* of Kānhapāda. He discovered all these four collections in

1907 in Nepal and then edited and published them, in 1916, under the title *Hajāra bacharera purāṇa Bāṅgālā bhāṣāya Bauddhagāna o Dohā.* This publication started a new era in the linguistic research in Bengali, Maithili, Asamiya and Oriya, since the language of these songs marks the beginning of all these eastern languages. Śāstrījī also edited for the first time Aśvaghoṣa's *Saundaranada* which was published in the *Bibliotheca Indica* series of the Asiatic Society (1910).

Other important contributions of Haraprasāda to Indology include his descriptive catalogues of Sanskrit manuscripts, and the second series of the Notices of Sanskrit Manuscripts (First series was compiled by Rājā Rājendralāla Mitra), both published by the Asiatic Society

Besides Sanskrit and historical studies, Haraprasāda is well-known for his service to the cause of Bengali language and literature. He was a prolific writer in Bengali and enriched the language by both his creative and critical and analytical writings. Like Bankimchandra he could write in both the chaste sanskritized and popular styles. Among his Bengali writings mentioned may be made of *Kāñcanamālā* and *Bener meye*, both novels based on some historical themes, though not exactly historical novels. Most of his Bengali articles deal with Sanskrit poets and poetry. Through these articles, he added a new dimension to the literary criticism of Sanskrit poetry.

Haraprasāda is known as one of the pioneers of Buddhist studies in India. His forte was Tantric Buddhism. He was the first to assert that though Buddhism is known to have disappeared from the soil of India, it does live in the religious traditions and practices of eastern India, particularly of Bengal. He

showed that Dharma Ṭhākura worshiped by Bengali Hindus is nothing but a deified Buddhist symbol. He also indentified quite a few gods and goddesses in the Hindu pantheon of Eastern India, as Buddhist deities.

Haraprasāda died on December 17, 1931 at the age of seventy-eight.

Vasanta Pancami SATKARI MUKHOPADHYAYA
1990
Delhi

NOTICES OF SANSKRIT MSS.

I.

Chhanda-Sútra.

A treatise on Sanskrit Metres, attributed to Piñgala. It is generally supposed to be one of the *añgas* or subsidiary branches of Vedic learning, but the number of Vedic metres given in it is limited to a few of the leading ones only. It is divided into eight chapters, and has a running commentary (Mritasanjívaní) by Haláyudha, the prime minister of Lakshmaṇa Sena of Bengal, who lived in the 12th century. Colebrooke has given an abstract of it in his essay on Sanskrit Prosody. *Asiatic Researches*, X. p. 390, Max Müller's *Sanskrit Literature*, p. 147. *Indische Studien*, VIII. p. 1.

१ । छन्दःसूत्रं, मृतसञ्जीवनीनामवृत्तिसहितम् ।

ग्रन्थकारः पिङ्गलः । वृत्तिकारः हलायुधः ।

विवरणं । परिमाणं सम्पूर्णंच । पत्रसङ्ख्याः ५२ । प्रतिपृष्ठस्य पङ्क्तिसङ्ख्याः ७—८ । श्लोकसङ्ख्याः १२०५ । अक्षरं नागरं । तद्धारकः देवीप्रसादः । लेखनकालः संवत् १८१२ ।

प्राप्तिस्थानं । काशीवासी श्रीवामनाचार्यः ।

मूलस्य प्रारम्भवाक्यं । धी श्री स्त्री म् ।

वृत्तेः प्रारम्भवाक्यं । श्रीमत्पिङ्गलनागोक्तच्छन्दःशास्त्रमहोदधेः ।

इत्यादि मौक्तिकमालेव काञ्चित् विचिनोम्यहं ॥

मूलस्य समाप्तिवाक्यं । एवं प्रत्ययविभागः ।

इतः परिसमाप्तिवाक्यं। पिङ्गलाचार्य्यरचिते छन्दःशास्त्रे यथागमः।
अतस्तत्रोपयोगी नाम इति निश्चितवानितः ॥
इति पिङ्गलच्छन्दोवृत्तौ अष्टमोऽध्यायः।
विषयः। छन्दसां विवरणं।

II.

Vrihdáraṇyaka Bháshya.

A commentary by S'úres'vara on the Upanishad of that name. The work is scarce. The MS. is incomplete, but correct. The Asiatic Society's edition of the Upanishad contains the commentary of Sañkara with the gloss of Ánanda Giri.

२। वृहदारण्यकभाष्यं।

ग्रन्थकारः सूरेश्वरः।

विवरणं। तुल्यार्थं परिमाणं असम्पूर्णञ्च। प०* १२८। पङ्क्ति०† ११। श्लो०‡ ४२११। अ०§ नागरं। आ०|| देशीयकागजः। का०¶ शकाब्दाः १२१९। स्था०** काशीवासीगोपालनारायणः।

प्रा० वाक्यं। या विद्या विभवप्रकृतविपुलाद्वैतप्रपञ्चाचिता-
ज्ञानध्वान्तनिरोधिनात्ममनसो यं भावतो मन्यते।
निर्भीतं सकलाभिधानमनव्यापारदूरस्थितं
वन्दे वन्दितविश्वमव्ययमजं भक्त्या तमेकं विभुं ॥

समाप्तिवा०। न वेदार्थो न चापीदृक् तर्केणाप्युपपद्यते।
शिष्याभिप्रेयकं दद्यात् यथोक्तं न्यायवर्त्मना ॥
इति वार्तिकक्रमेण सप्तमोऽध्यायः। इति वर्त्तीयस्य षष्ठं ब्राह्मणं समाप्तं ॥
विषयः। वृहदारण्यकोपनिषदर्थविवरणं।

---

* प० पत्रसङ्ख्या।
† पङ्क्ति० प्रतिपृष्ठस्य पङ्क्तिसङ्ख्या।
‡ श्लो० श्लोकसङ्ख्या।
§ अ० अक्षरं।
|| आ० आधारः।
¶ का० लेखनकालः।
** स्था० प्राप्तिस्थानं

III.

Tribháshyaratna.

This is a Prátiśákhya or phonology of the Black Yajur Veda, in twenty-four chapters, containing rules regarding the accents, pronunciation, &c., of the different branches of that Veda; compiled by an anonymou, author, who says he has collected in it the substance of the śikshás by Átreya Máhisheya, and Vararuchi. The MS is remarkably correct and beautifully written. A second MS. in the collection is imperfect.* Wilson's Mackenzie MSS. I. p. 7. Max Müller's Sanskrit Literature, p. 137.

३ । त्रिभाष्यरत्नम् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनं परिष्कृतं तुलापत्रलिखितञ्च । प० १५२ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० २१६० ।
अ० नागरं । ला० हेमोपकामजः । का० संवत् १६४२ । स्था० काशीवासीश्रीयुत-
बाबुशीतलप्रसादः ।

आ० वाक्यं । अभियुक्तः प्रणम्यादौ गणेशवरदं हृदयं ।
गुरूनपि गिरं देवीमिदं वक्ष्यामि लक्षणं ॥

समाप्तिवा० । मू० परे पूर्वमिति । टी० अष्टाध्याय्यसंग्रहं । वीप्सा शास्त्रपरिसमाप्तिं
द्योतयति ।
इति श्रीत्रिभाष्यरत्ने प्रातिशाख्यविवरणे चतुर्विंशोऽध्यायः ।

विषयः । आत्रेयमाहिषेयवररुचिमतानुसारिकृष्णयजुर्वेदीयप्रातिशाख्यविवरणं ।

IV.

Gṛihya Smṛiti.

S'aṅkha's exposition of the domestic rites and sacrifices of the Ṛig Veda, with an anonymous commentary. The work is divided into six chapters of which the MS. under notice embraces only four.

---

* Since writing the above, I have seen the first ten chapters of the work, along with an English translation, published in the Journal of the American Oriental Society, IX. p. 1.

४ । गृह्यस्मृतिः सविवरणा ।

ग्रन्थकारः [illegible] । विवरणकारः——?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धं चारुलिखितञ्च । प० ७२ । पङ्क्ति० ११—१२ । श्लो० २००० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १६१० । स्था० काशीवासीश्रीयुत-बाबुशीतलप्रसादः ।

प्र० ग्रा० वाक्यं । अथातः पाकयज्ञान् व्याख्यास्यामः ।

शे० ग्रा० वाक्यं । नमस्यामि गुरून् सर्व्वान् प्रज्ञानुपदलिप्सया ।
अल्पप्रज्ञोऽपि प्रसादेन येषां साध्वेव जल्पति ॥

समाप्तिवा० । यथा शेलाकाः कर्त्तव्याः । चाक्रोमधूकादयः कर्त्तव्या इति । हिरण्यासोऽध्याय-परिसमाप्तौ स्वस्त्ययनाय । इति द्राह्यायणीये गृह्यस्मृतिभाष्यविवरणे चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । स्मार्त्तकर्म्मविवरणं । ग्रन्थस्तु षडध्यायात्मकः, अत्र तु चत्वारोऽध्याया वर्त्तन्ते ॥

V.

Dánachandriká.

On alms and gifts and the time and mode of consecrating them. By Divákara Bhatta.

५ । दानचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः दिवाकरभट्टः ।

विवरणं । प्रायः परिशोधितं समीचीनञ्च । प० ११६ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २१०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकाताया एशियाटिक्-सोसाइटी ।

प्र० वाक्यं । प्रणम्य मातरं गङ्गां भैरवं गणमहर्षीं ।
महादेवाख्यपितरं नीलकार्णविशारदम् ॥

समाप्तिवा० । प्रतिदिवसमावर्त्तयः । तदभावे तु त्रिंशद्वारं प्रत्यहः प्राणायामैश्चात्मोऽघमर्षणं जपेत् । महापापैः मुच्येत । मत्वा चेत् प्राणायामान् प्राक् वै निष्क्रम्य स्नाना-दिति ।

विषयः। सुवर्णदानगुडादानादिविविधदानविरूपणं। इदं खण्डितमिव प्रतिभाति, यत इति श्रीत्यादिवाक्यात्परमपि ग्रन्थविषयो लिखितः। तदनन्तरं समाप्तिसूचकवाक्यं नास्ति।

VI.

Jívanmukta Upanishad.

Vedantic doctrine of salvation or final absorption by Danta, an Asúra. This is called an Upanishad, because it treats of the same subject which the leading works of that name have for their theme, but it forms no part of the Vedas, and therefore has no claim to be reckoned as an Upanishad.

The style is modern.

६। जीवन्मुक्तोपनिषत्।

ग्रन्थकारः श्रीदन्तः।

विवरणं। अपरिशुद्धं प्राचीनं वाचलिखितञ्च। प० १। पङ्क्ति० ८—९। श्लो० १० । अ० नागरं। धा० देशीयकागजः। का०—?। स्था० काशीवासीश्रीयुतबाबुश्रीतत्त्वप्रसादः।

प्रा० वाक्यं। जीवश्चैव महात्मानं मायाभूतमवस्थितम्।
एकमेवाधिपश्चैको जीवन्मुक्तः स उच्यते॥
यत्नेनं सर्वमुत्सृज्य सिद्धिर्भवति नान्यथा।
यस्य क्रियाशक्तिर्भवत्साद्वा जीवन्मुक्तः स उच्यते॥
इति श्रीदन्तप्रोक्तवेदवेदान्तसारजीवन्मुक्तोपनिषत् सम्पूर्णा।

विषयः। जीवन्मुक्तलक्षणानि।

VII.

Ráma Túpaní.

A theological treatise, in two parts, on the divinity of Ráma, said to belong to the Atharva Veda. Dr. Weber has published the text in the Roman character with a German translation. Several MSS., both of the text and a commentary by Ánandavana, are available.

७ । रामतापनी ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनं अनतिपरिशुद्धं चावशिखितं भागद्वयविभक्तञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १९८ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । स्था० काशीवासीश्रीयुतबाबु-शीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ चिन्मयेऽस्मिन् महाविष्णौ जाते दशरथे हरौ ।
रघोः कुलेऽखिलं राति राजते यो महोस्थितः ॥

समाप्तिवा० । एतैः सप्तचत्वारिंशन्मन्त्रैर्नित्यं देवं स्तौति स देवं पश्यति सोऽमृतत्वञ्च गच्छतीति पञ्चमः खण्डः । इत्यथर्व्ववेदे श्रीरामतापनीयोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । श्रीरामस्य ब्रह्मस्वरूपत्वनिरूपणम् ।

VIII.

Liñgapratisṭhá Vidhi.

Rules for consecrating the Lingam, according to the school of Baudháyana.

८ । लिङ्गप्रतिष्ठाविधिः ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ८१ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८१५ । स्था० काशीवासीश्रीयुतबाबुशीतल-प्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । तत्रादौ कालः । विष्णुधर्म्मे ।
चैत्रे वा फाल्गुने वापि ज्यैष्ठे वा माधवे तथा ।
माघे वा सर्व्वदेवानां प्रतिष्ठा शुभदा सिते ॥

समाप्तिवा० । ततो मण्डपदेवता अग्निञ्च विसर्ज्जयेत् । इति बौधायनप्रयोगः ।

विषयः । लिङ्गप्रतिष्ठानिरूपणम् ।

IX.

Náradiya-Sikshá-Vivaraṇa.

A gloss or *Vivaraṇa*, by Sobhákara, on Nárada's rules for reading the Vedas. Three MSS have come under examination. For text vide No. 168.

९ । नारदीयशिक्षाविवरणम् ।

ग्रन्थकारः शोभाकरभट्टः । नारदो मूलकारः ।

विवरणं । प्राचीनमनतिपरिशुद्धं चार्वक्षिलितञ्च । प० २१ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० ७२० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १६२४ । स्था० काशीवासी-श्रीयुतबाबुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य परमात्मानमव्यक्तमक्षरविग्रहं ।
मुनिना नारदेनोक्तां शिक्षां व्याख्यातुमिष्यते ॥

समाप्तिवा० । एवं वर्णाः प्रयोक्तव्या नाव्यक्ता न च पीडिताः ।
सम्यग्वर्णप्रयोगेण ब्रह्मलोके महीयते ॥
इति भट्टशोभाकरविरचिते नारदशिक्षाविवरणे द्वितीयाध्यायस्याष्टमी कण्डिका ॥

विषयः । वैदिकोच्चारणविषयकग्रन्थार्थव्याख्यानं ।

X.

Satyanátha Máhátmyaratnákara.

A biographical notice of Satyanátha, a *Yati* or hermit. A running commentary, by an anonymous author, explains the text.

१० । सत्यनाथमाहात्म्यरत्नाकरः (सटीकः) ।

ग्रन्थकारः सङ्कर्षणाचार्य्यः । टीकाकारोऽप्ययम् ।

विवरणं । प्रायोऽशुद्धं नातिप्राचीनञ्च । प० ११० । पङ्क्ति० ९—१५ । श्लो० ४००० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एशियाटिक्-सोसाइटी ।

मू॰ प्रा॰ वाक्यं। श्रीरामे सुगुणग्रामे रमारामे मनोरमे।
सत्कामे रमतां चित्ते वाद्याकामे समीपगे॥

टी॰ प्रा॰ वाक्यं। ॐ आनन्दात्मकदेवं श्रीनन्दं सुन्दरसुन्दरं।
अमरं श्रीहरिं वन्दे ब्रह्मानन्दनन्दनं॥

मू॰ समाप्तिवा॰। श्रीमत्कृष्णसत्यनाथयतिराण्माहात्म्यरत्नाकरे
सर्गाणाम इहोनमैः कविजनैरेकोनविंशोऽभवत्॥
इति श्रीमत्कविकुलतिलकश्रीमच्छेषाचार्य्यसुतसङ्कर्षणाचार्य्यविरचिते सत्य-
नाथमाहात्म्यरत्नाकरे एकोनविंशः सर्गः॥

टी॰ समाप्तिवा॰। श्रीति। इह रत्नाकर इत्यन्वयः। इत्यशेषमतिमङ्गलं। ८८। इति श्रीमत्क-
विकुलतिलकश्रीमच्छेषाचार्य्यसुतसङ्कर्षणाचार्य्यविरचिते सत्यनाथमाहात्म्यर-
त्नाकरप्रकाशे एकोनविंशः सर्गः॥

विषयः। सत्यनाथयतेर्गुणकीर्त्तनादिः।

XI.

Gopâla Tápani.

An Upanishad intended to vindicate the divinity of Gopála or Krishṇa; said to be a section of the Pippaláda S'ákhá of the Atharva Veda. Separate commentaries by Vis'ves'vara, Náráyaṇa, and Jíva Gosvámí, are extant.

११। गोपालतापनी।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्रायेण शुद्धं नवीनञ्च। प॰ ९। पङ्क्ति॰ ११—१२। श्लो॰ १९०। अ॰ नागरं।
स्था॰ देशीयकागजः। का—?। स्वा॰ काशीवासीश्रीयुतबाबुशीतलप्रसादः।

प्रा॰ वाक्यं। सच्चिदानन्दरूपाय कृष्णायाक्लिष्टकर्मणे।
नमो वेदान्तवेद्याय गुरवे बुद्धिसाक्षिणे॥

समाप्तिवा०। ब्रह्मणे ब्रह्मपुत्रेभ्यो नारदाय यथाश्रुतं ।
तथा प्रोक्तन्तु गान्धर्व्वि गच्छध्वं स्वालयाम्निकम् ॥
इत्यथर्व्ववेदे श्रीमद्गोपालतापनीयोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः। श्रीगोपालस्य ब्रह्मत्वस्थापनम् ॥

XII.

Vrihannáráyana Upanishad, alias Yájniki Upanishad.

Vedantic Theology, forming the last (10th) Prapáthaka of the Taittiríya A'ranyaka of the Black Yajur Veda. Sáyana, in his commentary, describes it as a supplementary chapter or *Khilakánda*. In his time, four hundred years ago, several recensions of the work were current, of which the Drávida text contained 64 sections; the Karnáta one, 74 sections; the Andhra one, 80 sections; and others, 89 sections. Sáyana commented on the Andhra recension of 80 sections; but he says that the others must all be authentic, their differences being due to their belonging to separate sákhás or schools. Of the seven MSS. examined three have the text and commentary in 64 sections and four the text only in 80 sections: none 74 or 89. Weber's *Berlin Catalogue*, p. 384, 394; *Indische Studien*, II. p. 78; Max Müller's *Sanskrit Literature*, p. 114.

१२ । वृहन्नारायणोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनं प्रायशः शुद्धञ्च। प० १०। पङ्क्ति० ११। श्लो० १०५। आ० नागरं।
आ०। देशीयकागजः। का०—?। स्था० काशीवासीश्रीयुतवासुदेवतत्त्वप्रसादः।

प्रा० वाक्यं। अम्भस्यपारे भुवनस्य मध्ये इत्यादि।

समाप्तिवा०। तेजस्वि नावधीतमस्तु मा विद्विषावहै। ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः।
इति वृहन्नारायणोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः। ब्रह्मविद्या ॥

XIII.

Nrisinha Tápani.

An Upanishad or theological discussion in two parts, said to belong

to the Atharva Veda—the fifth in a series of fifty-two Upanishads. The Tápanís (otherwise called Tápiní) are mostly apocryphal, but this treatise has the advantage of a commentary by S'añkara, in whose time, nearly a thousand years ago, it was held in sufficient respect to deserve notice from that profound scholar and philosopher. The scholia are specially noticed in S'añkara's life by Mádhaváchárya. Weber's *Berlin Catalogue*, 348. *Indische Studien*, II. 23-54-106.

१३ । नृसिंहतापनी ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। तुलटं भारतवर्षजातञ्च । प० ११ । पङ्क्ति० ११—१२ । श्लो० ५०० । अ० नागरं । वा० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी गोस्वामिपुरुषोत्तम-प्रसादः ।

आ० वाक्यं । देवा ह वै प्रजापतिमब्रुवन्नित्यादि ।

समाप्तिवा० । ॐ यतोऽन्तेन ज्योतिर्यादनुध्यातारमानन्दं ।

अनुभवन्तं तत्त्वा उपदेष्टारमात्मजेत् ॥

इति नृसिंहतापनीयोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । नृसिंहस्य ब्रह्मत्वस्थापनम् ॥

XIV.

Tripurí Upanishad.

Vedantic theology by S'añkara.

१४ । त्रिपुर्य्युपनिषत् ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्य्यः ।

विवरणं । तुलटं पारसिकजातं प्राचीनञ्च । प० ३ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ९० । अ० नागरं ।

वा० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी गोस्वामिपुरुषोत्तमप्रसादः ।

आ० वाक्यं । ॐ ज्ञानमात्मकपरिज्ञानमेतं प्रतिबिम्बितं ।

पूर्णब्रह्मः पद्मनाभः पर्य्यभावानां मनाम्बरं ॥ इत्यादि ।

समाप्तिभा॰। यतो वाचो निवर्त्तन्ते अप्राप्य मनसा सह।
आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान् न बिभेति कदाचन॥
इति श्रीमच्छङ्कराचार्यविरचिता विषयोपनिषत् समाप्ता।
विषयः। ब्रह्मज्ञानम्॥

XV.

Sañskára Paddhati.

A manual, by Kamalákara Bhaṭṭa, of the principal *Sañskáras* or essential purificatory rites, commencing with conception and ending with marriage. The author, son of Rámakrishṇa Bhaṭṭa, and grandson of Náráyaṇa Bhaṭṭa, wrote, besides this work, the following viz. *Bahvrichákhnika*, *Lingárchá-Pratisṭha*, *Púrta-kamálákara*, *Tírtha-Yátrá*, *S'údradharma-tattva*, *S'ánti-ratna*, *Dána-kamalákara*, *Jalásayotsarga-vidhi*, *Túlá-paddhati*, *Pravara-darpaṇa*, *Nirṇaya-sindhu*, and *Práya-schitta-ratna*. Aufrecht's *Bodleian Catalogue*, 277a, 277b. Weber's *Berlin Catalogue*, 151, 1019, 223, 1230, 1244.

१५। संस्कारपद्धतिः।

ग्रन्थकारः कमलाकरः।
विवरणं। आपरिशुद्धं प्राचीनञ्च। प॰ ९२। पङ्क्ति॰ ८—९। श्लो॰ ११४०। अ॰ नागरं। आ॰ देशीयकागजः। का॰ संवत् १७९१। स्था॰ कलिकातायां रविवारिक सोणारडी।
प्रा॰ भागं। श्रीरामकृष्णतनयः कमलाकरपण्डितः।
श्रीरामं पितरौ नत्वा संस्कारान् वक्ति शास्त्रतः॥
समाप्तिभा॰। मुख्यकाले इत्याद्या न तु यदि माङ्गल्यादिपदे
तत्सन्ध्यादिनिमित्तेऽपि चूडाकरणं सर्वं कुर्यादिति इष्यते।
शरद्‌सु तत् चैषये वर्णोद्धरा ब्राह्मणानां
वह्न्यग्निधानेन वाजसनेयिनां मतम्॥
इति श्रीमद्भट्टनारायणभट्टसूनुरामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृता ग्रन्थका-
र्याः संस्काराः।
विषयः। गर्भाधानादिसंस्कारनिर्णयः॥

XVI.

Baudháyaníya Soma-prayoga.

A ritual for the performance of the *Agnishṭoma*, *Jyotishṭoma*, and the *Soma* sacrifices, according to the rules of Baudháyana.

१६। बौधायनसोमप्रयोगः।

ग्रन्थकारः—— ?

विवरणं। नवीनं परिशुद्धप्रायं खण्डितञ्च। प॰ १०४। पङ्क्ति॰ ९। श्लो॰ ११००। अ॰ नागरं। आ॰ देशीयकागजः। का॰—?। स्था॰ कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी।

प्रा॰ वाक्यं। यस्य ज्ञानमनन्तं द्वानं यस्य चानन्तं।
भक्तिर्यस्यानन्ते तमनन्तं गुरुं नौमि॥
आपस्तम्बशाखिनो यजमानस्य बौधायनसोमप्रयोगः।

समाप्तिवाक्यं। खण्डितत्वाद् ग्रन्थशेषवाक्यपरिसमाप्तिसूचकवाक्यान्यत्र न सन्ति।

विषयः। अग्निष्टोमाग्निषोमादिविवरणम्।

XVII.

Náráyaṇa Upanishad.

An Upanishad in praise of Náráyaṇa. This is a different work from the Vṛihannáráyaṇa noticed under No. XII.

१७। नारायणोपनिषत्।

ग्रन्थकारः——?।

विवरणं। प्राचीनं प्रायशः शुद्धञ्च। प॰ १। पङ्क्ति॰ १०। श्लो॰ २९। अ॰ नागरं। आ॰ देशीयकागजः। का॰—?। स्था॰ काशीवासी श्रीयुतबाबुशीतलप्रसादः।

प्रा॰ वाक्यं। ॐ अथ पुरुषो ह वै नारायणोऽकामयत प्रजाः सृजेयमिति, नारायणात् प्राणो जायते मनः सर्व्वेन्द्रियाणि च खं वायुर्ज्योतिरिति।

समाप्तिवा॰। मध्यन्दिनमादित्याभिमुखोऽधीयानः पञ्चमहापातकोपपातकात् प्रमुच्यते स सर्व्व-

वेदपारायणं लभते नारायणे सायुज्यमाप्नोति नारायणे सायुज्यमाप्नोति।
इति श्रीनारायणोपनिषत् समाप्ता।

विषयः। नारायणस्य ब्रह्मत्वस्थापनम् ॥

XVIII.

S'ánkháyana Gṛihya-Sútra.

S'áñkháyana's rules for the performance of the domestic rites enjoined in the Ṛig Veda. Max Muller's *Sanskrit Literature*, 201. Weber's *Berlin Catalogue*, 57.

१८। गृह्यसूत्रं।

ग्रन्थकारः शाङ्खायनः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धं चार्वलिखितञ्च। प० ८६। पङ्क्ति° ९। श्लो० १७००। आ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का० संवत् १७७४। स्था० काशीवासी श्रीयुत-बाबुशीतलप्रसादः।

प्रा० वाक्यं। व्याख्यातोऽग्निष्टोमः प्रकृतद्वादशाहस्यैकाहानाय तस्य विकारमित्यादि।

समाप्तिवा०। उत्तरोत्तरिणीमेव तच्छ्रियं प्रजां विराजमाप्नोति य एवं वेद य एवं वेद।
इति शाङ्खायनसूत्रे षष्ठोऽध्यायः समाप्तः।

विषयः। गृह्यकर्म ॥

XIX

Vaidika-chhandha-prakás'a.

Vedic metres, by Vináyaka.

१९। वैदिकच्छन्दःप्रकाशः।

ग्रन्थकारः विनायकः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० १२७। पङ्क्ति° १०—१४। श्लो० २६०। आ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुशीतलप्रसादः।

मू॰ प्रा॰ वाक्यं। श्रीरामे सुगुणधामे रमारामे मनोरमे।
सत्कामे रमतां चित्ते मायाकामे मनोगमे॥

टी॰ प्रा॰ वाक्यं। ॐ आनन्दात्मकदेवं श्रीनन्दं सुन्दरसुन्दरं।
अमलं श्रीहरिं वन्दे ब्रजचन्द्रनन्दनं॥

मू॰ समाप्तिवा॰। श्रीमत्प्रभुसत्यनाथयतिराण्माहात्म्यरत्नाकरे
सगाथास्य श्लोकनैः कविजनैरेकोनविंशोऽभवत्॥
इति श्रीमत्कविकुलतिलकश्रीमच्छेषाचार्यसुतसङ्कर्षणाचार्यविरचिते सत्य-
नाथमाहात्म्यरत्नाकरे एकोनविंशः सर्गः॥

टी॰ समाप्तिवा॰। श्रीति। एष रत्नाकर इत्यन्वयः। इत्यशेषमतिमङ्गलं। ८८। इति श्रीमत्क-
विकुलतिलकश्रीमच्छेषाचार्यसुतसङ्कर्षणाचार्यविरचिते सत्यनाथमाहात्म्यर-
त्नाकरप्रकाशे एकोनविंशः सर्गः॥

विषयः। सत्यनाथयतेर्मुक्तकीर्तनादिः।

XI.

Gopâla Tápanì.

An Upanishad intended to vindicate the divinity of Gopála or Krishna; said to be a section of the Pippaláda S'ákhá of the Atharva Veda. Separate commentaries by Vis'ves'vara, Náráyana, and Jíva Gosvámí, are extant.

११। गोपालतापनी।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्रायेण शुद्धं नवीनञ्च। प॰ ९। पङ्क्ति॰ ११—१२। श्लो॰ १९०। आ॰ नागरं।
आ॰ देशीयकागजः। का—?। स्था॰ काशीवासीश्रीयुतबाबुश्रीलालप्रसादः।

प्रा॰ वाक्यं। सच्चिदानन्दरूपाय कृष्णायाक्लिष्टकर्मणे।
नमो वेदान्तवेद्याय गुरवे बुद्धिसाक्षिणे॥

समाप्तिवा०। ब्रह्मणे ब्रह्मपुत्रेभ्यो नारदाय यथाश्रुतं ।

तथा प्रोक्तन्तु मान्यश्च गन्धर्वं ख्यापयामिकम् ॥

इत्यथर्ववेदे श्रीमद्गोपालतापनीयोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः। श्रीगोपालस्य ब्रह्मत्वस्थापनम् ॥

XII.

Vṛihannáráyaṇa Upanishad, alias Yájñikí Upanishad.

Vedantic Theology, forming the last (10th) Prapáṭhaka of the Taittiríya Áraṇyaka of the Black Yajur Veda. Sáyaṇa, in his commentary, describes it as a supplementary chapter or *Khilakáṇḍa.* In his time, four hundred years ago, several recensions of the work were current, of which the Dráviḍa text contained 64 sections; the Karṇáta one, 74 sections; the Andhra one, 80 sections; and others, 89 sections. Sáyaṇa commented on the Andhra recension of 80 sections; but he says that the others must all be authentic, their differences being due to their belonging to separate sákhás or schools. Of the seven MSS. examined three have the text and commentary in 64 sections and four the text only in 80 sections: none 74 or 89. Weber's *Berlin Catalogue*, p. 384, 394; *Indische Studien*, II. p. 78; Max Müller's *Sanskrit Literature*, p. 114.

१२ । वृहन्नारायणोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनं प्रायशः शुद्धञ्च। प० १०। पङ्क्ति० ११। श्लो० १७५। आ० नागरं।

धा०। देशीयकागजः। का०—?। स्था० काशीवासीश्रीयुतबाबुमोतिचन्द्रप्रसादः।

प्रा० वाक्यं। अम्भस्यपारे भुवनस्य मध्ये इत्यादि।

समाप्तिवा०। तेजस्वि नावधीतमस्तु मा विद्विषावहै। ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः।

इति वृहन्नारायणोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः। ब्रह्मविद्या ॥

XIII.

Nṛisiṁha Tápani.

An Upanishad or theological discussion in two parts, said to belong

to the Atharva Veda—the fifth in a series of fifty-two Upanishads. The Tápanís (otherwise called Tápiní) are mostly apocryphal, but this treatise has the advantage of a commentary by S'añkara, in whose time, nearly a thousand years ago, it was held in sufficient respect to deserve notice from that profound scholar and philosopher. The scholia are specially noticed in S'añkara's life by Mádhaváchárya. Weber's *Berlin Catalogue*, 348. *Indische Studien*, II. 23-54-106.

१३ । नृसिंहतापनी ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। अक्षरं मानदण्डविभक्तम् । प० ११ । पङ्क्ति० ११—१२ । श्लो० ५०० । व० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी गोकुलबाबुमोतल-प्रसादः ।

आ० वाक्यं । देवा ह वै प्रजापतिमब्रुवन्नित्यादि ।

समाप्तिवा० । ॐ यमोन्तेन जात्यादनुग्राहात्मान्तरं ।

अनुग्रहद्वयं लब्ध्वा उपदेष्टारमाश्रयेत् ॥

इति नृसिंहतापनीयोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । नृसिंहस्य ब्रह्मत्वस्थापनम् ॥

XIV.

Tripurí Upanishad.

Vedantic theology by S'añkara.

१४ । त्रिपुर्य्युपनिषत् ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्य्यः ।

विवरणं। अक्षरं चारुलिखितं प्राचीनम् । प० ९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ९० । व० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी गोकुलबाबुमोतलप्रसादः ।

आ० वाक्यं । ॐ ज्ञानस्वरूपविज्ञानमोदं प्रतिबिम्बितं ।

पूर्णब्रह्मः पद्मनाभः सर्व्वभावानां नमाम्यहं ॥ इत्यादि ।

समाप्तिवा० । यतो वाचो निवर्त्तन्ते अप्राप्य मनसा सह ।
आनन्दं ब्रह्मणो विद्वान् न बिभेति कदाचन ॥
इति श्रीमच्छङ्कराचार्य्यविरचिता [illegible]पनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मज्ञानम् ॥

XV.

Sañskára Paddhati.

A manual, by Kamalákara Bhaṭṭa, of the principal *Sañskáras* or essential purificatory rites, commencing with conception and ending with marriage. The author, son of Rámakrishṇa Bhaṭṭa, and grandson of Náráyaṇa Bhaṭṭa, wrote, besides this work, the following viz. *Bahvricháhnika, Lingárchá-Pratisṭha, Púrta-kamálákara, Tírtha-Yátrá, S'údradharma-tattva, S'ánti-ratna, Dána-kamalákara, Jalásayotsarga-vidhi, Túlá-paddhati, Pravara-darpaṇa, Nirṇaya-sindhu,* and *Práya-schitta-ratna.* Aufrecht's *Bodleian Catalogue,* 277a, 277*b.* Weber's *Berlin Catalogue,* 151, 1019, 223, 1230, 1244.

१५ । संस्कारपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः कमलाकरः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६२ । पङ्क्ति० ८—९ । श्लो० ११४० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७९१ । स्था० कलिकाताख्या एशियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वचनं । श्रीरामकृष्णतनयः कमलाकरपण्डितः ।
श्रीरामं पितरौ नत्वा संस्कारान् वक्ति साम्प्रतम् ॥

समाप्तिवा० । शूद्रजाते [illegible] न तु मते [illegible]
[illegible] सर्वं कुर्यादिति दर्शितम् ।
[illegible]
[illegible] ॥
इति श्रीमद्भट्ट[illegible]रामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृता [illegible]-
न्ताः संस्काराः ।

विषयः । गर्भाधानादिसंस्कारनिर्णयः ॥

XVI.

Baudháyaníya Soma-prayoga.

A ritual for the performance of the *Agnishṭoma, Jyotishṭoma,* and the *Soma* sacrifices, according to the rules of Baudháyana.

१६। बौधायनसोमप्रयोगः।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। नवीनं परिशुद्धप्रायं खण्डितञ्च। प० १७४। पङ्क्तिः० ९। श्लो० ३२००। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी।

प्रा० वाक्यं। यस्य ज्ञानमनन्तं दानं यस्य चानन्तं।
भक्तिर्यस्यानन्ता तमनन्तं गुरुं नौमि॥
आश्वलायनशाखिनो यजमानस्य बौधायनसोमप्रयोगः।

समाप्तिवाक्यं। खण्डितत्वात् ग्रन्थशेषवाक्यपरिसमाप्तिसूचकवाक्यान्यत्र न सन्ति।

विषयः। अग्निष्टोमाग्निषोमादिविवरणम्।

XVII.

Náráyaṇa Upanishad.

An Upanishad in praise of Náráyaṇa. This is a different work from the Vṛihannáráyaṇa noticed under No. XII.

१७। नारायणोपनिषत्।

ग्रन्थकारः——?।

विवरणं। प्राचीनं प्रायशः शुद्धञ्च। प० २। पङ्क्तिः० १०। श्लो० २९। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुशीतलप्रसादः।

प्रा० वाक्यं। ॐ अथ पुरुषो ह वै नारायणोऽकामयत प्रजाः सृजेयमिति, नारायणात् प्राणो जायते मनः सर्व्वेन्द्रियाणि च खं वायुर्ज्योतिरिति।

समाप्तिवा०। मध्यन्दिनमादित्याभिमुखोऽधीयानः पञ्चमहापातकोपपातकात् प्रमुच्यते स सर्व्व-

वेदपारायणं लभते नारायणे सायुज्यमाप्नोति नारायणे सायुज्यमाप्नोति।

इति श्रीनारायणोपनिषत् समाप्ता।

विषयः। नारायणस्य प्रभुत्वख्यापनम्॥

XVIII.

S'ánkháyana Gṛihya-Sútra.

S'áñkháyana's rules for the performance of the domestic rites enjoined in the Ṛig Veda. Max Muller's *Sanskrit Literature*, 201. Weber's *Berlin Catalogue*, 57.

१८। गृह्यसूत्रं।

ग्रन्थकारः शाङ्खायनः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धं चावलिखितञ्च। प॰ ८६। पङ्क्ति॰ ९। श्लो॰ १७००। अ॰ नागरं। आ॰ देशीयकागजः। का॰ संवत् १७७४। स्था॰ काशीवासी श्रीयुत-बाबुशीतलप्रसादः।

प्रा॰ वाक्यं। व्याख्यातोऽग्निष्टोमः प्रकृतद्वादशाहस्यैकादशानाय तस्य विकारमित्यादि।

समाप्तिवा॰। उपरोपरिष्टोमेव तच्छ्रियं प्रजां विराजमाप्नोति य एवं वेद य एवं वेद।

इति शाङ्खायनसूत्रे षोडशोऽध्यायः समाप्तः।

विषयः। गृह्यकर्म॥

XIX

Vaidika-chhandha-prakás'a.

Vedic metres, by Vináyaka.

१९। वैदिकच्छन्दःप्रकाशः।

ग्रन्थकारः विनायकः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प॰ ११०। पङ्क्ति॰ १०—१४। श्लो॰ २४०। अ॰ नागरं। आ॰ देशीयकागजः। का॰—?। स्था॰ काशीवासी श्रीयुतबाबुशीतलप्रसादः।

प्रा० वाक्यं। श्रीरामवेषधरनन्दकात्मा ग्रमाद्युरोवम्रकरानभिन्नान् (?)।
समाप्तिवा०। खण्डितत्वात् समाप्तिद्योतकं वाक्यं नास्ति।
विषयः। वैदिकच्छन्दसां विवरणं॥

XX.

S'uddhi-Chandriká.

Rules regarding the observance of mourning and the purificatory rites thereto belonging, by Krishṇa Bhaṭṭa, son of Raghunátha Bhaṭṭa, grandson of Govardhana Bhaṭṭa.

२० । शुद्धिचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः कृष्णभट्टः।
विवरणं। नवीनमपरिशुद्धञ्च। प० १४। पङ्क्ति० ९—१०। श्लो० ३२५। अ० नागरं।
आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी।
प्रा० वाक्यं। शिरसि मुकुटधारी योगिहृत्पद्मचारी
निजजनसुखकारी सर्व्वविघ्नापहारी।
युवतिजनविहारी सर्व्वदा योऽविकारी
कृपयतु मयि स श्रीशोऽपि सज्ज्ञानदीपः॥
समाप्तिवा०। विनिगमनाविरहात्। आपद्विषयकमित्युक्तिरपि न, मानाभावात्।
इति श्रीमन्मौनिकुलजातयमानगोवर्द्धनभट्टात्मजरघुनाथभट्टसुतश्रीकृष्णभट्टविरचिता
शुद्धिचन्द्रिका सम्पूर्णा।
विषयः। अशौचादिविवरणं॥

XXI.

Súryyárghyadána-Paddhati.

Rules and mantras for the offering of uncooked rice and water, called *arghya*, to the sun.

२१ । सूर्य्यार्घ्यदानपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं। प्राचीनः ग्रन्थः । प० १५ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २९० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० शकाब्दाः १६९५ । स्था० कलिकाताख्या एशियाटिक् सोसाइटी ।

प्रारम्भवाक्यं । यथोक्तविधिना स्नानं कृत्वा अर्घ्यदानाङ्गस्नानं कुर्यात् । मूलमन्त्रेण कुम्भमुद्रया शिरसि द्वादशवारं जलसेचनं विधाय मूलमन्त्रेण तर्पणं विधायेत्यादि ।

समाप्तिवा० । सदा एवं मूलजपं कृत्वा अनेनार्घ्यदानेन सूर्य्यः प्रीयतामिति देवतायै कर्म्म-समर्पणं कुर्य्यात् । तथाकल्पः समाप्तः ॥

विषयः । अर्घ्यदानमन्त्रादिः ॥

XXII.

Tejovindu Upanishad.

A theological chapter of the Atharva Veda on the nature of Brahma.

२२ तेजोविन्दूपनिषत् ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं। नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० २ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० २१ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी बाबुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । ओं तेजोविन्दुः परं ध्यानं विश्वातीतं हृदि स्थितं ।

समाप्तिवा० । तद् ब्राह्मं ब्रह्म तत् परमिति । इति तेजोविन्दूपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मतत्त्वम् ॥

XXIII.

Brahma Upanishad.

On the attributes of Om, the mystic emblem of Brahma, a chapter of the Atharva Veda. *Indische Studien*, I 70, 83, 249, 302, 424, II. 173.

२३ । ब्रह्मोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः ——?

विवरणं। नवीनमनतिशुद्धं चार्वक्षरलिखितञ्च । प॰ १। पङ्क्ति॰ १२। श्लो॰ ११। अ॰ नागरं। आ॰ देशीयकागजः। का॰—?। स्था॰ काशीवासी बाबुश्रीयुतशीतल-प्रसादः।

प्रा॰ वाक्यं। ब्रह्मविद्यां प्रवक्ष्यामि सर्व्वज्ञानमनुत्तमम् इत्यादि।

समाप्तिवा॰। ध्रुवं हि चिन्तयेद् ब्रह्म सोऽमृतत्वाय कल्पते।

इति श्रीब्रह्मोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः। प्रणवशरीरादिनिरूपणम् ॥

XXIV

Nṛisiṅha-Tápaní-Bháshya.

S'aṅkara's commentary on the Nṛisiṅha Tápaní Upanishad. Vide No. XII.

२४ । नृसिंहतापनीभाष्यम् ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्य्यः।

विवरणं। नवीनमनतिशुद्धञ्च । प॰ २८। पङ्क्ति॰ १४। श्लो॰ ११५४। अ॰ नागरं। आ॰ देशीयकागजः। का॰—?। स्था॰ काशीवासी श्रीयुतबाबुशीतलप्रसादः।

प्रा॰ वाक्यं। यन्नामोपनिषत् तपन्नमित्यादि।

समाप्तिवा॰। षट्चतुष्टयाध्यायः सर्व्वोपनिषत् समाप्तिं से***ति सर्व्वमशिवं।

इति श्रीगोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीशङ्करभगवत्कृतं नृसिंहतापनीयपञ्चमोपनिषद्भाष्यम् ॥

विषयः। नृसिंहतापनीयार्थविवरणं ॥

XXV.

Sitárámavihára Kávya. A heroic poem on the life of Ráma and his wife Sítá; by Vaidyanátha Súri.

२५ । सीतारामविहारकाव्यं ।

ग्रन्थकारः वैद्यनाथसूरिः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० १४० । पङ्क्ति० ११ । श्लो० —— ? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७१२ । स्था० काशीवासी श्रीयुक्तबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ईशविष्णुकमलासनमुख्यैर्दैवतैरपि समीहितसिद्धैः ।

समाप्तिवा० । संशोध्यमेतत् कृतिभिः प्रसिद्धं यद्यच्च्युतं संस्खलनं जनस्य ।

इति श्रीमत्पदवाक्यप्रमाणाभिज्ञधर्मशास्त्रधुरीणवैद्यनाथसूरिविरचितं सीतारामविहारकाव्यं सम्पूर्णं ।

विषयः । सीतारामरहस्यचरित्रोपाख्यान ।

XXVI.

Prayoga-sàra. A manual for the performance of the *Dárs'a, Paurnamása* and other Vedic sacrifices; by Kes'ava Svámí.

२६ । प्रयोगसारः ।

ग्रन्थकारः केशवस्वामी ।

विवरणं । प्रायःशुद्धं प्राचीनञ्च । प० १०६ । पङ्क्ति० १४—१५ । श्लो० ४२०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० —? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । श्रियः पतिं नमस्कृत्य कल्पञ्च मुनिसत्तम् ।
प्रयोगसारं वक्ष्यामि केशवोऽहं यथामति ॥

समाप्तिवा० । * * काले पर्वणः पर्वे होमकाल उपस्थिते ।
समाप्येव न होतव्यं काल एव जुहोति तु ॥

विषयः । दर्शपौर्णमासादिप्रयोगविवरणम् ।

ASIATIC SOCIETY, CALCUTTA.
ACC. NO. S2996 DATE 26.9.91

XXVII.

Vásudevopanishad Dípiká. A commentary on the Vásudeva Upanishad, being a chapter of the Atharva Veda; by Náráyaṇa. The author was a distinguished Vedantist of his time, and commented on several Vedanta works.

२७ । वासुदेवोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः नारायणः ।

विवरणं । अनतिशुद्धं नवीनं चावलिखितञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ८—१६ । श्लो० ७४ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबु-हरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । वासुदेवोपनिषदि चत्वारिंशकखानि हि ।
क्षुद्रग्रन्थगणे चैकोनपञ्चाशत्तमो मता ॥

समाप्तिवा० । चन्दनेनोपलिप्य देहे निदध्यात्तापि तप्तानि देहे व्यमेदिति मन्त्रेरेव प्रश्नपूर्व्वकमुत्तरं ।
नारायणेन रचिता श्रुतिमात्रोपजीविना ।
अस्पष्टपदवाक्यानां दीपिका वासुदेवके ॥
इति वासुदेवोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । वासुदेवोपनिषदर्थविवरणं ।

XXVIII.

Gopála-Tápanì Dípiká. A commentary on No XI by Náráyaṇa. *Indische Studien*, 1, 250.

२८ । गोपालतापनीदीपिका ।

ग्रन्थकारः नारायणः ।

विवरणं । अशुद्धं प्राचीनञ्च । प० २१ । पङ्क्ति० ७—१६ । श्लो० १००० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । गोपालतापनीयोपनिषदाद्यादखण्डिका ।
षट्चत्वारिंशतो च पूर्णा चाथर्व्वपैप्पले ॥

समाप्तिवा० । नारायणेन रचिता श्रुतिमात्रोपजीविना ।
अस्पष्टपदवाक्यानां दीपिकोत्तरलक्ष्मके ॥
इति श्रीगोपालोत्तरतापनीदीपिका समाप्ता ।

विषयः । गोपालतापनीयार्थविवरणं ।

XXIX.

Mantrártha Bháshya. A dissertation on the meaning of the word Ráma, and on the mantras with which the hero of that name is to be worshipped as the Deity.

२८ । मन्त्रार्थभाष्यं ।

ग्रन्थकारः—— ?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० २५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० —? । स्था० काशीनाशी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । सच्चिद्रूपगणस्वरूपविभवैश्वर्य्यैकदिव्यं वपु-
र्नित्यानन्दगुणानुभावकरुणासौन्दर्य्यशुद्धोदधिरित्यादि ।

समाप्तिवा० । इमानामपि जन्मनां जन्मान्तरनिवारिणीत्यादिभिः प्रपन्नस्य देहसम्बन्धो नास्तीति भावः । इति मन्त्रार्थभाष्यं समाप्तं ।

विषयः । रामशब्दार्थनिरूपणं ।

XXX.

Tattva-prakás'iká-bhávabodha. A gloss on the *Tattva-prakás'iká* of Yayatírtha, which itself is a gloss on the commentary of S'añkara on the Vedánta Aphorisms of Vyása. F. E. Hall's Contributions, 163.

३० । तत्त्वप्रकाशिकाभावबोधः ।

ग्रन्थकारः रघूत्तमयतिः ।

विवरणं । प्राचीनतममपरिशुद्धं सम्पूर्णञ्च । २ अध्यायस्य ४८ । ४९ पत्रद्वयं नास्ति । प०—
१ अ०१+२ पा० ६८ । १ अ०३+४ पा० ५५ । २ अ०७१ । ३ अ०१२५ । ४ अ०
४२ । पङ्क्ति० ८+१०+८ । श्लो० ९५८० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः ।
का०—? । स्था० कलिकातास्था एशियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य कल्याणगुणं रमेशमगाधबोधं जययोगिनश्च ।
गुरोर्गुरुं गुरुमार्य्यांश्च तत्त्वप्रकाशिकाभावमहं प्रवक्ष्ये ।

समाप्तिवा० । रघूत्तमगुरुप्रोक्तो भावो जयमुनेरयम् ।
लिखितो मन्दबोधार्थं प्रीयतां श्रीपतिस्ततः ॥

इति श्रीमद्रघुवर्य्यतीर्थपूज्यपादशिष्यरघूत्तमयतिकृते तत्त्वप्रकाशिकाभावबोधे चतुर्थाध्यायस्य चतुर्थपादः।

विषयः। बादरायणीयवेदान्तसूत्रीयश्रीमच्छङ्कराचार्य्यभाष्यस्य जयतीर्थप्रणीतटीकायास्तात्पर्य्यार्थविवरणं।

XXXI.

Gopíchandanopanishad Dípiká. A commentary, by Náráyaṇa, on the Gopíchandana Upanishad, a treatise on the merits of putting on sectarial marks on the forehead with an ocherous earth called Gopíchandana. *Indische Studien*, 1, 250.

३१। गोपीचन्दनोपनिषद्दीपिका।

ग्रन्थकारः नारायणः।

विवरणं। नवीनमपरिशुद्धं चावलिखितञ्च। प० ४। पङ्क्ति० १२—१५। श्लो० १०५। अ० नागरं। पां० देशीयकागजः। का०—?। स्था० काशीवासी श्रीयुक्तबाबु-हरिश्चन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। वासुदेवोपनिषदि मङ्गलपूर्वकनिवर्णिका।
पश्चखण्डाधुनारब्धा (?) गोपीचन्दनवर्णिका॥

समाप्तिवा०। नारायणेन रचिता श्रुतिमात्रोपजीविना।
अस्पष्टपदवाक्यानां दीपिका गोपीचन्दने॥
इति गोपीचन्दनोपनिषद्दीपिका समाप्ता।

विषयः। गोपीचन्दनोपनिषदर्थप्रतिपादनम्।

XXXII.

Práyas'chitta-pradípa. Expiations for accidental irregularities in the performance of the *Agnyádhána* and certain other Vedic ceremonies.

३२। प्रायश्चित्तप्रदीपः।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं। नातिप्राचीनं प्रायेण शुद्धं सम्पूर्णञ्च। प० १०२। पङ्क्ति० ११—१२। श्लो० ३०००। अ० नागरं। पा० देशीयकागजः। का०—?। स्था० कलिकातास्था एसियाटिक सोसाइटी।

प्रा॰ वाक्यं। नत्वा बोधायनाचार्य्यं * तेनोक्तश्रौतकर्म्मणां।
विध्यतिक्रमणे प्रायश्चित्तदीपः प्रकाश्यते॥
श्रौते बोधायनोक्तानि प्रायश्चित्तानि यानि तु।
उक्तानि सूत्रभाष्ये च वर्य्यगोपालसूरिणा॥

समाप्तिवा॰। अग्निनयेत्यादिषड्भिर्म्मेत्राव्याहृतिभिः व्याहृतिभिः व्यस्ताभिः समस्ताभिः ओं स्वाहेत्यादिप्रणवेनान्ततः, एतैः सर्व्वैः अन्ततः सर्व्वप्रायश्चित्तानि जुहुयात्। इति प्रायश्चित्तप्रदीपे सोमप्रायश्चित्तं नाम पञ्चमं प्रकरणम्। इति प्रायश्चित्तप्रदीपः समाप्तः।

विषयः। अग्न्याधानादौ कर्त्तव्ये विध्यतिक्रमणनिमित्तकप्रायश्चित्तविवरणं।

XXXIII.

Garuḍa Upanishad. Said to be a chapter of the Atharva Veda. It contains mantras for the worship of Garuḍa, and the neutralization of snake poison. *Indische Studien*, 1, 249.

३३। गरुडोपनिषत्।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। अशुद्धं प्राचीनं अस्पष्टलिखितञ्च। प॰ ४। पङ्क्ति॰ ७—८। स्लो॰ ५०। अ॰ नागरं। आ॰ देशीयकागजः। का॰—? स्था॰ काशीवासी श्रीयुक्तबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा॰ वाक्यं। खगेश्वराय विद्महे वैनतेयाय धीमहि तन्नो तार्क्ष प्रचोदयात्।

समाप्तिवा॰। अतिथिं पूजयेत्तद्वत्तथा पुष्पाणि विविधानि च।
भोजनमुत्तमं दद्यात् विषग्लानिः समाप्यते॥
इति गरुड़ोपनिषत् समाप्ता॥

विषयः। गरुड़मन्त्रकथनं।

---

* पुस्तकान्तरेषु बोधायन इति बहुशो दृश्यते। बोधायन इति बौधायन इति द्वयमपि सङ्गच्छते सञ्ज्ञावाचकत्वादुभयोरिति।

XXXIV

Goloka Tàpanì. An apocryphal Upanishad, containing praises of Rádhá and Kṛishṇa; evidently a compilation by a modern Vaishṇava. It is ascribed to the Atharva Veda. The MS. is probably incomplete.

३४ । गोलोकतापनी ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ३ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १८ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९०९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । कारणाम्बेरूर्द्धे पुरुषश्चिवत्रता मुनिगणाः
चतुर्थ्यस्थाने शिशुसमयलीलाहृतपरे ।

समाप्तिवा० । एवं विविधा गोप्यः श्रीकृष्णमेवं कुर्व्वन्ति । इत्याथर्वणिके पुरुषबोधगर्म्मा प्रथमप्रपाठकः । इति श्रीगोलोकतापनी सम्पूर्णा ।

विषयः । राधाकृष्णलीलादि ।

XXXV.

Amṛitavindu Upanishad. One of the Atharva Upanishads devoted to Brahma. *Indische Studien*, II. 59-394.

३५ । अमृतविन्दूपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । नवीनमशुद्धं चारुलिखितञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ५—९ । श्लो० २४ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९०९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । मनो हि द्विविधं प्रोक्तं शुद्धञ्चाशुद्धमेव च ।
अशुद्धं कामसङ्कल्पाच्छुद्धं कामविवर्ज्जितं ॥

समाप्तिवा० । सर्व्वभूताधिवासञ्च यद्भूतेषु वसत्यपि ।
सर्वानुग्राहकत्वेन तदस्म्यहं वासुदेवः तदस्म्यहं वासुदेवः ।
इति श्री अमृतविन्दूपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मतत्त्वं ।

XXXVI.

Vajrasúchì Upanishad. An essay on Bráhmans, by Sañkara Ácháryya. The author comes to the conclusion that Bráhmanism is due to a knowledge of Brahma, and is not the result of birth or caste. A treatise by a Buddhist, Ashu-Ghosha, published in the Transactions of the Royal Asiatic Society (I. 160,) discusses the same subject, and comes to a like conclusion. The arguments used in the two works are very much alike, but S'añkara dwells at length on Brahma and *Mokhsha*.

२६ । वज्रसूच्युपनिषत् ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्य्यः ।

विवरणं । अपरिग्रहं नवीनं चावलिखितञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० ६—९ । श्लो० १०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९०९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबु-हरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । वज्रसूचीं प्रवक्ष्यामि शास्त्रमज्ञानभेदनं ।
दूषणं ज्ञानहीनानां भूषणं ज्ञानचक्षुषां ॥

समाप्तिवा० । प्रध्वस्ताखिलमोहोऽपि लोककार्य्यं तनोति आत्मवित् ।
इति श्रीशङ्कराचार्य्यविरचिता वज्रसूची उपनिषत् सम्पूर्णा ।

विषयः । ब्राह्मणादिवर्णनिरूपणं ।

XXXVII.

Chákshusha Upanishad. A hymn in praise of the sun for the cure of eye diseases.

२७ । चाक्षुषोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । अपरिग्रहं चावलिखितञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ४—५ । श्लो० १७ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८८१ । स्था० काशीवासी श्रीयुत-बाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथातश्चाक्षुषीं पठितसिद्धिविद्यां चक्षूरोगहरां व्याख्यास्याम इत्यादि ।

समाप्तिवा० । नमो भगवते आदित्याय अहो वाहिनी वाहिनी स्वाहा ।

इति चाक्षुषोपनिषत् सम्पूर्णा ।

विषय० । चक्षूरोगनाशकसूर्यस्तोत्रम् ।

XXXIII.

Antyeshti-Prayoga. A manual for the performance of funeral rites, being a chapter of the *Sañskàra Prakàs'a.*

३८ । अन्त्येष्टिप्रयोगः, प्रतापनारसिंहाख्यसंस्कारप्रकाशीयः ।

ग्रन्थकारः —— ?

विवरणं । प्रायः शुद्धं खण्डितञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० १५० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० शकाब्दाः १८१९ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथाहिताग्नेरन्त्येष्टिप्रयोगः । तत्रादौ प्रायश्चित्तं । आसन्नमरणे पित्रादिके पुत्रादिः तीर्थे स्नात्वा प्रायश्चित्तं कारयेत् ।

समाप्तिवा० । (खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । आश्वलायनशाखिनामन्त्येष्टिक्रियाव्यवस्थापनं ।

XXXIX.

Amritanàda Upanishad. A chapter of the Atharva Veda, on the knowledge of Brahma. *Indische Studien,* I: 51,249,469—II. 1, 59, 394.

३९ । अमृतनादोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः —— ?

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ८—१५ । श्लो० १४० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । पिप्पलादाश्च आदित्यलोकं जगाम । तमादित्यं गत्वा भो भगवन् किं देवः किं प्राणः किं कारणं किमात्मा तत्त्वं वोवाच ।

समाप्तिवा० । यत्र तत्र म्रियेद्वापि न स भूयोऽभिजायते । इति अमृतनादोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । ब्रह्मज्ञानम् ॥

XL.

Mahá Upanishad. A chapter of the Atharva Veda on the knowledge of Brahma.

४० । महोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । अपरिग्रहं प्राचनीय । प० २ । पङ्क्ति० ११—१३ । स्लो० २१ । अ० नागरं । आ० देश्मीयकागजः । का० —? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ओं अथातो महोपनिषदमेव महाङ्करेको ह वै नारायण आसीत् ।

समाप्तिवा० । पुनातीत्याह भगवान् हिरण्यगर्भोऽव्यक्तं ब्रह्मतीति हतीयखण्डः । इत्यथर्वेद महोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मतत्त्वं ।

XLI.

Hansa Upanishad. An Atharva Upanishad on Brahma.

४१ । हंसोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनग्रन्थव । प० १ । पङ्क्ति० १२—१८ । स्लो० २० । अ० नागरं । आ० देश्मीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथ हंसपरमहंसनिर्णयं व्याख्यास्यामो ब्रह्मचारिणे दान्ताय गुरुभक्ताय ।

समाप्तिवा० । ब्रह्मात्मा सर्वभावस्थितः शान्तः प्रकाशयतीति वेदवचनं भवति । इति श्रीहंसोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । ब्रह्मतत्त्वं ।

XLII.

Chhurika Upanishad. An Atharva Upanishad on the preëminence of the Yoga scheme of salvation.

४२ । छुरिकोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनमपरिग्रहव । प० २ । पङ्क्ति० ८ । स्लो० २० । अ० नागरं । आ० देश्मीयकागजः । का० शाके १६७१ । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा॰ वाक्यं। क्षुरिकां सम्प्रवक्ष्यामि धारणां योगसिद्धये।

समाप्तिवा॰। छित्वा तन्तून्न बध्यते छित्वा तन्तून्न बध्यते।

इत्यथर्ववेदे क्षुरिकोपनिषत् समाप्ता॥

विषयः। योगनिरूपणं।

XLIII.

Pratápanárasiñha alias *Sañskára Prakás'a.* By Rudra Deva. This MS. includes only one section of the work—that on the duties of *Yatis* or hermits. No. XXXIII is another section. The whole work has not yet come under examination.

४३। प्रतापनारसिंहाख्यः संस्कारप्रकाशः।

ग्रन्थकारः रुद्रदेवः।

विवरणं। सम्पूर्णमपरिशुद्धञ्च। प॰ ४५। पङ्क्ति॰ ९—१०—११। श्लो॰ १२००। अ॰ नागरं। आ॰ देशीयकागजः। का॰ शकाब्दाः १७५४। स्था॰ कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी।

प्रा॰ वाक्यं। अथ सन्न्यासकर्त्तारं प्रति शङ्करानन्दीयपद्धतिमनुसृत्य प्रयोगमात्रमुच्यते।

समाप्तिवा॰। न स्नानमाचरेद्भिक्षुः पुत्रादिनिधनश्रुतौ।

पितृमातृक्षयं श्रुत्वा स्नात्वा शुध्यति साम्बरः॥

इति प्रतिष्ठानपुरवासितोरोनारायणात्मजरुद्रदेवकृते प्रतापनारसिंहाख्ये संस्कारप्रकाशे यतिसंस्कारोपयोगिनिर्णयः समाप्तः।

विषयः। सन्न्यासिकर्त्तव्यानुष्ठाननिरूपणं।

XLIV.

Mukundánanda Bháṇa. A dramatic composition in monologue, on the doings of Kṛishṇa in Vrindávana, by Kálípati.

४४। मुकुन्दानन्दभाणः।

ग्रन्थकारः काशीपतिः।

विवरणं। परिशुद्धं प्राचीनञ्च। प॰ ७१। पङ्क्ति॰ ८। श्लो॰ १२००। अ॰ नागरं। आ॰ देशीयकागजः। का॰ संवत् १९१४। स्था॰ काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। वन्दे वन्दारुमन्दारमिन्दुभूषणनन्दनं।
अमन्दानन्दसन्दोहबन्धुरं सिन्धुराननं॥

समाप्तिवा०। तेषाञ्च शाम्यन्तु खलोपसर्गाः। इति श्रीमत्कालोपतिकविविरचितो मुकुन्दानन्द-
भाणः समाप्तः।

विषयः। श्रीकृष्णस्य नानाविधरहस्यद्योतकहृष्णान्तोपाख्यानं।

XLV.

Parva-Nirnaya. On the time meet for performing the *Darśa*, *Paurnamása* and other Vedic ceremonies.

४५। पर्व्वनिर्णयः।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्रायेण शुद्धं। प० २०। पङ्क्ति० १२—१३। श्लो० ६५०। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का० संवत् १८१५। स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी।

प्रा० वाक्यं। तत्र दृष्टशब्देन पर्व्वप्रतिपत्सन्धिसावच्छत्या विहितः सन्धौ यजेतेति। तत्र सन्धि-
कालस्य दुर्लक्ष्यत्वात्तदुपलक्षितपूर्व्वापरकालौ सन्धिशब्देन विवक्षितौ।

समाप्तिवा०। गणेषु तु प्रथमस्याङ्गः पर्व्वसम्बन्धो दाशमिकन्यायेन प्रथमस्यैव विनिगमकत्वादिति
पर्व्वनिर्णयः समाप्तः।

विषयः। दर्शपौर्णमासादियागकालनिरूपणं॥

XLVI.

Chayana-Paddhati. A manual, by Nrisiṁha, for the collection and maintenance of the perpetual fire and the performance of the *Jyotishṭoma Agnishṭoma* and other fire sacrifices.

४६। चयनपद्धतिः।

ग्रन्थकारः नृसिंहः।

विवरणं। प्राचीनं प्रायशः परिशुद्धञ्च। प० ७२। पङ्क्ति० १०—११। श्लो० १५००। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का० संवत् १५७७। स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी।

प्रा॰ वाक्यं। अथ साग्निके क्रतौ विशेषाः। तत्र फाल्गुनपौर्णमास्येष्ट्यनन्तरं पश्चादिकर्म्माह्निक-
वैश्वदेवकर्म्माणि समाप्य पुण्याहवाचनं।

समाप्तिवा॰। आरोप्य प्रवेशनं गत्वा गार्हपत्यादि यथास्थानं स्थापयेत्।

इति चयनपद्धतिः समाप्ता।

विषयः। साग्निकक्रियमाणज्योतिष्टोमादियज्ञानुष्ठानप्रकाशः॥

XLVII.

Yogayátrá Vivarana. On the particular conjunctions of the stars favourable to starting on distant journeys and important undertakings. By Bhaṭṭotpala.

४७। योगयात्राविवरणम्।

ग्रन्थकारः भट्टोत्पलः।

विवरणं। परिमाणं। प॰ ६१। पङ्क्ति॰ १०—११। श्लो॰ १८००। अ॰ नागरं। आ॰
देशीयकागजः। का॰ संवत् १८५३। स्था॰ कलिकातास्था एशियाटिक् सोसाइटी।

प्रा॰ वाक्यं। यश्चतुर्जगतः समस्तकरवद्धाम्नाञ्च धामार्कवन्-
मोक्षद्वारमपावृतश्च रविवद्ध्वान्तान्तकृत् सूर्य्यवत्।
आत्मा सर्व्वशरीरिणां सवितृवत् तिग्मांशुवत् कालकृत्
सार्थां नः स गिरिं करोतु सविता योऽन्यैरतुल्योपमः॥

समाप्तिवा॰। चन्दनं मलयजं, बला चौषधिः, अतिबला चौषधिः, एतैर्युक्तेन जलेन वारिणा
स्नानं कार्य्यमिति।

इति श्रीभट्टोत्पलविरचिते योगयात्राविवरणे नक्षत्रकैटभनामाध्यायो नवमः।

विषयः। यात्राशुभलग्नादीनां निरूपणं। अत्र दैवपुरुषकाराचाराभियोज्ययोगमिश्रकवस्तुप-
चारस्नानाग्निनिमित्तनक्षत्रकैटभाख्या नव अध्याया वर्णन्ते।

XLVIII.

Vivarana-prameya Sangrha. A dissertation on the Vedánta aphorisms of Vyása.

४८। विवरणप्रमेयसङ्ग्रहः।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। खण्डितं परिमाणञ्च। प॰ ८८। पङ्क्ति॰ १०। श्लो॰ २२५०। अ॰ नागरं।

आ॰ देशीयकागजः। का॰—?। स्था॰ कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी।

प्रा॰ वाक्यं। सुमालयामन्दयद्य अन्मून् सर्व्वात्मभावेन तथापरम्।

यच्छङ्करानन्दपदं हृदब्जे विभ्राजते यद् यतयो विशन्ति॥

भाष्यटीकाविवरणतन्निबन्धनसङ्ग्रहः। व्याख्यानव्याख्येयभावश्लोमग्नानाय रच्यते।

समाप्तिवा॰। तदेवं विषयप्रयोजनसद्भावात् शास्त्रमवतरणीयमित्येतद्वर्णकतात्पर्य्यं सिद्धम्।

इति विवरणप्रमेयसङ्ग्रहे प्रथमसूत्रे प्रथमवर्णकं समाप्तम्।

विषयः। शारीरकसूत्रभाष्यार्थविवरणप्रतिपाद्यार्थनिरूपणम्॥

XLIX.

Paramahaṅsopanishad Dípiká. A commentary, by Náráyaṇa, on the Paramahaṅsa Upanishad—a treatise on Brahma.

४९। परमहंसोपनिषद्दीपिका।

ग्रन्थकारः नारायणः।

विवरणं। अपरिशोधितं। प॰ ६। पङ्क्ति॰ १२—१६। श्लो॰ २००। अ॰ वङ्गीयं। आ॰ देशीयकागजः। का॰ संवत् १९२६। स्था॰ काशीवासी राजगुरुः।

प्रा॰ वाक्यं। शुद्धात्मा परमो हंसस्तस्योपनिषदुच्यते।

निरूपणार्थश्च शिखरे चत्वारिंशतमी ततः॥

समाप्तिवा॰। नैवास्ति किञ्चित् कर्त्तव्यमस्ति चेन्न स तत्त्ववित्। इति।

छिन्नश्रीः समाप्तार्था। नारायणेन रचिता जीवन्मुक्तिविवेकतः।

श्रुत्यर्थयं च परमहंसोपनिषद्दीपिका।

विषयः। परमहंसोपनिषदीयार्थविवरणम्॥

L.

S'iva Upanishad. Praise of S'iva as the Deity, by Harihara.

५०। शिवोपनिषत्।

ग्रन्थकारः हरिहरः।

विवरणं। अपरिशुद्धं। प॰ ७। पङ्क्ति॰ ८—१०। श्लो॰ १०। अ॰ वङ्गीयं। आ॰

देशीयकागजः। का—? । स्था० काशीवासी राजगुरुः

प्रा० वाक्यं। ॐकारे आदिरूपे सुललवज्जविषे श्वेतपीते च कृष्णे
नीले रक्ते कपोते तदुपरिरहिते सर्व्ववर्ण विवर्णे ।

समाप्तिवा०। एको व्यापी शिवोऽयमिति वदति हरिर्नास्ति देवो द्वितीयः ।
इति श्रीहरिहरविरचितेयं शिवोपनिषत् सम्पूर्णा ।

विषयः। शिवस्तोत्रम् ॥

LI.

Parivrájaka Upanishad. On the duties of Yatis or hermits.

५१ । परिव्राजकोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। अपरिशुद्धं। प० १। पङ्क्ति० १०। श्लो० २४। अ० वङ्गीयं। आ० देशीय-
कागजः। का०—?। स्था० काशीवासी राजगुरुः।

प्रा० वाक्यं। सह नाववत्विति शान्तिः। अत यतेर्नियमः कथमिति पृष्टवान्नारदः पितामहं
पुरस्कृत्य पितामहस्तं प्रत्युवाच ।

समाप्तिवा०। सर्व्वदा संसारतारकमनुस्मरन् जीवन्मुक्तो वसेत् अधिकारिविशेषेण कैवल्यप्राप्त्यु-
पायमन्विष्येदित्युपनिषत्। परिव्राजकसप्तमोपनिषत् सम्पूर्णा ।

विषयः। यतिनियमनिरूपणम् ॥

LII.

Saptas'lokí Vivriti. A commentary, by Haríráya, on the *Saptas'lokí*, a hymn in praise of Krishṇa.

५२ । सप्तश्लोकीविवृतिः ।

ग्रन्थकारः श्रीहरिरायः ।

विवरणं। प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च। प० २२। पङ्क्ति० ९—१०। श्लो० ५५०। अ० नागरं।
आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० कलिकातास्था एशियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं। नमामि श्रीमदाचार्य्यचरणाम्बुजद्वयम्।
यत्कृपालेशतः श्रीमद्विट्ठलस्फूर्तिरुत्तमा ॥

समाप्तिवा०। बालेन बालभावेन बालकृष्णोक्तिमात्रतः ।

किञ्चिन्निगदितं तेन प्रसन्नोस्तु प्रभुर्मम ॥

इति श्रीमदाचार्य्यचरणसरसिजरजोभिषेकप्राप्तमाहाराज्यश्रीहरिरायविरचिता सप्तश्लोकीविवृतिः सम्पूर्णा ।

विषयः । श्रीकृष्णस्तोत्रविवरणम् ॥

LIII.

Mahábháshya: or the great commentary of Patanjali on the grammar of Pánini. The MS. is complete and remarkably correct.

५३ । महाभाष्यम ।

ग्रन्थकारः पतञ्जलिः ।

विवरणं। प्राचीनं परिशुद्धञ्च । पत्राणि—१अध्यायस्य १पादस्य १अवधेः ९आह्निकस्य १६४ ; पङ्क्ति० ८ । १अ० २पा० १अवधेः ४आह्नि० ४० ; पङ्क्ति० ८—१० । १अ० ३पा० १—२आह्नि० २९ ; पङ्क्ति० ११—१२ । १अ० ४पा० १अवधेः ४आह्नि० ४८ ; पङ्क्ति० ९—१० । २अ० १पा० १अवधेः २आह्नि० २८ । पङ्क्ति० ९—१० । २अ० २पा० १—२आह्नि० २३ ; पङ्क्ति० १० । २अ० ३पा ४आह्नि० ४२ । पङ्क्ति० १० । ३अ० १पा० १अवधेः ६आह्नि० ६९ ; पङ्क्ति० १० । ३अ० २अवधेः ४पा० ५२ । पङ्क्ति० १०—११ । ४अ० १अवधेः ४पा० ७२ । पङ्क्ति० १० । ५अ० १अवधेः ४पा० ७५, पङ्क्ति० ८ । ६अ० १अवधेः ४पा० १२४ ; पङ्क्ति० १० । ७अ० १अवधेः ४पा० ८१ ; पङ्क्ति० १० । ८अ० १पा० १—२ आह्नि० १६९ । ८अ० २पा० १—२ आह्नि० २६ । पङ्क्ति० ९ । ८अ० ३पा० १—२ आह्नि० २८ । ८अ० ४पा० ९ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २२००० । अ० नागरं । आ० दैर्घ्यकागजः । का०—? । स्था० एमियाटिक । सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथ शब्दानुशासनं । अथेत्ययं शब्दोऽधिकारार्थः प्रयुज्यते, शब्दानुशासनं शास्त्रमधिकृतं वेदितव्यं, केषां, शब्दानां लौकिकानां वैदिकानाञ्चेति ।

समाप्तिवा० । एकशेषनिर्देशाद्वा । सर्वानुनासिकभिन्नानां भगवतः पाणिनेः सिद्धं । एकशेषनिर्देशाद्वा भगवतः पाणिनेराचार्य्यस्य सिद्धम् एकशेषनिर्देशोऽयम अ अ इति ।

इति श्रीमद्भगवत्पतञ्जलिविरचिते व्याकरणमहाभाष्ये अष्टमस्याध्यायस्य चतुर्थे पादे प्रथमाह्निकं । समाप्तं महाभाष्यम ॥

विषयः । पाणिनिमुनिप्रणीतव्याकरणसूत्रव्याख्यानं । अस्य ग्रन्थस्य तावदष्टौ अध्याया वर्त्तन्ते, द्वात्रिंशत्संख्यकाः पादाश्च, पञ्चाशीतिसंख्यकानि आह्निकानि च । तत्र प्रथमेऽध्याये अष्टादशाह्निकानि । द्वितीये दशाह्निकानि । तृतीये द्वादशाह्निकानि । चतुर्थे नवाह्निकानि । पञ्चमे सप्ताह्निकानि । षष्ठे पञ्चदशाह्निकानि । सप्तमे सप्ताह्निकानि । अष्टमे सप्ताह्निकानि सन्तीति ।

LIV.

Kaivalyopanishad Dípiká. A commentary on the *Kaivalya* Upanishad—a treatise on the unity of the Godhead, by S'aṅkaránanda.

५४ । कैवल्योपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । अपरिशोधितं नवीनञ्च । प० । पङ्क्ति० ११—१५ । श्लो० २०० । अ० वङ्गीयं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी राजगुरुः ।

प्रा० वाक्यं । अथ कैवल्योपनिषद् व्याख्यायते । अतः सोपायान्नामाह अद्वेति । एतेषां योगसम्बन्ध एततकारणमिति यावत ।

समाप्तिवा० । कैवल्यमेवास्यात्मनो भाव तत्कैवल्यं पुरुषाभिनाशविषयं सर्वपुरुषार्थसमाप्तिभूतं अश्नुते प्राप्नोति । पादाभ्याम उपनिषदर्थसमाप्त्यर्थः ।

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्यश्रीशङ्करानन्दभगवतः कृतौ कैवल्योपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । कैवल्योपनिषदर्थविवरणम् ॥

LV.

Atharvas'iropanishad Dípiká. A commentary by S'aṅkaránanda, on the Atharva-sira Upanishad. *Indische Studien* I. 383.

५५ । अथर्व्वशिर उपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुशीतलप्रसादः ।

६ पत्रावधि ८ पत्रपर्य्यन्तं नास्ति ।

प्र० वाक्यं। व्याख्याऽथर्व्वशिरसोनाम्न्याः श्रुतेः क्रियते घनाशिनी।

क्रियते ब्रह्मबोधार्थं तया शुद्ध्यतु मे मनः॥ १॥

ब्रह्मविद्याधिगमार्थं तपो विद्यासम्पन्नेरपि गुरुशुश्रूषादि करणीयमित्यादि।

समाप्तिवा०। श्रीविद्यानोक्तानां अथर्व्वणत इत्यत् वाक्यशेषभाष्येन प्रार्थना श्रीविद्याभो-

क्षाणां वाक्यं मन्त्रमननेोः प्रार्थनम॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यस्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्यस्य श्रीशङ्करानन्दभ-

गवतः कृतिरथर्व्वशिरउपनिषद्दीपिका समाप्ता॥

विषयः। अथर्व्वशिरउपनिषदर्थविवरणं।

LVI.

S'rí-ráma-kás'iká. A commentary, by Ánandavana, on the Ráma-tápaní Upanishad. Vide No. VII.

५६। श्रीरामकाशिका।

ग्रन्थकारः आनन्दवनः।

विवरणं। प्राचीनं प्रायेण शुद्धञ्च। प० १२। पङ्क्ति० १५—२०। श्लो० १९४०। अ० नागरं।

आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसा-

इटी।

प्र० वाक्यं। तथ्यं तारकतत्त्वमोमिदमणु स्थूलं चतुष्पादकं जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तिजं श्रुतिवशाद्

विद्यात् प्रतीतं निभं।

समाप्तिवा०। श्रीरामं भावाद्यान्ति नाहरन्ति पश्यन्ति अमृतत्वमिति। मोक्षं गच्छति मोक्षं

गच्छति प्राप्नोति। ग्रन्थसमाप्तिं दर्शयति। इत्याथर्व्वणरहस्ये श्रीरामोत्तरतापनी-

योपनिषत् समाप्ता।

इति श्रीरामचन्द्रचरणारविन्दसेवितपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्यानन्दवनविरचितायां

श्रीरामकाशिकाख्यायां श्रीरामोत्तरतापनीयोपनिषत् समाप्ता।

विषयः। श्रीरामपूर्व्वोत्तरतापनीयार्थविवरणं।

LVII.

Subála Upanishad An Upanishad of the Atharva Veda, on salvation.

..

५७ । सुबालोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचः म्रद्रं । प॰ ६ । पङ्क्ति॰ ९—१० । श्लो॰ १०० । ध॰ नागरं । धा॰ देशीय-कागजः । का॰—? । स्था॰ कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

आ॰ वाक्यं । ॐ सह नाववतु इत्यादि शान्तिः शान्तिः शान्तिः । हरिः ॐ । तदाहुः किं तदासीत्तस्मै स होवाच । न सन्नासन्न सदसदिति । तस्मात्तमः सञ्जायते । तमसो भूतादि ।

समाप्तिवा॰ । यस्य देवे परा भक्तिर्यथा देवे तथा गुरौ । तस्यैते कथिता ह्यर्थाः प्रकाशन्ते महात्मनः प्रकाशन्ते महात्मनः । इत्येतन्निर्वाणमनुशासनमिति वेदानुशासनमिति वेदानुशासनम् । इति सुबालोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । मुक्तितत्त्वनिरूपणं ।

LVIII.

Kimpancha-charita Náṭaka. A Drama, in five acts.

५८ । किम्पञ्चचरितं नाटकं ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । नवीनं । प॰ २९ । पङ्क्ति॰ ८ । श्लो॰ — ? । ध॰ नागरं । धा॰ देशीयकागजः । का—? । स्था॰ काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

आ॰ वाक्यं । वारुणीं वाधिनीं पीत्वा यस्य तोषोऽपि न क्वचित् ।
वारुणीं प्रहतः कृत्वा स्थितः सोऽपात् सदायुधः ॥

समाप्तिवा॰ । इति निष्क्रान्ताः सर्वे । इति किम्पञ्चे पञ्चमोऽङ्कः ।

विषयः ।

LIX.

Sandhyá Upanishad Vyákhyá. A gloss on the *Sandhyá* Upanishad of the Atharva Veda, on divine knowledge. *Indische Studien*, I. 30, 11, 294.

५९ । सन्ध्योपनिषद्व्याख्या ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । अपरिशोधितं नवीनञ्च । प॰ २ । पङ्क्ति॰ १० । श्लो॰ ३० । ध॰ नागरं । धा॰ देशीयकागजः । का॰—? । स्था॰ काशीवासी राजगुरुः ।

प्र० वाक्यं। अथ छन्दोपनिषद्। ॐ मथेनावमित्ति। अथातः छन्दोपनिषदं व्याख्या-
स्यामः।

समाप्तिवा०। सात्मानं पश्यति ज्ञानचक्षुषा च हृत्यात्मसमयः च हृत्यात्मसमयोऽसमय इत्युपनि-
षत् मयोऽस्तु सर्वम्। इति छन्दोपनिषद्व्याख्या समाप्ता।

विषयः। आत्मज्ञानादिविवरणं।

LX.

Siddhántales'a-Ṭíká. A commentary on the *Siddhántales'a alias S'ástra-Siddhánta-les'a Sañgraha* of Apyaya Dikshita, son of Ranarája Dikshita. The text of Apyaya is a dissertation, in four sections, on the Vedánta Philosophy, shewing the different schools into which it is divided, and their peculiarities.

६०। सिद्धान्तलेशटीका।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं। परिमाणं। प० ७१। पङ्क्ति० १५। श्लो०—?। अ० नागरं। आ० देशीय-
कागजः। का०—?। स्था० काशीवासी वामनाचार्य्यः।

प्रा० वाक्यं। वेदवेद्यमुमाकान्तं कुमाराद्यभयङ्करम्।

समाप्तिवा०। यत्नेदं सूक्ष्मसूक्ष्म सम्प्रदायसिद्धान्तभेदतश्चशङ्करमित्यवार्णैरिति।

विषयः। सिद्धान्तलेशार्थविवरणं।

LXI.

Dráhyáyana-Sútra-Ṭíká. A gloss on the aphorisms of Dráhyáyana, on the rituals of the Sáma Veda. By Dvanví Svámí. Max Muller's *Sanskrit Literature*, 181, 190, 219.

६१। द्राह्यायणसूत्रटीका।

ग्रन्थकारः धन्विस्वामी।

विवरणं। परिमाणं। प० १२४। पङ्क्ति० ११। श्लो०—?। अ० नागरं। आ० देशीयका-
गजः। का०—?। स्था० काशीवासी वामनाचार्य्यः।

प्रा० वाक्यं। योनिरिति ब्रह्म परमं प्रपद्ये पुरुषोत्तमं। छन्दोगसूत्रं व्याख्ये इति।

समाप्तिवा०। पूर्व्ववत् + + + विहितेति।

विषयः छन्दोगसूत्रार्थव्याख्यानं।

LXII.

Mádhva-Vijaya. A poem, in sixteen cantos, on the polemical disputations of Mádhava A'charya. By Náráyaṇa.

६२ । माध्वविजयमहाकाव्यं ।

ग्रन्थकारः नारायणपण्डिताचार्य्यः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० ५९ पङ्क्ति० १२ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः । अत्र षोडशसर्गाः सन्ति ।

प्रा० वाक्यं । कान्ताय कल्याणगुणैकधाम्नेऽसद्गुणायप्रतिमप्रभाय ।
नारायणायाखिलकारणाय श्रीप्राणनाथाय नमस्करोमि ।

समाप्तिवा० । बहुदुरितनिकृन्तं पुण्यगाथांशुगन्धं हरिहृदयितवरेडं श्रीमदानन्दतीर्थं । इति श्रीमत्कविकुलतिलकत्रिविक्रमपण्डिताचार्य्यसुतनारायणपण्डिताचार्य्यविरचितं माध्वविजयमहाकाव्यं सम्पूर्णं ।

विषयः । माध्वसम्प्रदायविषयकोपाख्यानं ।

LXIII.

Jánakípariṇaya. A drama, in seven acts, on the marriage of S'ítá. By Rámabhadra.

६३ जानकीपरिणयनाटकं ।

ग्रन्थकारः रामभद्रदीक्षितः ।

विवरणं । नवीनमशुद्धञ्च । प० १२५ । पङ्क्ति० ८ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९१४ । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । संपन्नामिव पातुमौपनिषदव्याहारमाध्वीरसा-
नुन्नं तु व्रजसुन्दरीकुचतटीपाटीरपङ्कानि च ।
उन्मीलत्कुरलीनिनादचकितामाद्यत्पयोदच्छवी
जिह्वालोलनलीलयाञ्चितभ्रुवः बाह्वाम्बुजं पातु वः ॥

समाप्तिवा० । इति निष्क्रान्ताः सर्वे । सप्तमोऽङ्कः ।
इति श्रीरामभद्रदीक्षितविरचितं जानकीपरिणयं नाम नाटकं समाप्तं ।

विषयः । सीताविवाहसम्बन्धवादिवर्णनं ।

LXIV.

Kṛishṇa-bhakti-chandriká. A drama on the fruits of faith in Kṛishṇa. By Ananta Deva.

६४ । कृष्णभक्तिचन्द्रिकाभिधाननाटकं ।

ग्रन्थकारः अनन्तदेवः ।

विवरणं । आवरिग्राह्यं नवीनं नाचलिखितञ्च । प० ११ । पङ्क्ति० ८ । श्लो०—? । आ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९१४ । स्था० काशीवासी श्रीयुत-बाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । कोऽपि स गोपकुमारः स्फुरति समाजे व्रजस्त्रीणां ।
नवजलधर इव मध्ये नन्दितां परितः स्फुरज्ज्योनाम ॥

समाप्तिवा० । इति श्रीमदापदेवसूनुनाऽनन्तदेवेन कृतं श्रीकृष्णभक्तिचन्द्रिकाभिधानं नाम नाटकं सम्पूर्णं ।

विषयः । श्रीकृष्णभक्तिमाहात्म्यकथनं ।

LXV.

Dharma-vijaya. A drama on the ultimate success of virtue over vice. By S'ukilábha Deva.

६५ । धर्म्मविजयनाटकं ।

ग्रन्थकारः शुक्लभूदेवः ।

विवरणं । परिग्राह्यं । प० ४६ । पङ्क्ति० ९ । श्लो०—? । आ० नागरं । आ० देशी कागजः । का० संवत् १९१४ । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रकटितनिजरूपः पालशाराभिरामे बिभरपि हृदयाब्जे-दापव.दिव्यम् र्गः ।
त्रिभुवनविदसो।तप्रातमेवास्ति यस्मिन् स जयति जगदोशः शाश्वनिद्रास्मागमयः ॥

समाप्तिवा० । नाट्योन निपुणाः स्मः सर्व्वे ।
इति श्रीमच्छुक्लभूदेवविरचितं धर्म्मविजयं नाम नाटकं सम्पूर्णं ॥

विषयः । धर्म्मसम्बन्धिप्रस्तावबर्णनम् ।

LXVI.

Satsañga-vijaya. A drama on the advantages of associating with good people. By Vaidyanátha.

६६ । सत्सङ्गविजयनाटकं ।

ग्रन्थकारः वैद्यनाथकविः ।

विवरणं । परिग्रहं । प० १६ । पङ्क्ति० १० । श्लो०—? । अ० नागरं आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९१४ । स्था० काशीवासी श्रीयुक्तबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । मुष्णन्तं नवनीतमेककवलं हस्ते गृहीत्वा द्रुतं धावन्तं जननीभयादिव मुहुः पश्चात् करेणाग्रतः । काञ्चीनूपुरसिञ्जितप्रकटितस्मेराभिरामाननं भक्ताधारपरायणं परहरिं श्रीबालकृष्णं भजे ॥

समाप्तिवा० । इति निष्क्रान्ताः सर्व्वे । पञ्चमोऽङ्कः । इति श्रीवैद्यनाथकविविरचितं सत्सङ्गविजयं नाम नाटकं समाप्तं ।

विषयः । साधुसङ्गविषयकोपाख्यानं ।

LXVII.

Champu Kávya. A romance in prose and verse on faith. By Nílakanṭha Dikshita.

६७ । चम्पूकाव्यं ।

ग्रन्थकारः नीलकण्ठदीक्षितः ।

विवरणं । अपरिग्रहं । प० १४७ । पङ्क्ति० ७ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९१४ । स्था० काशीवासी श्रीयुक्तबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । मामेतत् कथयिष्यतीति रचितं काव्यं मया तत् पुनस्तद्दृष्ट्वा भव वा न वा तदुपरि न्यस्तः समस्तो भरः ।

समाप्तिवा० । इति श्रीमद्भारद्वाजकुलजलधिकौस्तुभश्रीमदप्पय्यदीक्षितसोदर्य्याच्चादीक्षितपौत्रेण नारायणदीक्षितात्मजेन भूमिदेवीगर्भसम्भवेन श्रीनीलकण्ठदीक्षितेन विरचिते चम्पूकाव्ये पञ्चम आश्वासः समाप्तः ।

विषयः । भगवद्भक्तिविषयकोपाख्यानं ।

LXVIII.

Damayanti-Kathá. The story of Damayantí, wife of Nala. By Trivikrama Bhaṭṭa.

६८ । दमयन्तीकथा ।

ग्रन्थकारः त्रिविक्रमभट्टः ।

विवरणं। परिमाणं। प० १४० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० — ? । अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का० संवत् १९१४ । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। या दुग्धाऽपि न दुग्धेव कविदोग्धृभिरन्वहं।
हृदि नः सन्निधत्तां सा सूक्तिधेनुः सरस्वती॥

समाप्तिवा०। इति श्रीत्रिविक्रमभट्टविरचितायां दमयन्तीकथायां सप्तम उच्छ्वासः।

विषयः। दमयन्तीचरित्रवर्णनं।

LXIX.

Aniruddha-charita Champu. A romance founded on the secret marriage of Ushá and Aniruddha. By Devarája.

६९ । अनिरुद्धचरितचम्पूः ।

ग्रन्थकारः देवराजः।

विवरणं। परिमाणं। प० २०२ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० — ? । अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का० संवत् १९१५ । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। प्राञ्च्याकिरणचिरश्रियो महान्त्रोऽव्यासुर्मुरमथनस्य बान्धवो वः।
पद्मानामपि सुरभूरुहामसाध्यं चत्वारो विदधति ये जनस्य कृत्यं॥

समाप्तिवा०। कविमौलिमणेर्जयन्ति वाचो मुनिवर्य्यस्य पराशरप्रसूतेः।
अनुगामितपर्वविरामशशाः (?) भुवि धास्यन्ति मदुक्तयः॥
इति श्रीदेवराजनिबद्धे अनिरुद्धचरितेऽनिरुद्धपरिणयो नाम नवम उच्छ्वासः।

विषयः। अनिरुद्धचरित्रवर्णनम्।

LXX.

Champu-Rámáyana. The story of the Rámayana in prose and verse. By Lakshmana.

७० । चम्पूरामायणं ।

ग्रन्थकारः लक्ष्मणकविः।

विवरणं। परिमाणं। प० ७४ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० — ? । अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का० शकाब्दाः १७७० । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। लक्ष्मीं तनोतु सुतरामितरानपेक्षमङ्घ्रिद्वयं निगमशाखिशिखाप्रवालं।
हेरम्बसंभृतपयोरुहरम्यमिन्द्रं विघ्नाद्रिभेदशतधारधुरन्धरं नः॥

समाप्तिवा०। काण्डो निर्म्मित एकभूतपतिना षष्ठोऽपि जीयाच्चिरं ॥

इति श्रीलक्ष्मणकविविरचिते चम्पूरामायणे युद्धकाण्डः समाप्तः।

विषयः। श्रीरामचरित्रवर्णनम्।

LXXI.

Bálakrishna Champu. A romance in prose and verse on the doings of Krishna during his infancy. By Jívana, son of Gokulotsava.

७१। बालकृष्णचम्पूः।

ग्रन्थकारः जीवनशर्म्मा।

विवरणं। परिग्रहं। प० १८२। पङ्क्ति० ११। श्लो० —?। च० नागरं। का० देशीयकागजः। का० संवत् १९१४। स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुचरित्रचन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। श्रीमद्वृन्दावनाख्ये व्रजवरवनिताव्रन्दसम्वेष्टितोऽसौ
चन्द्रज्योत्स्नाविराजद्विपुलसुविपिने चञ्चरीकप्रयुष्टे।
सञ्चैर्मुक्ताफलाभैः सुललितरविजारेणुसङ्घैर्वेलखे
कुर्व्वन् रासप्रमोदं प्रतिनिशमपि यो बालकृष्णोऽवताघ्नः॥

समाप्तिवा०। श्रीबालकृष्णादिमप्रबन्धचम्पूः समापितेयं ननु जीवनेन॥ इति श्रीमद्बालकृष्णपदेन्दीवरनिलिन्दायमानश्रीमद्गोकुलोत्सवात्मजजीवनशर्म्मणा विरचिते बालकृष्ण-चम्प्वाख्यप्रबन्धे षष्ठः स्तवकः समाप्तः॥

विषयः। बालगोपालविषयकोपाख्यानं।

LXXII.

Gopála Champu. Tales and anecdotes of Krishna's boyhood. By Jívarája.

७२। गोपालचम्पूः।

ग्रन्थकारः जीवराजः।

विवरणं। परिग्रहं। प० ४५। पङ्क्ति० १४। श्लो० —?। च० नागरं। का० देशीयकागजः। का० —?। स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुचरित्रचन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। यशोदाया वसत्यनल्पकरका श्रृङ्गावलीमेकतः
पद्मेषोः शरसम्पतोऽद्भुतमिदं सूते नवं पल्लवं०।
चित्रं चुम्बति चक्रवाकमिथुनं प्रोद्दामतारामयं
ज्योत्स्ना काऽपि विधौ मता वितनुतां मङ्गलरत्नान् विधेः॥

समाप्तिवा०। मद्‌यति मनो मदीयं तनुजघनभारतीरसविलासः ।

किमु सुतनु नीरविहारो न हि न हि चम्पूविहारोऽयं ॥

इति श्रीविद्वत्कदम्बचेरम्मसकलविपुलकविकुलतिलकमहाराष्ट्रदेशवारिधिसुधानिधिभारद्वाजकुलकासारराजहंसकाशीस्थजगद्गुरुश्रीमद्दीक्षितकविसोमराजसूरिवरसूनुश्रीकामराजसूरिवरतनयश्रीव्रजराजकविराजात्मजबालककविश्रीजीवराजविरचितायां चम्पूविहारसमाख्यायां सनिर्मितगोपालचम्पूव्याख्यायां पूर्व्वार्द्धं समाप्तं ।

विषयः। गोपालचरित्रविषयकोपाख्यानं ।

LXXIII.

Rámachandra Champu. A romance on the life of Ráma and his consort S'ítá. By Visvanátha Siñha.

७३। रामचन्द्रचम्पूः सटीका ।

ग्रन्थकारः विश्वनाथसिंहः ।

विवरणं। प्राचीनं । प० ४२ । पङ्क्ति० १५ । स्लो०——? । च० नागरं । चा० देशीयकागजः । का० ——? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । शक्तिर्येषां न पुंसां भवति न कविता लोकशास्त्रावेक्षा

नैपुण्यञ्चैव नैवाभ्यसनमपि तथा शिक्षया काव्यगानां ।

काव्यं कुर्व्वन्ति तेऽपि प्रचुरगुणयुतं यत्कृपातो लभन्ते

प्रेमाणश्चाप्यलभ्यं तदवनितनयापादपद्मं नमामि ॥

समाप्तिवा०। विश्वनाथानुभूतोदितं भ्रामं चन्ति भववन्धजालं ।

इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीराजबाहादुरसीतारामचन्द्रकृपापात्राधिकारिविश्वनाथसिंहजूदेवविरचितरामचन्द्राह्निकटीकायामष्टमो यमः ।

विषयः। श्रीरामचन्द्रचरित्रकथनम् ।

LXXIV.

Rádhávinoda Kávya. A poem on the loves of Rádhá and Krishṇa. By Rámachandra Kavi.

७४। राधाविनोदकाव्यं सटीकं ।

ग्रन्थकारः रामचन्द्रकविः ।

विवरणं। प० ११ । पङ्क्ति० ९ । स्लो०——? । च० नागरं । चा० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा॰ वाक्यं। राधाविनोदाख्यकाव्यं चिकीर्षुर्निर्विघ्नसमाप्तिकामो रामचन्द्रकविः परमेश्वरकर्तृक-
कस्तरचना-प्रशंसनरूपं मङ्गलमाचरति।
मालो मेति। सर्गबन्धो महाकाव्यमुच्यते तस्य लक्षणं।
समाप्तिवा॰। रामचन्द्रकविना विनोदः पुत्रेणाप्तमनुतेन सुतेन।
राधिकाहृदयशोकदमासोद्राधिकाहृदयशोकदमादरात्॥
इति सटीकं राधाविनोदकाव्यं।
विषयः। राधिकाचरित्रविषयकवर्णनम्।

LXXV.

Rámakrishna Kávya Saṭíka. A poem, by Súrya Paṇḍita, so written that every stanza of it, when read from the beginning to the end describes Ráma, and when read from the end to the beginning portrays the life of Kṛishṇa. An anonymous commentary explains the text.

७५। रामकृष्णकाव्यं सटीकं।

ग्रन्थकारः सूर्य्यपण्डितः।
विवरणं। परिमाणं। प॰ १९। पङ्क्ति॰ ७। श्लो॰——?। ष॰ नागरं। आ॰ देशीय-
कागजः। का॰——?। स्था॰ काशीवासी श्रीयुक्तबाबुहरिचन्द्रः।
प्रा॰ वाक्यं। तं भूसुतामुक्तिमुदारहासं वंदे यतो भव्यभवं दया श्रीः।
श्रीयादवं भव्यभतोयदेवं संहारदामुक्तिमुतासुभूतम्॥
समाप्तिवा॰। एवं विलोमाक्षरकाव्यकर्तुर्भूयांसमायासमवेक्ष्य तज्ज्ञाः।
जानन्तिमां चित्रकविस्तरीमां दैवज्ञसूर्य्याभिधसम्प्रदिष्टां॥
इति दैवज्ञपण्डितसूर्य्यविरचितं रामकृष्णेतिकाव्यं सम्पूर्णं।
विषयः। अत्र पद्यस्यानुलोमपाठे रामविषयकवर्णनं विलोमपाठे तु श्रीकृष्णविषयक-
वर्णनम्।

LXXVI.

Rája Súrjana Charita Kávya. A poem on the life of Rájá Surjan; by Chandra-s'ekhara.

७६। राजसूर्जनचरितकाव्यं।

ग्रन्थकारः चन्द्रशेखरकविः।

विवरणं। प्राचीनमशुद्धञ्च। प० ८७। पङ्क्ति० १०। श्लो०——?। अ० नागरं। आ०
देशीयकागजः। का० — ?। स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। कार्य्यं प्रकाशयति कारणमन्तरेण स्वेच्छानुरूपविभवः प्रभुरव्ययो यः।
कामोपगीतशिवकीर्त्तननामधेयः श्यामः समर्पयतु सर्व्वसमीहितं नः॥

समाप्तिवा०। गौडीयः किल चन्द्रशेखरकविर्यः प्रेमपात्रं सता-
मम्बष्ठान्वयमण्डलात् कृतधियो जातो जितामित्रनः।
निर्व्याजनृपसूर्ज्जनस्य नितरां धर्म्मैकतानात्मनो
ग्रन्थोऽयं निरमायि तेन वसता विश्वेशितुः पत्तने॥
इति सूर्ज्जनविरचितमहाकाव्ये विंशतितमः सर्गः समाप्तः।

विषयः। सूर्ज्जनराजकीयवृत्तान्तसंवर्णनम्।

LXXVII.

Saptas'atí. A collection of miscellaneous poetry, consisting chiefly of prayers, hymns, moral maxims, and amatory verses. Judging from its name, it originally included seven hundred stanzas in the Árya metre, but the MS. under notice contains 743 stanzas, some of which are not in Árya. From one of the verses in praise of a Sena Rájá of Bengal, it would seem that the author, Govardhana Áchárya, lived in the 12th century.

७७। सप्तशतीकाव्यं।

ग्रन्थकारः गोवर्द्धनाचार्य्यः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० ५९। पङ्क्ति० ८। श्लो० ७४३। अ० नागरं। आ०
देशीयकागजः। का०——?। स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। पाणिग्रहे पुलकितं वपुरैशं भूतिभूषितं जयति।
अङ्कुरित इव मनोभूर्यस्मिन् भस्मावशेषोऽपि॥

समाप्तिवा०। विरचन् वामनशीला वामन इव कविपदं लिप्सुः।
अकृतार्य्यासप्तशतीमेतां गोवर्द्धनाचार्य्यः॥
इति श्रीगोवर्द्धनाचार्य्यविरचितं सप्तशतीकाव्यं समाप्तं।

विषयः। नीतिगर्भस्तवादिरसादिनानाविधपद्यसमूहः।

LXXVIII.

Sítáráma-vihára Kávya. A poem on the life of Ráma and his spouse Sítá. By Lakshmaṇa Somarájí.

७८ । सीतारामविहारकाव्यं ।

ग्रन्थकारः लक्ष्मणसोमयाजी ।

विवरणं । प्राचीननविग्रहस्य । प० ४२ । पङ्क्ति० ११ । स्लो०——? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—— ? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अस्ति प्रशस्ताखिललोकभूषाविभूषितद्वादशयोजनैषा ।
विशुद्धभावैर्विनिविष्टमध्या विराजमाना विबुधैरयोध्या ॥

समाप्तिवा० । श्रीगर्गश्चिरंशवर्द्धनलक्ष्मणयाजिप्रणीतकृतिवर्य्ये ।
सीतारामविहारे द्वादशसर्गोऽगमन्महाकाव्ये ॥
इति श्रीगर्गश्चिदत्तरसोमयाजितनूजलक्ष्मणसोमयाजिकृतौ सीतारामविहारे महाकाव्ये यौवराज्याभिषेको नाम द्वादशः सर्गः ।

विषयः । सीतारामहत्तान्तविषयकोपाख्यानम् ।

LXXIX.

Bháminívilása Kávya. The heroine offended; a poem by Jagannátha.

७९ । भामिनीविलासकाव्यं ।

ग्रन्थकारः जगन्नाथः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं खण्डितञ्च । प० ७ । पङ्क्ति० १२ । स्लो०——? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—— ? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । न मनागपि राहुरोषशङ्का न कलङ्कानुगमो न पाण्डुभावः ।
उपचीयत एव कोऽपि भावः परितो भामिनि ते सुखस्य नित्यं ॥

समाप्तिवा० । सम्भवरार्थिनि सुदति जयति वचा परवा ।
इति श्रीमत्पण्डितराजविरचिते भामिनीविलासे द्वितीय उल्लासः ।

विषयः । अन्योक्तरस्यादिविषयकवर्णनं ।

LXXX.

Kalávilása Kávya. A poem by Kshemendra.

८० । कलाविलासकाव्यं ।

ग्रन्थकारः क्षेमेन्द्रः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं । प० १० । पङ्क्ति० १४ । स्लो०——? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत १८९१ । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अस्ति विशालकमलालङ्कितपरिच्छन्नमङ्गलायतनं ।

श्रीपतिवक्षःस्थलमिव रत्नोज्ज्वलमुज्ज्वलनगरं ॥

समाप्तिवा०। मयीव मानसाह्लादं करोतु सततं सतां ।

इत्याचार्य्यश्रीव्यासदासापरनामधेयक्षेमेन्द्रकृते कलाविलासकाव्ये दशमः सर्गः ।

विषयः । उज्ज्वलनगरीयमनोहरचरित्रोपाख्यानं ।

LXXXI.

Párijáta-harana Champu. A romance, in poetical prose, on the rape of the Párijáta flower of Indra's garden by Krishna, for the gratific·tion of his wife Satyabhámá. By Krishna Kavi.

८१ । पारिजातहरणचम्पूः ।

ग्रन्थकारः कृष्णकविः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः परिशुद्धञ्च । प० ११ । पङ्क्ति० ९ । श्लो०——? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०——? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबु-हरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । सानन्दं मकरन्दबिन्दुनिकरप्रस्यन्दबन्दीभवन्मन्दीभूतमिलिन्दतुन्दिलदलन्मन्दार-मन्दादरं ।॰ भूयः मेरभक्तोभवस्थमभजन्नन्नौभिरङ्गीकृते भासन्ती किल पारिजात-कुसुमे जीयात् संहृष्टं मनः ॥

समाप्तिवा०। किलपारिजातहरणे पूर्णोऽभवत् पञ्चमः ॥

इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीमन्नरोत्तमादिकृष्णंपनरसिंहसूरिकृतकृष्णविरचिता पारिजातहरणचम्पूः सम्पूर्णा ।

विषयः । पारिजातकुसुमापहरणहत्तान्तसंवर्णनम् ।

LXXXII.

Mádhavánala Upákhyána. The story of Mádhava and Anala—a poem.

८२ । माधवानलोपाख्यानकाव्यं ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्रायःशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ७० । पङ्क्ति० १० । श्लो०——? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—— ? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । एका नगरी पुष्पवतीनामाभिधाना ।

समाप्तिवा० । लोकाश्च हर्षिता बभूवुः । इति श्रीमाधवानलोपाख्यानं सम्पूर्णं ।
विषयः । माधवानलस्याभिनानाद्भुतानासंवर्णनम् !

LXXXIII.

Harivilása Mahákávya. An epic on the doings of Hari in Vrindávana and Gokula. By Loiimbarája.

८३ । हरिविलासकाव्यं ।

ग्रन्थकारः लोलिम्बराजः ।
विवरणं । अपरिशोधितं नवीनञ्च । प० १८ । पङ्क्ति० १० । श्लो० —? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० —? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।
प्रा० वाक्यं । रघुपतिरपघना हरिरमेतत् ।
समाप्तिवा० । त्रैलोक्यकौतुककरं क्रियते स्म काव्यं लोलिम्बराजकविना कविनायकेन ॥ इति श्रीमत्सूर्य्यपण्डितकुलालङ्कारश्रीहरिहरमहाराजाधिराजपोषितलोलिम्बराजविरचितं हरिविलासकाव्यं सम्पूर्णं ।
विषयः । भगवच्चरित्रविषयकोपाख्यानम् ।

LXXXIV.

Karpúra-manjari Náṭiká. A dráma in four acts. By Rajanívallabha.

८४ । कर्पूरमञ्जरी नाटिका ।

ग्रन्थकारः रजनीवल्लभः ।
विवरणं । अपरिशोधितं । प० ४८ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० —? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १६५७ । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।
प्रा० वाक्यं । भद्दं भोदु सरस्सइ कइअणो णंदंतु वासाइणो अण्णाणं पिपअ ढडुवरा वाणीछइल्लप्पी ।
समाप्तिवा० । इति निष्क्रान्ताः सर्व्वे । चतुर्थजवनिकान्तरं । समाप्ता चेयं कर्पूरमञ्जरी ।
विषयः । कर्पूरमञ्जरीनायिकासम्भिनानारङ्गोपाख्यानम् ।

LXXXV.

Dhúrtasamágama. The Council of rogues; a farce in two acts. By Jyotis'vara. Wilson's *Hindu Theatre*, II, p. 408.

८५। धूर्त्तसमागमप्रहसनं।

ग्रन्थकारः ज्योतीश्वरः।

विवरणं। प० १४। पङ्क्ति० ७। श्लो०—?। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का०—?।
स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। ईर्ष्यादग्धीजजन्मप्रभृतिद्विविपदां धंसहि प्रीतिमत्या सख्या++पुरारे दुश्चिकप-
रिचये सावतं चुम्बमाने।

समाप्तिवा०। इति निष्क्रान्ताः सर्व्वे। द्वितीयः सन्धिः।
इति श्रीकविशेखराचार्य्यश्रीज्योतीश्वरविरचितं धूर्त्तसमागमं नाम प्रहसनं सम्पूर्णं।

विषयः। वेश्यासक्तधूर्त्तसन्न्यासिद्वयानामसंवर्णनम्।

LXXXVI.

Chúlika Upanishad. An Atharva Upanishad on the knowledge of Brahma. *Indische Studien*, I. 249, 51, 83.

८६। चूलिकोपनिषत्।

ग्रन्थकारः——?।

विवरणं। प्राचीनं परिशुद्धञ्च। प० १॥०। पङ्क्ति० १०। श्लो० २४। अ० नागरं। आ०
देशीयकागजः। का०—?। स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। अष्टपादं शुचिं हंसं त्रिसूत्रं मणिमव्ययं।
द्विवर्त्मानम् तेजसेन्धं सर्व्वः पश्यन्न पश्यति॥

समाप्तिवा०। ब्रह्म ब्रह्मविदानान्तु ये विदुर्ब्राह्मणादयः।
ते सर्व्वं यान्ति तत्रैव लीनाः शुभ्रेऽक्षयात्मिने,
लीनाः शुभ्रेऽक्षयात्मिने इति॥ इति चूलिकोपनिषत् समाप्ता।

विषयः। ब्रह्मतत्त्वं।

LXXXVII.

Atharva s'ira Upanishad. An Upanishad of the Atharva Veda on divine knowledge. Vide No. LV.

८७। अथर्व्वशिर उपनिषत्।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्रायेण शुद्धं। प॰ ९। पङ्क्ति॰ १०। श्लो॰ १२०। अ॰ नागरं। आ॰ देशीयकागजः। का॰—?। स्था॰ काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा॰ वाक्यं। देवा ह वै स्वर्गलोकमायंस्ते रुद्रमपृच्छन् को भवान्।

समाप्तिवा॰। —द्वितीयं जप्त्वा गणाधिपत्यमवाप्नोति तृतीयं जप्त्वा एवमेवाविशति। ओं सत्यं ओं सत्यं ओं सत्यं।

इत्यथर्व्वशिर उपनिषत् समाप्ता।

विषयः। रुद्रस्य ब्रह्मत्वप्रतिपादनं।

LXXXVIII.

Atharvas'ikhá Upanishad. A dissertation on the value of the mystic syllable Om, in meditation. *Indische Studien*, I. 51, 53, 249, 383, II. 40, 53, 54.

८८। अथर्व्वशिखोपनिषत्।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनं परिशुद्धञ्च। प॰ १। पङ्क्ति॰ १०। श्लो॰ २०। अ॰ नागरं। आ॰ देशीयकागजः। का॰—?। स्था॰ काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा॰ वाक्यं। पिप्पलादोऽङ्गिराः सनत्कुमारश्चाथर्व्वणं भगवन्तं पप्रच्छ किमादौ प्रयुक्तं ध्यानं ध्यायितव्यं किं तत् ध्यानं को वा ध्याता।

समाप्तिवा॰। —सर्व्वमन्यत् परित्यज्यैतामधीत्य द्विजो गर्भवासान् मुच्यते गर्भवासान् मुच्यत इति।

इत्यथर्व्वशिखोपनिषत् समाप्ता।

विषयः। ॐकारतत्त्वनिरूपणं।

LXXXIX.

Garbha Upanishad. An Atharva Upanishad on the five elements of the human body, gestation, &c. *Indische, Studien*, I. 348, 49, 51, 309, 469, II. 65.

८९। गर्भोपनिषत्।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनं परिशुद्धञ्च। प० २। पङ्क्ति० १०। श्लो० ४०। अ० नागरं। आ०
देशीयकागजः। का०—?। स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। पञ्चात्मकं पञ्चसु वर्त्तमानं षडाश्रयं षड्गुणयोगयुक्तं।
तत्सप्तधातु त्रिमलं द्वियोनिं चतुर्व्विधाहारमयं शरीरं॥

समाप्तिवा०। —पैप्पलादं मोक्षशास्त्रमिति। इति गर्भोपनिषत् समाप्ता।

विषयः। शरीरस्य पञ्चभूतात्मकत्वादिनिरूपणम्।

XC.

Prāṇāgnihotra Upanishad. An Atharva Upanishad typifying meditation as a fire sacrifice. *Ind. Std.* 1. 286, 302.

९०। प्राणाग्निहोत्रोपनिषत्।

ग्रन्थकारः ———?

विवरणं। नवीनं प्रायेण शुद्धञ्च। प० ३। पङ्क्ति० ८। श्लो० ४८। अ० नागरं। आ०
देशीयकागजः। का०—?। स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। ॐ अथातः सर्व्वोपनिषत्सारं संसारज्ञानमन्नं सूक्तं शारीरयज्ञं व्याख्यास्यामः।

समाप्तिवा०। वाराणस्यां मृतो वापि इदं वा ब्रह्म यः पठेत्।
एकेन जन्मना जन्तुर्मोक्षञ्च प्राप्नुयादिति॥
इति आथर्व्वणीय प्राणाग्निहोत्रोपनिषत् समाप्ता॥

विषयः। शारीरयज्ञादिनिरूपणम्।

XCI.

Vaitathya Upanishad. On the knowledge of the divine essence. *Ind. Std.* II. 201.

९१। वैतथ्योपनिषत्।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनं परिशुद्धञ्च। प० २॥०। पङ्क्ति० ९। श्लो० ४६। अ० नागरं। आ०
देशीयकागजः। का०—?। स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। वैतथ्यं सर्व्वभूतानां स्वप्न आहुर्मनीषिणः।
अन्तःस्थानात्तु भेदानां संवृतत्वेन हेतुना॥

समाप्तिवा०। निस्तुतिर्निर्नमस्कारो निःस्वधाकार एव च।

यथाचलमिवेतत्र यतिर्याद्दच्छिको भवेत् ॥

इति द्वितीयं वैतथ्यप्रकरणमुपनिषद्वा ।

विषयः । ब्रह्मविद्या ।

XCII.

Advaita Upanishad. On the unity of the divine and the human souls. *Ind. Std.* I. 303, 435, 11, 102.

९२ । अद्वैतोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनं परिष्कृतञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १४ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवाणी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । यो उपासनाश्रितो धर्मो जाते ब्रह्मणि वर्तते ।

प्रागुत्पत्तेरजं सर्वं तेनासौ कृपणः स्मृतः ॥

समाप्तिवा० । न कश्चिज्जायते जीवः सम्भवोऽस्य न विद्यते ।

एतत्तदुत्तमं सत्यं यत्र किञ्चित् न जायते ॥

इत्युपदेशग्रन्थे अद्वैताख्यं प्रकरणं समाप्तं । तृतीयोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । आत्मतत्त्वं ।

XCIII.

Alátas'ánti Upanishad. On the knowledge of the divine soul. *Ind. Std.* 1. 435. II. 101.

९३ । अलातशान्त्युपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनं परिष्कृतञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १२० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ज्ञानाकाशविकल्पेन धर्मान्व्योमसमोपमान् ।

ज्ञेयाभिन्नेन सम्बुद्धं वन्दे द्विपदाम्बरं ॥

समाप्तिवा० । दुर्दर्शमतिगम्भीरमजं साम्यं विशारदं ।

बुद्ध्वा पदमनानात्वं नमः कुर्मो यथाबलं, नमः कुर्मो यथाबलमिति ॥

इत्युपदेशग्रन्थे अलातशान्त्याख्यं प्रकरणं । चतुर्थोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मविद्या ।

XCIV.

Nílarudra Upanishad. Praise of the mantra for worshiping Rudra.

९४ । नीलरुद्रोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनं परिष्कृतञ्च। प० २। पङ्क्ति० ९। श्लो० २९। अ० नागरं। आ० देशीय-
कागजः। का—?। स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। अपश्यन्त्वावरोहन्तं दिवितः पृथिवी भव (?)।
अपश्यमस्य तं रूपं नीलग्रीवं शिखण्डिनम्॥

समाप्तिवा०। यस्य हरी अश्वतरौ गर्दभावभितः सरौ।
तस्मै नीलशिखण्डाय नमः सभा-प्रपादिने,
नमः सभा-प्रपादिने (?)॥
इति नीलरुद्रोपनिषत् समाप्ता।

विषयः। रुद्रमाहात्म्यप्रकाशमन्त्रः।

XCV.

Nádavindu Upanishad. Praise of the mystic syllable Om. *d. Std.* I. 302.

९५ । नादविन्दूपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनं परिष्कृतञ्च। प० ९। पङ्क्ति० १०। श्लो० २०। अ० नागरं। आ० देशीय-
कागजः। का०—?। स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। अकारो दक्षिणः पक्ष उकारस्तूत्तरः स्मृतः।
मकारस्तस्य पुच्छं वा अर्द्धमात्रा शिरस्तथा॥

समाप्तिवा०। तदा विलीनपापोऽसौ विमलः केवलः प्रभुः।
तेनैव ब्रह्मभावेन परमानन्दमश्नुते, परमानन्दमश्नुते इति॥
इति नादविन्दूपनिषत् समाप्ता।

विषयः। ओङ्कारस्वरूपादिनिरूपणम्।

XCVI.

Brahmavindu Upanishad. On the knowledge of Brahma. *Ind. Std.* I. 302, 425, II. 1, 59.

९६ । ब्रह्मविन्दूपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं। प्राचीनं परिष्कृतञ्च। प० २। पङ्क्ति० ९। श्लो० २६। अ० नागरं। आ० देशीय-कागजः। का० संवत् १७७९। स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। ओं मनो हि द्विविधं प्रोक्तं शुद्धञ्चाशुद्धमेव च।
अशुद्धं कामसङ्कल्पं शुद्धं कामविवर्जितं॥
मन एव मनुष्याणां कारणं बन्धमोक्षयोः।
बन्धाय विषयासक्तं मुक्तं निर्विषयं स्मृतं॥

समाप्तिवा०। निष्कलं निर्मलं शान्तं तद्ब्रह्माहमिति स्मृतं।
सर्वभूताधिवासञ्च यद् भूतेषु च सन्यतिः॥
सर्वानुग्राहकत्वेन तदस्म्यहं वासुदेवस्तदस्म्यहं वासुदेव इति॥
इति ब्रह्मविन्दूपनिषत् समाप्ता।

विषयः। ब्रह्मविद्या।

XCVII.

Dhyánvindu Upanishad. On Yoga as the means of attaining salvation. *Ind. Std.* I. 349, 52, 424, II. 1.

९७ । ध्यानविन्दूपनिषत् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं। प्राचीनं परिष्कृतञ्च। प० २। पङ्क्ति० ९। श्लो० २६। अ० नागरं। आ० देशीय-कागजः। का० संवत् १८७९। स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। ओं योगतत्त्वं प्रवक्ष्यामि योगिनां हितकाम्यया।
तच्छ्रुत्वा च पठित्वा च सर्वपापैः प्रमुच्यते॥

विष्णुर्नाम महायोगी महाकायो महातपाः ।
तत्त्वमार्गे यथा दीपो दृश्यते पुरुषोत्तमः ॥

समाप्तिवा०। कर्णयोश्चाननमार्गेण भ्रुवोर्मध्ये मयेश्वरं ।
भ्रुवोर्मध्ये ललाटन्तु नासिकायास्तु मूलतः ॥
अमृतस्थानं विजानीयाद्विश्वस्यायतनं महत्,
विश्वस्यायतनं महदिति ॥
इति ध्यानविन्दूपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । योगतत्त्वप्रतिपादनम् ।

XCVIII.

Yogas'ikshá Upanishad. On the mode of exercising the Yoga. *Ind. Std.* I. 249.

९८ । योगशिक्षोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनं परिष्कृतञ्च । प० १ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १८ । प० नागरं । आ० देशीय-
कागजः । का० संवत् १७७९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । यो योगशिक्षां प्रवक्ष्यामि सर्व्वज्ञानेषु चोत्तमां ।
यदा तु ध्यायते मन्त्रं गात्रकम्पोऽभिजायते ॥
आसनं पद्मकम्बध्वा यचान्यदपि रोचते ।

समाप्तिवा०। लक्ष्ययोगेन बोद्धव्यं प्रसन्नं परमे स्थितं ।
अन्यान्तरसत्त्वेषु यदा नाजानाति किञ्चिनं ॥
तदा पश्यति योगेन संसारच्छेदनं परं,
संसारच्छेदनं परमिति ॥ इति योगशिक्षोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । योगशिक्षाकथनम् ।

XCIX.

Yogatattva Upanishad. On the essentials of the Yoga form of meditation.

९९ । योगतत्त्वोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० १ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १८ । अ० नागरं । आ० देशीय-कागजः । का० संवत् १७७९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ओं योगतत्त्वं प्रवक्ष्यामि योगिनां हितकाम्यया ।
यच्छ्रुत्वा च पठित्वा च सर्व्वपापैः प्रमुच्यते ॥
विष्णुर्नाम महायोगी महामायो महातपाः ।
तत्त्वमार्गे यथा दीपो दृश्यते पुरुषोत्तमः ॥

समाप्तिवा० । पद्मपत्रमिवाच्छन्नमूर्द्धं वायुविमोक्षणे ।
भ्रुवोर्ल्ललाटमध्यस्थं तज्ज्ञेयञ्च निरञ्जनं ॥
निषिद्धे तु न निर्व्वाते निर्जने निरुपद्रवे ।
निश्चितञ्चात्मभूतानामरिष्टं योगसेवया, अरिष्टं योगमेवयेति ॥
इति योगतत्त्वोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । योगतत्त्वम् ।

C.

Sannyása Upanishad. On the duties of Sannyásis. *Ind. Std.* 1. 202.

१०० । सन्न्यासोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः परिशुद्धञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २१ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ओं अथाहिताग्निर्म्रियेत प्रेतस्य मन्त्रैः संस्कारोपतिष्ठते । स्वःसो आश्रमपारं गच्छे-यमिति । एतासां पितृमेधकामो विधिसम्भारान् सम्भृत्य अरण्ये गत्वा अमावास्यायां प्रातरेवाग्ने अग्निमुपसमाधाय पितृभ्यः श्राद्धतर्पणं कृत्वा ब्राह्मेष्टिं निर्वपेत् ।

समाप्तिवा० । अथ तैः सम्भूतैर्वायुः संप्राप्य हृदयं तपः ऊर्द्धं प्रपद्यते देहाद्भित्वा मूर्द्धनि अथ स मूर्द्धानमस्य देहैषा मतिर्मतिमतो ये प्राप्य परमांगतिं भूयस्ते न निवर्त्तन्ते परापरमवस्थितां परापरमवस्थितामिति ॥

विषयः । सन्न्यासिकर्त्तव्यानुष्ठानकथनम् ।

CI.

A'runeya, alias *A'runi, A'runika, A'runya Upanishad.* The performance of Sannyása described. *Ind. Std.* 1. 249, 59, II, 76, 176, 76, 81.

१०१ । आरुणेयोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० १॥० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २७ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ओं आरुणिः प्रजापतेर्लोकं जगाम तं गत्वोवाच, केन भगवन् कर्म्माण्यशेषतो विसृजामीति । तं होवाच प्रजापतिः,

समाप्तिवा० । य इदं वेद पालाशं वैल्वं दण्डमजिनं मेखलां यज्ञोपवीतं च त्यक्त्वा शूरो य एवं वेद । तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति सूरयः । दिवीव चक्षुराततं । तद्विप्रासो विपन्यवो जागृवांसः समिन्धते विष्णोर्यत् परमं पदमिति । तन्निर्व्वाणमनुशासनमिति वेदानुशासनमिति वेदानुशासनमिति । इति सन्न्यासोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । सन्न्यासादिकथनम् ।

CII.

Pinda Upanishad. A chapter of the Atharva Veda, on the origin of the mundane egg.

१०२ । पिण्डोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनं प्रायेण परिशुद्धञ्च । प० १ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १८ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ओं देवता ऋषयः सर्व्वे ब्रह्माणमिदमब्रुवन् ।

मृतस्य दीयते पिण्डं कथं गृह्णन्त्यचेतसः ॥

भिन्ने पञ्चात्मके देहे गते पञ्चसु पञ्चधा ।

समाप्तिवा०। षष्ठमेन तु पिण्डेन वाक्‌पुष्पस्पर्शवीर्यवान्।
नवकेन तु पिण्डेन सर्वेन्द्रियसमाहृतिः॥
दशमेन तु पिण्डेन भावानां श्रवणं तथा।
पिण्डे पिण्डे शरीरस्य पिण्डदानेन सम्भवः॥
इति पिण्डोपनिषत् समाप्ता।

विषयः। पिण्डोत्पत्तिकथनम्।

CIII.

Átma Upanishad. On the identity of the human and the divine souls. *Ind. Std.* I. 249, 51, 302, II. 56.

१०३। आत्मोपनिषत्।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं। प्राचीनं प्रायेण शुद्धञ्च। प० १। पङ्क्ति० ९। श्लो० १८। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का० संवत् १७७९। स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा० वाक्यं।—अथैवाङ्गिरास्त्रिविधः पुरुषस्तद्यथा बाह्यात्मान्तरात्मा परमात्मा चेति त्वक्‌चर्म-नखमांसलोमाङ्गुल्यङ्गुष्ठपृष्ठवंशनखगुल्फोदरनाभीमेढ्रकटूरुकपोलभ्रुवो ललाटबाहु-पार्श्वशिरोधमनिकाक्षीणि श्रोत्राणि भवन्ति।

समाप्तिवा०। संस्कारो नास्ति संस्कारो नास्त्येव परमात्मा पुरुषो नाम। इत्यथर्ववेदे आत्मोप-निषत समाप्ता।

विषयः। बाह्यात्मान्तरात्मपरमात्मनां स्वरूपनिरूपणं।

CIV.

Paramahañsa Upanishad. On the divine soul. *Ind. Std.* I. 249, 51, 470, II. 173-5.

१०४। परमहंसोपनिषत्।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं। प्राचीनं परिशुद्धप्रायञ्च। प० १॥०। पङ्क्ति० ९। श्लो० ४५। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का० संवत् १७७९। स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबु-हरिश्चन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। ॐ अथ योगिनां परमहंसानां कोऽयं मार्गस्तेषां का स्थितिरिति नारदो भगवन्तमुपगम्योवाच। तं भगवानाह योऽयं परमहंसमार्गो लोके दुर्लभतरः।

समाप्तिवा०। दुःखेनोद्विग्नः सुखे निःस्पृहस्त्यागो रागे सर्व्वत्र शुभाशुभयोरनभिस्नेहो न द्वेष्टि न प्रमोदं च सर्व्वेषामिन्द्रियाणां गतिरुपरमते ज्ञाने स्थिरस्य सदा आत्मा आत्मन्येवावतिष्ठते स यतिर्यत् पूर्णानन्दैकं कथ्यते स एव योगी स एव ज्ञानी च यत् पूर्णानन्दैकबोधस्तद् ब्रह्माहमस्मि कृतकृत्यो भवति। इति परमहंसोपनिषत् समाप्ता।

विषयः। परमहंसमार्गादिनिरूपणम्। अस्या दीपिकाख्या टीका ४९ सङ्ख्यायां द्रष्टव्या।

CV.

Jábála Upanishad. This Upanishad is attributed to the Yajur Veda, though it occurs in collections of the Atharva. It treats of Brahma as the Paramahaṅsa.

१०५। जाबालोपनिषत्।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनं प्रायेण परिशुद्धं। प० २। पङ्क्ति० ९। श्लो० ४६। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का० संवत् १७७९। स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। बृहस्पतिरुवाच। याज्ञवल्क्यं यदनु कुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनं सर्व्वेषां भूतानां ब्रह्मसदनमविमुक्तं वै कुरुक्षेत्रं देवानां देवयजनं।

समाप्तिवा०। निर्म्ममः शुक्लध्यानपरायणोऽध्यात्मनिष्ठोऽशुभकर्म्मनिर्मूलनपरः सन्न्यासेन देहत्यागं करोति स परमहंसो नाम परमहंसो नामेति। इति यजुःशाखायां जाबालोपनिषत् समाप्ता।

विषयः। ब्रह्मविद्या परमहंसस्वरूपनिरूपणञ्च।

CVI.

Kaivalya Upanishad. On the knowledge of the divine soul. For commentary vide No. 54. *Ind. Std.* I. 249, 52, 53, 302, 469, II. 10, 14.

१०६। कैवल्योपनिषत्।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनं परिशोभितञ्च। प॰ २॥॰। पङ्क्ति॰ ९। श्लो॰ २०। अ॰ नागरं। आ॰ देशीयकागजः। का॰ संवत् १७०९। स्था॰ काशीवासी श्रीयुतबाबु-हरिश्चन्द्रः॥

प्रा॰ वाक्यं। अथाश्वलायनो भगवन्तं परमेष्ठिनमुपसमेत्योवाच। अधीहि भगवन् ब्रह्मविद्यां वरिष्ठां सदा यतिभिः सेव्यमानां निगूढां। यया चिरात् सर्व्वं पापं व्यपोह्य परात् परं पुरुषमुपयाति विद्वान्।

समाप्ति॰। अनेन ज्ञानमाप्नोति संसारार्णवनाशनं। तस्मादेवं विदित्वैनं कैवल्यं फलमश्नुते, कैवल्यं फलमश्नुत इति॥ इति कैवल्योपरिनिषत् समाप्ता।

विषयः। ब्रह्मविद्या। अस्या दीपिकाख्या टीका ५४ संख्यायां द्रष्टव्या।

CVII.

Vedánuvachanu. A collection of S'ánti-mantras or blessings with which Upanishads are generally made to begin and end. By Tris'anku.

१०७। वेदानुवचनम्।

ग्रन्थकारः त्रिशङ्कुः।

विवरणं। प्राचीनं परिशुद्धं। प॰ १। पङ्क्ति॰ १०। श्लो॰ २०। अ॰ नागरं। आ॰ देशीयकागजः। का॰ संवत् १७०९। स्था॰ काशीवासी श्रीयुतबाबुह रिश्चन्द्रः।

प्रा॰ वाक्यं। ॐ शन्नो मित्रः शं वरुणः। शन्नो भवत्वर्य्यमा। शन्न इन्द्रो बृहस्पतिः शन्नो विष्णुरुरुक्रमः।

समाप्ति॰। अहं वृक्षस्य रेरिव (?)। कीर्त्तिः पृष्ठं गिरेरिव। ऊर्द्ध्वं पवित्रो वाजिनीव स्वमृतमस्मि। द्रविणं सुवर्चसं। सुमेधा अमृतोक्षितः। इति त्रिशङ्कोर्वेदानुवचनम्।

विषयः। वेदादिप्रारम्भपाठ्यशान्तिमन्त्राः।

CVIII.

Kálágnirudra Upanishad. On the divinity of Mahárudra, and the propriety of putting on the triple sectarial mark on the forehead. *Ind. Std.* I. 249.

१०८ । कालाग्निरुद्रोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनमपरिशोधितञ्च । प० १ । पङ्क्तिः ९ । श्लो० २० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथ कालाग्निरुद्रं भगवन्तं सनत्कुमारः पप्रच्छाधीहि भगवंस्त्रिपुण्ड्रविधिं सतत्त्वं किं द्रव्यं किं स्थानं कतिप्रमाणं का रेखा किं दैवतं के मन्त्राः काः शक्तयः ।

समाप्तिवा० । स सर्वैर्देवैर्ज्ञातो भवति स सर्वेषु तीर्थेषु स्नातो भवति स सततं रुद्रजापी भवति स सकलभोगभुक् देहं त्यक्त्वा शिवसायुज्यमेति न स पुनरावर्तते न स पुनरावर्तत इत्याह भगवान् कालाग्निरुद्रः । यस्त्वेतदधीते सोऽप्येवमेव भवतीत्यों सत्यमित्युपनिषत् । इत्यथर्ववेदे कालाग्निरुद्रोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । त्रिपुण्ड्रविधानादिनिरूपणं महादेवस्य प्राधान्यप्रतिपादनञ्च ।

CIX.

Kṛishṇa Upanishad. On the divinity of Kṛishṇa.

१०९ । कृष्णोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २ । पङ्क्तिः ९ । श्लो० ४० । अ० नागरं । आ० देशीय-कागजः । का० संवत् १७७९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ते होचुस्तं सुराः सर्वे भगवन्तं सनातनं ।
मावयमवतारा वै गृह्णन्ते मैव भूतले ॥

समाप्तिवा० । तस्मान्न भिन्ना एतास्ता नैवैताभिर्भिन्नो विभुः ।
भूमावुत्तारितं सर्वं वैकुण्ठस्वर्गवासिनं,
वैकुण्ठस्वर्गवासिनमिति ॥ इति कृष्णोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । श्रीकृष्णस्येश्वरत्वकथनम् ।

CX.

Vásudeva Upanishad. On the propriety of putting on sectarial marks with the yellow ocherous earth called Gopichandana. Vide No. 27.

११० । वासुदेवोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनमनतिशुद्धञ्च । प० २॥० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ११ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७०९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ओं नमस्कृत्य भगवन्तं नारदः सर्वेश्वरं वासुदेवं पप्रच्छ, श्रीभगवन्नूर्द्धपुण्ड्रविधिं द्रव्यमन्त्रस्थानादिसहितं मे ब्रूहीति । तं होवाच भगवान् ।

समाप्तिवा०। नारायणे मयि अचला भक्तिश्च वर्त्तते सम्यग्. ज्ञानं लब्ध्वा विष्णुसायुज्यमवाप्नोति न च पुनरावर्त्तते । तद्विष्णोः परमं पदं सदा पश्यन्ति सूरयः । दिवीव चक्षुराततं । तद्विप्रासो विपन्यवो जागृवांसः समिन्धते विष्णोर्यत्परमं पदम् । इति वासुदेवोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । गोपीचन्दनधारणमन्त्रादिकथनम् । अस्या दीपिकाख्या टीका २७ सङ्ख्यायां द्रष्टव्या ।

CXI.

Gopichandana Upanishad. On the specific character and religious value of the ochre so called. For commentary vide No 31. *Ind. Std.* I. 250.

१११ । गोपीचन्दनोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः————?

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २॥ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ४५ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७०९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । गोपिका नाम संरक्षणी । कुतः संरक्षणी लोकस्य नरकान्मृत्योर्भयाच्च संरक्षणी चन्दनं तुष्टिकरणं च । किं तुष्टिकरणं ब्रह्मानन्दकारणं ।

समाप्तिवा०। ह्यवतारोऽथ मायया गोकुले धर्मसंकुले । श्रीकृष्णाख्यं परं ब्रह्म गोपिकाः श्रुतयोऽभवन् । एतत् सम्भोगसम्भूतं चन्दनं गोपीचन्दनं गोपीचन्दनमिति ।

इति अथर्ववेदे गोपीचन्दनोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । गोपीचन्दनस्वरूपादिनिरूपणं । अस्या दीपिकाख्या टीका ३१ सङ्ख्यायां द्रष्टव्या ॥

CXII.

Gáṇapatya Tápaní. On the divinity of Gaṇes'a.

११२ । गाणपत्यपूर्व्वतापनी ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनमनतिपरिशुद्धच । प० ६ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १२० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथातो ब्रह्मोपनिषदं व्याख्यास्यामः । ब्रह्मा देवानां सवितुः कवीनामृषिर्विप्राणां महिषो मृगाणां ।

समाप्तिवा० । वर्णो ह वै स पुरुषः स लोकाधिष्ठितो भवत्यनुष्टुप् वै पुरुषः स योवाच भृगुपुत्र एतमानुष्टुभं मन्त्रमजं साङ्गं सप्रकृतिकं समायं साधिष्ठानं सतन्त्रं यो जानाति स भूतिमान् भवति सोऽमृतत्वञ्च गच्छति सोऽमृतत्वञ्च गच्छति ।

इति गाणपत्यपूर्वतापनीयोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः। गणपतितत्त्वम् । एतदुपनिषत्समाप्त्यनन्तरं शान्तिपाठः पत्रैकलिखितो विद्यते ॥

CXIII.

Kalpa-Sutra. Rules for the use of the Sáma Veda hymns in the *Agnishṭoma, Jyotishṭoma* and other ceremonies; by Mas'aka. Max Müller's *Sanskrit Literature,* pp. 199-209.

११३ । कल्पसूत्रम् ।

ग्रन्थकारः मशकाचार्य्यः ।

विवरणं। नवीनमपरिशुद्धच । प० ६८। पङ्क्ति० ७। श्लो० १०९० । अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का० संवत् १७७९। स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा० वाक्यं । ॐ ज्योतिष्टोमोऽतिरात्रः षोडशिकः ।

समाप्तिवा० । सर्वं संवत्सरं विश्वज्जामयनमिति सर्वाणि ।

इति मशकाचार्य्यविरचिते कल्पसूत्रे एकादशोऽध्यायः समाप्तः ॥

विषयः। अग्निष्टोमादिविवरणं ॥

CXIV.

Rádhiká Upanishad. On the preeminence of Rádhá and Kṛishṇa as objects of worship said to be an Upanishad of the Rig Veda.

११४ । राधिकोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। नवीनमशुद्धञ्च। प० २॥०। पङ्क्ति० ९। श्लो० २४। श्र० नागरं। श्रा० देशीय-कागजः। का०—?। स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। अथ ऊर्द्ध्वमन्थिन ऋषयः सनकाद्या भगवन्तं हिरण्यगर्भमुपगम्योचुः। कः परमो देवः का वा तच्छक्तयः।

समाप्तिवा०। सर्वतीर्थेषु स्नातो भवति सोऽग्निपूतो भवति स सर्वपूतो भवति राधाकृष्णप्रियो भवति। वाक् चक्षुः सफलीभवति।

इति ऋग्वेदे ब्रह्मभागे परमरहस्ये श्रीराधिकोपनिषत् समाप्ता॥

विषयः। राधाकृष्णयोः सर्वदेवोत्कृष्टत्वव्यवस्थापनं॥

CXV.

Mádhava Champu. A romance on the life of Mádhava or Kṛishṇa during his sojourn in Vṛindávana.

११५। माधवचम्पूः ।

ग्रन्थकारः चिरञ्जीवः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० ३०। पङ्क्ति० ८। श्लो०—?। श्र० नागरं। श्रा० देशीयकागजः। का०—?। स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। नगेन्द्रगणनिवासिनी सकलकालमुद्योतिनी
धरातलविहारिणी जडसमाजविद्वेषिणी।
कलानिधिसहायिनी लसदलोलसौदामिनी
मदन्तरवलम्बिनी भवतु कापि कादम्बिनी॥

समाप्तिवा०। चम्पूर्माधववर्णिकेति समभूदुच्छासकः पञ्चमः।

इति श्रीचिरञ्जीवभट्टाचार्यविरचिता माधवचम्पूः समाप्ता॥

विषयः। माधवसम्बन्धिचरित्रोपाख्यानम्॥

CXVI.

Vasanta-tilaka. A comic drama in five acts; by Varadá Áchárya.

११६। वसन्ततिलको भाणः।

ग्रन्थकारः वरदाचार्य्यः।

विवरणं। प्राचीनमग्रुद्दच। प० ३९। पङ्क्ति० ८। स्लो०—? च० नागरं। चा० देशीयकागजः। का० संवत् १९१८। स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिचन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। जयन्ति जगतां मातुः स्तनकुङ्कुमबिन्दवः।
मुकुटाश्लेषसङ्क्रान्तकौतुकश्रीविडम्बिनः॥

समाप्तिवा०। आकल्पयन् वसुमतीमनुरज्य मानी कल्पद्रुमो जयति कञ्चन मानवानां।
इति श्रीमद्घटिकाशतश्रीवरदाचार्य्यकृतौ वसन्ततिलको नाम भाणः समाप्तः।

विषयः। नायकादिसम्बन्धिरसप्रदनानासंवर्णनम्॥

CXVII.

Chúlikopanishad Dípiká. Commentary on No. 86, by Naráyaṇa.

११७। चूलिकोपनिषद्दीपिका।

ग्रन्थकारः नारायणः।

विवरणं। नवीनमपरिग्रुद्दच। प० २॥०। पङ्क्ति० २४। स्लो० ९९०। च० वङ्गीयं। चा० देशीयकागजः। का०—?। स्था० कलिकाताख्या रशियाटिक् सोसाइटी।

प्रा० वाक्यं। चूलिका चूड़िका लोके स्वभागं तीक्ष्णमुच्यते।
तद्वद्वेदान्तभागोऽयं चतुष्खण्डोऽभिधीयते॥

समाप्तिवा०। नारायणेन रचिता श्रुतिमात्रोपजीविना।
अस्पष्टपदवाक्यानां दीपिका चूलिकाभिधे॥
समाप्ता चूलिकोपनिषद्दीपिका॥

विषयः। ब्रह्मविद्याबोधकचूलिकोपनिषदर्थव्याख्यानं॥

CXVII.

Garbhopanishad Dípiká. Commentary on Rs. 98, by S'aṅkaránanda.

११८। गर्भोपनिषद्दीपिका।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः।

विवरणं। नवीनमपरिशुद्धञ्च। प० ५। पङ्क्ति० १०। श्लो० १००। अ० बङ्गीयं। आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० कलिकातास्था एशियाटिक् सोसाइटि।

प्रा० वाक्यं। संसारदुस्तरश्रोणिमग्नान्निरीक्ष्य सर्व्वान् कृपयाब्रवीद्रादीन्।

समाप्तिवा०। सर्व्वतः समाप्तिं गतं पैप्पलादं मोक्षशास्त्रं समाप्तं व्याख्यातं। वाक्याभ्यास उपनिषत्समाप्त्यर्थः। इति श्रीमच्छङ्करानन्दभगवतः कृतिर्गर्भोपनिषद्दीपिका समाप्ता।

विषयः। शारीरकोत्पत्त्यादिबोधकगर्भोपनिषदर्थप्रतिपादनं।

CXIX.

Uparágodaya Náṭiká. A comic drama in four Acts, by Rudrachandra Deva.

११९। उपरागोदया नाटिका।

ग्रन्थकारः रुद्रचन्द्रदेवः।

विवरणं। अपरिशुद्धं। प० १९। पङ्क्ति० ७। श्लो० —?। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का० संवत् १९१४। स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। प्रणयकलहकोपात् पाटलोऽस्य प्रभाते
मुखशशिनि पराद्धे पाण्डुवर्णे च सद्यः।
प्रकटितनिजदेहद्वन्द्वशोभाविभेदं
वपुरथ शिवयोस्तद् भूतये भवदात्मा (?

समाप्तिवा०। इति निष्क्रान्ताः सर्व्वे। समाप्तश्चतुर्थोऽङ्कः।
इति श्रीकूर्म्मगिरिवरेश्वरश्रीमत्प्रतापधारितारितमोभास्करश्रीमद्रुद्रचन्द्रदेवविरचिता उपरागोदया नाम नाटिका सम्पूर्णा।

विषयः। नायकादिसम्भिरचस्योपाख्यानं।

CXX.

Dars'apaurṇamása Práyas'chitta Káriká. Memorial verses for the

performance of expiations for omissions and irregularities in the observance of the new and the full moon ceremonies.

१२० । दर्शपौर्णमासप्रायश्चित्तकारिका ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । नवीनं प्रायशः परिशुद्धञ्च । प० ११ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ८०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० १८६६ । स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथ बौधायनदर्शपौर्णमासयोः प्रायश्चित्तानि । तत्र अन्वाधानानन्तरं दक्षिणाग्निनाशे शुचिर्भूत्वा विचारं प्रविश्य गार्हपत्यान्नं प्रणीय ।

समाप्तिवा० । महाव्याहृतिभिश्च कृत्वा द्वादशगृहीतेन स्रुचं पूरयित्वा जातवेदसे मनो ज्योतिरिति एताभ्यां कृत्वा महाव्याहृतिभिर्जुहुयादिति मन्त्रकृतम् । इति दर्शपौर्णमासप्रायश्चित्तकारिका समाप्ता ।

विषयः । आहिताग्नेरन्वाधानानन्तरं दक्षिणाग्निनाशादिनिमित्तकप्रायश्चित्तविवरणं ।

CXXI.

Adhvara-kánda. A section of the S'atapatha Bráhmana of the Yajur Veda. The MS. contains only the first half of the work. Weber's *Catalogue*, 181-200.

१२१ । अध्वरकाण्डं, पूर्व्वार्द्धं ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ५० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ९०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । महे देवयजनमीमन्ने । तद्यदेव वर्षिष्ठं भूमेस्तदेव देवयजनम् ।

समाप्तिवा० । स यदि द्वादशोपसदो भवति त्रींश्चतुरस्रं दोग्धि द्वौ चतुरस्रमेकं चतुरस्रं । चतुर्थं ब्राह्मणं । इति चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । शुक्लयजुर्वेदीयशतपथब्राह्मणान्तर्गतयज्ञीयानुष्ठानद्योतकब्राह्मणं ।

CXXII.

Agnyádhána Paddhati. A ritual for the collection and maintenance of the domestic sacred fire.

१२२। अग्न्याधानपद्धतिः।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनं परिशुद्धग्रायश्च। प॰ ७२। पङ्क्ति॰ ९—१०। श्लो॰ १४००। अ॰ नागरं। आ॰ देशीयकागजः। का॰——?। स्था॰ कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी।

प्रा॰ वाक्यं। नत्वा योगेश्वरीं देवीं तथा हरिहरेश्वरौ।
आराध्य परशुरामञ्च सत्याषाढं मुनिं गुरून्॥

समाप्तिवा॰। खण्डितं।

विषयः। हिरण्यकेशिशाखीयाग्न्याधानाद्यनुष्ठाननिरूपणम्।

CXXIII.

S'iva Puráṇa. According to the Nárada Puráṇa, this is an *Upa* or minor Puráṇa, but it itself claims to be a *Mahá* or great Puráṇa, embracing a hundred thousand verses, and divided into twelve books or Sañhitás. The MS. contains only three of these books viz. the *Vighnes'vara,* the *Váyavíya,* and the *Rudra* Sañhitás. Aufrecht's *Bodleian Catalogue,* 113.

१२३। शिवपुराणम्।

ग्रन्थकारः वेदव्यासः।

विरणं। नवीनमपरिशुद्धञ्च। प॰ विघ्नेशसंहितायाः २४, वायवीयसंहितापूर्व्वभागस्य ९६, तदुत्तरभागस्य ५४, रुद्रसंहितापूर्व्वभागस्य १५७, तदुत्तरभागस्य ४३९। पङ्क्ति॰ १४। श्लो॰ २२०९२। अ॰ नागरं। आ॰ देशीयकागजः। का॰ संवत् १९२४। स्था॰ कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी।

प्रा॰ वाक्यं विघ्नेशसंहिता। आद्यमसङ्गलमजातमसानभव्यं तं विश्वमङ्गलमजं परमात्मदेवम्।

वायवीयसंहिताप्रा॰ वाक्यं। ओं नमः शिवाय सोमाय सगणाय ससूनवे।
प्रधानपुरुषेशाय सर्गस्थित्यन्तहेतवे॥

रुद्रसंहिताप्रा॰ वाक्यं। त्रिभिरंशैः शोभमानमजस्रसुखमव्ययं।
एकपादं महादंष्ट्रं सज्वालकवलैर्मुखैः॥

तदुत्तरभागस्य प्रा॰ वाक्यं। जगतः पितरं शम्भुं जगतो मातरं शिवां।
तत्पुत्रं च गणाधीशं नत्वैतद्वर्णयाम्यहं॥

समाप्तिवा०। अन्ते भक्तिं परां प्राप्य मुक्तिं वै प्राप्नुयात् पुनः।
शिवे भक्तिः शिवे भक्तिः शिवे भक्तिर्भवे भवे॥
इति श्रीशिवपुराणे व्याससूतसंवादे ज्ञानप्रकरणनिरूपणं नाम षष्ठसप्ततितमोऽध्यायः।

विषयः। शिवमाहात्म्यादिविविधप्रस्तावनिरूपणं। वायवीयसंहितायामेतस्य महापुराणत्वमुक्तं। नारदपुराणे चास्योपपुराणत्वं निरूपायि। इदन्तु लक्षश्लोकात्मकं द्वादशसंहितासमन्वितञ्च। तद्यथा, १, विद्येश्वरसंहिताश्लोकसङ्ख्याः १०००० । २, रुद्रसंहिता ८००० । ३, विनायकसंहिता ८००० । ४, भौमसंहिता ८००० । ५, मातृकासंहिता ८००० । ६, रुद्रैकादशसंहिता १३००० । ७, कैलाशसंहिता ६००० । ८, शतरुद्रसंहिता ३००० । ९, कोटिरुद्रसंहिता ९०० । १०, सहस्रकोटिरुद्रसंहिता ११००० । ११, वायवीयसंहिता ४००० । १२, धर्म्मसंहिता १२००० । एतत्प्रमाणं वायवीयसंहितायां प्रथमाध्याये उक्तम्। अत्र विद्येश्वरसंहितायाः १६ अध्यायाः, ११२० श्लोकाश्च वर्त्तन्ते। वायवीयसंहितापूर्व्वभागस्य ३० अध्यायाः, १८४८ श्लोकाश्च सन्ति। तदुत्तरभागस्य ३० अध्यायाः, २४३० श्लोकाश्च विद्यन्ते। रुद्रसंहितापूर्व्वभागस्य ६४ अध्यायाः, ५४५५ श्लोकाश्च सन्ति। तदुत्तरभागस्य ७६ अध्यायाः, १२२६० श्लोकाश्च वर्त्तन्ते॥

CXXIV.

Chandra-prabhá Náṭiká. A drama in five acts, by an unknown author.

१२४। चन्द्रप्रभा नाटिका।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्रायेण शुद्धं। प० ४८। पङ्क्ति० ९। श्लो० —?। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का० संवत् १९१५। स्था० काशीवासी श्रीगुनवाबुहरिचन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। धाम्यन्निङ्गजटाकलापविलसद्गङ्गाजलासेचनै-
र्लोकानामखिलं वितापदहनं निर्व्वापयन् सर्व्वतः।
तत्केशाननिकावलम्बनजगद्धितारिकल्पद्रुमो (?)
देवः स्नातकपण्डितो गिरिसुताप्राणप्रियः पातु वः॥

समाप्तिवा०। निष्क्रान्ताः सर्व्वे। चन्द्रप्रभालाभो नाम चतुर्थोऽङ्कः।

विषयः। चन्द्रप्रभाविषयकविविधोपाख्यानम्।

CXXV.

Muṇḍita Prahasana. A farce in three acts; by S'iva Jyotirvit.

१२५ । मुण्डितप्रहसनं ।

ग्रन्थकारः शिवज्योतिर्वित् ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० २४ । पङ्क्ति० ९ । स्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९१५ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । कठिनकुचयुग्मं ते चञ्चलाचिह्नयन्ते कुटिलकचचयस्ते मध्ययानं लद्दीयं । अतिशयतरमध्ये प्रियः केलितर्कैः प्रलपनमिति रोषात् मातु गौरीशयोर्वः ॥

समाप्तिवा० । इति निष्क्रान्ताः सर्व्वे ।

इति मुण्डितप्रहसने शिवज्योतिर्वित्कृते तृतीयोऽङ्कः ॥

विषयः । नायकनायिकादिविषयकविविधोपाख्यानम् ।

CXXVI.

Vetála-panchaviñs'ati. Twenty-five tales related by an evil spirit to Vikramáditya. Versions of these tales exist in almost every Aryan vernacular of India, as also in the Támil and the Telegu languages. Four English translations therefrom are likewise current, as also one from the Sanskrit original. In Sanskrit there are three recensions extant, two by S'iva-dása and one by Jambhala Bhaṭṭa. The MS. under notice is by S'ivadása. Víde Nos. C XXVII—III.

१२६ । वेतालपञ्चविंशतिः ।

ग्रन्थकारः शिवदासः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायं जीर्णञ्च । प० ४० । पङ्क्ति० ११—१४ । स्लो० १४०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १६५२ । स्था० काशीवासी श्रीयुतवाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । विघ्नेश्वरं गणेशञ्च गजास्यं मूषवाहनं ।
विघ्नचान्तं महाकायं नमामि गणनायकम् ॥
अस्ति दक्षिणापथे प्रतिष्ठानपुरं नाम नगरं ।
तत्र राजा विक्रमसेनाख्यो मन्त्रिवर्गपुरस्कृतः ॥

समाप्तिवा० । त्वं च विक्रमसेनस्य राजवंशविभूषणः ।
स्वर्गापवर्गसुभगां भुङ्क्ष्व विद्याधरश्रियम् ॥

इति श्रीशिवदासविरचितायां वेतालपञ्चविंशतिकायां पञ्चविंशतिकथानकं समाप्तम् ।

विषयः । विक्रमसेनमुद्दिश्य वेतालस्य नानाविषयकोपन्यासकथनम् ।

CXXVII.

Vetála-panchviñs'ati. A second recension of No. CXXVI, differing greatly both in matter and style

१२७ । वेतालपञ्चविंशतिः ।

ग्रन्थकारः शिवदासः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ५० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १२०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७७९ । स्था० कलिकातावासी श्रीयुक्तबाबुराजेन्द्रलालमित्रः ।

प्रा० वाक्यं । गङ्गाधरजटाजूटवासकाशनिभा शुभा ।
पायाद्भागीरथी नीरनीरपूरितसागरा ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । विक्रमादित्यनरपतिसन्निधौ वेतालस्य पञ्चविंशत्युपाख्यानं ।

CXXVIII.

Vetála-pañchaviñs'ati. The tales of Vetála by Jambhala Bhaṭṭa.

१२८ । वेतालपञ्चविंशतिः ।

ग्रन्थकारः जम्भलभट्टः ।

विवरणं । नवीनं प्रायः शुद्धं । प० ५२ । पङ्क्ति० १८ । श्लो० १४०० । अ० वङ्गीयं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९११ । स्था० कलिकातावासी श्रीयुतबाबुराजेन्द्रलालमित्रः ।

प्रा० वाक्यं । दोर्द्दण्डद्वयलीलयाचलगिरिभ्राम्यत्तदुच्चैरवध्वानोद्भीतजगद्भ्रमत्पदभरालोलत्फणाभोरगं ।

समाप्तिवा० । सुखेन महता राज्यं चकार तदनुदिवसे मनोधरम्लयाचलगतिर्जगति लोकपाल इवासीत् । इति श्रीजम्भलभट्टविरचितकथापीठे पञ्चविंशतितमो वेतालः ।

विषयः । विक्रमसेनभूभुजं प्रति वेतालस्य नानाविधोपाख्यानं ।

CXXIX

Vijayapárijáta Náṭaka. A drama in five acts by Harijívana Mis'ra, son of Lála Mis'ra.

१२९ । विजयपारिजातं नाटकं ।

ग्रन्थकारः हरिजीवनमिश्रः ।

विवरणं। प्राचीनं परिशुद्धं विंशत्यङ्कैः समन्वितञ्च । प० १४७ । पङ्क्ति° ९ । श्लो°——? । अ° नागरं । आ° देशीयकागजः । का° संवत् १७१० । स्था° काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा° वाक्यं । आनन्दाय मदीयमानुपचयं कर्त्तुं प्रजानामसौ
सेवाविघ्नहवैभवेन जगतामाधारतामागता ।
भूमिर्भंगमनोरथस्य विलसद्धर्म्माद्रिरत्नाचला
कामाख्या कलिकालकर्द्दमहरा श्रीरामसिंहप्रभोः ॥

समाप्तिवा°। शोभनञ्च मुद्दपति सततं। इति निष्क्रान्ताः सर्व्वे। श्रीवेदवेदान्तविशारदश्रीगौड़ाग्रगण्यश्रीवैद्यनाथमिश्रात्मजसर्व्वागमश्रीलालमिश्रात्मजश्रीहरिजीवनमिश्रविरचितं विजयपारिजातं नाम नाटकं सम्पूर्णं ।

विषयः । विजयसम्बन्धिविविधचरित्रोपाख्यानं ।

CXXX.

Siñhásana-Drátriñsát Kathá. This, like the *Vetála-panchaviñs'ati*, is a collection of tales popular in every part of India, and occurs in almost every vernacular language of the country, but the Sanskrit original has nowhere been noticed. In it thirty-two images relate to Bhoja, king of Dhára, a variety of tales in praise of Vikramáditya.

१३० । सिंहासनद्वात्रिंशत्कथा ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ६५ । पङ्क्ति° ८ । श्लो° १०१० । अ° नागरं । आ° देशीयकागजः । का°—— ? । स्था° काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा° वाक्यं। अनन्तशब्दार्थगतोपयोगिनः पश्यन्ति पारं नहि यस्य योगिनः ।
जगत्त्रयाशेषतमोविनाशकं ज्योतिः परं तज्जयति प्रकाशकम् ॥

समाप्तिवा°। भो राजन् यः कश्चित् श्रीविक्रमादित्यचरित्रं देवाङ्गनासंवादसुन्दरं पठिष्यति, वाचयिष्यति, तस्य श्रुतिः कीर्त्तिलक्ष्मीः सकलसौभाग्यावाप्तिर्भविष्यति इति वरं दत्वा देवाङ्गनाः स्वर्गं ययुः । श्रीभोजस्तु अशनिधिमेखलायामवन्त्याशासनचिरं रराज राजलक्ष्मीः ॥ इति सिंहासनद्वात्रिंशत्कथा समाप्ता ।

विषयः। भोजभुजः पुरतो रत्नमयसिंहासनस्थपुत्तलिकाभिर्द्वात्रिंशत्कथानकैर्विक्रमनरपते-
गुणकीर्त्तनम्॥

CXXXI.

Mani paríkshá. A treatise on precious stones, their origin and character.

१३१। मणिपरीक्षा।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प॰ १०। पङ्क्ति॰ १०—११। श्लो॰ ४६०। ८॰ नागरं।
धा॰ देशीयकागजः। का॰ संवत् १८९८। स्था॰ काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः।

प्रा॰ वाक्यं। ऋषय ऊचुः। पृच्छन्ति मुनयः सर्वे कृताञ्जलिपुटाः स्थिताः।
मुनीनां त्वं मुनिश्रेष्ठ अगस्त्याय नमोऽस्तु ते॥

समाप्तिवा॰। नीलाकारस्तुतेजाश्च द्युतिमानिह दृश्यते।
समस्तविषघ्नो ज्ञेयः स मणिर्धार्यते ध्रुवम्॥ इति श्रीमणिपरीक्षा समाप्ता॥

विषयः। रत्नोत्पत्तितारतम्यादिनिरूपणं।

CXXXII.

Lomas'í S'iksha. On the pronunciation of Vedic words, by Garga A'chárya.

१३२। लोमशी शिक्षा।

ग्रन्थकारः गर्गाचार्य्यः।

विवरणं। नवीनमपरिशुद्धञ्च। प॰ ६। पङ्क्ति॰ ७। श्लो॰ ८५। अ॰ बङ्गीयं। धा॰ देशीय-
कागजः। का॰ संवत् १९२१। स्था॰ कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी।

प्रा॰ वाक्यं। लोमशिक्षां प्रवक्ष्यामि गर्गाचार्य्येण निर्म्मिताम्।
सांशिष्यानां यथोक्तां वा आचार्य्यवचनं यथा॥

समाप्तिवा॰। मृन्मयश्चे पिवाषन्तु मर्जते न च दृश्यते।
एवं यकारा वक्तव्या चियग्रिक्षांनिदर्शनम् (?)॥
८ खण्डः। इति प्रथमः प्रपाठकः समाप्तः। इति लोमशी शिक्षा समाप्ता॥

विषयः। सामवेदीयह्रस्वदीर्घस्वराद्युच्चारणनिरूपणम्।

CXXXIII.

Amoghánandiní S'ikshá. A treatise on Vedic phonetics.

१३३ । अमोघानन्दिनी शिक्षा ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं। नवीनमशुद्धञ्च। प० ६। पङ्क्ति० ९। श्लो० १२०। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का० संवत् १९२६। स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी।

प्रा० वाक्यं। अथ शिक्षां प्रवक्ष्यामि अमोघानन्दकारिणीम्।
यस्याः श्रवणमात्रेण सर्वत्र विजयो भवेत्॥

समाप्तिवा०। स्वरहीना तु या वाणी वर्णहीना तु योषिता।
एवं वर्णा न शोभन्ते प्राणहीना यथा तनुः॥
इति अमोघानन्दिनी शिक्षा समाप्ता।

विषयः। वैदिकौष्ठ्यदन्त्यादिवर्णस्वरादिनिरूपणं।

CXXXIV.

Kaus'ikí S'ikshá. Vedic phonetics according to the School of Kaus'ika Achárya.

१३४ । कौशिकी शिक्षा ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं। नवीनमपरिशुद्धञ्च। प० ५। पङ्क्ति० ८—९। श्लो० ८०। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का० संवत् १८२६। स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी।

प्रा० वाक्यं। द्वेधा चैव समुत्पन्ने स्ववर्णे निर्णयो भवेत्।
स्ववर्णं न विनाशः स्यात् सम्प्रदायो विनाशवान्॥

समाप्तिवा०। करेण तारितस्याङ्गं नहन्कालेपुरङ्गयोः (?)।
अहीनप्रचारोऽयः यथा आ ई वो इति निदर्शनम् (?)॥
इति कौशिकाचार्य्यमतानुसारिणी शिक्षा समाप्ता।

विषयः। वैदिकवर्णोच्चारणादिनिरूपणं।

CXXXV.

Manduka-S'iksha. Vedic phonetics, by Manduka.

१३५। मण्डूकशिक्षा ।

ग्रन्थकारः मण्डूकः ।

विवरणं। नवीनमपरिशुद्धञ्च। प० १० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १८४ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत १९२९ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं। ओँ तिस्रो हवीरनुज्ञाना हृतमध्यविलम्बिताः ।
यथानुपूर्वं प्रथमा द्रुता हविः प्रशस्यते ॥

समाप्तिवा०। यो हि तत्त्वेन जानाति ब्रह्मलोकं स गच्छति,
ब्रह्मलोकं स गच्छति ॥ १९ ॥ इति श्रीमण्डूककृता शिक्षा समाप्ता ।

विषयः। सामवेदीयस्वरोच्चारणादिनिरूपणं ।

CXXXVI.

Náradíya-S'iksha. Vedic phonetics, by Nárada. For commentary vide No. 9.

१३६। नारदीयशिक्षा ।

ग्रन्थकारः नारदः ।

विवरणं। नवीनमपरिशुद्धञ्च। प० १५ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २५० । अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का० संवत् १९२९ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं। अथातः स्वरशास्त्राणां सर्वेषां वेद निश्चयम् ।
उच्चनीचविशेषाद्धि स्वरान्यत्वं प्रवर्त्तते ॥

समाप्तिवा०। एवं वर्णाः प्रयोक्तव्या नाव्यक्ता न च पीडिताः ।
सम्यग्वर्णप्रयोगेण ब्रह्मलोके महीयते ॥
११ खण्डः। इति द्वितीयप्रपाठकः समाप्तः। इति नारदीयशिक्षा समाप्ता ।

विषयः। वैदिकस्वरादिनिरूपणं। एतस्या विवरणाख्या टीका ९ सङ्ख्यायां द्रष्टव्या ।

CXXXVII.

Balabhadra-Sandarbha. Epitome of the Categories of the Nyáya Philosophy; by Balabhadra, son of Vishṇu-dása and Mádhaví.

१३७। बलभद्रसन्दर्भः।

ग्रन्थकारः बलभद्रः।

विवरणं। प्राचीनं परिशुद्धप्रायञ्च। अत्र ९+१० पत्रद्वयं नास्ति। प० १८ पङ्क्ति० ८—९ श्लो० २०२। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी।

प्रा० वाक्यं। नत्वा कृष्णपदद्वन्द्वं सर्वकामार्थसिद्धये।
अनल्पमतिसम्भूत्यै बलभद्रः समातनोत्॥

समाप्तिवा०। धर्मस्यान्योऽपि कारणत्वमिति बोध्यं। साधनेति। साधनं तत्त्वज्ञानं निःश्रेयसोऽपवर्गादिः तदभिधायकं शास्त्रमित्यर्थः। इति श्रीवासुदेवपरायणश्रीमन्मिश्रपाठिविष्णुदासतनूजमाधवीसूनुबलभद्रकृतसन्दर्भः समाप्तः।

विषयः। नैयायिकसम्मतद्रव्यगुणादिसप्तपदार्थनिरूपणम्।

CXXXVIII.

Áchára-dípa. The diurnal religious duties of a strict Hindu; by Nágadeva Bhaṭṭa.

१३८। आचारदीपः।

ग्रन्थकारः नागदेवभट्टः।

विवरणं। प्राचीनं परिशोधितञ्च। प० ५२। पङ्क्ति० १०—११। श्लो० ८५०। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी।

प्रा० वाक्यं। उक्तो वाजसनेयेन याज्ञवल्क्येन धीमता।
आचारो द्विजवर्णानां सुबोधः कथ्यतेऽधुना॥

समाप्तिवा०। ऋतुस्नातान्तु यो भार्य्यां सन्निधौ नोपगच्छति।
घोरायां भ्रूणहत्यायां युज्यते नात्र संशयः॥
इति भट्टनागदेवकृतौ ऋत्वभिगमनविधिः।
इति योगीश्वरादिके आचारदीपे कर्मसमुदायः समाप्तः।

विषयः। अथ आचारमाहात्म्यं, आचारनिरूपणम्, सुप्रभातविधिः, मूत्रपुरीषोत्सर्गविधिः, शौचविधिः, आचमनविधिः, दन्तधावनविधिः, यज्ञोपवीतविधिः, स्नानविधिः, प्रातःसन्ध्याविधिः, अभिवादनविधिः, अभिवन्दनविधिः, प्रातर्होमविधिः, दानविधिः, मन्त्रावेक्षणविधिः, वेदाध्ययनविधिः, योगक्षेमविधिः, मध्याह्नस्नानविधिः, सङ्क्षेपस्नानविधिः, सङ्क्षेपतर्पणविधिः, मध्याह्नसन्ध्योपासनविधिः, तर्पणविधिः, जलदेवतार्चनविधिः, प्रोक्षणाचरणविधिः, स्थलदेवतार्चनविधिः, पञ्चमहायज्ञनिर्वपणविधिः, भोजनविधिः, सायंसन्ध्याविधिः, सायंहोमविधिः, शयनविधिः, सभिगमनविधिश्च वर्ण्यते।

CXXXIX.

Pramáṇa-Paddhati. A manual on proofs or sources of knowledge as recognised in the Nyáya Philosophy; by Jayatírtha.

१३९। प्रमाणपद्धतिः।

ग्रन्थकारः जयतीर्थः।

विवरणं। प्राचीनं परिमाणञ्च। प० १८। पङ्क्ति० ९। श्लो० ८००। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० कलिकाताया एशियाटिक् सोसाइटी।

प्रा० वाक्यं। अखिलजात् प्रारम्भवाक्यं नास्ति।

समाप्तिवा०। जयतीर्थमुनीन्द्रेण बालबोधाय निर्म्मिता।

प्रमाणपद्धतिर्भूयात्प्रीत्यै माधवमध्वयोः॥

इति श्रीमज्जयतीर्थपूज्यचरणविरचितायां प्रमाणपद्धतौ तृतीयं प्रकरणं समाप्तं।

विषयः। प्रत्यक्षादिप्रमाणनिरूपणं।

CXL.

Kálanírṇaya-Dípiká Vivaraṇa. A gloss or *Vivaraṇa*, by Nṛisiñha, son of Rámachandra A'chárya, on the commentary (*Dípiká*) on an essay on auspicious and inauspicious times, by Rámachandra Bhaṭṭa.

१४०। कालनिर्णयदीपिकाविवरणं।

ग्रन्थकारः श्रीनृसिंहाचार्य्यः।

विवरणं। प्राचीनं परिष्कृतप्रायञ्च। प॰ १५२। पङ्क्ति॰ ९—११। श्लो॰ २०००। अ॰ नागरं।
वा॰ देशीयकागजः। का॰—?। । स्था॰ कलिकातास्था एसियाटिक् सोसा-
इटी। अत्र ११, १२, ८३, ८४, पत्राणि न सन्ति। ९१ आरभ्य ९९ पर्य्यन्तं
सङ्ख्याया आरब्धं विन्यासो असमीचीनः। पाठस्तु क्रमेण वर्त्तते।

प्रा॰ वाक्यं। खण्डितत्वात् प्रारम्भवाक्यं नास्ति।

समाप्तिवा॰। तज्ज्येष्ठभ्रातृपुत्रः परिकलितकलः श्रीगुरो रामचन्द्रात्
काव्यानां येन टीका व्यरचि च कवनाम्भोनिधिर्ज्ञानसिन्धुः।
श्रीकृष्णाचार्य्यसूनो गुरुवरयमवतात् मां कृपां प्राप्य यस्य
श्रीरामाचार्य्यसूनुर्विवरणमकरोद्दीपिकायां नृसिंहः॥
इति श्रीमत्सर्व्वभाषाप्रवर्त्तकषड्दर्शनाचार्य्यपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीगोपालगुरु-
पूज्यपादप्रियशिष्यश्रीरामचन्द्राचार्य्यसुतश्रीनृसिंहाचार्य्यकृतं कालनिर्णयदीपिकावि-
वरणं समाप्तं।

विषयः। तत्तन्मासपक्षग्रहण्यादिकालव्यवस्थापककालनिर्णयदीपिकार्थविवरणं।

CXLI.

Dakshiṇámúrtistotra-Vyákhyá Pravandha. Vedánta Philosophy illustrated by verses in praise of a form of S'iva named Dahshiṇámúrti; by Rámatírtha.

१४१। दक्षिणामूर्त्तिस्तोत्रव्याख्याप्रबन्धः।

ग्रन्थकारः रामतीर्थः।

विवरणं। प्रायः परिष्कृतं। प॰ ५२। पङ्क्ति॰ १२—१९। श्लो॰ १५९०। अ॰ नागरं। वा॰
देशीयकागजः। का॰ शकाब्दाः १७८८। स्था॰ कलिकातास्था एसियाटिक्
सोसाइटी।

प्रा॰ वाक्यं। मौनव्याख्यानवाग्वटद्रुमतटे योगासनस्थं प्रभुं
प्रत्यक्तत्त्वबुभुत्सुभिः प्रतिदिशं प्रोद्वीक्ष्यमाणाननम्।
मुद्रां तर्कमयीं दधानममलं कर्पूरगौरं शिवं
वन्दे नः कलये स्फुरन्तमनिशं श्रीदक्षिणामूर्त्तिकम्॥

समाप्तिवा॰। अनेन भगवान् श्रीमद्दक्षिणामूर्त्तिरीश्वरः।
गुर्व्वात्मा प्रीयतां नित्यं तत्त्वज्ञानप्रदः सताम्॥
इति श्रीदक्षिणामूर्त्तिस्तोत्रव्याख्याप्रबन्धो नाम स्तोत्रार्थतत्त्वविलासः समाप्तः।

विषयः। दक्षिणामूर्त्त्याख्यपरमेश्वरस्य माहात्म्यकथनं।

CXLII.

Smriti-saṅskára-Vichára. Disquisition on initiatory sacramental rites.

१४२ । स्मृतिसंस्कारविचारः ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनं परिग्रहश्च। प० ९। पङ्क्ति० १५—१७। श्लो० ३५०। व० नागरं। आ० देशीयकागजः। का० संवत् १७८०। स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक सोसाइटी।

प्रा० वाक्यं। घटगोचरस्मृतिं प्रति घटगोचरज्ञानत्वेन न हेतुता, घटनिर्विकल्पकादपि घट-स्मरणापत्तेः।

समाप्तिवा०। तादृशसंस्कारनाशं प्रति तादृशसंस्कारस्यापि प्रतियोगिविधया हेतुत्वेन तदभावादेव तथापत्त्यसम्भवादित्याहुः। इति स्मृतिसंस्कारविचारः समाप्तः।

विषयः। स्मृतिसंस्कारयोः कार्य्यकारणभावव्यवस्थापनं।

CXLIII.

Laukika-vishayatá-vichára. Dissertation on material and immaterial objects according to the Nyáya system.

१४३ । लौकिकविषयताविचारः ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनं परिग्रहप्रायश्च। प० ४। पङ्क्ति० १५—१९। श्लो० १४०। व० नागरं। आ० देशीयकागजः। का० संवत् १७८०। स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक सोसाइटी।

प्रा० वाक्यं। घटं साक्षात्करोमीत्याद्यनुव्यवसायविषयतया लौकिकविषयतायाः सिद्धिरिति नवीनाः।

समाप्तिवा०। कार्य्यकारणभावस्योपदर्शितप्रतिबन्धिग्रस्तत्वकवलिततयेनानुपादेयत्वात् इत्यलमति-विस्तरेण। इति लौकिकविषयताविचारः।

विषयः। विषयताया लौकिकत्वव्यवस्थापनम्।

CXLIV.

Apekshá-buddheranekatva-saṅkhyá-hetutva-vichára. A Nyáya dissertation on the faculty of number.

१४४ । अपेक्षाबुद्धेरनेकत्वसङ्ख्याहेतुत्वविचारः ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीननवनिग्रहस्व । प० ४ । पङ्क्ति० १५—१६ । श्लो० १४० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७८० । स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अपेक्षाबुद्धिग्रहून्यकाले द्वित्वाद्यनुपलम्भात् अपेक्षाबुद्धेरनेकत्वसङ्ख्याहेतुत्वं स्वीक्रियते ।

समाप्तिवा० । अपेक्षाबुद्धिजन्यद्वित्वादिजनकत्वात् फलोपहिततज्जन्यतायाः प्रत्यक्षसिद्धे चानुगमादिति । इत्यपेक्षाबुद्धेरनेकत्वसङ्ख्याहेतुत्वविचारः समाप्तः ।

विषयः । अपेक्षाबुद्धेर्द्वित्वादिसङ्ख्याहेतुत्वव्यवस्थापनं ।

CXLV.

Váyu-pratyakshya-vichára. A Nyáya disquisition on the materiality of air.

१४५ । वायुप्रत्यक्षविचारः ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीननवपरिग्रहस्व । प० २ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ७५ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७८० । स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अधिकत्वात् प्रारम्भवाक्यं नास्ति ।

समाप्तिवा० । रूपस्पर्शयोः स्पार्शनचाक्षुषे स्वातन्त्र्यमिति विभिन्नरूपेण हेतुत्वावश्यकत्वं तथाच नाधिककार्य्यकारणभावकल्पनेति वायुरात्मा च प्रत्यक्ष एवेति परमार्थः । इति वायुप्रत्यक्षविचारः ।

विषयः । वायोः स्पार्शनप्रत्यक्षगोचरत्वव्यवस्थापनं ।

CXLVI.

Sarva Upanishad. On the Vedantic doctrine of moksha or salvation. *Ind. Std.* I. 244-51-302.

१४६ । सर्व्वोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनं अपरिशुद्धञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० १७ । स्लो० ४६ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । कथं मोक्षः का विद्या का अविद्येति जाग्रत्स्वप्नसुषुप्तितुरीयञ्च कथम् ।

समाप्तिवा० । न सतो न सदसती स्वयमविकारहेतो अनिरूप्यमाणसत्यासत्यशून्या मायेत्युच्यते । इति सर्व्वोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । मोक्षादिनिरूपणम् ।

CXLVII.

Vrihajjábála Upanishad. On the divinity of Kálágnirudra. *Ind. Std.* II. 72.

१४७ । वृहज्जाबालोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनं परिशोधितञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ८ । स्लो० २०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं । ओं भद्रं कर्णेभिरित्यादिशान्तिमन्त्रद्वयानन्तरं ॥

ओं आपो वा इदमास सलिलमेव स एकः पुष्करपर्णे भूग्रहः समभवत् ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वाद् ग्रन्थशेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । कालाग्निरुद्रस्य विभूतिकथनम् ।

CXLVIII.

Rásapradípa. A collection of prescriptions with a Hindustani translation.

१४८ । रसप्रदीपः । (हिन्दीभाषीयटीकासहितः) ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० ९९ । पङ्क्ति० ९ । स्लो० १९०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुशीतलप्रसादः ।

प्रा० वाक्यं। श्रीमन्मुकुन्दचरणौ नत्वा तोषाय शिवजाम्।
क्रियते रत्नप्रदीपो गदकुलतिमिरापहः श्रेष्ठः॥
समाप्तिवा०। खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति।
विषयः। विविधौषधादिनिरूपणं।

CXLIX.

Káliká-Purána. One of the eighteen Upapuránas; it recounts the life of Káliká and her wars with demons.

१४९। कालिकापुराणं।

ग्रन्थकारः वेदव्यासः।
विवरणं। नवीनमपरिशुद्धम्, एकादिशतमनिबद्धाक्षरचितश्च। प० २११। पङ्क्ति० १०—११। श्लो० ७६००। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी।
प्रा० वाक्यं। यद्योगिभिर्भवभयार्त्तिविनाशयोग्यमासाद्य वन्दितमतीव विविक्तचित्तैः।
तद्वः पुनातु हरिपादसरोजयुग्ममाविर्भवात्क्रमविलङ्घितभूर्भुवःस्वः॥
समाप्तिवा०। इति सकलजगद्विभर्त्ति या सा मधुरिपुमोहकरी हि वा स्वरूपा।
जयति च परं शिवास्वरूपा वितरतु वो विभवं शुभानि माया॥
इति कालिकापुराणं समाप्तम्।
विषयः। महामायाजगत्कर्त्तृकामदेवसम्मोहनादिविविधवृत्तान्तस्य वर्णनम्।

CL.

Triñsachchhloka-vivarana-sároddhára. Notes, by S'ambhu Bhatta, on the Triñsachchhloka-vivarana of Raghunátha Bhatta, on mourning or religious impurities caused by death.

१५०। त्रिंशच्छ्लोकविवरणसारोद्धारः।

ग्रन्थकारः शम्भुभट्टः।
विवरणं। प्राचीनं प्रायेण परिशुद्धञ्च। प० १९। पङ्क्ति० ११। श्लो० ११००। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० कलिकातास्था एसियाटिक सोसाइटी।

प्रा॰ वाक्यं। रघुनाथकृतविंशश्लोक्याख्यानुसारतः।
आशौचविषयं लिखत्यनतिविस्तरम्॥

समाप्तिवा॰। मया कृतः सङ्क्षेपमात्रबुद्ध्या विवक्षमाणाशनमप्रिवेशः।
तथापि विद्वत्परिभावनीये मतं ममाख्या रघुनाथकृष्टे॥
इति श्रीमद्वाजपेययाजिभट्टरघुनाथकृतविंशश्लोकविवरणसारोद्धारः कविमण्डनप्र-
भुभट्टकृतः समाप्तः।

विषयः। गर्भस्रावजननमरणाद्यशौचविनिर्णयः।

CLI.

Viddhyaparádha-Práyas'chitta. Expiations for accidents to the sacred fires to be kept up by strict Brahman householders; anonymous.

१५१। विध्यपराधप्रायश्चित्तम्।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनं ग्रन्थरिशुद्धं। प॰ २४। पङ्क्ति॰ १०। श्लो॰ ४६०। अ॰ नागरं।
आ॰ देशीयकागजः। का॰ संवत् १८६६। स्था॰ कलिकातास्था एशियाटिक्
सेमाइटी।

प्रा॰ वाक्यं। अथ बौधायनमवलम्ब्य कानिचिद्दैविकानि प्रायश्चित्तानि अभिधीयन्ते। अन्वा-
धानानन्तरं दक्षिणाग्निनाशे शुचिर्भूत्वा गार्हपत्याद्दक्षिणाग्निं प्रणीय।

समाप्तिवा॰। पूर्णाहुतिं द्वादशगृहीतेनाज्येनाधायं जुहोति। अग्नये पथिकृते स्वाहा अग्नये पथि-
कृत इदं सर्वप्रायश्चित्तं विष्णुस्मरणञ्च।
इति विध्यपराधप्रायश्चित्तानि समाप्तानि।

विषयः। अन्वाहितस्य दक्षिणाग्न्यादिनाशनिमित्तकप्रायश्चित्तनिरूपणं।

CLII.

Subodhini. A commentary on the Kalpa-Sútra of Baudháyana.

१५२। सुबोधिनी।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनं ग्रन्थेण परिशुद्धं। प॰ १६०। पङ्क्ति॰ ११। श्लो॰ ५६५०। अ॰
नागरं। आ॰ देशीयकागजः। का॰—?। स्था॰ कलिकातास्था एशियाटिक
सोसाइटी।

प्रा॰ वाक्यं । नमस्कृत्य गुरून् सम्यक् भावार्थानवधारयन् ।
बौधायनीयसूत्रस्य कुर्व्वे वृत्तिं सुबोधिनीं ।

समाप्तिवा॰। बौधायनीयसूत्रस्यासौ वृत्तिः सूत्रस्य तोर्यते ।
दर्शस्य पौर्णमासस्य सम्पूर्णः प्रीयतां शिवः ॥
क्वेदं बौधायनं सूत्रं क्व मेऽल्पविषया मतिः ।
गुरोः कटाक्षसन्तते वृत्तिमेवं सुबोधिनीं ॥

विषयः । बौधायनीयकल्पसूत्रार्थविवरणं ।

CLIII.

Garga Sañhitá. Legends in praise of Goloka, Vrindávana, Girirája, Mathurá, Dvárká, Vis'vajit, and other sacred places, in seven books, the last being devoted to Vedantic knowledge; by Garga A'chárya.

१५३ । गर्गसंहिता ।

ग्रन्थकारः गर्गाचार्य्यः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं नवभिः खण्डैरन्वितञ्च । तत्र १ गोलोकखण्डः । प॰ ५१ । २ वृन्दावनखण्डः । प॰ ५५ । ३ गिरिराजखण्डः । प॰ २४ । ४ माधुर्य्यखण्डः । प॰ ४० । ५ मथुराखण्डः । प॰ ९८ । ६ द्वारकाखण्डः । प॰ ५१ । ७ विश्वजितखण्डः । प॰ १४० । ८ बलभद्रखण्डः । प॰ ७४ । ९ विज्ञानखण्डः । प॰ २१ । पङ्क्ति॰—? । श्लो॰—? । अ॰ नागरं । आ॰ देशीयकागजः । का॰ —? । स्था॰ कलिकाताख्या एसियाटिक सोसाइटी ।

प्रा॰ वाक्यं । खण्डितत्वात् प्रा॰ वाक्यं नास्ति ।

समाप्तिवा॰। इति श्रीमद्गर्गाचार्य्यविरचिता संहिता सम्पूर्णा ।

विषयः । गोलोकादिधाम्नां माहात्म्यनिरूपणं ।

CLIV.

Karṇa sundarí Náṭiká. A Drama in five acts.

१५४ । कर्णसुन्दरी नाटिका ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प॰ १० । पङ्क्ति॰ ५ । श्लो॰—? । अ॰ नागरं । आ॰ देशीयकागजः । का॰—? । स्था॰ काशीवासी श्रीयतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा॰ वाक्यं। खण्डितत्वात् प्रा॰ वाक्यं नास्ति।

समाप्तिवा॰। खण्डितत्वात् शेषवाक्यमपि नास्ति।

विषयः। कर्णसुन्दरीनायिकासम्बन्धिविविधवृत्तान्तोपाख्यानं। उल्लासाः पञ्च सन्ति।

CLV.

A'dhána Prayoga. Rules for the establishment of the sacred household fire; by Tryambaka Bhatta.

१५५। आधानप्रयोगः।

ग्रन्थकारः त्र्यम्बकभट्टः।

विवरणं। प्रायेण शुद्धं। प॰ ३९। पंक्ति॰ ९। श्लो॰ ११०० । अ॰ नागरं। आ॰ देशीय-कागजः। का॰ संवत् १८९०। स्था॰ कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी।

प्रा॰ वाक्यं। आश्वलायनस्य वरणे विशेषः। अग्निमाधास्ये चन्द्रमास्ते ब्रह्मासने ब्रह्मा ब्रह्माणं त्वां कोऽवयवशर्माणं वृणे महन्मेवोचो भर्गो मेवोचो भर्गो मेवोचो यशो मेवोचो स्तोमो मेवोचः क्लृप्तिं मेवोचो भुक्तिं मेवोचस्तृप्तिं मेवोचः सर्वं मेवोचः चन्द्रमास्ते ब्रह्मासने ब्रह्माहं ते मानुषः।

समाप्तिवा॰। उभयोररण्योरेकदृश्वादाहरणं। अन्यतरारण्येकदेशात्मरादाहरणेनारन्यत्वमिति। इत्याधानं समाप्तं।

विषयः। आश्वलायनशाखिनामाधानाङ्गवरणाद्यनुष्ठानविधानं।

CLVI.

Itihása-Samuchchaya. Ancient legends and tales of Vedavyása retold.

१५६। इतिहाससमुच्चयः।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनं परिशुद्धप्रायञ्च। १०१ पत्रावधि ११० पत्रपर्य्यन्तं नास्ति। प॰ १८३। पङ्क्ति॰ ८—९। श्लो॰ ९९०० । अ॰ नागरं। आ॰ देशीयकागजः। का॰ ——। स्था॰ कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी।

प्रा॰ वाक्यं। कृष्णद्वैपायनं व्यासं विद्धि नारायणं परम्।

को ह्यन्यः पुण्डरीकाक्षान्महाभारतकृद्भवेत्।

समाप्तिवा० । एवं संसारकूपस्य धर्म एव उदाहृतः ।
धर्मात्परतरं नास्ति धर्मः सुखकरः स्मृतः ॥
इति इतिहाससमुच्चये संसारकूपवर्णनं नाम त्रयस्त्रिंशोऽध्यायः ।

विषयः अत्र श्येनजिदाख्यानं लुब्धकगौतमाख्यानं मुद्गलोपाख्यानं शिविश्येनसंवादः गङ्गा-माहात्म्यं मत्कुणक्षीरोपाख्यानं सुदर्शनाख्यानं नरकाख्यानं दुर्गतेतरणं सप्तर्षीणां संवादः लोभाख्यानं आजगराख्यानं कुण्डधाराख्यानं मङ्कीगीतं बोध्यनहुषसंवादः इन्द्रकाश्यपसंवादः पितुः पुत्रस्य संवादः शुकसंवादः भूमिदानमाहात्म्यं गोदान-माहात्म्यं अन्नदानमाहात्म्यं तिलदानमाहात्म्यं श्वगाख्यानं यमसंवादः मानसो-तीर्थयात्रा ब्रह्महत्याविधिः मांसभक्षणनिषेधः नहुषाख्यानं वज्राख्यानं सुव्रता-संवादः नारदपुण्डरीकसंवादश्च वर्त्तते ।

CLVII.

Sukavi-hridayánandiní. A commentary, by Sulhana, on the *Vritta-Ratnákara*, a treatise on versification.

१५७ । सुकविहृदयानन्दिनी ।

ग्रन्थकारः सुल्हणः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ५४ । पङ्क्ति० ११—१३ । श्लो० १००० । अ० नागरं ।
स्था० इश्रीयक गञ्जः । का० —? । स्वा० कलिकाताख्या एशियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । सश्रीकं प्रभया युतं रुचिरया प्रोद्भासितं गङ्गया
नानावर्णविराजितं शशिकलाकाण्डोच्चयालङ्कृतम् ।
आर्योपेतमुपस्थिताखिलगणस्तवकपूजितं सर्वदा
छन्दःशास्त्रमिवेश्वरस्य जयति त्रैलोक्यवन्द्यं वपुः ॥

समाप्तिवा० । वंशे भूत्कश्यपस्य प्रकटगुणगणः श्रौतसिद्धान्तवेत्ता
विप्रः पव्येकनामा विमलतरमतिर्वेदतत्त्वावबोधी ।
केदारस्तस्य सूनुः शिवचरणयुगाराधनैकाग्रचित्त-
श्छन्दस्तेनाभिरामं प्रविरचितमिदं वृत्तरत्नाकराख्यम् ।
इति सुल्हणकृतायां सुकविहृदयानन्दिनीनामधेयायां श्रीवृत्तरत्नाकराख्यछन्दो-व्याख्यायां षट्प्रत्ययाध्यायः सम्पूर्णः ।

विषयः । यतिगणमात्राछन्दःप्रस्तारादिविभेदलक्ष्यलक्षणादिवोधकवृत्तरत्नाकरव्याख्यानं ।

CLVIII.

S'abdend'usekhara-doshoddhára. A dissertation on Sanskrit Grammatical terminology, by Manyu-deva.

१५८ । शब्देन्दुशेखरदोषोद्धारः ।

ग्रन्थकारः मन्युदेवः ।

विवरणं । नवीनमपरिशोधितञ्च । प० १०२ । पङ्क्ति० ९—१० । श्लो० २५०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० —? । स्था० कलिकातास्था एशियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा गणपतिं देवं ऋषिं कमलायतम् ।
तातं शम्भुं प्रभुं दुर्गां कृष्णदेवं तथाग्रजम् ॥

सम स्निवा० । खण्डितत्वात् समाप्तिसूचकवाक्यं नास्ति ।

विषयः । वैयाकरणपरिभाषीयदोषनिराकरणयुक्तिप्रदर्शनं ।

CLIX.

Sañskára-Prayoga. Rules for the performance of the initiatory sacraments or *sañskáras.* By Kamalákara Bhaṭṭa.

१५९ । संस्कारप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः कमलाकरभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ९० । पङ्क्ति० ८—९ । श्लो० ८०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७९० । स्था० कलिकातास्था एशियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । श्रीरामकृष्णतनयः कमलाकरसञ्ज्ञितः ।
श्रीरामं पितरं नत्वा संस्कारान् वच्मि साम्प्रतम् ॥

सम.स्निवा० । ततो ब्राह्मणेभ्यस्तो वा दक्षिणां अनमेवं वा सहिरण्यं दत्वा यस्य स्मृत्येत्युक्त्वा कर्मेश्वरार्पणं कुर्यात् ।

इति श्रीजगद्गुरुनारायणभट्टसूनुरामकृष्णभट्टात्मजकमलाकरभट्टकृतः स्थालीपाकप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । गर्भाधानादिविविधसंस्कारनिरूपणम् ।

CLX.

Hiranyakes'i-Su'tra-Prayogaratna. Directions, by Mahádeva Somayájí, for the application of the rules regarding the performance of the *Dars'a*, *Paurnamása* and other Vedic ceremonies according to the school of Hiranyakes'i.

१६० । हिरण्यकेशिसूत्रप्रयोगरत्न ।

ग्रन्थकारः महादेवसोमयाजी ।

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहश्च । प० ५१ । पङ्क्ति० ९—१० । श्लो० ११०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७१४ । स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । यदर्पितं कर्म महाफलायते यदर्पितं न्यूनमपीह पूर्णये । तस्मै परस्मै हरये नमोऽस्तु मे यज्ञेश्वरायात्मविभूतये सताम् ।

समाप्तिवा० । अन्वाध्यादिष्टदक्षिणां तुल्यमूल्यां प्रतिष्ठितां । आपस्तम्बसूत्रे उर्वरा प्रतिष्ठा देया इत्यत्रैवोक्तत्वात् । इति श्रीमहादेवसोमयाजिविरचिते सत्याषाढीयहिरण्यकेशिसूत्रप्रयोगरत्ने दर्शपौर्णमासप्रायश्चित्तानि समाप्तानि ।

विषयः । आहिताग्नेरग्न्याधानादौ दक्षिणाग्न्यादिनाशनिमित्तकप्रायश्चित्तविधानम् ।

CLXI.

Vishnu-gúdha. Directions, by Vishnu Upádhyáya, for the performance of the *Uktha*, *Vájapeya*, *Mádhyandina*, *Das'arátra* and other rites.

१६१ । विष्णुगूढः ।

ग्रन्थकारः विष्णूपाध्यायः ।

विवरणं । प० १९७ । पङ्क्ति० ७—१० । श्लो० ११०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० —? । स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अथोक्थ्यप्रयोग उच्यते । तस्यैन्द्राग्नः पशुः आवाहनकाले आज्यभागानन्तरं इन्द्राग्नी आवह । वनस्पतिमावह इन्द्रवसुमन्तमावह ।

समाप्तिवा० । विकल्पा भूर्भुवः स्वरोमिति उक्त्वा वाचं विसृजन्ते । एवमेतद्दशः कृत्वा एतां रात्रिं वसन्ति । वसन्त्येतां दशममहः । इति दशरात्रः समाप्तः ।

विषयः । उक्थवाजपेयमाध्यन्दिनसवनदशरात्रादिवैदिकप्रयोगविधिः ।

CLXII.

Párasí-prakás'a. Persian (Arabian ?) astronomy as known to the Brahmanas. By Vedánga Ráya.

१६२ । पारसीप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः वेदाङ्गरायः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं । प० २९ । पङ्क्ति० १२ । श्लो०—? । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा श्रीभुवनेश्वरीं हरिहरौ लम्बोदरादीन् द्विजान्

श्रीमच्छाहजहानरेन्द्रपरमप्रीतिप्रसादाप्तये ।

ज्ञात्वा संस्कृतपारसीकरचनाभेदप्रदं कौतुकं

ज्योतिःशास्त्रपदोपयोगि सरलं वेदाङ्गरायः सुधीः ॥

समाप्तिवा०। ज्योतिर्विदुपकारी च पारसीसुप्रकाशकः ।

सङ्क्षेपतः समाप्तोऽयं पारसीग्रन्थनामतः ॥

इति पारसीप्रकाशः ग्रन्थः समाप्तः ॥

विषयः । लग्नयात्रादिनिरूपणम् ॥

CLXIII.

Tripurítíká. A Vedantic disquisition on some passages of the Upanishads declaring the unity of the divine and the human souls. By Prajnánanda.

१६३ । त्रिपुरीटीका ।

ग्रन्थकारः प्रज्ञानानन्दः ।

विवरणं । अतिप्राचीनं । कीटनिष्कुषितं मध्ये खण्डितं परिशुद्धप्रायञ्च । प० १४ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एशियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । आकाशादिजगत् सृष्ट्वा स्थूलसूक्ष्मात्मकं पुरं ।

भजन् भोक्तेव यो मायां सोऽस्मत्त्रि हरिः परः ॥

समाप्तिवा०। प्रज्ञानानन्दकृतिना कृता त्रिपुरचिन्तितेषिता ।

त्रिपुरीविवृतिः पूर्णा सन्तोषं कुरुतात् सताम् ॥

इति श्रीप्रज्ञानानन्दभगवता कृता त्रिपुरीटीका समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्माहमस्मीत्यादिमहावाक्यार्थनिरूपणं ।

CLXIV.

Tarkámrita-tarañginí. A commentary, by Mukunda Bhaṭṭa, on the elements of the Vais'eshika philosophy—the Tarkámrita of Jagadís'a Tarkálañkára. Hall's *Contributions.* 76.

१६४। तर्कामृततरङ्गिणी।

ग्रन्थकारः मुकुन्दभट्टः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० २९। पङ्क्ति० १२। श्लो० ७९०। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी।

प्रा० वाक्यं। लम्बोदरपदद्वन्द्वचिन्तनाप्तमनोरथं।
अनन्तभट्टं मीमांसापारगं तातमाश्रये॥
सरणीकृत्य विश्वेश्वचरणौ तन्यतेतरां।
बालानामवगाहाय तर्कामृततरङ्गिणी॥

समाप्तिवा०। न च वैपरीत्यं उपसर्गाभावेऽपि धातोरर्थप्रतीतेः धात्वर्थस्य प्राक् सत्वात् केवलादु-पसर्गादर्थप्रतीत्यभावादित्यादि। इति मुकुन्दभट्टकृता तर्कामृततरङ्गिणी समाप्ता।

विषयः। प्रमाणप्रमेयादिपदार्थबोधकतर्कामृतार्थविवरणं।

CLXV.

S'rauta-prayaschittá-chandriká. An exposition of the rules for performing expiations for irregularities in the performance of Srauta works; by Vísvanátha Bhaṭṭa, son of Narasiñha Díkshita.

१६५। श्रौतप्रायश्चित्तचन्द्रिका।

ग्रन्थकारः विश्वनाथभट्टः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० ५४। पङ्क्ति० ७—८। श्लो० ४९०। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी।

प्रा० वाक्यं। पञ्चशरवैरिसञ्चितमगणितपुण्यं गणेशजन्मपदम्।
अचिन्तहगन्नकवणं कथन कलयामि शोणिमोल्लासम्॥

समाप्तिवा०। अग्नये हिरण्यं सोमाय वासो रुद्राय गामिति प्रतिपत्तिः। इति बौधायनीयेष्टिः। इति नरसिंहदीक्षितसूनुविश्वनाथभट्टविरचिता श्रौतप्रायश्चित्तचन्द्रिका समाप्ता।

विषयः। श्रुतिबोधितकर्मणः कालातिपातादिनिमित्तकप्रायश्चित्तविवरणं।

CLXVI.

Vrittaratnákara. Sanskrit meters; by Kedára Bhaṭṭa. For commentary vide No. CLVII.

१६६। वृत्तरत्नाकरः।

ग्रन्थकारः केदारभट्टः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० ८। पङ्क्ति० १०—१२। श्लो० २००। अ० नागरं। धा० देशीयकागजः। का० संवत् १८०१। स्था० कलिकाताया एशियाटिक् सोसाइटी।

आ० वाक्यं। सुखसन्तानसिद्ध्यर्थं नत्वा ब्रह्माच्युतार्चितम्।
गौरीविनायकोपेतं शङ्करं लोकशङ्करम्॥

समाप्तिवा०। केदारस्य कृतिः शिवचरणयुगाराधनैकाग्रचित्त-
च्छन्दःशास्त्राभिरामं प्रविरचितमिदं वृत्तरत्नाकराख्यम्॥
इति श्रीभट्टकेदारविरचिते वृत्तरत्नाकरे षष्ठोऽध्यायः।

विषयः। यतिलक्षणभाषाप्रस्तारच्छन्दोविशेषादिकथनम्। अस्य सुकविहृदयानन्दिनीनाम्नी टीका १५७ सङ्ख्यायां द्रष्टव्या।

CLXVII.

Tattvaprakás'a. The elements of Saiva Philosophy; by Bhoja Deva.

१६७। तत्त्वप्रकाशः।

ग्रन्थकारः भोजदेवः।

विवरणं। नवीनं प्रायशः शुद्धञ्च। प० ५। पङ्क्ति० ९। श्लो० ९५। अ० नागरं। धा० देशीयकागजः। का०—?। स्था० कलिकाताया एशियाटिक् सोसाइटी।

आ० वाक्यं। चिद्घन एको व्यापी नित्यः सततोदितः प्रभुः शान्तः।
जयति जगदेकबीजं सर्वानुग्राहकः शम्भुः॥

समाप्तिवा०। यस्याखिलं करतलामलकप्रमेयं
देवस्य विस्फुरति चेतसि विश्वजातम्।

श्रीभोजदेवनृपतिः स शिवागमार्थ-

तत्त्वप्रकाशमसमानमिमं बबन्ध ॥ ७५ ॥

इति श्रीभोजदेवविरचिततत्त्वप्रकाशः समाप्तः ।

विषयः । पशुपतिपाशनिरूपणं वा शैवदर्शनं ।

CLXVIII.

Brahmopanishad-dípiká. A commentary on the Brahma Upanishad (No. XXIII.) ; by S'áṅkaránanda.

१६८ । ब्रह्मोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायञ्च । प० ७ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० २१० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ॐ ब्रह्मोपनिषदं नाम ब्रह्मात्मैक्यावबोधिनीं ।
व्याकरिष्यामि तेनेदं ब्रह्म तुष्यतु सर्वदा ॥

समाप्तिवा० । तत् ब्रह्मोपनिषत्पदं व्याख्यातं । पादाभ्यास उपनिषदर्थपरिसमाप्त्यर्थः । इति उपनिषत्समाप्त्यर्थः । इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्यस्य श्रीशङ्करानन्दभगवतः कृतिर्ब्रह्मोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मोपनिषदर्थविवरणं ।

CLXIX.

Haṅsopanishad-dípiká. A commentary on the Haṅsa Upanishad (No. XLI.) ; by S'aṅkaránanda.

१६९ । हंसोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० १६० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ॐ हंसोपनिषदो व्याख्यां करिष्येऽहं स एव सन् ।
सम्यगात्सुपनिषदां विज्ञेयं तु खलु तत् ॥

समाप्तिः। ब्रह्मात्मबोधात्मयतेन क्लिष्टमायापिशाचीं प्रतिहन्ति स्वर्णीं।
स सर्वजनोऽतत एव लोकान्तद्देकविद्याश्परा भवन्तु॥
इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छङ्करानन्दभगवतः
कृतिर्हंसोपनिषद्दीपिका समाप्ता।

विषयः। हंसोपनिषदर्थव्याख्यानं।

CLXX.

Náráyanopanishad-dípiká. A commentary on the Naráyana Upanishad (No. XVII.); by S'añkaránanda.

१७०। नारायणोपनिषद्दीपिका।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धं। प० २। पङ्क्ति० ११। श्लो० ७०। घ० नागरं। स्था० देशीयकागजः। का०—?। स्था० कलिकातास्था एशियाटिक् सोसाइटी।

प्रा० वाक्यं। ॐ नारायणोपनिषदं भेदपर्वतभेदिनीं।
व्याख्यास्ये ब्रह्मविद्यायाः जननीं पापहारिणीं।

समाप्तिः। खण्डितत्वात् ग्रन्थशेषवाक्यं नास्ति।

विषयः। नारायणोपनिषदर्थप्रतिपादनम्।

CLXXI.

Paramahañscpanishad-dípiká. A commentary on No. CIV. by S'añkaránanda.

१७१। परमहंसोपनिषद्दीपिका।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः।

विवरणं। परिशुद्धप्रायं सुजीर्णञ्च। प० १२। पङ्क्ति० १०। श्लो० १८०। घ० नागरं।
स्था० देशीयकागजः। का०—?। स्था० कलिकातास्था एशियाटिक् सोसाइटी।

प्रा० वाक्यं। याऽभो परमहंसाभिधानां कोपनिषत्सुधा।
पद्मावलोकनागता अर्थेनाविष्करोम्यहम्॥

समाप्तिः। इयं परमहंसानां व्याख्यातोपनिषन्मया।
तदर्थज्ञानजननी सानन्दात्मप्रबोधिनी॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्येण श्रीशङ्करानन्दभगवता विरचिता परमहंसोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । परमहंसोपनिषदर्थतात्पर्य्यव्याख्यानं । ४९ सङ्ख्यायामुल्लिखिता तु इतोऽन्यैवेति ।

CLXXII.

Jábálopanishad-dípiká. A commentary on No. CV. by S'ankaránanda.

१७२ । जाबालोपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । अतिप्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० १० । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० २८० । आ० मागरं । व्या० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एशियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । यां जाबालोपनिषद्व्याख्यां व्यापयन्तीं सुधानिधिं ।
करिष्ये प्रीयतां देवोऽविमुक्तो यक्षयेश्वरः ॥

समाप्तिवा० । स्वल्पं स स्वल्पमधिकं वा कालमनुष्ठितसन्न्यासः परमहंसः परमहं शब्दाभिधेयः, नाम निश्चितम्, इति समाप्ता ।

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्यश्रीशङ्करानन्दभगवतः कृतौ जाबालोपनिषद्दीपिका समाप्ता ।

विषयः । जाबालोपनिषदर्थव्याख्यानं ।

CLXXIII.

A'runyupanishad-Dípiká. A commentary on No. CI., by Sankaránanda.

१७३ । आरुण्युपनिषद्दीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । अतिप्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० १४० । आ० मागरं । व्या० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एशियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । आरुणेयपनिषदं व्याख्यास्ये न्यासमार्गगां ।
आनन्दात्मसमायान्तीं गङ्गामिव पयोनिधिं ॥

समाप्तिवा०। उपनिषदमारस्यार्थं सदर्थपर्य्यवसायित्वमित्येतदर्थमितिशब्दः।

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमदानन्दात्मभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य श्रीमच्छङ्करानन्दभगवतः कृतावारुण्युपनिषद्दीपिका समाप्ता।

विषयः। वारुण्युपनिषदर्थविवरणम्।

CLXXIV.

Snána-paddhati. A gloss on Kátyáyaná's rules for bathing; by Harihara.

१७४। स्नानपद्धतिः।

ग्रन्थकारः हरिहरः।

विवरणं। नवीनः परिग्रहश्च १५, १६, १७ पत्राणि न सन्ति। प० १८। पङ्क्ति० ११—१२। श्लो० ४७०। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का० संवत् १९११। स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी।

प्रा० वाक्यं। प्रणतोऽस्मि हरेरङ्घ्रिसरसीरुहमादरात्।

यज्जन्मपावनं पाथः प्राप्तोद्यामरसैश्वर्य (?)॥

कात्यायनकृतस्नानविधेर्व्याख्यापुरःसरं।

विधास्ये पद्धतिं विद्वत्सदाचारद्विजप्रियाम्॥

समाप्तिवा०। ताताम्बात्मभगिन्यपत्यधवयुग्जायापिता सद्गुरुः

शिष्याप्ताः पितरो महालयविधौ तीर्थे तथा तर्पणे॥

इति श्रीमिश्राग्निहोत्रिहरिहरकृतौ कात्यायनोक्तस्नानविधिसूत्रव्याख्यानपूर्व्विका स्नानपद्धतिः सम्पूर्णा।

विषयः। कात्यायनकृतस्नानविधिसूत्रार्थविवरणं सङ्क्षेपतः स्नानानुष्ठाननिरूपणञ्च।

CLXXV.

Bálabodhini. The elements of the Vedanta doctrine; by S'añkara A'chárya. Mr. Hall describes a book of this name as a commentary on the *Vákyasudhá* of S'añkara, by an unknown scholiast. Vide his *Contributions*, p. 130.

१७५। बालबोधिनी।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्य्यः।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ९—११ । श्लो० ९० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य परमानन्दं मोहान्धतिमिरापहं ।
तत्प्रसादबलेनैव क्रियते बालबोधिनी ॥

समाप्तिवा०। विशुद्धबुद्धयो धीरा ज्ञानदीपकराः करे ।
पश्यन्ति मणिवद्भित्त्वा तमो ब्रह्म परं तु यत् ॥
इति श्रीमच्छङ्कराचार्य्यविरचिता बालबोधिनी समाप्ता ।

विषयः । आत्मस्वरूपादिनिरूपणम् ।

CLXXVI.

A'tmajnánopades'a-vidhi. Lessons on the knowledge of the divine essence; by S'aṅkara A'chárya. Mr. Hall notices a treatise of this description under the title of *Atmajnánopades'a prakaraṇa*. Vide *Contributions*, p. 129.

१७६ । आत्मज्ञानोपदेशविधिः ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्य्यः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० २॥० । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ४८ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अनात्मभूते देहादावात्मबुद्धिस्तु देहिनां ।
साऽविद्या तत्कृतो बन्धस्तन्नाशो मोक्ष उच्यते ॥

समाप्तिवा०। एवं ज्ञात्वा कृतकृत्यो भवति नान्यथेत्येवं वेदान्तानुशासनं वेदान्तानुशासनमिति ।
इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमद्गोविन्दभगवत्पूज्यपादशिष्यस्य शङ्करस्य कृतो आत्मज्ञानोपदेशविधिः सम्पूर्णः ।

विषयः । ब्रह्मविद्या ।

CLXXVII

Bálabodhini bhávaprakas'ini. A commentary on No. CLXXV. by Rámachandra Sarasvati. Hall's *Contributions*, p. 203.

१७७ । बालबोधिनीभावप्रकाशिनी ।

ग्रन्थकारः रामचन्द्रसरस्वती ।

विवरणं । नवीनमपरिशोधितञ्च । प० १२ । पङ्क्ति० १०—१२ । श्लो० ३५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । नृसिंहाख्यं परं ब्रह्म सच्चिदानन्दविग्रहम् ।
आयन्तमस्तुष्टिग्मं यल्लोकं प्रत्यगद्वयः ॥

समाप्तिवा० । प्रसन्नवदनो देवो भक्तलीलात्तविग्रहः ।
नृसिंहोऽनेन कृत्येन तुष्यतां मे मुहुर्मुहुः ॥
इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमद्गोविन्दानन्दसरस्वतीपूज्यपादशिष्यश्रीरघुनाथसरस्वतीपूज्यपादशिष्यश्रीमद्रामचन्द्रसरस्वतीविरचितायां बालबोधिनीभावप्रकाशिन्यां द्वितीयः कल्पः समाप्तः ।

विषयः । शङ्कराचार्य्यप्रणीतबालबोधिनीतात्पर्य्यार्थविवरणं ।

CLXXVIII.

Vákyavritti savivriti. An exposition of the Vedanta by S'ankara Acharya, with an anonymous commentary. Hall's *Contributions*, p. 106.

१७८ । वाक्यवृत्तिः सविवृतिः ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्य्यः ।

विवरणं । नवीनं प्रायेण शुद्धञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० २५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०——? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । मू० प्रा० सर्गस्थितिप्रलयहेतुमचिन्त्यशक्तिं
विश्वेश्वरं विदितविश्वमनन्तमूर्त्तिं ।

टी० प्रा० तात्पर्य्येण वेदान्ता यद्वदन्ति परमं पदं ।
तदहं ब्रह्म निर्भेदं सत्यादिपदलक्षितम् ॥

समाप्तिवा० । मू० स० निरस्तातिशयानन्दं वैष्णवं परमं पदं ।
पुनरावृत्तिरहितं कैवल्यं प्रतिपद्यते ॥

टी० स० वाक्यवृत्तेरियं वृत्ती वचिरा रचिता मया ।
यया बचिरतां याता सा मता पद्म्मे...मे ॥

इति श्रीवाक्यवृत्तिप्रकरणं समाप्तम्। इति श्रीमच्छङ्करभगवत् कृता वाक्यवृत्तिः समाप्ता।

विषयः। वाक्यवृत्तितात्पर्य्यार्थविवरणम्।

CLXXIX.

Yogachandriká. A manual of Materia Medica and therapeutics. By Lakshmaṇa, son of Datta.

१७९। योगचन्द्रिका।

ग्रन्थकारः लक्ष्मणः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० १०७। पङ्क्ति० ७। श्लो० १००० । अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का० संवत् १७५७। स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी।

प्रा० वाक्यं। विश्वोत्पत्तिस्थानसंहारहेतुं जेतुं देवैरादिदेवात् स्तुतं तं।
सच्चिन्मात्रैरीदृग्वद्दुनारनावं देवं प्रत्यूहाटवीदावमीडे॥

समाप्तिवा०। चिरं चरकसुश्रुतादिरचितानि तन्त्राणि यद्विभाव्य नियतं ततोर्थमतिदुर्गमं विस्तरात्। विविच्य सुखसङ्गतं रचयतो मयायाम इत्यहमतिसन्ततस्य गुणग्रहाद्दान्नपि॥ २॥

इति श्रीमद्दत्तात्मजश्रीमिश्रभावतंसदत्तसुतलक्ष्मणविरचिता योगचन्द्रिका समाप्तिमगात्।

विषयः। सुश्रुतचरकादिमतसङ्गृहीतनानाविधौषधादिनिरूपणं।

CLXXX.

Bháva-prakás'a. The nature and treatment of diseases; by Bháva Mis'ra; the most elaborate work on the subject in Sanskrit next to the Charaka.

१८०। भावप्रकाशः।

ग्रन्थकारः भावमिश्रः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धं खण्डितञ्च। प० ५१०। पङ्क्ति० ११। श्लो० २००००। १ पत्रावधि ५८ पर्य्यन्तानि पत्राणि न सन्ति। अ० नागरं। आ० देशीय-कागजः। का० संवत् १९०४। स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी।

प्रा० वाक्यं। प्रारम्भे खण्डितत्वात् आद्यवाक्यं नास्ति।

समाप्तिवा०। यावच्चावनिमण्डलं फणिपतेरास्ते फणामण्डले
तावत् सद्भिषजः पठन्तु परितो भावप्रकाशं मुदा।

विषयः । ज्वरादिनानाविधरोगाणां तदुपशमकौषधादीनाञ्च निरूपणं ।

CLXXXI.

Agni Puráṇa. One of the eighteen great Puráṇas of Vyása. Vide Aufrecht's Bodleian Catalogue 7, 79, 84, 103, 277, Wilson, in Journal As. Soc. I. 80.

१८१ । अग्निपुराणम् ।

ग्रन्थकारः वेदव्यासः ।

विवरणं। नवीनं परिशुद्धञ्च । प० ३३० । पङ्क्ति० ९—१० । श्लो० १५००० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० —? । स्था० कलिकातावासी श्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । श्रियं सरस्वतीं गौरीं गणेशं स्कन्दमीश्वरं ।
ब्रह्माणं वह्निमिन्द्रादीन् वासुदेवं नमाम्यहम् ॥
नैमिषे हरिमीजाना ऋषयः शौनकादयः ।
तीर्थयात्राप्रसङ्गेन स्वागतं सूतमब्रुवन् ॥

समाप्तिवा०। एवं स्मरत आग्नेयं पुराणं रूपमीश्वरं ।
सूतो गतः पूजितस्तैः शौनकाद्याः हरिं ययुः ॥
इत्याग्नेये महापुराणे पुराणमाहात्म्यं ।

विषयः । अत्र मत्स्याद्यवतारवर्णनं रामायणहरिवंशभारतहरान्तकथनं जगत्सर्गवर्णनं वासुदेवादिपूजाकथनं सर्वदेवदीक्षाविधिः प्रतिष्ठाविधानं पवित्रारोपणादिविवरणं प्रतिमालक्षणादिविधिः प्रासादलक्षणादिकथनं गौरादिमन्त्रनिरूपणं मण्डलकथनं विविधमन्त्रकथनं द्वीपवर्षादिकथनं गङ्गादितीर्थमाहात्म्यं ज्योतिषशास्त्रवर्णनं मन्वन्तरादिविवरणं वर्णाश्रमधर्मादिप्रायश्चित्तविधानं राजधर्मादिवर्णनं व्यवहारप्रदर्शनं शान्तिविधानं सूर्य्यवंशादिवर्णनं धनुर्वेदवैद्यकगजाश्वचिकित्सादिकथनं गायत्र्यर्थवेदतात्पर्य्यार्थप्रतिपादनं वेदाङ्गानां सङ्क्षेपेण तात्पर्य्यकथनं नैमित्तिकादिप्रलयवर्णनं ब्रह्मज्ञानविवरणादिञ्च वर्णितं ।

CLXXXII.

Átma Puráṇa. Dissertations, in verse, on the contents of the Upanishads; by Sañkaránanda. Hall's *Contributions*, p. 116.

१८२ । आत्मपुराणम् ।

ग्रन्थकारः शङ्करानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । पञ्चमाध्यायविकलितञ्च । प० २४१ । पङ्क्ति० १९—२० । श्लो० ११०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० —? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ईशानीशादिभिर्भेदैर्व्याकुलं सकलं जगत् ।
निरीक्ष्य आचिरः कश्चिच्छ्रुतार्थग्रहणक्षमः ॥

समाप्तिवा० । सर्वत्र नापरं किञ्चिदत एतत्पठन् पुमान् ।
शृण्वन् वदन् विजानन् वै मुच्यते भवसङ्कटात् ॥
इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यानन्दात्मपूज्यपादशिष्येण शङ्करानन्दभगवता विरचिते उपनिषद्रत्ने आत्मपुराणे अष्टादशोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । अत्र १ अध्याये ऐतरेयार्थो वर्णितः । २ अ० कौषीतक्युपनिषत्सारार्थोऽभिहितः । ३+४ अ० बृहदारण्यकमधुकाण्डसारार्थवर्णनं । ६ अ० बृहदारण्यकीययाज्ञवल्क्यजनकसंवादप्रदर्शनं । ७ अ० बृहदारण्यकीययाज्ञवल्क्यमैत्रेयीसंवादकथनं । ८ अ० श्वेताश्वतरोपनिषत्सारार्थविवरणं । ९ अ० काठकोपनिषत्सारार्थनिरूपणं । १० अ० तैत्तिरीयोपनिषत्सारार्थवर्णनम् । ११ अ० गर्भोपनिषत्सारार्थकथनं । १२+१३ +१४ अ० छान्दोग्योपनिषत्सारार्थवर्णनं । १५ अ० तलवकारोपनिषत्सारार्थकथनं । १६ अ० मुण्डकोपनिषदर्थविवरणं । १७ अ० प्रश्नोपनिषत्सारार्थकथनम् । १८ अ० ब्रह्मविद्यावर्णनं च वर्ण्यते ।

CLXXXIII.

Káma-Sútra. On association, marital and non-marital, with woman. By Vátsyáyana.

१८३ । कामसूत्रं ।

ग्रन्थकारः वात्स्यायनः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं नवीनञ्च । पूर्णग्रन्थस्य ३९ अध्यायाः ६० प्रकरणानि ७ अधिकरणानि च वर्ण्यन्ते । अत्र १ अवधि ६ अधिकरणानि सन्ति । प० ९० । पङ्क्ति० १७ । श्लो० ११५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० शकाब्दाः १७९१ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । धर्मार्थकामेभ्यो नमः । शास्त्रे प्रकृतत्वात् । तत्समयावबोधकेभ्यश्चाचार्य्येभ्यस्तत्सम्बन्धात् । प्रजापतिर्हि प्रजाः सृष्ट्वा तासां स्थितिनिबन्धनं त्रिवर्गस्य ।

समाप्तिवा०। खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति।
विषयः। साम्प्रयोगिकपारद्वारिकादिसम्प्रदायानां वर्णनं।

CLXXXIV.

Dádas'áha-hotra-prayoga. Manual for the performance of the Dádas'áha or the "twelve-day" ceremony.

१८४। द्वादशाहहौत्रप्रयोगः।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं। प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च। प० १४५। पङ्क्ति० ८—१०। श्लो० २५००। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का०———?। स्था० कलिकातास्था एसियाटिक सोसाइटी।

प्रा० वाक्यं। द्वादशाहे अतिरात्रप्रभृतिविशेषा लिख्यन्ते। इयत्पृष्ठोतिरात्रः। आरियोजने प्रागुत्तमादङ्कः। तिष्ठास्तुमेकं मघवन्नापरागाः सोमस्य नुत्वा सुषुतस्य यच्चि।

समाप्तिवा०। अग्ने विश्वेभिः सुमना अनीकोतये अग्ने नयाश्वं न सोमैः क्रतुं न भद्रं हृदिस्पृशम्। शश्यामात ॐ वै वौषट्। इति पौर्णमासवदन्यत्। आश्वलायनपक्षे द्वादशाहहौत्रं समाप्तम्।

विषयः। अतिरात्रप्रभृतिद्वादशाहाख्ययागीयमन्त्रादिकथनं।

CLXXXV.

Sambandha-nirnaya. Enquiry into the nature of the relationship which bars marriage. By Gopála Nyáyapanchánana.

१८५। सम्बन्धनिर्णयः।

ग्रन्थकारः गोपालन्यायपञ्चानन।

विवरणं। अपरिशुद्धं सुजीर्णञ्च। प० ७। पङ्क्ति० १०—११। श्लो०———?। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का०———?। स्था० कलिकातास्था एसियाटिक सोसाइटी।

प्रा० वाक्यं। सम्बन्धस्तु सपिण्डसमानोदकसगोत्रसमानप्रवरत्वाश्वभेदात्पञ्चविधः। तत्र सापिण्ड्य-माह शङ्कः। सपिण्डता तु सर्वेषां गोत्रतः साप्तपौरुषी।

समाप्तिवा०। अग्निं परिगता या तु पुनर्भूप्रभवा च या। इत्येताः काश्यपेनोक्ता दहन्ति कुल-मग्निवत्। कृतकौतुकमङ्गला कन्यका ... । इति श्रीगोपालन्यायपञ्चानन-भट्टाचार्य्यकृतः सम्बन्धनिर्णयः सम्पूर्णः।

विषयः । विवाह्याविवाह्यादिनिरूपणं ।

CLXXXVI.

Subodhini. A commentary on the Srauta Sútra of Baudháyana.

१८६ । सुबोधिनी ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । नवीनं प्रायशः शुद्धञ्च । प० ७१ । पङ्क्ति० १२ । श्लो० २१२९ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८१४ । स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । व्याख्याय सविकारं सप्रपञ्चमुक्त्वा अतःप्राग्नमग्निहोत्रमाह । पुरादित्यस्यास्तमयात् गार्हपत्यमुपसमाधायान्वाहार्य्यपचनमाहृत्य अह्वानमाहवनीयमुद्धरति ।

समाप्तिवा० । व्याख्यातेयं दशाध्यायी यथामार्गं यथामति ।

तेन तुष्यन्तु विद्वांसः प्रीयतां मे सदा शिवः ।

इति बौधायनसूत्रविवृतौ सुबोधिन्यां दैवव्याख्यानं सम्पूर्णम् । सम्पूर्णा च दशाध्यायी ।

विषयः । बौधायनसूत्रार्थविवरणं । १८२ सङ्ख्यायां समुल्लिखिता तु इतो विभिन्नेवेति ।

CLXXXVII.

Rudra-padphati. Manual for the adoration of Rudra, according to the Taittiríya Sákhá of the Black Yajur Veda. By Náráyaṇa Bhaṭṭa, son of Rames'vara Bhaṭṭa.

१८७ । रुद्रपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः नारायणभट्टः ।

विवरणं । प्रचीनं परिशुद्धञ्च । प० ६२ । पङ्क्ति० ८—१० । श्लो० ११०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८१८ । स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । भट्टरामेश्वरसुतो भट्टनारायणः कृती ।

प्रणम्य रामं तनुते रुद्रानुष्ठानपद्धतिम् ॥

तत्र तावद्यद्यप्यनेकासु यजुःशाखासु रुद्रः पठ्यते तथापि तैत्तिरीयशाखानुसारेण रुद्रप्रयोग उच्यते ।

समाप्तिवा० । रामेश्वरभट्टात्मजनारायणकृतिरेषा कार्त्स्ना ।

कर्मोदृग्जनतुष्ट्यै रुद्रानुष्ठानपद्धती रचिता ॥

पद्धत्याऽनेकानालोच्य विचार्य्य सहृदय यः ।

कृतः समस्तेन विभुः शङ्करः प्रीयतां मम ॥

इति श्रीरामेश्वरभट्टसूनुनारायणभट्टकृता रुद्रपद्धतिः ।

विषयः । रुद्रस्नानाभिजपहोमादिप्रयोगः ।

CLXXXVIII.

Rudra-Bháshya. Explanation of the Mantras for worshiping Rudra. By Sáyana Áchárya.

१८८ । रुद्रभाष्यं ।

ग्रन्थकारः सायणाचार्य्यः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः शुद्धं । प० १७ । पङ्क्ति० ८—९ । श्लो० ११२ । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७०५ । स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । रुद्राणां व्याख्यानं वक्ष्यामि । यज्जपो मोक्षाय सालोक्याधिगमः प्रयोजनम् ।
तत्र जाबालोपनिषत् ।

समाप्तिवा० । नमो रुद्रेभ्य इत्येवं पृथिव्यादिविभेदतः ।
येषां भिन्नता येमे यथान्या इव कीर्तिताः ॥
इति सायणाचार्य्यविरचिते रुद्रभाष्ये एकादशोऽनुवाकः समाप्तः ।

विषयः । रुद्रमन्त्रव्याख्यानम् ।

CLXXXIX.

Uttaragítá-Bháshya. A commentary, by Gauḍapáda Áchárya, on the *Uttara Gítá*—a metaphysical dissertation on the model of the *Bhagavad Gítá.*

१८९ । उत्तरगीताभाष्यं ।

ग्रन्थकारः गौड़पादाचार्य्यः ।

विवरणं । नवीनं परिशोधितञ्च । प० २१ । पङ्क्ति० ९—११ । श्लो० ६०० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०——? । स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । मू० प्रा० वा० । यदेकं निष्कलं ब्रह्म व्योमातीतं निरञ्जनं ।

टी० प्रा० वा० । सततं सच्चिदानन्दमवाङ्मनसगोचरम् ।
आत्मानमखिलाधारमाश्रयेऽभीष्टसिद्धये ॥
इह खलु भगवानर्जुनः धर्मक्षेत्रे कुरुक्षेत्रे इत्यादि ।

समाप्तिवा०। मूलसमाप्तिवा०। भूतवत्सुख्यशोचित्ते पुनर्जन्म न विद्यते ।
टी० समाप्तिवा०। आत्मयोगमवाप्याथो भक्तियोगशिरोमणिम् ।
तं वन्दे परमानन्दं नन्दनन्दनमीश्वरम् ॥
इति गौड़पादाचार्य्यविरचितायामुत्तरगीताव्याख्यायां तृतीयाध्यायः समाप्तः ।

विषयः । तत्त्वबुभुत्सुमर्जुनं प्रति आत्मतत्त्वादिकथनं ।

CXC.

Rásasundara Maháhávya. An epic poem, by Sundara Deva, a physician, illustrating the principles of rhetoric; with an anonymous commentary. The MS. is incomplete and contains only the 21st canto.

१९० । राससुन्दरमहाकाव्यं सुन्दरालङ्कारकाव्यवृत्तिसहितं ।

ग्रन्थकारः सुन्दरदेववैद्यः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं खण्डितञ्च । प० २४ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ७०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १७६२ । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । २१सर्गस्य प्रा०वा०। रासेन तारा मधुरेण नेत्राः कान्ताः प्रगे मन्मकलाधिपेन ।
परात्मयं प्राप्य सुखेन्मसक्ता ह्यानिं श्रमं साध्व इवाथ जग्मुः ॥

समाप्तिवा०। श्रीमत्काश्यपगोत्रपावनजनैर्देवोपनामा भिषग्-
गोविन्दात्मजसुन्दरस्य मुरजिच्छ्रीरासलीलाश्रमे ।
साहित्याश्च सुरासमुन्दर इति अन्वर्थशब्दाङ्किते
काव्येऽगाद्गुणभूषणाश्चमरसप्रायेतिसर्गः शुभः ॥

इति श्रीमत्काश्यपगोत्रपवित्रतिलकद्विजवरकुलालङ्कारचूडामणिमुकुटमणिमरीचिनीराजितपदारविन्दगोविन्ददेवसुतागदङ्कारधुरीणसाहित्यार्णवकर्णधारश्रीसुन्दरदेववैद्यविरचिते राससुन्दरमहाकाव्ये सुन्दरालङ्कारकाव्यवृत्तौ अर्थालङ्कारनिरूपणे चन्द्रास्तसूर्य्योदयवर्णनं नामैकविंशतिकः सर्गः ।

समाप्तमिदं चित्रकाव्यम् ।

विषयः । उपमाद्यलङ्कारनिरूपणं । अत्र केवलमेकविंशतितमसर्गो वर्त्तते ।

CXCI.

Piñgala-Sástra. A treatise on versification in the Prákṛita dialect.

१९१ । पिङ्गलशास्त्रं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १९ । पङ्क्ति० १५ । श्लो०—? । अ० नागरं । स्था० देशीयकागजः । का०—? । स्था० काशीवासी श्रीयुतबाबुहरिश्चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । चाओंपसाचिपाअकुलअचविमिपिया चरिदं जअजी प्ररसवसायअवहाडुणसा अपभ्रंशभाषाणी ।

समाप्तिवा० । इति श्रीपिङ्गलाचार्यच्छन्दः समाप्तं । इति श्रीपिङ्गलशास्त्रं समाप्तं ।

विषयः । यतिमात्राछन्दःप्रकारादिविवरणं ।

CXCII.

Sadáchára-Sañgraha. The religious duties of well behaved men, illustrated by extracts from the Puráṇas.

१९२ । सदाचारसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । अपरिशुद्धं सुजीर्णञ्च । प० ९८ । पङ्क्ति० ११—१२ । श्लो० २९०० । अ० नागरं । स्था० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । श्रीमत्सुन्दरपदपराचवमिंघकुलरामाभिरामचरणयुगवकलितरूपाम् ।

एको हिताय जगतः क्षितिमङ्गलमाम् धर्मे च मामगतु वाचमलङ्करोतु ॥

समाप्तिवा० । जयति जयति देवो देवकीनन्दनोऽयं

जयति जयति कृष्णो वृष्णिवंशप्रदीपः ।

जयति जयति मेघश्यामलः कोमलाङ्गो

जयति जयति पृथ्वीभारनाशो मुकुन्दः ॥

इति श्रीसदाचारसङ्ग्रहे विष्णुभक्तिविषयवर्णने कार्त्तिकपर्यन्त क्रियाविधानवर्णनं नाम नवमप्रकरणं समाप्तम् ।

विषयः । नानापुराणेतिहासागुह्यमपोदीर्घाचारादिविविधसदाचारप्रतिपादनं ।

CXCIII.

Mánasa-pujana. A hymn to Durgá, in which the author, Vijayaráma Achárya, makes a variety of offerings to that divinity.

१९३ । मानसपूजनं ।

ग्रन्थकारः विजयरामाचार्य्यः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ११ । पङ्क्ति० ९—१० । श्लो० ४५० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । ब्रह्माजेशपुरन्दरादिविबुधानीकस्फुरच्छेखरा-
श्लिष्टस्पष्टमणिप्रदीपनिकरैर्नीराजिताङ्घ्रिद्वये ।
संसारानलदह्यमानमनिशं कारुण्यवारां निधे
मातर्मां शरणागतं शरणदे दीनं समालोकय ॥

समाप्तिवा० । ब्रह्माण्डाधारभूतां विविधमणिगणालङ्कृतां रत्नवस्त्रां
वन्दे ब्रह्मादिवन्द्यां त्रिपुरहरवधूं सूर्य्यसोमाग्निनेत्रां ॥
इति श्रीमच्चतुर्भुजाचार्य्यचरणसरोजनिवसितमनश्चञ्चरीकाखादितचिन्मकरन्दश्रीम-
द्विजयरामाचार्य्यविरचितं श्रीमानसपूजनं सम्पूर्णम् ।

विषयः । जयदुर्गास्तोत्रं ।

CXCIV.

Sabdas'akti-prakás'iká-prabodhiní. A commentary, by Rámabhadra Siddhántavágis'a, on the *S'abdas'akti-prakásiká* of Jagadís'a Tarkálaṅkára, a Nyáya treatise on testimony as a proof.

१९४ । शब्दशक्तिप्रकाशिकाप्रबोधिनी ।

ग्रन्थकारः रामभद्रसिद्धान्तवागीशः ।

विवरणं । नवीनं प्रायसपरिशुद्धञ्च । प० ४१ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० १२०० । अ० नागरं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । विश्वतात जगन्मातरेवं गौरीगिरीशयोः ।
त्रियः सम्भावया स्मेरं हेरम्बं समुपास्महे ॥

समाप्तिवा० । शंशबकोडितायामनुभवस्य बाधितत्वात् इत्याशयेनाऽऽहरित्यन्ता स्वरसोऽर्थश्च इतः ।

इति नवद्वीपीयमृडाममहोपाध्यायश्रीरामभद्रसिद्धान्तवागीशभट्टाचार्य्यविरचिता शब्द-शक्तिप्रकाशिकाप्रबोधिनी समाप्ता ।

विषयः । नैमित्तिकादिसञ्ज्ञानामर्थानादिप्रतिपादकशब्दशक्तिप्रकाशिकार्थविवरणं ।

CXCV.

Aurdhadehika-paddhati. A Compendium of the funeral rites to be observed for a Bráhmaṇa who has cherished the sacred household fire. By Náráyaṇa Bhaṭṭa, son of Rámes'vara Bhaṭṭa.

१६५ । श्रौर्द्धदेहिकपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः नारायणभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । २ पत्रे नस्तः । प० ६५ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ११०० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०——? । स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । आसन्नमरणं पित्रादिकं पुत्रादिस्तीर्थे नीत्वा प्रायश्चित्तं कारयेत् । तदीयं स्वयं वा कुर्य्यात् । तद्यथा । तत्र षड्ब्दं त्र्यब्दं सार्द्धाब्दं वा यथाशक्ति तद्देव सुवर्णादिप्रत्या-म्नायद्वारा कुर्य्यात् ।

समाप्तिवा० । भट्टरामेश्वरसुतो भट्टनारायणः सुधीः ।
व्यधत्त रुचिरां काश्यामौर्द्धदेहिकपद्धतिम् ॥
आश्वलायनमार्गेण सन्ति पद्धतयः शतम् ।
ताभ्यस्त्वस्य विशेषो यः पण्डितैः सोऽवधार्य्यताम् ॥
इति श्रीमद्विद्वन्मुकुटमाणिक्यश्रीठक्कुरश्रीमद्रामेश्वरभट्टसूनुश्रीमन्नारायणभट्टकृते प्र-योगरत्ने श्रौर्द्धदेहिकपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । साग्निकपित्रादिमरणोत्तरकर्त्तव्यानुष्ठानविशेषनिरूपणं ।

CXCVI.

Vrihaspatisava-prayoga. A guide to the performance of the *Vrihas-pati-sava* ceremony; by Govinda.

१६६ । वृहस्पतिसवप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः गोविन्दः ।

विवरणं । प्राचीनं अपरिशुद्धञ्च । प० २ । पङ्क्ति० १५—१६ । श्लो० ७५ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक सोसाइटी ।

प्रा॰ वाक्यं। इषत्पतिम्नवो नाम यज्ञो निगद्यतामयं।
यज्ञ इव कर्त्तव्यः सततो नियमेन तु॥

समाप्तिवा॰। इषत्पतिषवस्याप्य ज्ञतः षट्‌पेयतो मया।
आश्वलायनि प्रयोगोऽयं गोविन्देन मनीषिणा॥

इति इषत्पतिषवप्रयोगः समाप्तः।

विषयः। इषत्पतिषवाख्ययागीयप्रयोगादिनिरूपणं।

CXCVII.

Dúdas'áha-prayoga-vritti. A handbook for the performance of the *Dádas'áha* ceremony. This work is different from the one noticed under No. CXXXIV.

१९७। द्वादशाहप्रयोगवृत्तिः।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं। प्राचीनतमपरिग्रहवत्। प॰ ४॥॰। पङ्क्ति॰ १४—१७। श्लो॰ १८॰। आ॰ नागरं। आ॰ देशीयकागजः। का॰——?। स्था॰ कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी।

प्रा॰ वाक्यं। अथ द्वादशाहप्रयोगो वक्ष्यते। अयं द्वादशाहो द्विविधः अहीनः सत्रञ्चेति।

समाप्तिवा॰। पूर्व्वेण हृदयशूलोद्वासनं न कृतं चेद्‌योगेनोद्वासनं कर्त्तव्यं। पत्नीसंयाजान्तमग्निहोत्रवत्। समाप्तः द्वादशे पृष्ठ्यमनीयप्रयोगः। द्वादशाहप्रयोगवृत्तिः समाप्ता।

विषयः। द्वादशाहयागविवरणं।

CXCVIII.

Paundarika-prayoga. A manual for the performance of the *Paundarika* ceremony.

१९८। पौण्डरीकप्रयोगः।

ग्रन्थकारः————?

विवरणं। प्राचीनतमपरिग्रहवत्। प॰ १। पङ्क्ति॰ ४। श्लो॰ ५। आ॰ नागरं। आ॰ देशीयकागजः। का॰——?। स्था॰ कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी।

प्रा॰ वाक्यं। अथेदानीं पौण्डरीकप्रयोगो वक्ष्यते। तत्र परिमिता दीक्षा द्वादशोपसदः।

समाप्तिवा०। प्रथमादिष्वहःसु सहस्रं सहस्रं ददाति। अन्यत् सर्व्वं द्वादशाहवत् पशुकृतिरि- त्यादि चरति। इति पौण्डरीकप्रयोगः समाप्तः।

विषयः। पौण्डरीकाख्यसमीयानुष्ठाननिरूपणं।

CXCIX.

Mahávrata-prayoga. A manual for the performance of the *Mahávrata* ceremony.

१९९। महाव्रतप्रयोगः।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० २। पङ्क्ति० १२—१५। श्लो० ७६। अ० नागरं। स्था० देशीयकागजः। का०—?। स्था० कलिकातास्था एशियाटिक् सोसाइटी।

प्रा० वाक्यं। अथ महाव्रतस्य प्रयोगो वक्ष्यते। स्वर्गकामस्य महत्त्वप्राप्तिकामस्य वा महाव्रतं।

समाप्तिवा०। प्रथमवषट्कारहोमानन्तरं प्रतिप्रस्थाता प्राजापत्यमतिग्राह्यं जुहोति। अन्यत् सर्व्व- मग्निष्टोमवत्समाप्यते। महाव्रतप्रयोगः समाप्तः।

विषयः। महाव्रताख्ययागस्यानुष्ठाननिरूपणं।

CC.

Pás'ukádi-prayoga-sútra. Rules for the performance of the *Pás'uka* and other Vedic ceremonies.

२००। पाशुकादिप्रयोगसूत्रम्।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनं परिशुद्धप्रायञ्च। प० २२। पङ्क्ति० १५—१६। श्लो० १०००। अ० नागरं। स्था० देशीयकागजः। का०—?। स्था० कलिकातास्था एशियाटिक् सोसाइटी।

प्रा० वाक्यं। अथ पाशुकः प्रक्रम्यते। तत्र पशुर्नित्यः काम्यश्च। तत्र नित्यः षट्सु मासेषु यावज्जीवं प्रयोक्तव्यः। मासमासे वसिष्ठानामयनाते उच्चितयैकस्य पशोः कालः।

समाप्तिवा०। ज्योतिरतिरात्रः स्वर्णिष्ठते सूर्य्याचन्द्रमसोरेतत्सायुज्यं सलोकतामाप्नुवन्ति य एतेना- यनेन यन्ति य उ चैनदेवं विदुर्य उ चैनदेवं विदुः। ५० इति उत्तरा चितिः समाप्ता।

विषयः। पाशुकसोमयागचयनप्रायश्चित्ताद्यङ्गविषयकविविधवैदिकप्रयोगविधिः।

CCI.

Karma paddhati. Rules for the performance of the marital ceremony.

२०१ । कर्म्मपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २० । पङ्क्ति० ९—१० । श्लो० २५० । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १९१८ । स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । विष्टरः पाद्यम् अर्घ्यं आचमनीयम् मधुपर्कः इति आसादयेत् । अथ वरस्तोरणमागतः । प्रथम शान्तिपाठः ।

समाप्तिवा० । माता मातृकर्म्म कृत्वा श्रीगणेशगौरीदेव्योः पूजनं कुर्य्यात् । इति कर्म्मपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । विवाहसंस्कारप्रयोगः ।

CCII.

Nádijnána. On the examination of the pulse for the ascertainment of disease. By Áttreya.

२०२ । नाडीज्ञानं ।

ग्रन्थकारः आत्रेयः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ७—८ । श्लो० ९१ । अ० नागरं । आ० देशीयकागजः । का० संवत् १८४४ । स्था० कलिकाताख्या एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । अतः परं प्रवक्ष्यामि नाडिकाज्ञानमुत्तमम् ।
येन विज्ञानमात्रेण ज्ञायन्ते रोगसङ्कराः ।

समाप्तिवा० । भिषक् रोगान् वदेत् पश्चात् मुनिरात्रेयभाषितम् । इत्येवं आत्रेयं प्रश्नचतुर्थं नाडिलक्षणं ॥ इति आत्रेयप्रोक्तनाडीज्ञानं सम्पूर्णम् ।

विषयः । नाडीनिरूपणम् ।

CCIII.

Drabyaguṇa-Satas'lokí. Materia Medica in a hundred verses; by Trimalla Bhaṭṭa.

२०३ । द्रव्यगुणशतश्लोकी ।

ग्रन्थकारः त्रिमल्लभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनं परिमाणमायतम् । प० १९ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २५० । अ० नागरं । धा० देशीयकागज । का० संवत् १५५५ । स्था० कलिकाताख्या एशियाटिक सोसाइटी ।

आ० वाक्यं । श्रीकण्ठं गिरिजासमेतमसकृत् नत्वा प्रयत्नं सतां
नानाद्रव्यगुणानुगान् कथयतो ग्रन्थान् विचार्यामलान् ।
पथ्यापथ्यविदे गुणागुणयुतं द्रव्यन्तु तोयादिकं
तत्संक्षेपतया ब्रवीति हि शतश्लोक्या त्रिमल्लः कविः ॥

समाप्तिवा० । यद्योगात् सानन्दं मद्विरचितश्लोकनिवहा श्रियाः
मे वैद्यं जनयति सदानन्दजननी ॥
इति श्रीत्रिमल्लभट्टविरचिता द्रव्यगुणशतश्लोकी समाप्ता ।

विषयः । जलदुग्धघृतादिद्रव्याणां गुणदोषनिरूपणं ।

No. CCIV.

Muhúrta-sarvasva. Astrological Calendar; by Raghuvíra.

२०४ । मुहूर्त्तसर्वस्वं ।

ग्रन्थकारः रघुवीरः ।

विवरणं । प्राचीनं परिमाणम् । प० २६ । पङ्क्ति० ११-१२ । श्लो० ४५० । अ० नागरं । धा० देशीयकागज । का० संवत् १८१८ । स्था० कलिकाताख्या एशियाटिक सोसाइटी ।

आ०वाक्यं । गौरीपुत्रं नमस्कृत्य दीक्षितं विठ्ठलं गुरुं । मुहूर्त्तनाम्नु सर्वस्वं रघुवीरेण रच्यते ॥

समाप्तिवा० । श्रीशालिवाहने शाके सप्तपञ्चतिथिप्रमे । चक्रे मुहूर्त्तसर्वस्वं रघुवीरोऽतिमुग्धवे ॥
इति श्रीविठ्ठलदीक्षितात्मजरघुवीरज्योतिर्विरचिते मुहूर्त्तसर्वस्वे मिश्रप्रकरणं समाप्तं ।

विषयः । अथ संवत्सरप्रकरणं तिथिप्रकरणं वारप्रकरणं करणप्रकरणं योगावयोगप्रकरणं नक्षत्रप्रकरणं सङ्क्रान्तिप्रकरणं गोचरप्रकरणं संस्कारप्रकरणं विवाहप्रकरणं यात्राप्रकरणं गृहप्रकरणं गृहप्रवेशप्रकरणं नवकन्यकाप्रकरणं मिश्रप्रकरणं च विद्यते ।

No. CC V.

Rasasárámrita. On pharmaceutical preparations of mercury and other metallic substances; by Ráma Sena.

२०५ । रससारामृतं ।

ग्रन्थकारः रामसेनः ।

विवरणं । परिग्रहप्रायं सम्पूर्णं प्राचीनञ्च । प० १८९ । पङ्क्ति० ९-७ । श्लो०—? । अ० वङ्गीयं । पां देशीयकागजः । कां—? । स्था० नवद्वीपगोयाडिवासिवावु उमेशचन्द्रदत्तः ।

प्रा०वाक्यं । गोपीजनपदं वन्दे नित्यमानन्दरूपिणम् । त्रिजगत्त्वजितं ध्यात्वा तिर्य्यग्ग्रीवं मनोहरम् ॥
नाकिनाथकृताद्वाथानित्यनाथकृतात्तथा । नवनानन्दनाथादेः सारं नीत्वा प्रयत्नतः
नत्वा गुरुपदद्वन्द्वं सुस्निग्धं वाञ्छितप्रदम् । रससारामृतो ग्रन्थो रामसेनेन कथ्यते ॥

समाप्तिवा० । सर्व्वचूर्णमेकीकृत्य ततसमानं ग्रोथितं गन्धकचूर्णं सर्व्वद्रव्यस्य समां शर्करां दत्त्वा मधु ततसमं कर्पूरकर्षं सर्व्वं मोदकं कार्य्यं । कामाग्निसन्दीपनमोदकं इति वृष्याधिकारः ॥ समाप्तश्चायं रससारामृतो ग्रन्थः ।

विषयः । अस्मिन् पथ्यौषधादीनां विशदा व्यवस्था रसायनव्यवस्था च विद्यते ।

No. CCVI.

Gúdhabodhaka. An essay, by Heramba Sena, on cartain deseases and the medecines most appropriate for them.

२०६ । गूढ़बोधकः ।

ग्रन्थकारः हेरम्बसेनः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिग्राहच । प० १४५ । पङ्क्ति० १० । श्लो—? । अ० वङ्गीयं । वा० देशीयकागजः । का०—? । स्था०, नवद्वीपगोयाडिवासिवावुउमेश-चन्द्रदत्तः ।

प्रा० वाक्यं । नमो गणेशाय शिवात्मजाय गजेन्द्रवक्त्राय चतुर्भुजाय ।
कुबुद्धिनाशाय वरप्रदाय योगार्थिने सिद्धसेवकाय ॥
चक्रपाणिपदद्वन्द्वं वन्दे वन्द्यं महेश्वरम् ।
माधवं नित्यनाथञ्च नित्यं मूर्द्ध्नि कृताञ्जलिः ॥
यत् प्रसिद्धं महत्वादि यस्य योगेषु योगिनां ।
ततः सर्व्वं प्रयत्नेन सारमेकीकृतं मया ॥
रसरत्नाकरात्चक्रादन्यपुस्तकसङ्कुलात् ।
माहेश्वरात् समाकृष्य सङ्ग्रहो गूढ़बोधकः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् ग्रन्थशेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । व्याधीनां लक्षणानि शान्तिसमुपायाश्च विद्यन्ते ।

No. CCVII.

Paryáyaratnamálá alias *Rájavallabha.* By Rájavallabha. Treats concisely of food, drinks, baths, dress, habitation, diurnal duties, and other subjects of hygiene. It includes also the names of a number of medicines arranged in classes.

२०७ । पर्य्यायरत्नमाला ।

ग्रन्थकारः राजवल्लभः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायञ्च । प० १२ । पङ्क्ति० ८-१० । श्लो०—? । अ० बङ्गीय० । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपगोयाड़िवासि-बाबुउमेशचन्द्रदत्तः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य परमं देवं दुःखभयहरं हरं । संसारसागरपारहेतुं सेतुमिवोन्नयितं । पर्य्यायरत्नमालेयमायुर्वेदार्थबोधिका । विविच्यते मया सारो नातिसङ्क्षेपविस्तरात् ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वेन शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । पथ्यौषधादिद्रव्यख्यापनं ।

No. CCVIII.

Pathya-vidhána. On dietetics in health and desease.

२०८ । पथ्यविधानं ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायञ्च । प० १२ । पङ्क्ति० ८-१० । श्लो०—? । अ० बङ्गीयं आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपगोयाड़िवासिबाबुउमेश-चन्द्रदत्तः ।

प्रा० वाक्यं । विनापि भेषजैर्व्याधिः पथ्यादेव निवर्त्तते । न तु पथ्यविहीनस्य भेषजानां शतैरपि ॥ तस्माद् यत्नेन सद्वैद्यैः पथ्यापथ्यं सुनिर्णीतम् । विज्ञातव्यं ज्वरादीनां रोगिणां सुखप्राप्तये ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । अस्मिन् पथ्यप्राधान्यं विद्यते तस्य प्रकाराश्च ।

No. CCIX.

Dravyaguna. By Náráyaṇa Dása. A short treatise an the properties of various drugs, as also of the different alimentary substances in common use among the Hindus of Bengal.

२०९ । द्रव्यगुणः ।

ग्रन्थकारः नारायणदासः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ५ । स्लो—? । अ० वङ्गीयं । आं देशीयकागजः । कां—? । स्थां नवद्वीपगोयाड़िवासिवासुदेवमेत्रघन्द्रदनः ।

प्रा०वाक्यं । परमानन्दसन्दोहकरं भद्रकरं सतां । इन्दिरामन्दिरं वन्दे गोपालं नन्दनन्दनम् ॥
श्रीनारायणदासेन कविराजेन धीमता । प्रतिसंक्षिप्यते द्रव्यगुणोऽयं राजवल्लभः ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । पानीयादिद्रव्याणां गुणनिरूपणं औषधिव्यवस्था च विद्यते ।

No. CCX.

Paribhásha. A guide to medical technicalities; by Náráyaṇa Dása.

११० । परिभाषा ।

ग्रन्थकारः नारायणदासः ।

विवरणं । अनतिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ७ । पङ्क्ति० ९-५ । स्लो—? । अ० वङ्गीयं । आ० देशीयकागजः । कां—? । स्था० नवद्वीपगोयाड़िवासिवासुदेवमेत्रघन्द्रदनः ।

प्रा० वाक्यं । जयति गगणैकदीपः प्राचीवदनैकदर्पणस्तरनः
उदयाचलैकतिलकस्त्रिभुवनमुकुटैकमाणिक्यं ॥
अव्यक्तानुक्तलेशोक्तसन्दिग्धार्थप्रकाशिकाः ।
परिभाषाः प्रकाश्यन्ते दीपीभूताः सुनिश्चिताः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । अनुक्तभागादिकद्रव्यस्य समभागादिप्रतिपादनं यथोक्तद्रव्यालाभे प्रतिनिधिविधानञ्च ।

No. CCXI.

Gaṇádhyáya. By Parameśvara Rakshita. Classification of medicines.

२११ । गणाध्यायः ।

ग्रन्थकारः परमेश्वररक्षितः ।

विवरणं । प्राचीनमशुद्धं सम्पूर्णञ्च । प० ६ । पङ्क्ति०—७ । स्लो—? । अ० वङ्गीयं । आ० देशीयकागजः । कां—? । स्था० नवद्वीपगोयाड़िवासिवासुदेवमेत्रघन्द्रदनः ।

प्रा०वाक्यं । विदारीगन्धया युक्तो अंशुमत्यर्भकैः सह ।
दृश्निपर्णी पृथक्पर्णी शकशिम्बिः शतावरी ॥

समाप्तिवा० । समस्तवर्गमहं वा यथाज्ञानमथापि वा ।
कल्कज्ञाथरजःस्त्रेदस्वेदाद्यैर्योजयेत् गणान् ॥
इति श्रीपरमेश्वररचितकृतौ गणाध्यायः समाप्तः
विषयः । गणपठितौषधादिकथनं ।

No. CCXII.

Rituguna. On the effect of drugs and alimentary substances as influenced by the seasons.

२१२ । ऋतुगुणः ।

ग्रन्थकारः—?
विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १५ । पङ्क्ति०—८-९ । श्लो—? । अ० वङ्गीयं ।
थां देशीयकागजः । कां—? । स्था० नवद्वीपगौयाङ्गिवासिवावुजगद्बन्धुदत्तः ।
प्रा०वाक्यं । मासैर्द्विसङ्ख्यैर्माघाद्यैः क्रमात् षड्तवः स्मृताः ।
परिसमाप्तिवाक्यं । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।
विषयः । अस्मिन् ऋतुरसधान्यशाकलवणफलतैलयवोरदधितक्रघृतादीनां गुणा विवृताः ।

No. CCXIII.

Yoga-chandriká. An essay on the Yoga system of philosophy. It is probably the same work which is quoted in the Hatha-sanketa-chandriká of Sundara Deva. Hall's Contibution, 17.

२१३ । योगचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः—?
विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं सम्पूर्णञ्च । प० ७ । पङ्क्ति० ९-७ । श्लो—? । अ०वङ्गीयं ।
थां देशीयकागजः । कां—? । स्था० नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीमतीशचन्द्ररायः ।
प्रा० वाक्यं । भित्त्वा मूलाभिधानं तदनु रसदलं वारिजं वायुयोगात् ।
भूयो द्विद्वादशार्णं स्वरदललसितं दृग्धपत्रञ्च तद्वत् ॥
प्राप्य श्रीनाथमब्जं जननि जनयसि क्षेमजातं योगिनां यत् ।
पीयूषं तेन मातर्विरचय सततं मामतिक्षीणपुण्यं ॥
समाप्तिवा० । ग्रन्थे खण्डितत्वात् अन्तिमवाक्यं नास्ति ।
विषयः । योगनिरूपणं । १७९ सङ्ख्यासमुल्लिखिता तु वैद्यकोया इतोऽन्या एतदीयप्रमाण
हठदीपिकाधामुक्तं ॥

No. CCXIV.

Máyá Tantra. The rigin and adoration of Máyá and the myjstic diagrams appropriate for her worship.

२१४ । मायातन्त्रं ।

ग्रन्थकारः महादेवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिग्रहश्च । प० १० । पङ्क्तिः ८ । श्लो° १२० । अ० वङ्गीयं । आ देशीयकागजः । का—? स्था० कलिकातास्थश्रीयुक्तबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा° वाक्यं । ईश्वर उवाच । शृणु देवि प्रवक्ष्यामि तन्त्रमन्यत् यथा पुरा ।

समाप्तिवा° । इति ते कथितं देवि रहस्यं परमाद्भुतं । न कस्मैचित् प्रवक्तव्यं यदि तेऽस्तिदया मयि

इति मायातन्त्रे सप्तमः पटलः ॥

विषयः । १ पटले मायोत्पत्तिः । २ मायादानं । ३ देव्या यन्त्रस्तवादिविधानं । ४ मन्त्रपुरश्चरणं । ५ दुर्गानामफलकथनं । ६ योगतत्त्वकथनं । ७ यन्त्रविशेषकथनं ।

No. CCXV.

NilaTantra. A dialogue between Mahádeva and Durgá, on the mode of worshipping Dakshiṇá Kálí, and performing the diverse ceremonials of that worship.

२१५ । नीलतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः महादेवः ।

विवरणं । प्राचीनतममपरिग्रहश्च । प० ४ । पङ्क्तिः ८ । श्लो°—? । अ० वङ्गीयं । आ० देशीयकागजः । का°—? । स्था० नवद्वीपाख्यनगरमहाराजश्रीसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । कैलासशिखरारूढं देवदेवं जगद्गुरुम् । सदा स्मेरमुखी दुर्गा पप्रच्छ नगनन्दिनी ॥

चतुःषष्टि च तन्त्राणि कृतानि भवता प्रभो । तेषां मध्ये प्रधानानि वद मे करुणानिधे ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । दक्षिणकालिकायाः पुरश्चरणनैमित्तिकार्चनकुलपूजादिविधानं ।

No. CCXVI.

Navaratnesvara Tantra. On fasts, penance, meditations and the worship of Káliká and other Sákta divinities.

२१६ । नवरत्नेश्वरतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः महादेवः ।

विवरणं। प्राचीननमपरिग्रहश्च। प० ५। पङ्क्ति ७-८। श्लो०—?। व० वङ्गीयं। आ०
देशीयकागजः। का०—?। स्था० नवद्वीपप्रख्यातनगरमहाराजश्रीमतीशचन्द्ररायः।

प्रा० वाक्यं। हिमवच्छिखरासीनं स्वच्छन्दाख्यं महेश्वरं। तपोगुह्यपदद्वन्द्वं प्रोवाच जगदम्बिका॥
भयादहं न पृच्छामि भगवन् गणभैरव। भवार्णवनिमग्नानांत्वमुद्धर्तुमिहार्हसि॥
नवरत्नेश्वरं तन्त्रं स्वच्छन्दपदसम्मितम्। पुरा मयि समाख्यातुं निर्ममे जगदीश्वरः॥

समाप्तिवा०। खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति।

विषयः। कालिकायाः पूजाध्यानजपादिविधानं।

No. CCXVII.

Mahákálí Tantra. Discourse on the adoration of Mahákálí.

२१७। महाकालीतन्त्रं।

ग्रन्थकारः शिवः।

विवरणं। प्राचीनमपरिग्रहश्च। प० ७। पङ्क्ति० ७—८। श्लो०—? व० वङ्गीयं। आ०
देशीयकागजः। का०—?। स्था० नवद्वीपप्रख्यातनगरमहाराजश्रीसतीशचन्द्ररायः।

प्रा०वाक्यं। पार्वत्युवाच। देवदेव महादेव नीलकण्ठ तपोधन।
येयं त्वया महाविद्या प्रोक्ता देव सुदुर्लभा॥
यस्यास्तु ज्ञानमात्रेण सनाथा तु न संशयः।
किन्त्वस्या मन्त्रतन्त्राणि न ज्ञातानि महानघ॥
तदेव कथयस्वाद्य यदि तेऽस्ति कृपा मयि॥

समाप्तिवा०। खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति।

विषयः। महाकाल्याः पूजनध्यानादिनिरूपणं।

No. CCXVIII.

Rája-mártanda alias *Yogasára Sangraha.* A treatise on the preparation of medicated oils and other compound medicines, attributed to Rájá Bhoja Deva of Dhárá.

२१८। राजमार्त्तण्डनामयोगसारसङ्ग्रहः।

ग्रन्थकारः भोजदेवः।

विवरणं। प्राचीनमपरिग्रहं सुजीर्णञ्च। प० २५। पङ्क्ति० ८। श्लो० ५६०। व०
नागरं। आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० एसियाटिक सोसाइटी।

प्रा०वाक्यं। नीलस्निग्धगिरीन्द्रजालकलताबन्धद्वयस्पृष्टः

यन्नांयद्युतिसुधदंष्ट्रवदनः श्रीतपर्द्धमध्वनिः।
सोलोद्दूढकरप्रहारदलितोद्दामद्विपेन्द्रः शिवं
दिश्याद्दोऽग्निशिखापिङ्गनयनप्रक्षीणपद्मानकः॥
दृष्टा रोगैः समस्तैर्जनममतमिदं सर्व्वतः पीड्यमानं
योगानां सत्प्रयोऽयं नृपतिमुकुटशिरोविधिष्ठिताङ्गेन राज्ञा।
कावधात् सन्निबद्धः स्फुटपदपदवीसुन्दरोद्दामबन्धो-
र्नानैषदृष्टप्रयुक्तमथनपटुना राजमार्त्तण्डनामा॥

समाप्तिवाक्यं। समस्तपायोनिधिवीचिसञ्चयप्रवर्त्तितान्दोलनकेलिकीर्त्तिना।
प्रकाशितो भोजनृपेण देहिनां हिताय नानाविधयोगसङ्ग्रहः॥
महाराजश्रीभोजराजविरचितो राजमार्त्तण्डनामयोगसारसङ्ग्रहः समाप्तः।

विषयः। नानाविधतैलौषधादिनिरूपणं।

No. CCXIX.

Siva-sahasra-náma. One thousand epithets descriptive of the attributes of *Siva.*

२१९। शिवसहस्रनाम।

ग्रन्थकारः शिवः।

विवरणं। प्राचीनतममपरिशुद्धञ्च। प० २२। पङ्क्ति० ५। श्लो०—?। स्था० वङ्गीयं। आ० देशीय
कागजः। स्था० नवद्वीपराजधानगरमहाराजश्रीशतीसचन्द्ररायः।

प्रा० वाक्यं। ऋषय ऊचुः। सूत वेदार्थतत्त्वज्ञ शिवध्यानपरायण।
मृत्युपायं वदाऽस्माकं कृपालो मुनिसत्तम॥

समाप्तिवा०। यं शम्भुं सुरसत्तमासुरगणैराराधनीयं शिवं
शैलाधीशसुतासमेतममलं सम्पूजयन्त्यादरात्।
ते धन्या शिवपादपूजनपराश्चान्यो न धन्यो जनः
सत्यं सत्यमिहोच्यते मुनिवरैः सत्यं पुनः सर्वदा॥ ५८॥
इति श्रीशिवरहस्ये सप्तमांशे स्कन्दसदाशिवसंवादे शिवसहस्रनामकथनं नाम
प्रथमोऽध्यायः।

विषयः। शिवस्तोत्रं।

No. CCXX.

Syámárchana-chandriká. The mode of worshipping the goddess Syámá or the rituals of the Kálipujá By Mádhavánanda.

२२० । श्यामार्चनचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः रत्नगर्भसार्वभौमः ।

विवरणं । नवीनं परिग्रहमायत । प० १७१ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४२५० । चा० वङ्गीयं । चा० कागजः । शकाब्दः १७४५ । स्था० कलिकातासन्नपौण्ड्राबासस्थतिन्दुमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नमामि काली कलिकल्मषापहां प्रेतासनां पञ्चमुण्डधारिणीं ।

विद्याधरौघामितवैभवान्वितां तन्वीं त्रिनेत्राच्च दिगम्बरां तां ॥

समाप्तिर्वा । गौड़चीरत्नगर्भाख्यसार्वभौमविपश्चिता ।

संग्राह्यां चित्तमुद्दिश्य कृता श्यामार्चनचन्द्रिका ॥

इति सकलशास्त्रनिधानगौड़महामहिमश्रीयुतरत्नगर्भसार्वभौमविरचितायां श्यामार्चनचन्द्रिकायां नित्यानुष्ठानादिप्रकरणं षष्ठः पटलः ।

विषयः । भक्तिमाहात्म्यं विद्यामाहात्म्यं देव्याः सामान्यविशेषपूजाङ्गभूतस्नानादि देवीसामान्यविशेषपूजा पुरश्चरणं मालाचारवीरसाधनादिसाधनप्रभेदादीनि बहूनि प्रकरणानि विद्यन्ते ।

CCXXI.

Tattva-dípiká. A commentary on the Megha-dúta of Kálidása, by Bhágíratha Miśra. The commentary that is generally known is by Mallinátha. Wilson had access to five others, viz. the works of Kalyána Malla, Sanátana Gosvámí, Bharata Mallika, Ramánátha Tarkálankára, and Haragovinda Váchaspatí; but he does not appear to have seen the work now under notice.

२२१ । तत्त्वदीपिका ।

ग्रन्थकारः भागीरथमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ३५ । पङ्क्ति० ९-८ । श्लो०—? । चा० वङ्गीयं । चा० तुलटः । का०—? । स्था० नवद्वीपकृष्णनगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । परमानन्दसन्दोहकन्दं मन्देन्दुमुद्रभं । गोविन्दमद्यभक्तानन्दनिन्दिरानन्ददायकं ।

श्रीभागीरथमिश्रेण गोविन्दपदसेविना । क्रियते मेघदूतस्य टीकेयं तत्त्वदीपिका ।

समाप्तिर्वा । एतेन मेघे चाशीर्वादः कृतः । ११४ ॥

इति महामहोपाध्यायश्रीभागीरथमिश्रविरचिता तत्त्वदीपिकाख्या मेघदूतटीका समाप्ता ।

विषयः । मेघदूतार्थविवरणं ।

CCXXII.

Sára-sangraha. A manual of practice of medecine and therapeutics. By Raghunátha.

२२२ । सारसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः रघुनाथः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ४१ । पङ्क्ति० ९-० । श्लो०—? । आ० वर्त्तुलीयं । आ०
कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपस्थश्यामनगरनिवासिश्रीयुतशशीभूषणराय: ।

प्रा० वाक्यं । यश्चेपमद्विधंस्य मया सम्यग्पद्मामुजं । अतः श्रीरघुनाथेन ग्रन्थोऽयं सारसङ्ग्रहः ॥
श्रीपार्वतीहृदयनन्दनतिपनावपिड्ढादिभिर्विरचितान्यशतोऽक नाथि ।
तन्नापि वीक्ष्य चरकादिमतं समासात् गुर्वा विनाय मजदो रचितः प्रयत्नात् ॥

समाप्ति० । खण्डितं ।

विषयः । विविधरोगौषधिपथ्यानां निरूपणं ।

CCXXIII.

Śabda-bhedaPrakása. A vocabulary of words having the same, or very nearly the same, sounds, but very different meanings. Anonymous.

२२३ । शब्दभेदप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः शिवः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० २ । पङ्क्ति० ५ । श्लो०—? । आ० वर्त्तुलं । आ०
कागजः । का—? । स्था० नवद्वीपस्थश्यामनगरनिवासिश्रीयुतशशीभूषणराय: ।

प्रा०वाक्यं । प्रणोवनपापिभ्राश्चिकाणां कृपानुपेत्यापि सतां कवीनां ।
ततो मया रूपसमाप्य शब्दभेदप्रकाशोऽभिधानप्रसार्थः ॥

समाप्तिः । अव्ययानन्यया होणा शब्दो याऽय प्रयुंजते । इति शब्दभेदप्रकाशः ॥

विषयः । शब्दानां विशेषप्रतिपादनम् यथा अगार आगार अम्बुक अम्बुकः अम्बूक
आम्बूक इत्यादि ।

CCXXVI.

Annapúrnáshtottara-śata-náma Stotra. A hymn in praise of Annapúrná, a form of Durgá, in which one hundred and eight epithets appropriate to her are worked out into verses. This is said to be a fragment of the Tantra named *Śiva-Rahasya,* but it does not occur in No. 233.

२२४ । भवपूर्वाष्टोत्तरशतनामस्तोत्र० ।

ग्रन्थकारः शिवः।

विवरणं । चपरिग्रहं अप्रचीनञ्च। प० १। पङ्क्ति०—९। श्लो०—?। चा० वर्तीयं। चा० कालकः। का—?। स्थां नवद्वीपग्रन्थनगरस्यराजकीपुस्तकालयाः।

आ०भागं। खण्डितं

समाप्तिनां। तेषां मुक्तिर्भवत्येव सङ्कृते मदनुग्रहात्॥

इति शिवरचक्षे उमामरे भवपर्वाष्टोत्तरशतनामस्तोत्रं सम्पूर्णम्॥

विषयः। भवपूर्वाष्टाष्टप्रतिपादनं।—

CCXXV.

Ulkádi-svarúpa. Extraordinary physical phenomena, such as meteors, rain-bows, multiplicity of moons, spontaneous fires in forests, their nature and causes, and prayers for alleviating their evil effects. The work is incomplete; it is probably a part of one of the Tantras.

२२५ । उल्कादिस्वरूपः ।

ग्रन्थकारः शिवः।

विवरणं। प्राचीनमपरिग्रहञ्च। प० १८। पङ्क्ति० ७.८। श्लो०—?। चा० वर्तीयं। चा० कालकः। का—?। स्थां नवद्वीपग्रन्थनगरस्यराजकीपुस्तकालयाः।

प्रां भागं। तत्र प्रथमत उल्का तत्स्वरूपमाह——

समाप्तिनां। खण्डितं।

विषयः। प्रथमा शान्तिः द्वितीया शान्तिः तृतीया शान्तिः चतुर्थी शान्तिः पञ्चमी शान्तिः षष्ठी शान्तिः सप्तमी शान्तिः आयामा शान्तिः प्रतिसूर्यकः परिवेशप्रकारा-ञ्जुतानि छायाद्भुतं वज्राद्भुतं दिग्दाहचन्द्रग्रहणाद्भुतं उल्काद्भुतानि मेघाद्भुतं विद्युत् दिग्दाहः चन्द्रोत्पात इन्द्रधनुः निर्घातदण्डकद्रुमत्पातादि अन्तरीक्षोत्पातादयश्च निरूपिताः।

CCXXVI.

Jyotis-sára. The elements of Astronomy. By Haláyudha Miśra.

२२६ । ज्योतिःसारः ।

ग्रन्थकारः हलायुधमिश्रः।

विवरणं। प्राचीनमपरिग्रहञ्च। प० ११। पङ्क्ति० ५.७। श्लो०—?। चा० वर्तीयं। चा० कालकः। का—?। स्थां नवद्वीपग्रन्थनगरस्यराजकीपुस्तकालयाः।

प्रं वाक्यं । मेरुस्थाने स्थिताकारमाधारे कनकप्रभं । नाभिस्थं सूर्य्यविम्बाभं तवप्रादित्यवर्च्चसं ।
समाप्तिर्वा । —परित्यजेत् यष्टोकिव द्वादश्लो० । इति सर्व्वसम्मतषट्चक्रप्रभेदः समाप्तः ॥

विषयः । षट्चक्रादिनिरूपणं ।

CCXXVII.

Shatchakra-bheda. Adoration of the female energy, S'akti, through the medium of mystic diagrams. By Purṇánanda.

२२७ । षट्चक्रप्रभेदः ।

ग्रन्थकारः पूर्णानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १० । पङ्क्तिः ९-६ । श्लो०—? । प० नागरं ।
स्था० कालनः । कां—? । स्थां नवद्वीपनव्यायरत्नम्बरारायशीघुनवतीयचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । पंच तत्वानुसारेण षड्चक्रादिक्रमोद्गतः । तन्यते परमानन्दनिर्व्वाहप्रथमाङ्कुरः ॥

समाप्तिर्वा । —मरी मृत्यते । इति श्रीपूर्णानन्दविरचितः षट्चक्रप्रभेदः समाप्तः ॥

विषयः । मूलाधारादिचक्राणां विवरणम् ॥

CCXXVIII.

Varadá Tantra. This MS. is probably incomplete. The following are the contents of the first eight chapters; 1st. mystic mantras of Kálí and Dakshiṇá Vidyá; 2nd. diurnal duties of Śáktas; 3rd. the mode of attaining perfection in the Kálí mantra; 4th. time appropriate for the attainment of that perfection; 5th. certain mantras of Káliká for the attainment of special objects; 6th. Yoni Mudrá or the mystic diagram of the female energy; 7th. worship of the spiritual guide; 8th. astrological influence on the mantra for the worship of Káliká.

२२८ । वरदातन्त्रं ।

ग्रन्थकारः शिवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ११ । पङ्क्तिः ४-६ । श्लो०—? । प० नागरं ।
स्था० कालनः । कां—? । स्थां नवद्वीपनव्यायरत्नम्बरारायशीघुनवतीयचन्द्ररायः ।

प्रं वाक्यं । देवदानवगन्धर्व्वसेवितं त्रिदशेश्वरं । पप्रच्छ विनय विद्या पार्व्वती पार्व्वतीपतिं ।
देव्युवाच । इमदेव महादेव अमदानन्दकारक । कालिका वरदा देवी कथं भवति तद्वद ॥

समाप्तिर्या। यदि प्रकाशिता न स्यात् त्रिगुणा परमेश्वरी। प्रकाशिता च सा देवी सर्वकाम-
करी मता॥ इति वरदातन्त्रे षष्ठमः पटलः॥

विषयः। अथादौ पटलानि निरूप्यन्ते। प्रथमे कालीमन्त्रादिविद्याविद्यामन्त्रकथनं। द्वितीये
नित्यनैमित्तिककथनं। तृतीये कलौ कालीमन्त्रपुरश्चरणप्रशंसा। चतुर्थे
तदीयपुरश्चरणस्य कालनिरूपणं। पञ्चमे राज्यलाभार्थं कालिकायाश्चर-
मन्त्रसाधनं। षष्ठे योनिमुद्राकथनं। सप्तमे गुरुपूजाविधिः। अष्टमे कालिकाया-
मन्त्रकालमन्त्रानुष्ठानकथनं।

CCXXIX.

Víra Tantra. This is likewise incomplete. Its contents are; 1st. the spiritual guide; 2nd. the worship of Tárá; 3rd. derivation of certain mystic mantras; 4th. those appropriate to particular individuals; 5th. the mode of attaining perfection in them; 6th. desirable objects defined; 7th. worship of Dakshiṇá Kálí; 8th. and 9th. isoterics of the Śákta secret science; 10th. controul over the passions; 11th. characterstics of the mahá-víra, or the great hero in this form of religious worship; 12th worship of Mahá-vidyá; 13th. worship of Ugra-chaṇḍá; 14th. vocabulary of mystic mantras; 15th. means and observances for the attainment of supernatural powers, for the distruction of enemies, securing the affection of woman. &c. &c.

२२९। वीरतन्त्रं।

ग्रन्थकारः शिवः।

विवरणं। प्राचीनं परिच्छदम। प० ८०। पङ्क्ति० ८-९। श्लो०—?। च० बङ्गीयं।
चां कागजः। का--?। स्था० नवद्वीपस्थ्यानमरमन्द्राराजश्रीयुक्तश्रीचन्द्ररायः।

प्रा० वाक्यं। प्रभो सर्वविचारज्ञ सर्वचतुरः सर्वागमानां निधिस्त्वं दाता सद्गतफलैकनिपुणस्त्वं-
मस्य बन्द्यो ऽपि च। देव लजज्ञानपारे प्रभवति न हि यत्ताद्भुतं काव्यरूपं तथै
वास्ति न जायते मम पुनर्वाच्यं विचार्य्यं गुरो॥
यदुक्तं भवता तन्त्र तत् सर्वं दुःखसिद्धिदं।
विना पापैर्विना दुःखैस्तत्सिद्धिं ब्रूहि मे प्रभो॥

समाप्तिर्या। खण्डितं।

विषयः। पञ्चदशपटलात्मक सन्ति। तत्र १ गुरुरहस्यं। २ ताराप्रकरणं। ३ मन्त्रो-
द्धारः। ४ सपर्य्याक्रमः। ५ पुरश्चरणविधिः। ६ काम्यकर्म्मनिर्णयः। ७ दक्षिण-
कालिकाप्रकरणं। ८ गुप्तविद्यारहस्य। ९ व्याप्तमन्त्रादिकथनं। १० नि-

प्रश्नकथनं । ११ महावीराक्रमः । १२ । महाविद्यानुष्ठानं । १३ उग्रचण्डाप्रकरणं । १४ मन्त्रकोषादिकथनं । १५ बकप्रतिकारः ।

CCXXX.

VimaláTantra. Mystic rites to be celebrated with wine, women, &c.

२३० । विमलातन्त्रं ।

ग्रन्थकारः शिवः ।

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहस्व । प० ११ । पङ्क्ति० ९-५ । श्लो०—? । आ० वङ्गीयं । धा० कागजः । कां—? । स्थां नवद्वीपसन्निधानगरस्थाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा०वाक्यं । शिव उवाच । प्रचण्डचण्डिकाविद्या त्वयोक्ताऽधिगता मया ।
सम्प्रति श्रोतुमिच्छामि वीराणां नित्यकर्म्म यत् ॥
यदनुष्ठानमात्रेण व्रजेत् तत्पुरमादृतः ॥

समाप्तिवा० ।—प्रचण्डचण्डिका देवी तस्य सर्वं विनाशयेत् ॥
इति श्रीविमलातन्त्रे सप्तमः पटलः ॥

विषयः । सप्त पटलान्यत्र विद्यन्ते । प्रथमे ग्राम्यव्यवहारेण स्वकीयस्त्रिया शक्तिसाधन देवाऽभिहितं । द्वितीये परकीयस्त्रिया शक्तिसाधनं । तृतीये योगान्तरकथनं चतुर्थे गौर्य्याश्रयप्रश्नोत्तरे । पञ्चमे प्रचण्डचण्डिकाकथनं । षष्ठे कुलाचारविषयकप्रश्नोत्तरे । सप्तमे कुलाचारविवेकः ।

CCXXXI.

Durgá-pujá-vidhi. Manual for the performance of the Durgá Pujá.

२३१ । दुर्गापूजाविधिः ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनमपरिग्रहस्व । प० ४१ । पङ्क्ति० ६ । श्लो०—? । आ० वङ्गीयं । धा० कागजः । शकाब्दाः १५७१ । स्थां नवद्वीपसन्निधानगरस्थाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । अथ नवम्यादिकल्पः ।

समाप्तिवा० । ततो दशाग्रान्‌ब्राह्मणान् भोजयेत् इति ।
इति कार्त्तिकशरत्कालीनदुर्गापूजाविधिः ।

विषयः । यथाक्रमं जयदुर्गापूजानुष्ठानविवरणं ।

CCXXXII.

Káli-pujá-vidhi. Guide to the performance of the Kálí Pújá.

२३२। कालीपूजाविधिः।

ग्रन्थकारः—?।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प॰ १९। पङ्क्तिः॰ ५। श्लो॰—?। अ॰ बङ्गीयं।
धां कागजः। का—?। स्थां नवद्वीपस्थब्राह्मणमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः।

प्रा॰ वाक्यं। तथादौ स्नानादिकं विधायेत्यादि।

समाप्तिवां। यथा सुखं विचरेत्। इतिकालीपूजापद्धतिः समाप्ता।

विषयः। कालिकाया ध्यानमन्त्रादिकथनं।

CCXXXIII.

Śiva-rahasya. A compilation from the Tantras on the devinity and worship of S iva. Anonymous.

२३३। शिवरहस्यं।

ग्रन्थकारः—?।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प॰ २१०। पङ्क्तिः॰ ९-१२। श्लो॰—। अ॰ बङ्गीयं।
धां कागजः। का—?। स्थां नवद्वीपस्थब्राह्मणमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः।

प्रा॰ वाक्यं। ऋषय ऊचुः। सूत वेदार्थतत्त्वज्ञ शिवध्यानपरायण।
मुक्त्युपायं महाश्चर्यं कृपालो मुनिसत्तम॥

समाप्तिवां। ——चरतः सरथोयौ॥ १०१२॥
इति श्रीशिवरहस्ये सप्तमांशे शिवगौरीसंवादे काशीप्रभावकथनं नाम
एकोनविंशोऽध्यायः॥

विषयः। शैवार्चनजपहोमपुरश्चरणमन्त्रोद्धारयन्त्रोद्धारकवचादीन्यत्र वर्ण्यन्ते एतेषां वि-
चारपूर्विका व्यवस्था च वर्ण्यते।

CCXXXIV.

Durgá-bhakti-laharí. An eulogium on faith in Durgá. By Raghúttama Yati.

२३४। दुर्गाभक्तिलहरी।

ग्रन्थकारः। रघूत्तमतीर्थः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प॰ २१। पङ्क्तिः॰ ५-९। श्लो॰—?। अ॰ बङ्गीयं। धां
कागजः। शकाब्दाः १६६७। स्था॰ नवद्वीपस्थब्राह्मणमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः।

प्रा॰वाक्यं। निःशरीरोऽपि भगवान् सशरीरेऽभिजायते। यो भक्तकृपया देवस्तं वन्देऽहं सनातनं।
क्रोधं वाहिनपुङ्गवं देवतियं गुणराशिनिः। निराकृतिरपौरुषो गडवत् यःसनोऽस्तु॥

समाप्तिवाक्यं। इति भवनजगद् विभर्ति या सा मधुरिपुमोचकरोन्द्रियस्वरूपा।
रमयति च वरं शिवात्मरूपा वितरतु वो विभवं शुभानि माया॥

विषयः। दुर्गाभक्तिमाहात्म्यादिकथनं।

CCXXXV.

Mahánila Tantra. On the devinity of Śiva and Śaktí, and their mantras.

२३५। महानीलतन्त्रं।

ग्रन्थकारः शिवः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प॰ ८१। पङ्क्तिः॰ १-७। श्लो॰—?। ब॰ बङ्गीयं।
धां कागजः। का॰—?। स्था नवद्वीपस्थबगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः।

प्रा॰वा॰। कैलासशिखरारूढं देवदेवं जगद्गुरुं। सदा स्मेरमुखी दुर्गा पप्रच्छ नगनन्दिनी।

समाप्तिवाक्यं। यथा शक्या तु होमेन देशकालानुरूपतः। न विनश्यति कुर्वीत न शाठ्यं कुरुते सुधीः।
इति महानीलतन्त्रे हरगौरीसंवादे एकविंशः पटलः।

विवरणं। शिवशक्तिप्राधान्ययोगस्वरूपादिनिरूपणं।

CCXXXVI

Tárá pradípa. A compendium, in five chapters, on the principles of the Śákta faith, and the rules to be observed in the worship of Tárá. By Lakshmaṇa Deśika.

२३६। ताराप्रदीपः।

ग्रन्थकारः लक्ष्मणदेशिकः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प॰ १० । पङ्क्तिः॰ ६-७। श्लो॰—?। ब॰ बङ्गीयं। धां
कागजः। का॰—?। स्था॰ नवद्वीपस्थबगरमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः।

प्रा॰वाक्य। पञ्चाशद्वर्णभेदा सकलगुणमयो नादबिन्दूपलाक्षी यासी सना विधाता परमगुरुवरो
निष्कलो निर्विकारः। आधारे लिङ्गनाभौ हृदि गलवदने भालदेशे स्वभावं यो
यो रामभद्रः स जयति नितरां योगिनां ज्ञानगम्यः।
नत्वा वेदाब्धिपारं द्विजकुलतिलकं श्रामदेकं विधामैर्लोकानां धर्महेतौ कलि-
भवविभवे तारकार्थे प्रयत्नात्। स्वच्छं सत्कारभूतं निविधजनाश्रितं मन्त्रतन्त्रादिगुप्तं
श्रावये भवमुक्तिं वरयजनविधौ शास्त्रमेतत् समस्तात्॥

समाप्तिवा० । एतद्रहस्यं परमं कथितं प्रतिगोपितं । न दद्यात् भक्तिहीनाय निर्धनाय कदाचन ॥

इति श्रीलक्ष्मणदेशिकविरचिते ताराप्रदीपे नानामन्त्रकथनं नाम पञ्चमः पटलः ।

विषयः । १ पटले मन्त्रसाधनविवरणं । २ पूजासङ्केतकथनं । ३ मन्त्रसङ्केतकथनं ।

४ साधनसङ्केतः । ५ नानामन्त्रकथनं ।

CCXXVII.

Kártavírya-dípadána Paddhati. Rules for dedicating lighted lamps to Kárta-vírya. By Lakshmaṇa Deśika.

२३७ । कार्तवीर्य्यदीपदानपद्धतिः ।

ग्रन्थकारः लक्ष्मणदेशिकः ।

विवरणं । प्राचीनसपरिशुद्धञ्च । प० १६ । पङ्क्ति० ७-९ । श्लो० १५० । भा० बङ्गीयं ।

स्था० कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपस्थानगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । अथ कार्त्तवीर्य्यदीपदानप्रयोगः । तत्र वसन्तशिशिरवेमन्तऋतुषु वर्षाशरदोर्वा ।

वैशाखश्रावणाश्विनकार्त्तिकमार्गशीर्षपौषमाघ फाल्गुनमासेषु ॥

समाप्तिवा० । इति श्रीकार्त्तवीर्य्यदीपदानपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । कार्त्तवीर्य्यप्रीत्यर्थकदीपदानविवरणं ।

CCXXVIII.

Kályashṭaka. A hymn to Kálí, from the *Dakshiṇá-Kálí-Kalpa.* By Vishṇu.

२३८ । काल्यष्टकं ।

ग्रन्थकारः—? ।

विवरणं । प्राचीनतमपरिशुद्धञ्च । प० ७ । पङ्क्ति० ७-८ । श्लो० १०० । भा० बङ्गीयं ।

आ० कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपस्थानगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । भैरव उवाच ॥ सुखासीनं जगन्नाथं कैलासे गिरिजैकदा । आलिङ्ग्याह कथं वासं

दत्वाऽङ्कांश्च वल्लभे ॥

समाप्तिवा० । वाचा वृहस्पतिसमो गजवाजिवृन्दरंक्यप्रानचरणो दिवि मोदते च ।

इति श्रीदक्षिणकालिकाकल्पे विष्णुना विरचितं काल्यष्टकं समाप्तं ।

विषयः । कालिकास्तवः ।

CCXXXIX.

Sanatkumára Tantra. A Vaishṇava Tantra, attributed to Sanatkumára, one of the earliest Rishis. Its contents are; 1st. mantra of Vishṇu; 2nd. 3rd. & 4th. worship of Krishṇa; 5th. mystic mantras of Vishṇu; 6th. mystic mantras of Gopála; 7th. the form in which Gopála should be worshipped; 8th. Homa &c. explained; 9th. a charm for overcoming evils of every kind; 10th. ritual for attaining perfection in the mantras; 11th. initiation in the mantras.

२३८। सनत्कुमारतन्त्रं।

ग्रन्थकारः सनत्कुमारः।

विवरणं। नवीनसमपरिग्रहश्च। प० २८। पङ्क्तिः ६। श्लो० ४०४। अ० बङ्गीयं।
स्था० कागजः। का०—?। स्था० कलिकाताराजधानीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। नमः कनककिञ्जल्कपीतनिर्म्मलवाससे। महाबलारिपुस्कन्धसृष्टचक्राय चक्रिणे॥
सुविविक्ते वने रम्ये सिद्धचारणसेविते। सनत्कुमारं नत्वाथ पप्रच्छेदं पुलस्त्यकः।

समाप्तिवा०। दक्षिणाभिमुखं कृष्णं दोलयेद् यः समाहितः।
त्रैलोक्यस्य ग्रहं साक्षात् नियमेऽग्र न विमुञ्चति।
इति सनत्कुमारीयतन्त्रे एकादशः पटलः।

विषयः। १ विष्णुमन्त्रकथनं। २-३-४ श्रीकृष्णपूजादिकथनं। ५ श्रीकृष्णविषयकमन्त्रान्तरकथनं। ६ गोपालमन्त्रकथनं। ७ गोपालपूजाकथनं। ८ होमादिनिर्णयः। ९ त्रैलोक्यमङ्गलकवचं। १० पुरश्चरणविधानं। ११ दीक्षाविधिकथनं।

CCLX.

Tantra Ratna. This MS. is incomplete; it contains 5 Patalas on the following subjects: viz. secret congregation; time for initiation; mystic diagrams; rituals; regulation of the breath and gesticulation during worship. By Śrikrishṇa Vidyávágíśa.

२४०। तन्त्ररत्नं।

ग्रन्थकारः श्रीकृष्णविद्यावागीशः।

विवरणं। नवीनसमपरिग्रहश्च। प० २९। पङ्क्तिः। ११-। श्लो० १८००। अ० बङ्गीयं।
स्था० कागजः। का०—?। स्था० कलिकाताराजधानीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। नित्यानन्दां परां वन्दे ब्रह्मरूपां गुहाश्रयां। सर्वभूतमयीन्देवीं श्रीमत्त्रिपुरसुन्दरीं।

पुराणकरणं वन्दे गणेशं पार्वतीसुतं। यस्य स्मरणमात्रेण विघ्नाः दूरेभवन्ति हि।

समाप्तिवा०। खण्डितं।

विषयः। १ चक्रविचारः। २ दीक्षाकालनियमः। ३ सर्वतोभद्रमण्डलादिकथनं। ४ साङ्ग पूजनादिविधानं। ५ मातृकान्यासादिकथनं।

CCLXI.

Deví Upanishad. On the preeminence of the Deví as the supreme devinity.

२४१। देव्युपनिषत्।

ग्रन्थकारः—?।

विवरणं। नवीनमपरिशुद्धञ्च। प०२। पङ्क्तिः ९-७। श्लो०५०। अ० वङ्गीयं। आ० कागजः। का०—?। स्था० कलिकाताख्यग्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। ओं सर्वे देवा देवीमुपतस्थुः। कासि त्वं महादेवी साब्रवीदहं ब्रह्मस्वरूपिणी। मत्तः प्रकृतिपुरुषात्मकं जगत् शून्यञ्चाशून्यञ्च अहमानन्दानानन्दौ।

समाप्तिवा०। प्राणप्रतिष्ठायां जप्त्वा प्राणानां प्रतिष्ठा भवति भौमाश्विन्यां महादेवीसन्निधौ जप्त्वा महामृत्युं तरति महामृत्युं तरति य एवं वेद इत्युपनिषत्। इति देव्याथर्वशीर्षं सम्पूर्णं।

विषयः। देव्याः जगत्कर्त्तृत्वादिप्रतिपादिनी ब्रह्मविद्या।

CCLXII.

Śakti-ratnákara. A work of the Tantra class in five chapters. Contents: 1st. an enquiry into what is Brahma; 2nd. the true nature of Durgá; 3rd. the merits of her many names; 4th. the merits of worshipping her; 5th. the nature and attributes of Mahávidyá.

२४२। शक्तिरत्नाकरः।

ग्रन्थकारः—?।

विवरणं। नवीनमपरिशुद्धञ्च। प०२१। पङ्क्तिः ९। श्लो०९२१। अ० वङ्गीयं। आ० कागजः। का०—?। स्था० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। या शक्तिर्गिरिशस्य चतुरधिका दृष्टिःपरा शाम्भवी कण्ठे गीः श्रवणे रवा च रसना-

मध्ये रसैकात्मिका । प्राक्षे चाऽपि च योगमिका किमपरं प्राणात्मिका मानसे । वन्दे तां निगुणैकवन्दितपदां भूयोऽपवर्गप्रदां ।

समाप्तिवा० । मकारः सिद्धिदः प्रोक्तो रेफः पापस्य दाहकः ।
उकारः शम्भुरित्युक्तस्तिमात्मा गुरुः परः ।
गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णुर्गुरुर्देवो महेश्वरः ।
गुरुदेवात् परं नास्ति तस्मै श्रीगुरवे नमः ।
इति भक्तिरत्नाकरे श्रीविद्यामहाविद्यानिरूपणं नाम पञ्चम उल्लासः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । १ ब्रह्मनिरूपणं । २ दुर्गास्वरूपनिरूपणं । ३ भगवत्या नाममाहात्म्यं । ४ दुर्गाराधनमाहात्म्यं । ५ महाविद्यानिरूपणं ।

CCLXIII.

Urdhámnáya Sanhitá. A treatise on modern Vaishṇava faith, attributed to Nárada. Its contents are; 1st. faith in the spiritual guide; 2nd. incarnations; 3rd. derivation of the mystic mantra for the worship of Gaura and Chaitanya; 4th. praise of the *tulasi* plant; 5th. praise of the river Ganges; 6th. worship of the spiritual guide; 7th hymn to Náráyaṇa; 8th. praise of Gayá as a place of pilgrimage; 9th praise of the month Kártika, as the season meat for the performance of religious acts; 10th. various sects of Vaishṇavas; 11th. worship of Vaishṇava saints; 12th. offences against the Vaishṇava religion.

२४३ । ऊर्द्ध्वाम्नायसंहिता ।

ग्रन्थकारः नारदः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० १४ । पङ्क्तिः ९ । श्लो० २५२ । अ० वङ्गीयं ।
आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कदाचित् सुखमासीनं नारदं मुनिसत्तमं । पप्रच्छ नियतो भूत्वा व्यास लोकनमस्कृतः ॥
महामुने कथय मे विष्णुभक्तिमनुत्तमं । विष्णुभक्तिश्च कात्स्न्येन कवतारगुणांस्तथा ।

समाप्तिवा० । अष्टादशपुराणानि महाभारतमेव च । श्रुत्वा यत् फलमाप्नोति तदूर्द्ध्वाम्नायसंश्रवात् ।
प्रत्यहं पूजनं कुर्य्यात् पुस्तकस्य तु वैष्णवः । लक्ष्मीनारायणपटे संस्थाप्य भक्तिभावतः ॥
इत्यूर्द्ध्वाम्नायसंहितायामपराधकथनं नाम द्वादशोऽध्यायः ।
इत्यूर्द्ध्वाम्नायसंहिता समाप्ता ।

विषयः। १ गुरुभक्तिकथनं। २ श्रवणारकीर्त्तनं। ३ गौरमन्त्रोद्धारः। ४ तुलसीमाहात्म्यवर्णनं। ५ गङ्गामाहात्म्यं। ६ गुर्वादिपूजाकथनं। ७ नारायणस्तवः। ८ गयामाहात्म्यं। ९ कार्त्तिकमासमाहात्म्यं। १० वैष्णववर्गगणनं। ११ वैष्णवसदाचारपूजा। १२ अपराधकथनं।

CCXLIV.

Tantra-gandharva. An elaborate treatise on the various subjects of Śákta religious observances, attributed to Dattátreya, author of one of the original Smritis.

२४४। तन्त्रगन्धर्वः।

ग्रन्थकारः दत्तात्रेयः।

विवरणं। नवीनमपरिशुद्धञ्च। प० १८२। पङ्क्ति ९। श्लो० ४५०५। अ० बङ्गीयं। आ० कागजः। का०—?। स्था० कलिकाताशाखायोगुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। यं वदन्त्यमलात्मानः पुरुषं प्रकृतेः परं। चिद्रूपं परमानन्दं वन्दे तं विघ्ननाशनं। भर्त्तारं गुणहद्विशून्यमचलं मत्वाऽभिसारक्रमादिच्छन्ती कुलवर्त्मनैव गुणवत्यानन्दमातन्वती। श्रेते सुप्तभुजङ्गपोतकुटिला या मेरुमूलं गता सूते जन्मगतानि तानि पुरजिन्मुखानि पायादसौ।

समाप्तिवा०। अनेन ज्ञानमाप्नोति संसारार्णवनाशनं। तस्मादेवं विदित्वैव कैवल्यं फलमश्नुते। इति तन्त्रगन्धर्वे द्विचत्वारिंशत् पटलः।

विषयः। १ देवीं प्रति महादेवस्य गोलमोक्षप्राप्त्यादीनामनादेयत्वकथनं। २ शक्तिमन्त्रकथनं। ३ पञ्चमीविद्यामाहात्म्यं। ४ त्रिपुराकवचः। ५ त्रिपुरसुन्दर्य्यायमन्त्रादिकथनं। ६ त्रिपुरादेव्याः पूजादिकथनं। ७-८-९ १० षोडशमातृकान्यासकथनं। ११ करशुद्ध्यादिकथनं। १२ षोडशोपचारपूजादिकथनं। १३ षाड्गुण्यप्रयोगविधानं। १४ खेचर्य्यादिनानाविधमुद्राकथनं। १५ पूजोपचारकथन। १६ मण्विशेषादिकथनं। १७ प्रकटादिशक्तिविशेषपूजनं। १८ जपविधानं। १९ वटुकादिविधानं। २० —२१-२२ शिवकादेव्याः पूजनादिविधानं। २३ कुमारीपूजाकथनं। २४ नतफलकथनं। २५ पुष्पभेदादिकथनं। २६ गुरुशिष्यलक्षणकथनं। २७ दीक्षाविधानं। २८-२९ पुरश्चरणविधानं। ३० पंचमन्त्रजपकथनं। ३१ होमविधानं। ३२ मुद्राधारणविधिः। ३३ पूजाधिष्ठानस्थानकथनं। ३४ कुलाचारादिकथनं। ३५ रात्रौ शक्तिविशेषपूजाकथनं। ३६ कुलपूजाकथनं। ३७ ३८ शक्ति-

माहात्म्यं। ३९ कौलाचारकथनं। ४० शिवशक्तिज्ञानं। ४१-४२ तत्त्वज्ञान-कथनं।

CCXLV.

Kula-chúdá-maṇi Tantra. This MS, is incomplete. Its subject is the adoration of the Deví through the medium of wine, women &c. It is one of the text books of the Kaulas, a sect of lecherous drunkards.

२४५। कुलचूडामणितन्त्रं।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं। नवीनमपरिशुद्धञ्च। प० २१। पङ्क्ति ५। श्लो० ४६०। आ० बङ्गीयं।

आ० कागजः। का०—?। स्था० कलिकाताश्यामपुकुरवासियतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। अनङ्गा त्रिपुरा देवि अनङ्गमाला च कालिका।

वागीश्वरी तथाऽनङ्गा तथा चान्यकुलाकुला॥

मातङ्गिनी तथा पूर्णा विमला चण्डनायिका।

त्रिपुरैकजटा दुर्गा या चान्या कुलसुन्दरी॥

वैष्णवं गाणपत्यञ्च तथा सौरमतं तथा। शैवं शाङ्करजं तच्च यत्किञ्चिद्भूतसम्भवं॥

समाप्तिवा०। खण्डितं।

१ पटले कुलतन्त्रप्रशंसा। २ कौलकर्त्तव्यानुष्ठानकथनं। ३ कुलशक्तिपूजा-विधानं। ४-५-६ कौलिकानुष्ठानविशेषः। ७ मद्यमहिम्ना सवादिकथनं।

CCXLVI.

Kankála-máliní Tantra. An original Tantra in fifty thousand verses. The portion found contains: 1st. the relation of the Deví to the letters of the alphabet; 2nd. the mystic diagram of the *Yoni*; 3rd. adoration of the spiritual guide; 4th. the mantra of Mahákálí; 5th the mode of praying with it.

२४६। कङ्कालमालिनीतन्त्रं।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं। नवीनमपरिशुद्धञ्च। प० १८। पङ्क्ति० ९। श्लो० १०९। आ० बङ्गीयं।

आ० कागजः। का०—?। स्था० कलिकाताश्यामपुकुरवासियतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। श्री भैरव उवाच। त्रिपुरेश महेशान पार्वतीप्राणवल्लभ।

जगद्वन्द्य मूलपाठे वर्णानां कारणं वद ॥

समाप्तिवा० । प्रत्यहं प्रजपेदादौ तदा सिद्धिः प्रजायते । सत्यं सत्यं परं सत्यं सत्यपूर्वं समीरितं । इति दक्षिणाम्नाये साईलक्षग्रन्थे कङ्कालमालिनीतन्त्रे पुरश्चरणादिकथनं नाम पञ्चम पटलः ।

विषयः । १ अकारादिवर्णानां शिवशक्तिस्वरूपकथनं । २ योनिमुद्राकथनं । ३ गुरुपजातनकवचादिकथनं । ४ महाकालीमन्त्रकथनं । ५ पुरश्चरणविधानं ।

CCXLVII.

Guru Tantra. The spiritual guide, his character and adoration.

२४७ । गुरुतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः —?

विवरणं । नवीनं परिग्रहद्य । प० २२ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० २६४ । आ० वर्त्तीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कैलासशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुं । शङ्करं रहसि प्रीत्या पप्रच्छ परमेश्वरी ।
श्रीदेव्युवाच । देवदेव जगद्वन्द्य सृष्टिस्थित्यन्तकारक ।
परमेश महेशान सर्वभूतहिते रत ॥

समाप्तिवा० । इत्युक्तं मम तन्त्रराजमतुलं पुण्यं यशस्यं क्षती नित्यं ब्रह्म महेश्वरीगुरुपदं ध्यात्वा सदा वै पठेत् । तस्यासीत किल भक्तिशक्तिघटिता मुक्तिः करस्थायिनी । वश्य याति महीपतिः प्रतिदिनं लक्ष्मीश्वरोऽथं भवेत् ॥ इति श्रीगुरुतन्त्रे पञ्चमः पटलः ॥

विषयः । गुरुध्यानपूजामाहात्म्यादिकथनं ।

CCXLVIII.

Brahmáṇḍa-jnána Tantra. A Tantra on the origin and destruction of the universe, and the knowledge of the devine essence.

२४८ । ब्रह्माण्डज्ञानतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः ।

विवरणं । नवीनं परिग्रहद्य । प० १० । पङ्क्ति० ६ । श्लो० १४० । च० बङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कैलासशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुं । पृच्छत्यं व ... देवी ब्रह्मज्ञानं महेश्वरं ।

कुतः सृष्टिर्भवत्येव कुतः सृष्टिर्विनश्यति । महाप्राणं कथं देव सृष्टिसंहारवर्जितं ।

समाप्तिश्चा० । पुस्तकमिदं देवि विचार्य्यं प्रकाशयेत् ।

निन्दका यान्ति नरकं नाहं यामि महेश्वरि ।

इति श्रीपार्वतीश्वरसंवादे वृहत्काण्डमहाराजतन्त्रे पञ्चमः पटलः ।

विषयः । सृष्टितत्त्वनिरूपणं ।

CCXLIX.

Uttara Tantra. This treatise includes ten chapters on the following subjects of the Śákta faith, viz: 1st. duties of the faithful; 2nd. the mode of performing them; 3rd. proper persons for initiation into the faith; 4th. discription of *Kula-Śakti*; 5th. the peculearities of the persons who are fit to worship her; 6th. different forms of Śakti; 7th. praise of Śakti; 8th. praise of a disgustingly obscene form of worship called *Sayambhu-kusuma*; 9th. different forms of seats proper during worship; 10th. praise of sacrifice.

२४९ । उत्तरतन्त्रं ॥

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० ११ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ११० । आ० वर्त्तुलं ।

भा० कागजः । का०—? स्था० कलिकाताराजधानीयुवराजयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । वदःस्थले समासीना देवी पप्रच्छ शङ्करं ।

भगवन् साधकानाञ्च कथयस्व क्रियाविधिं । श्रुतानि सर्वतन्त्राणि यामलादीनि वै प्रभो ।

कुत्रापि न श्रुतो देव क्रियाया विधिरुत्तमः ।

समाप्तिर्वा । ताम्रपात्रे कपाले वा शशानकाष्ठनिर्म्मिते । अनिर्भौमदिने वाऽपि न दारे मृतसम्भवे ।

इत्युत्तरतन्त्रे हरपार्वतीसंवादे दशमः पटलः ।

विषयः । १ क्रियाविधानं । २ प्रयोगः । ३ पात्रनिर्णयः । ४ कुलशक्तिकथनं । ५ कुलसाधकलक्षणं । ६ कलाप्रशंसा । ७ शक्तिप्रशंसा । ८ स्वयम्भूकुसुममाहात्म्यं । ९ आसनविधानं । १० बलिप्रशंसा ।

CCL.

Haṭha-dípiká. A Yoga manual, by Svátmáráma. Its contents are; 1st. overcoming of the passions and regulation of habits; 2nd. regula-

tion of the breath; 3rd. mystic diagrams; 4th. the highest form of meditation.

२४९। हठदीपिका।

ग्रन्थकारः स्वात्मारामः।

विवरणं। नवीनमपरिशुद्धञ्च। प० १४। पङ्क्ति० ८। श्लो० ४४८। अ० बङ्गीयं। आ० कागजः। का०—?। स्था० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। श्रीआदिनाथाय नमोऽस्तु तस्मै येनोपदिष्टा हठयोगविद्या।
विराजते प्रोन्नतराजयोगमारोढुमिच्छोरधिरोहणीव॥
प्रणम्य श्रीगुरुं नाथमात्मारामेण योगिना। केवलं राजयोगाय हठविद्योपदिश्यते॥
भ्रान्त्या बहुमतध्वान्तराजयोगमजानतां। हठप्रदीपिकां धत्ते स्वात्मारामः कृपाकरः॥

समाप्तिवा०। खण्डितं।

विषयः—?। १ यमनियमासनलक्षणं। २ रेचकादिप्राणायामलक्षणं। ३ खेचर्य्यादिमुद्राकथनं। ४ समाधिक्रमकथनं। अत्र किञ्चिन्न्यूनचत्वारः पटलाः सन्ति।

CCL.

Adbhuta-Charita. Terrestrial, atmospheric and celestial portents, and the mode of overcoming their evil effects by mantras and religious observances.

२५०। अद्भुतचरितं।

ग्रन्थकार ईश्वरः।

विवरणं। नवीनमपरिशुद्धञ्च। प० १४। पङ्क्ति० ७। श्लो० २९२। अ० बङ्गीयं। आ० कागजः। का०—?। स्था० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। दुर्निमित्तान्यथो वक्ष्ये शृणुध्वं मुनिपुङ्गवाः।
येषां यद्यद्भवेद्दोषस्तेषां शान्तिं यथाक्रमात्॥

समाप्तिवा०। चन्द्रमण्डलकद्वन्द्वं उल्कावज्रप्रपातनं। दर्शने राष्ट्रदुर्भिक्षं मरकं नृपतिक्षयः॥
इतीश्वरभाषिताद्भुतचरितं समाप्तं॥

विषयः। भौमदिव्यान्तरीक्षविविधोत्पातशान्तिकथनं।

No. CCLI.

Dattátreya Sañhitá. A work of the Tantra class, on the details for the performance of Yoga, or meditation for the attainment of perfection in this life. By Dattátreya.

२५१ । दत्तात्रेयसंहिता ।

ग्रन्थकारः दत्तात्रेयः ।

विवरणं । नवीनं परिष्कृतप्रायश्च । प० ९ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १९५ । व० वङ्गीयं । स्था० कामजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कर्मिकपिले चिदात्मने सुखरूपिणे ।
यस्मै त्रिभिरुद्रादिभिर्नमोऽपि तायते नमः ॥
साङ्कृतिर्मुनिवर्य्योऽसौ भूतले योगमिच्छया ।
चकार परिभ्रम्य नैमिषारण्यमाप्नवान् ॥
सुगन्धि नानाकुसुमैः स्वादुसत्फलपल्लवैः ।
शाखाभिः शोभितं पुण्यं अखण्डासारमण्डितं ॥
समुनिर्मिषरं तत्र ददर्शास्य तरोरधः ।
वेदिकायां समासीनं दत्तात्रेयं महामुनिं ॥

समाप्तिवा० । महामायाप्रसादेन सर्व्वमेतमखिलं तत् सुखं ।
एतत् सर्व्वं यथा युक्तं तदेव धारयेत्ततः ॥ इति दत्तात्रेयभाषिते योगप्रकरणे दत्तात्रेयसंहिता समाप्ता ।

विषयः । योगाङ्गयमनियमादिषडङ्गविषयोगोपायकथनं ।

No. CCLII.

Adbhuta-sára. Terrestrial, atmospheric and celestial omens of approaching evils, such as earthquakes, meteors, comets, &c., and the means of obviating their mischievous effects. This work quotes No. CCL. By Mahádeva Sarmá.

२५२ । अद्भुतसारः ।

ग्रन्थकारः महादेवः ।

विवरणं । नवीनं परिष्कृतप्रायश्च । प० १९ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ४८० । व० वङ्गीयं । स्था० कामजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा श्रीमत्पदद्वन्द्वं आचार्य्यालोक्य भूरिशः ।
लिख्यतेऽद्भुतसारोऽयं श्रीमहादेवशर्म्मणा ॥

आद्याङ्कं । वशिष्ठसंहितायां ।

अथातः सम्प्रवक्ष्यामि उत्पाताध्यायमुत्तमं ।

अव्यक्तं प्रकृतेर्येन ताबादुत्पातसम्भवं ॥

समाप्तिवा०। प्रभुः प्रथमकल्पस्य योऽनुकल्पेन वर्त्तते ।

न साम्परायिकं तस्य दुर्मतेर्विद्यते फलं ॥ इत्यद्भुतसारः समाप्तः ।

विषयः । दिव्यनाभसभूमिजविविधोत्पातशान्तिकथनं ।

No. CCLIII.

Sárachintámaṇi. A Tantra compilation on *Dikshá* or initiation in the mantras, and the rituals of S'ákta worship. By Bhavániprasáda.

२५३ । सारचिन्तामणिः ।

ग्रन्थकारः भवानीप्रसादः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० १५४ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ५५४४ । अ० बङ्गीयं । आ० कागजः । शकाब्दाः १७५४ । स्था० कलिकाताख्यश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा श्रीशिवसुन्दरीपदयुगं नित्यं हि यद्योगिनो

ध्यानाधस्थहृदोऽप्यमी पुनरतं नाशाहिताः सत्परं ।

तन्त्राणां कतिचिन्मतानि कियतां श्रीमद्भवानीप्रसा-

देनोद्धृत्य वितन्यतेऽर्चनविधिः श्रीसारचिन्तामणिः ॥

समाप्तिवा०। पृष्ठे द्वेषो भवति च सत्यं मध्ये रोगो विलसति नित्यं ।

क्रोडे मृत्युं वदति मनोज्ञः क्रोडे पृष्ठे वदने सुखमेः ॥

क्रोडे मा * * * * सन्नाम मध्ये पृष्ठे । इति समाप्तः ।

विषयः । दीक्षाव्यवस्थाकलमाद्दिवसादिविधिनित्यानुष्ठानपूजामन्त्राद्यन्यादिवहुविषयशास्त्रवि-

षयकानुष्ठानकथनं ।

No. CCLIV.

Gheraṇḍa Sañhitá. A Tantra, in seven chapters, on *Upadesa*, or the mode of performing the Yoga form of S'ákta worship. By Gheraṇḍa.

२५४ । घेरण्डसंहिता ।

ग्रन्थकारः घेरण्डः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० १९ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ४५९ । अ० बङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकाताख्यश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा॰ वाक्यं। आदीश्वराय प्रणमामि तस्मै येनोपदिष्टा हठयोगविद्या।
विराजते प्रोन्नतराजयोगमारोढुमिच्छन् विधियोग इव॥
एकदा चण्डकापालिर्गत्वा घेरण्डकुट्टिरं।
प्रणम्य विनयाङ्गत्या घेरण्डं परिपृच्छति॥
चण्डकापालिरुवाच।
घटस्थयोगं योगेश तत्त्वज्ञानस्य कारणं।
इदानीं श्रोतुमिच्छामि तद्वद त्वं योगेश्वर॥

समाप्तिवा॰। इति ते कथितं चण्ड समाधिं दुर्लभं परं।
यज्ज्ञात्वा न पुनर्जन्म जायते भूमिमण्डले॥
इति घेरण्डसंहितायां घटस्थयोगसाधने घेरण्डचण्डसंवादे समाधियोगो नाम सप्तमोपदेशः।

विषयः। १ उपदेशे धौत्यादिषट्कर्मकथनं। २ घटस्थयोगकथनं। ३ घटस्थयोगमुद्राप्रकरणं। ४ प्रत्याहारप्रयोगकथनं। ५ प्राणायामलक्षणं। ६ ध्यानयोगकथनं। ७ समाधियोगः।

No. CCLV.

Dakshiṇá-Káliká-sañkshepa-pujá-prayoga. A compilation, from divers Tantras, on the details of worshipping Dakshiṇá Kálí. By Harakumára Ṭhákura. The author was a member of the Tagore family of Calcutta, and died about fourteen years ago.

२५५। दक्षिणकालिकासङ्क्षेपपूजाप्रयोगः।

ग्रन्थकारः हरकुमारठाकुरः।

विवरणं। नवीनं परिष्कृतञ्च। प॰ २९। पङ्क्ति॰ ८। श्लो॰ ४९८। अ॰ बङ्गीयं। आ॰ कागजः। का॰—? स्था॰ कलिकाताख्यश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा॰ वाक्यं। तत्रादौ प्रातरुत्थाय शय्यायां साधक उत्तराभिमुखो भूत्वा समासीनो दक्षिण-कर्णोपरि वामहस्तं निधाय शिरःस्थमहस्रदलकमले शिवस्वरूपिणमित्यादि।

समाप्तिवा॰। कुमारीपूजनकर्मणः साङ्गतार्थं दक्षिणामिदं रजतं कुमार्य्यै अहं ददे। ततो अच्छिद्रावधारणं कुर्य्यात्। इति कुमारीपूजा।

विषयः। दक्षिणकालिकायाः आसनशुद्ध्यादिसहितपुरश्चरणादिविधानं।

No. CCLVI.

Siddha-nágárjuníya. A Tantra on the attainment of supernatural powers, and the means of causing death by imprecation, and securing the good-will and affection of kings, women, &c. By Síddhanágárjuna.

२५६ । सिद्धनागार्जुनीयः ।

ग्रन्थकारः सिद्धनागार्जुनः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० ७१ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १८०० । व० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । यः शम्भुः परमात्मयः परशिवः कः कालकालान्तको
धामानन्तमनादिनित्यनिचयः सद्भक्तसङ्गोचयेत् ।
चाभासानरञ्जकः समरसः सर्व्वात्मसंबोधकः
सोऽयं सर्व्वमिदं ददातु ममतां विद्यादिसिद्ध्यर्थकं ॥

समाप्तिवा० । ॐ नमो समुद्रतीरे वलिखिलिवाडोलागुरुयोगीया कपमाला भस्मान्तकरि चाधीया वेतालयोमचारी शक्तिपुरे ॐ फट् स्वाहा ॥ ० ॥ ह्ह मन्त्रसिपाय तिने चेडरा १० पगि येवलि इत्यादिदृश्यते ।
इति श्रीसिद्धनागार्जुनविरचिते कक्षपुटे सर्व्वसङ्ग्रहनाम एकविंशतितमः पटलः ॥ समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । मन्त्रसाधनं — वशीकरणं — राजादिवशीकरणं — मारणोच्चाटनादिप्रयोगः ।

No. CCLVII.

Yantra-Chintámaṇi. A Tantra compilation, by Dámodara, on fascinating, killing, paralyzing, &c., females, kings and enemies, by means of charms and mystic diagrams.

२५७ । यन्त्रचिन्तामणिः ।

ग्रन्थकारः दामोदरः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २२ । पङ्क्ति० ११—१२ । श्लो० ६६० । व० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतवाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । यं ध्यायन्ति सुरासुराश्च निखिला यक्षाः पिशाचोरगाः
राजानश्च तथा मुनीन्द्रनिवहाः सर्व्वार्थसंसिद्धये ।
सन्नाना वरद, भवभयहर पाशाङ्कुशाढ्यकर
चञ्चच्चारवीच्यमानममितं सोऽस्तु श्रेयसे शङ्करं ॥

समाप्तिवा० । नित्यं नद्यां प्रदातव्यमहोगरसवत्सकं ।

परस्परं भवेत् द्वेषः सिद्धयोग उदाहृतः ॥

ॐ आमोदकि प्रमोदकि गौरि मे गौरि अमुकस्यामुकेन सह काकोलुकादिवत

कुरु कुरु स्वाहा ॥ समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥

विषयः । वशीकरणमारणस्तम्भनोच्चाटनादिविधानं ।

No. CCLVIII.

Kulárnava Tantra. An original Tantra, attributed to S'iva. Contents : 1, creation and existence of humanity; 2, advantages of the Kulácházra system of worship ; 3, praise of Urdhámnáya and other Tantras on the subject ; 4, derivation of mantras ; 5, articles necessary for the *Kula* form of worship ; 6, purification of those articles of sacrifice and of Vatuka ; 8, Rules for drinking wine ; 9, Yoga, as performed by the followers of the Kula system ; 10, worship on particular auspicious days ; 11, Rules of the Kula system ; 12, adoration of the shoes of the spiritual guide ; 13, characteristics of the spiritual teacher and the taught ; 14, their trials ; 15, attainment of power over mantras ; 16, desirable objects ; 17, name of the Guru, &c.

२५८ । कुलार्णवतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः शिवः ।

विवरणं । नातिनवीनं परिशुद्धप्रायञ्च । प० ७९ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १२७० । आ० वर्त्तुलं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्यश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । भगवन् देवदेवेश पञ्चवक्त्र विधायक । सर्व्वज्ञ भक्तिसुलभ शरणागतवत्सल ॥

कुलेश परमेशान करुणामृतवारिधे । असारे घोरसंसारे सर्व्वदुःखमलीमसे ॥

समाप्तिवा० । ऊर्द्धाम्नायः समाख्यातः समासेन च विस्तरात् ।

कुलार्णवमिदं प्रोक्तं योगिनामुपवर्णितं ॥

इति श्रीकुलार्णवमहारहस्ये सर्व्वागमोत्तमे सपादलक्षग्रन्थे पञ्चमखण्डे गुरुनामवासनादिकथनं नाम सप्तदशोल्लासः ।

विषयः । १ जीवस्थितिकथनं । २ कुलमाहात्म्यकथनं । ३ ऊर्द्धाम्नायादिमाहात्म्यं । ४ मन्त्रोद्धारादिकथनं । ५ कुलद्रव्यनिर्माणादिविधिः । ६ कुलद्रव्यसंस्कारादिकथनं । ७ वटुकादीनां बलिप्रदानादिकथनं । ८ पानभेदादिकथनं । ९ कुलयोगादिकथनं । १० विशेषदिवसपूजाकथनं । ११ कुलाचारविधिकथनं ।

१२ श्रीपादुकाभक्तिलक्षणकथनं। १३ गुरुशिष्यलक्षणकथनं। १४ गुरुशिष्य परीक्षादिकथनं। १५ पुरश्चरणादिकथनं। १६ काम्यकर्मकथनं। १७ गुरुनाम-वासनादिकथनं।

No. CCLIX.

Yogávali Tantra. Tantric explanation of the Yoga dogma.

२५९। योगावलितन्त्रं।

ग्रन्थकारः ——?

विवरणं। नवीनमपरिशुद्धञ्च। प० १७। पङ्क्ति० ४। श्लो० १७२ अ० वङ्गीयं। आ० कागजः। का०—?। स्था० कलिकाताराजश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। महादेव उवाच। एकीभूतं यथाऽऽकाशः शरीरं जायते तथा।
पद्मं सप्तदलं चक्रं प्रमाणं द्वादशाङ्गुलं॥
तस्य मध्यगते वायौ तदा गर्भः प्रजायते। वामचक्रे भवेन्नारी दक्षिणे पुरुषोमतः॥

समाप्तिवा०। मूलाधारे पुनः पीला पिङ्गलाय गुणद्वये।
एवं ज्ञात्वा महादेवि पुनर्जन्म न विद्यते॥
इति योगावलीतन्त्रे हरगौरीसंवादे मोक्षसाधने पञ्चमपटले कुलदीपनी समाप्ता।

विषयः। देहोत्पत्त्यादिनिवृत्तिपूर्व्वकं योगविशेषादिकथनं।

No. CCLX.

Tantra-pramoda. Rules for the performance of the Homa for initiation into the Tantric doctrine.

२६०। तन्त्रप्रमोदः।

ग्रन्थकारः रामेश्वरः।

विवरणं। नवीनं परिशुद्धप्रायञ्च। प० २१। पङ्क्ति० ५। श्लो० २६८। अ० वङ्गीयं। आ० कागजः। का०—?। स्था० कलिकाताराजश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। श्यामाम्भोरुहमध्यमण्डललसन्नाथाङ्कविद्योतनीं
रक्ताच्छादनधारिणीं नवदिवानाथप्रभारूपिणीं।
हस्ताभ्यामभयं वरं विदधतीमामन्दकन्दस्थलीं
वन्दे श्रीगुरुमङ्गनातनुमतीं तेजस्वतीं सन्ततं॥
यो जातः पृथिवीतले द्विजकुलश्रेष्ठतलतीनायके
राकानिर्म्मलशर्व्वरीपरिदृढः श्रीरामभद्रः कृती।

आद्याद्यागेवशैर्य्यवीर्य्यनिचयैर्मस्यां मचीयानसौ
विद्याभिः प्रतिवासरं कलुषितप्रत्यर्थिविद्वद्गणः ॥
न्यायाम्भःकरनामा सुविदितसुकृताम्भोधिभूकोणिपूर्ण-
प्रज्ञीवाह्वियामाकरकरनिकरो दिक्षु सर्व्वासु योऽयं ।
भट्टाचार्य्यः प्रसिद्धो निखिलजनपदे अङ्गकन्याप्रतीरे
नाम्नं सेव्रामराङ्घ्रिद्वयसरसिजवद्ध्यानधामैकबन्धुः ॥
रामैर्द्दैन्यद्दरौघद्दारणपटुर्यो भूमिनाकौकसां
ख्यातच चितिमण्डलेश्वरगणैः संसेविताङ्घ्रिद्वयः ।
ग्लानाऽयं क्रियतेऽखिलागममतं तस्य द्वितीयात्मज-
श्रीरामेश्वरशर्म्मणा सुविदुषा तन्त्रप्रमोदः शुभः ॥

समाप्तिवा०। रामेश्वरभूमिसुरक्षते तन्त्रप्रमोदके ।
सङ्क्षेपदीक्षणविधिः सप्तमः पटलो गतः ॥ समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । १ कुण्डविनिर्णयः । २ युगादिनिर्णयः । ३ वह्निसंस्कारः । ४ होमविधानं ।
५ सङ्क्षेपहोमविधिः । ६ हवनीयवस्तुप्रमाणादिकथनं । ७ सङ्क्षेपदीक्षाविधिः ।

No. CCLXI.

Sarasvatí Tantra. Contents: 1, means for vitalising mantras; 2, Yoni mudrá, or mystic diagram of the female emblem; 3, the goddess Kulluka; 4, the purification of the great bridge, &c.; 5, purification of the mouth; 6, the Yoga of life.

२६१ । सरस्वतीतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः ——? ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १४० । आ० वर्त्तुलं । स्था०
चा० कागजः । का०—? । स्था० कलिकाताश्चत्रीयुतवाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । मन्त्रार्थं मन्त्रचैतन्यं योनिमुद्रां न वेत्ति यः ।
शतकोटिजपेनापि तस्य विद्या न सिध्यति ॥
देवदेव महादेव इति यत् पूर्व्वसूचितं ।
एतत्सर्व्वं महादेव कृपया वद शङ्कर ॥

समाप्तिवा०। एतत्तन्त्रं गृहे यस्य तस्यावं सुरवन्दिते ।
तिष्ठामि नाच सन्देहो गोप्तव्यममरेष्वपि ॥ इति सरस्वतीतन्त्रे षष्ठः पटलः ।

विषयः । १ मन्त्रचैतन्यकथनं । २ योनिमुद्राकथनं । ३ कुल्लुकाकथनं । ४ महासेतु-
शुद्ध्यादिकथनं । ५ मुखशोधनविधानं । ६ प्राणयोगकथनं ।

No. CCLXII.

Siddhavidyá-dípiká. On the cult of Dakshṇá Káli, by S'aṅkara A'chárya, disciple of Jagannátha.

२६२ । सिद्धविद्यादीपिका ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्य्यः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० २७ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ९७२ । व० बङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? स्था० कलिकाताख्यश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । आपतसमस्तुषा च तुर्य्यतुर्य्यांपरां परां ।
महाप्रकाशसुभगां वन्दे तां षोडशीं कलां ॥
सर्व्वतन्त्रेन्द्रवेत्तारं सर्व्वागमविशारदं । जगन्नाथं गुरुं वन्दे शिवयोरैकविग्रहं ॥

समाप्तिवा० । भूचरखेचरसंयोगान्मूलाच्छक्तिं संशोध्य सेतुबन्धनमार्गेण पञ्चकारणत्यागाशाहा-श्रमः । इति सिद्धविद्यादीपिकायां नवमः पटलः समाप्तः ॥

विषयः । १, दक्षिणकालिकायाः कल्पः । २, तदीयपूजाविधिकथनं । ३, साधनविशेष-कथनं । ४, पुनः पूजाकथनं । ५, मन्त्रोद्धारकथनं । ६, ७, ८, पुरश्चरणविधानं । ९, नैमित्तिकानुष्ठानं ।

No. CCLXIII.

A'gamasára. A compilation, by Raghumaṇi, on Tantric mysteries.

२६३ । आगमसारः ।

ग्रन्थकारः रघुमणिः ।

विवरणं । नवीनमपरिशोधितञ्च । प० १०९ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १०५२ । व० बङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकाताख्यश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नमामि नागमस्तकञ्च शङ्खवत् करोज्ज्वलं ।
द्विजेकनिर्य्युतं वराभयापवर्ज्जितायतं ॥
समित्वरावशङ्करं नमोऽङ्गधामभाजनं ।
सवामभाककज्जलकं च वक्षपर्य्यनामकं ॥
नावधयुग्मदानद्रुतदक्षिततलसद्गुविषयविद्वतसमुपद्-
द्वारिद्राद्राविताशिद्रुमविश्वविलसत्सत्प्रतापैर्विमर्श्यः ।
न्यायालङ्कारविभिर्विविधबुधवरान्तदुर्बोधविद्या-
व्याख्यानाथप्रवृद्धिव्यथितदिविषद्राचार्य्यको रामभद्रः ॥

भट्टाचार्य्यस्य तस्य स्वगुणगणरविग्रामनेगास्यमाढ-
ध्वान्तः स्वान्तान्तरान्तर्न्द्रियविकृतिवशी यः सुतः सोऽत्र आसीत् ॥

समाप्तिवा०। प्रीणयेदनया स्तुत्या जगन्नाथं जगन्मयं ।
धर्म्मार्थकाममोक्षाणामाश्रये पुरुषोत्तमं ॥ इति विष्णुस्तोत्रं समाप्तं ॥

विषयः। तन्त्रशास्त्रोक्तविविधप्रकारस्तवरूपस्तवः।

No. CCLXIV.

Víjachintámaṇi Tantra. An original Tantra. Contents: 1, praise of the alphabet; 2, its origin; 3-4, mystic mantras—their derivation; 5, desirable objects; 6, 7, 8, vitalizing of mantras; 9, particular forms of meditation.

२६४। वीजचिन्तामणितन्त्रं।

ग्रन्थकारः —?

विवरणं। नवीनमपरिशोधितञ्च। प० १०। पङ्क्ति० ७। श्लो० १८०। व० वङ्गीयं।
आ० कागजः। का०—?। स्था० कलिकातानगरस्थयोगेन्द्रनाथयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। श्रीपार्व्वत्युवाच। देवदेव महादेव नीलकण्ठ तपोधन।
शूलपाणे महाकाल कथ्यतां चन्द्रशेखर ॥
सर्व्वञ्च पूर्ब्बमीशान श्रुतं तव मुखात् प्रभो।
एवं पृच्छामि देवेश गुप्ततत्त्वं वृषध्वज ॥

समाप्तिवा०। स धनी स गुणी लोके स एव पुरुषोत्तमः।
स विष्णुः स च रुद्रः स्यात् स एव श्रीसदाशिवः ॥
इति वीजचिन्तामणितन्त्रे नवमः पटलः।

विषयः। १, वर्णप्रशंसा। २, वर्णतत्त्वकथनं। ३, वीजमन्त्रकथनं। ४, मन्त्रोद्धारकथनं।
५, साधनाकथनं। ६, ७, ८, मन्त्रचैतन्यनिरूपणं। ९, ध्यानविशेषकथनं।

No. CCLXV.

Kaivalya Tantra. Tantric secret observances. Contents: 1, praise of wine, (*madya*,) flesh, (*máṅsa*,) fish, (*mína*,) gesticulation, (*mudrá*,) female society, (*maithuna*,)—the five essentials of Tantric worship. These are technically called, from their initial letters, the five ms.,—*pancha makára*. 2-3, purification of the five essential ms.; 4, five great principles; 5, public homas.

२६५ । कैवल्यतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः —?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धप्रायच । प० ७ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १२४ । ग० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकाताखश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्य । श्रीदेव्युवाच । देवदेव महादेव सृष्टिस्थित्यन्तकारक ।
श्रुतं बहुविधं देव समयाचारलक्षणं ॥
इदानीं श्रोतुमिच्छामि तेषां सारञ्च यत् प्रियं ।
कथयस्व महाबाहो यदि स्नेहोऽस्ति मां प्रति ॥

समाप्तिवा०। इति श्रुत्वा महादेवो हस्यमानः पुनः पुनः ।
दुर्गा दुर्गेति संस्तुत्य मूको भूत्वा स्थितस्तु ॥
इति कैवल्यतन्त्रे पञ्चमः पटलः ।

विषयः । १, महादिपञ्चमकारप्रशंसा । २, ३, पञ्चमकारशोधनं । ४, पञ्चतत्त्वशोधनं । ५, वाह्यहोमविधानं ।

No. CCLXVI.

Chintámaṇi Tantra. The MS. is incomplete; its contents are: 1, the six mystic circles; 2, the all-protecting charm; 3, Yoni-mudrá diagram; 4, meaning of mantras; 5, vitality of the meanings of mantras; 6, ditto of mantras relating to diagrams; 7, ditto of diagrams.

२६६ । चिन्तामणितन्त्रं ।

ग्रन्थकारः —?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धच । प० ११ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २१४ । ग० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? स्था० कलिकाताखश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीपार्वत्युवाच । देवदेव महादेव नीलकण्ठ तपोधन ।
शूलपाणे महादेव कथ्यतां चन्द्रशेखर ॥
सर्वं हि परमेशान श्रुतं तव मुखात् प्रभो ।
एकं पृच्छामि देवेश गुह्यतत्त्वं हृषध्वज ॥

समाप्तिवा०। खण्डितं ।

विषयः । १, षट्चक्राधिकरणकयोगिरूपचिन्ताविधिः । २, त्रैलोक्यमङ्गलकवचं । ३, योनिमुद्रानिरूपणं । ४, मन्त्रार्थनिरूपणं । ५, मन्त्रार्थचैतन्यनिरूपणं । ६, मुद्रामन्त्रार्थचैतन्यं । ७, मुद्रार्थचैतन्यं । एवं सप्तपटलाः सन्ति ।

No. CCLXVII.

Syámákalpalatá. A work of the Tantra class, by Rámacharaṇa. Contents: 1, praise of the Deví; 2, initiation; 3, diurnal worship; 4, hymn to Syámá; 5, charms; 6, exercise in the mantra; 7-8, particular forms of worship; 9, secret worship; 10, different forms of reflection &c.; 11, homa.

२६७। श्यामाकल्पलता।

ग्रन्थकारः रामचरणः।

विवरणं। नवीनमपरिष्कृतञ्च। प० १०८। पङ्क्ति० ७—८। श्लो० २२४०। अ० वङ्गीयं।
वा० कामजः। का०—?। स्था० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

आ० भागः। श्यामातीतोऽपि संवित् स्फुरति च तदपत्यापि निर्वेकहेतु-
र्विश्वात्मा बुद्धिचेतःप्रकृतिमहदहङ्कारमायास्वरूपा।
सर्वात्मा सर्वधामा प्रकृतिरिति परा गीयते वेदविद्भिः।
संसाराधाराऽस्तु तस्यै जगतिमिरभिदे सर्वभूत्यै नमोऽस्तु॥
अज्ञानध्वान्तसंघाय चित्तवैरञ्चकारमूले।
हीनपापकृपापाङ्गे श्रीकृष्णाय नमो नमः॥
देवीं दुर्दरदैत्यदर्पदलनीं नत्वा शिरःपङ्कजे
धृत्वा श्रीगुरुपादपङ्कजरजो श्यामां गुरूणां मतं।
तेषामाचरणञ्च तन्त्रनिचयालोक्य यत्नादिमां
श्यामाकल्पलतां सतां वितनुते मोदाय रामः सुधीः॥

समाप्तिभा०। खण्डितं।

विषयः। १, विद्यामाहात्म्यनिरूपणं। २, दीक्षाप्रकरणोपदेशः। ३, नित्यपूजाप्रमाणं। ४, श्यामास्तवप्रकाशः। ५, कवचप्रकाशः। ६, पुरश्चरणविधिः। ७—८, साधनविशेषकथनं। ९, रहस्यसाधनविधिः। १०, भावादिनिर्णयः। ११, होमविधानं। एवं एकादशस्तवकाः सन्ति॥

No. CCLXVIII.

Víra Tantra. This work is said to be an original Tantra treating of the whole S'ákta cult. The MS. examined is imperfect and contains only charms for bringing persons under control; for bewitching, paralyzing, and making them of unsettled mind; for appeasing malevolent influences, &c.

२६८। वीरतन्त्रं।

ग्रन्थकारः ——?

विवरणं। नवीनमपरिशुद्धञ्च। प० ९। पङ्क्ति० ८। श्लो० ४१०। अ० वङ्गीयं। आ० कागजः। का०—?। स्था० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। उड्डीशे च समाकीर्णे योगिवृन्दसमाकुले।

प्रणम्य शिरसा गौरी परिपृच्छति शङ्करं॥

विशेषेण तु तत्सर्व्वं कथयस्व प्रभो मम।

अन्येऽपि विविधाः कार्य्या (?) मन्त्रांश्च ब्रूहि भैरव॥

समाप्तिवा०। खण्डितं।

विषयः। वशीकरणोच्चाटनमोहनस्तम्भनशान्तिकपौष्टिकादिविविधोपायकथनं।

No. CCLXIX.

A'gama Chandriká. A Tantric compilation, by Rámakrishna, on initiation, bathing, worship of different divinities, diagrams, &c. The MS. examined is incomplete.

२६९। आगमचन्द्रिका।

ग्रन्थकारः रामकृष्णः।

विवरणं। नवीनमपरिशुद्धञ्च। प० ४१। पङ्क्ति० ७। श्लो० १५२५। अ० वङ्गीयं। आ० कागजः। का०—?। स्था० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। प्रणम्य गुरुपादाब्जं मुनिवेदशरे शके।

श्रीरामकृष्णः सङ्क्षिप्य तनोत्यागमचन्द्रिकां॥

मातोत्पया तन्त्रविलासं सम्प्रपञ्चमुपलक्ष्य प्रपञ्चं कालानुरूपं सानसवस्त्वविकलं (?)

प्रत्यवाग्भीतानुरागाय किञ्चिदत्र लिखति॥

समाप्तिवा०। खण्डितं।

विषयः। दीक्षाविधिस्नानसर्व्वदेवपूजाविविधचक्रादिनिरूपणं।

No. CCLXX.

Kaulikárchana-dípiká, alias *Kula-dípiká.* The religious duties of the Kaulas. By Jagadánanda.

२७० । कौलिकार्चनदीपिका ।

ग्रन्थकारः जगदानन्दः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० ६१ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १८६० । च० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकाताराजधानीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा विश्वेश्वरं भक्त्या जगदानन्दशर्म्मणा ।
प्रोच्यते कौलिकप्रीत्यै कौलिकार्चनदीपिका ॥
तत्र कुलार्चने कुलागमादिदर्शितन्तेषु नत्वादिद्राजसावश्यकत्वमाह, यथेति ।

समाप्तिवा० । एवं शेषं पुरा कृत्वा इत्येतयोर्मन्त्रयोरेकतमेनाभिषिञ्चेदित्यभिषेकविधिः ।
सन्त्येतानि बहूनि साधकानां हिताय तेषां कुलसाधकानां ।
तन्त्राण्यनेकानि विलोक्य यत्नात् प्रकाशिता सा कुलदीपिकेयं ॥
यद्यपि त्वया चात्र विमूढबुद्ध्या ह्यशोकतं गुह्यतरं सुगुप्तं ।
कुर्मोऽप्यनेनात् खलु साधकानां प्रयाति घोरं नरकं प्रकामात् ॥
नभोऽब्धेमाश्विचन्द्राब्दे कार्त्ते चैवे सितेतरे ।
जगदानन्दशर्म्मेण कृतैषा कुलदीपिका ॥

विषयः । कुलधर्म्मप्रशंसादिबहुविधकौलिकाचारादिनिरूपणं ।

No. CCLXXI.

Yuktikalpataru. A compilation by Bhoja Narapati. It treats of jewels, swords, horses, elephants, ornaments, flags, umbrellas, seats, ministers, army, horses, boats, &c. and frequently quotes from an author of the name of Bhoja *(bhojepi)*, meaning probably Bhoja Rájá of Dhárá.

२७१ । युक्तिकल्पतरुः ।

ग्रन्थकारः भोजराजः ।

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० ७१ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २०११ । च० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकाताराजधानीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । विश्वसर्गविधौ वेधा यत्नाम्नाजपति यो विभुः ।
तदत्ययविधायोऽयं वन्दे परमेश्वरं ॥
कं वा नन्दनकुर्व्वाणः कंसानन्दं करोति यः ।
तं देवनन्दैरादाधनमाराध्यमवं भजे ॥
जयन्ति शास्त्रकर्त्तारो वरपाणि मुहुर्मुहुः ।
येषां वाचः पारयन्ति नवधैवेव सज्जनान् ॥

नानामुनिनिबन्धानां सारमाहृत्य यत्नतः।
तनुते भोजभूपतिर्युक्तिकल्पतरुं मुदे॥

समाप्तिवा०। यानं यत् यद्युक्तिहेतवेयानं तदुच्यते।
अम्बुभिः वर्णिते यानं अम्बुयानं प्रचक्षते॥
नाडभ्यां वारि * * * * अन्येषु न निर्णयः।
इति युक्तिकल्पतरौ निम्मह्यानोद्देशः।

विषयः। अमात्यादिबलयानयात्राविमपदुतकपर्दैवद्यतन्त्रिनीतियुक्तिः दुर्गयुक्तिः नगरीयुक्तिः वास्तुयुक्तिः राजगृहयुक्तिः गृहयुक्तिः आसनयुक्तिः छत्रयुक्तिः ध्वजयुक्तिः उपकरणयुक्तिः अलङ्कारयुक्तिः हीरकपरीक्षा विद्रुमपरीक्षा प्रवालपरीक्षा मुक्तापरीक्षा वैदूर्यपरीक्षा इन्द्रनीलपरीक्षा मरकतपरीक्षा कृत्रिमाकृत्रिमपरीक्षा कर्कतनपरीक्षा भीष्ममणिपरीक्षा रुधिराक्षपरीक्षा स्फटिकपरीक्षा खड्गपरीक्षा गजादिपरीक्षाद्यो विविधा उपाया वर्णने।

No. CCLXXII.

Sárasañgraha. On stellar conjunctions, mourning, expiations, lunar days, &c. By Chandras'ekhara Vachaspati.

२७२। सारसङ्ग्रहः।

ग्रन्थकारः चन्द्रशेखरवाचस्पतिः।

विवरणं। नवीनभूर्जपत्रियग्रन्थ। प० १०२। पङ्क्ति० ६। श्लो० २०००। अ० बङ्गीयं। आ० कागजः। का०—?। स्था० कलिकाताराजश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। शिवं नत्वा कृते सारे क्रियते सारसङ्ग्रहः। श्रीवाचस्पतिधीरेण वैधकृत्यप्रवर्तने॥
अथ कालस्य तत्र संवत्सरश्चान्द्रः सौरः सावनो नाक्षत्रश्चेति चतुर्विधः।

समाप्तिवा०। अयोनौ गोयोनौ अन्यत्र वा मैथुने देवी वाप इत्यस्य जपः प्राणायामशतं वा इति।

विषयः। सङ्क्रान्त्याशौचप्रायश्चित्तादितिथ्यादिव्यवस्था।

No. CCLXX...

Vais'vadevádi-mantra-vyákhyá. Object of the mantras for the performance of sráddha, &c.

२७३ । वैश्वदेवादिमन्त्रव्याख्या ।

ग्रन्थकारः ——?

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धच । प० २७ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २०० । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । अग्नये स्वाहा इति सुगमं । देव के अग्रे इति गम्यं देवे देवकर्म्मणि हुतस्य एनस्य पापस्य अवयजनं नाशनमसि ।

समाप्तिवा० ——?

विषयः । श्राद्धादिमन्त्रप्रतिमाथार्थविवरणं ।

No. CCLXXIV.

Vrihannirvána Tantra. An original Tantra. Contents, 1, origin of the universe; 2, the mundane creation; 3, praise of the female energy; 4 ; 5, 6, 7, 8, Goloka and other celestial regions; 9, the lotus of knowledge; 10, the upper part thereof; 11, knowledge of the Tantras; 12, Tantras appropriate to the Vaishnavas; 13, praise of the Brahma whose name is formed of ten syllables; 14, characteristics of the *avadhuta* hermit.

२७४ । वृहन्निर्वाणतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः ——— ?

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धच । प० २९ । पङ्क्ति० ७—८ । श्लो०१९ । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का० ? शकाब्दाः १७२४ । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्र० मोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कैलासपर्व्वते रम्ये नानारत्नोपशोभिते ।
विपरीतरतासक्ता चण्डी पप्रच्छ शङ्करं ॥
श्रीचण्डिकोवाच । निराकारं निर्गुणच स्तुतिनिन्दाविवर्जितं ।
अनित्यं सर्व्वकर्त्तारं वर्णातीतं सुनिश्चितं ॥

समाप्तिवा०। इति मे कथितं कान्ते चतुराश्रमलक्षणं ।
न वक्तव्यं परोऽन्ये प्राणान्तेऽपि महेश्वरि ॥
इति श्रीवृहन्निर्वाणतन्त्रे चण्डिकाशङ्करसंवादे चतुराश्रमवर्णनं नाम चतुर्दशः पटलः ॥

विषयः। १, प्रश्नाख्यकथनं। २, वहिर्निरूपणं। ३, प्रकृतिप्रशंसा। ४. पञ्चाशाबध्यादिकथनं। ५. ६, ७, ८, गोशौकादिकथनं। ९. ग्रामपद्मकथनं। १०, प्रोज्ञपद्मयोर्द्वैमविवरणं। ११. तवज्ञानकथनं। १२, वैष्णवतत्त्वकथनं। १३, दुग्धाश्वरमन्त्रमाहात्म्यं। १४, अवधूतलक्षणकथनं॥

CCLXXV.

Dvaitanirṇaya.—Dissertations, by Váchaspati Mis'ra, on disputed questions of Smṛiti, such as, bathing, duties during eclipses, when they extend from day to night, or night to day, adoption, intercalary months, shedding of the hair of the head near sacred streams, &c.

२७५। द्वैतनिर्णयः।

ग्रन्थकारः वाचस्पतिमिश्रः।

विवरणं। नवीनमपरिशुद्धञ्च। प० १०२। पङ्क्ति० ७। श्लो० २५००। अ० वङ्गीयं। आ० कागजः। का०—?। स्था० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। आभीरदारकमुदश्चितकिङ्किणीकमातामपाणिचरणं पुरुषं पुराणं।
मञ्जीरमञ्जुमणिधरमञ्जुजाघमद्वैतचिन्मयमनादिमनन्तमीडे॥
सरत्तुलितसागरं व्यधित यो नृपग्रामणीर्भैरवविजितकामिनेरहित यत्नलाद्दूषणान्।
स एव नृपभैरवः समरसीम्नि पञ्चाननो जयत्यरिविदारको जगति राजचन्द्रात्मजः॥
अयं वापि नामामतोतः कवीनां गुणैर्दोःप्रतापात्मनीतो भटानाम्।
त्रिलोकोपतिः श्रेयसी वासभूमिः पुनीते जगन्मण्डलं राजचन्द्रः॥
सत्यभामेव कृष्णस्य गौरीव मदनद्विषः।
सविशेषा जयत्येषा नृपभैरवभामिनी॥
विष्णोध्वक्षः पुरमिव शम्भोरिव देहवामार्द्धं।
देवी सभाभिरेषा जयति जयात्मा महादेवी॥
एषा विदितविशेषा प्रसवाद्यं वीक्ष्यते जगज्जननी।
तदुपरि परितः प्रपतति पाण्डवघोरकमयी दृष्टिः।
श्रीभैरवेश्वरक्षोणीपतिधर्म्मपत्नी राजाधिराजपुरुषोत्तमदेवमाता।
वाचस्पतिं निखिलतन्त्रविदं नियुज्य द्वैते विनिर्णयविधिं विधिवत्तनोति॥

समाप्तिवा०। मेषादावभ्यसमये सम्पिण्डकसकृत्पर्वं। शुभयुक्तं प्रशंसन्ति तद्दालोकितमेव वा॥
इति महामहोपाध्यायमिश्रवाचस्पतिविरचितो द्वैतनिर्णयः समाप्तः।

विषयः। १, स्नानादिद्वैतनिर्णयः। २, इन्द्रियवशविचारः। ३, दत्तकपुत्रविधानं। ४, अधिमासादिविचारः। ५, तीर्थमुण्डनादिविचारादिविविधसन्दिग्धार्थविनिर्णयो वर्ण्यते।

CCLXXVI.

Sañskára-vádártha.—A Smṛiti compilation on essential sacraments or sañskáras.

२७६। संस्कारवादार्थः।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० ५। पङ्क्तिः ७। श्लो० १८०। अ० वङ्गीयं। आ० कागजः। का०—?। स्था० कलिकाताख्यश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। ननु जातकर्म्मादिसंस्काराणां यथाकालाकरणे उपनयनकाले प्राप्ते प्रायश्चित्तं कृत्वा करणं तत्र बाध एवेति संशयः।

समाप्तिवा०। खण्डितं।

विषयः। जातकर्म्मादिसंस्काराणां कर्णवेधसमयादिविचारः।

CCLXXVII.

Kálanirṇaya.—On proper times for the performance of religious rites. By Gopála Nyáya-panchánana.

२७७। कालनिर्णयः।

ग्रन्थकारः गोपालन्यायपञ्चाननः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० ४२। पङ्क्तिः ६। श्लो० ५००। अ० वङ्गीयं। आ० कागजः। का०—?। स्था० कलिकाताख्यश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। कस्मिन् कर्म्मणि कः कालो नैव कालः कदा तयोः।
विलोक्य मुनिवाक्यानि निर्णयोऽत्र निगद्यते॥

समाप्तिवा०। एकस्मिन्नेव वर्षे तु द्वौ मासावधिमासकौ। प्रकृतस्तत्र पूर्व्वः स्यादधिमासस्तथोत्तरः॥ इति जाबालवचनाच्च परोऽधिमास इत्याहुः। इति मलमासकालनिर्णयः सम्पूर्णः।

विषयः। १, कार्य्यविशेषप्रतिपादकसमयनिरूपणं। २, मलमासादिकालनिरूपणञ्च।

CCLXXVIII.

Dánaságara.—A compilation, in 70 sections, on the advantages of various kinds of gifts, and their consecration. The author of this treatise was Rájá Vallála Sena of Bengal. He calls himself the son of Vijaya Sena, and grandson of Hemanta Sena. According to the author of the *Samaya Prakás'a*, the work was completed in the S'aka year 1019, = A. D. 1097. *Vide* Journal As. Soc. Bengal, XXXIV. pt. i. p. 137.

२७८ । दानसागरः ।

ग्रन्थकारः वल्लालसेनः ।

विवरणं । नवीनप्रायमपरिशोधितञ्च । प० २२९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४५०० । अ० वङ्गीय । आ० कागजः । का० शकाब्दाः १७२८ । स्था० कलिकाताख्यश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० भागं । ये साक्षादवनीतलावतभुजो वर्णाश्रमव्यापृता
येषां पाणिषु निःक्षिपन्ति कृतिनः पात्रे * * * * * ।
* * * * * * नियमगुरुवचनचारित्रचर्या-
मर्थाद्यागोच *नः कलिचकितसदाचारसञ्चारसीमा ॥

समाप्तिवा० । श्रीवल्लालनरेन्द्रवर्णितमसुं सर्व्वानुसम्पत्प्रतिदानसागरमधिदैकपाईजनाः ।
इति परमेश्वरपरममाहेश्वरमहाराजाधिराजनिःशङ्कशङ्करश्रीमद्वल्लालसेनदेवविरचितः श्रीदानसागरः समाप्तः ।

विषयः । ब्राह्मणप्रशंसा । दानप्रशंसा । पात्रप्रशंसा । सात्त्विकराजसतामसदानफलं । तुलापुरुषदानादिनिरूपणं । धान्याचलादिदानं । गोदानादिविविधदानफलकथनं च । प्रयोगश्च ।

CCLXXIX.

Nirṇayámṛita.—A Smṛiti treatise on obligatory diurnal duties. By Súrya Sena.

२७९ । निर्णयामृतं ।

ग्रन्थकारः सूर्य्यसेनः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १८ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ७०० । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकाताख्यश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं। कारणमेकं जगतां वारणमात्रेण वारणं विपदां।
किमपि महामहनीयं प्रत्यूहव्यूहदारणं वन्दे।
भावयामि हृदभक्तिभावनीं भाविताङ्घ्रियुगलां सुमङ्गलां।
इष्टदां सततमिष्टदेवतामन्त्रतत्त्वकलमन्त्रमातरं।

समाप्तिवा०। खण्डितत्वेन शेषवाक्यं नास्ति।

विषयः। १, तिथ्यादितत्कर्त्तव्यकर्म्मनिर्णयः।

CCLXXX.

Varṇabhairava.—On the origin, forms, and merits of the letters of the Sanskrit alphabet. By Rámagopála Pañchánana, son of Rámanátha, grandson of Náráyaṇa.

२८०। वर्णभैरवः।

ग्रन्थकारः रामगोपालपञ्चाननः।

विवरणं। प्राचीनं परिशुद्धप्रायञ्च। प० १२। पङ्क्ति० ७। श्लो० २९०। अ० वङ्गीयं। आ० कागजः। का०—?। स्था० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। सहस्रच्छदाम्भोजमध्योपविष्टं नितान्तप्रशान्तं सदाशक्तियुक्तं।
श्रिया युक्तमीडे गुरुं सुप्रसन्नं गिरीशं स्फुरद्धंसमीडे निषण्णं॥
यामलादीनि तन्त्राणि समालोक्य बहूनि च।
नानामुनिनिबन्धांश्च तथा सम्पूर्णसंहितां॥
साधकानां मतं ज्ञात्वा स्वयं युक्त्या निरूप्य च।
मन्त्राणां तत्त्वसङ्गत्यै रामगोपालशर्म्मणा॥
साधकानां तथा प्रीत्यै वर्णभैरव उच्यते।

समाप्तिवा०। विलोक्य नानातन्त्राणि ज्ञालेश्वरमतानि च।
अकारादिक्षकारान्तः वर्णभैरव ईरितः॥
यदत्र लिखितं भ्रान्त्या तद्दोषः क्षम्यतामुमे।
शक्नोति कथितुं को वा वागवैदग्ध्यं महेश्वितुः॥
विख्यातः कविराजमिश्रधरणीगोर्ब्वाणवाचस्पति-
र्यागीशस्तनुजस्तदीयगुणयुक् षट्तर्कविद्यापतिः॥
आचार्य्योजनि तत्सुतः श्रुतिगुरुलङ्काद्यादिनारायण-
स्तद्वीरात्मजराममाथतनयस्यैषा कृती राजते॥

विषयः। १, शब्दोत्पत्तिकथनं। २, अकारादिप्रत्येकवर्णानां माहात्म्यकथनं॥

CCLXXXI.

S'rítattvabodhiní.—A compilation, by Krishnánanda, embracing the whole of the S'ákta cult. The MS. is incomplete and contains only 15 chapters.

२८१ । श्रीतत्त्वबोधिनी ।

ग्रन्थकारः कृष्णानन्दः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायञ्च । प० २१५ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ६५०० । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकाताराजधानी श्रीयुतवाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीनाथाङ्घ्रिसरोरुहं प्रतिदिनं सञ्चिन्त्य मुक्तिप्रदं
नानातन्त्रमतं विविच्य विदुषां श्रीनाथवक्त्रान्मुदा ।
सारं तेषु निगूढमाहृतवता ज्ञात्वा मया श्रीमता
कृष्णानन्दविदित्सुना विरचिता श्रीतत्त्वबोधिन्यपि ॥

समाप्तवा० । खण्डितं ।

विषयः । १, कल्पे गुरुस्तोत्रकवचादिकथनं । २, नित्यकर्मानुष्ठानपूजादिकथनं । ३, शिवपूजाविधानं । ४, पूजाधारादिन्यासविवरणं । ५, साधारणपूजाकथनं । ६, जपरहस्यकथनं । ७, पञ्चाङ्गपुरश्चरणकथनं । ८, ग्रहणपुरश्चरणादिविवरणं । ९—१०, होमविवरणं । ११, कुमारीपूजादिकथनं । १२, षट्चक्रविधिकथनं । १३, शान्तिवश्यादिषट्कर्मकथनं । १४, शान्तिकल्पविधानं । १५, आथर्वणोक्तज्वरशान्तिकथनं । एवं पञ्चदशपटलाः सन्ति ।

CCLXXXII.

Yoginíhridaya.—This MS. is also incomplete. Its contents are, 1, hints regarding magic circles; 2, hints regarding mantras; 3, hints about the mode of worshipping the Deví; 4, derivation of mantras; 5, time meet for initiation; 6, how to become a *víra*, or one who can worship with spirituous liquors.

२८२ । योगिनीहृदयं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० २७ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ५०० । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकाताराजधानी श्रीयुतवाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं। श्रीदेव्युवाच। देवदेव महादेव परिपूर्णप्रथामय।
वामकेश्वरतन्त्रेऽस्मिन्नज्ञातार्थास्त्वनेकशः।
तांस्तानर्थानशेषेण वक्तुमर्हसि शङ्कर॥
श्रीभैरव उवाच। शृणु देवि महागुह्यं योगिनीहृदयं परं॥
त्वत्प्रीत्या कथयाम्यद्य गोपितव्यं विशेषतः॥

समाप्तिवा०। खण्डितं।

विषयः। १, पटले श्रीचक्रसङ्केतकथनं। २, मन्त्रसङ्केतकथनं। ३, पूजासङ्केतकथनं।
४, मन्त्रोद्धारकथनं। ५, दीक्षाकालविनिर्णयादिकथनं॥ ६ वीरसाधनकथनं।
एवं षट् पटला वर्णिताः।

CCLXXXIII.

Yoginthṛidaya-dípiká.—A commentary on No. CCLXXXII, by Amṛitánanda.

२८३। योगिनीहृदयदीपिका।

ग्रन्थकारः अमृतानन्दः।

विवरणं। नवीनमलपरिग्राहकम्। प० ५३। पङ्क्ति० १०। श्लो० १५००। अ० वङ्गीयं। आ०
कागजः। का०—?। स्था० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। अगद्वन्द्यावेतौ गणपवटुकौ विघ्नविमुतौ
अगद्व्याप्तौ तौ जपनिरतसाचित्यवरदौ।
रथाग्रेस * * रविशशिशमानूक्षदृशौ
मयि स्यातां रक्षापरवशधियौ सद्गुरुमयौ॥

समाप्तिवा०। खण्डितं।

विषयः। १, योगिनीहृदयतात्पर्य्यार्थविवरणं।

CCLXXXIV.

Táráprádípa.—A Tantra compilation by Lakshmaṇa Des'ika.

२८४। ताराप्रदीपः।

ग्रन्थकारः लक्ष्मणदेशिकः।

विवरणं। नवीनमलपरिग्राहकम्। प० ३४। पङ्क्ति० ७। श्लो० ६००। अ० वङ्गीयं। आ०
कागजः। का०—?। स्था० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

शा॰ वाक्यं। पञ्चाशद्वर्णवेद्या सकलगुणमयो पादपिङ्गूपधारी
व्यापी सत्ताविधाता परमगुरुतरो निष्कलो निर्विकारः।
आधारे लिङ्गनाभौ हृदि गलवदने भालदेशे सभावे-
ष्वाप्तं यो रामभद्रः स जयति नितरां योगिनां ध्यानगम्यः॥
नत्वा भेदाब्धिपारं द्विजकुलतिलकं व्यासदेवं विधाने-
र्लोकानां धर्महेतौ कलिभवविभवे तारणार्थं प्रयत्नात्।
स्वच्छं संसारभूतं विविधजनहितं मन्त्रतन्त्रातिगुह्यं
व्याचष्टे भव्यमूर्त्तिर्ष्वरजयनविधौ शास्त्रमेतत्समस्मात्॥
श्रीमज्जगद्दीश्रिको निजगुरोः पादाब्जमेवाश्रयात्
व्याचष्टे जनरोचनाय विधिना शास्त्रं प्रमोदप्रदं।
केचित्त्वागममन्त्रतन्त्रनिपुणाः कौटिल्यमोहाहता-
स्तेषां वामदिमार्गमोचनधिया ताराप्रदीपं शुभं॥

समाप्तिवा॰। खण्डितत्वेन शेषवाक्यं नास्ति।

विषयः। १. पटले गुरुशिष्यादिलक्षणं। २, पूजास्नानादिकथनं। ३, तारामहाविद्याया-
अयोदशावाक्षरमहामूर्त्तिकथनं। ४, मारणोच्चाटनादिवश्यविधेपायकथनं।
५, मन्त्रसाधनप्रभेदकथनं। एवं पञ्च पटलाः सन्ति।

CCLXXXV.

Niruttara Tantra.—An original Tantra, attributed to Maháděva. Contents: 1, praise of Dakshiṇá Kálí; 2, the cult of that divinity; 3, charms, bearing her name; 4, purifications necessary for her worship; 5-6, the mode of worshipping her at night; 7-8, bathing her image for worship; 9, attainment of power over her mantra; 10, differences of the various forms of S'akti; 11, form of adoration appropriate for *Yogis;* 12, another form; 13, adoration of Siddha Vídyá, a form of S'akti; 14, characteristics of courtezans who may be engaged for the Kaula form of worship; 15, purifications of wine, flesh, meat, fish, gesticulation and female society, or the five essentials of Kaula worship.

२८५। निरुत्तरतन्त्रं।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनप्रायं परिशुद्धञ्च। प॰ १०८। पङ्क्ति॰ ४। श्लो॰ २०००। आ॰ वर्त्तुलीयं।
आ॰ कागजः। का॰—?। स्था॰ कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। सिद्धविद्या पुरा प्रोक्ता मन्त्रयन्त्रादिकानि च।
नानाभावप्रभेदेन संस्कारो जायते प्रभो ॥
भावभेदेन कथय लोकनिस्तारकारक।
सर्व्वेषां प्ररणं तन्त्रसिद्धान्तं विष्णुसमतं ॥
नानाभावना येन भावेन परिज्ञायते।
चारुतीर्थां वा प्रकृतिः कापि तस्या वा कीदृशी क्रिया ॥
तत्प्रकाशाय सम्प्रन्न मे येन यामि निस्तरं।

समाप्तिवा०। न वारतिथिनक्षत्रं न योगकरणं तथा।
सिद्धविद्या महाविद्या युक्तेवा प्रकीर्त्तिता ॥
इति श्रीनिस्तारतन्त्रे पार्व्वतीशिवसंवादे पञ्चदशः पटलः।

विषयः। १ देवीकर्तृकयावदीयप्रश्नोत्तरकरणात् देव्या निस्तारणेन निस्तारतन्त्रेति समाख्या यौगिकी। अत्र १५ पटला वर्णन्ते।
१, सङ्क्षेपेण दक्षिणकालिकाया माहात्म्यकथनं। २, दक्षिणकालिकायाः पूजाप्रकारसङ्क्षेपकथनं। ३, तस्याः कवचं। ४, तदीयपुरश्चरणविधानं। ५—६, रजनीदेव्याः पूजनादिकथनं। ७, दक्षिणकालिकाया अभिषेककथनं। ८, पुनस्तदीयाभिषेकादिकथनं। ९, मन्त्रसिद्धिप्रकारकथनं। १०, शक्तिप्रभेदकथनं। ११, योगिनां साधनविशेषविधानं। १२, साधनान्तरकथनं। १३, सिद्धविद्यासाधनोपयोगिशक्तिविशेषप्रतिपादनं। १४, कौलसाधनानुकूलवेशमात्रशक्तेः प्रभेदप्रतिपादनं। १५, मद्यमांसमीनमुद्रामैथुनाख्यपञ्चमकाराद्यादिकथनं।

CCLXXXVI.

Jnánánanda-taranginí.—A Tantra compilation by S'iromaṇi. The MS. is incomplete, containing only the first seven chapters and a portion of the 8th. The subject is the cult of the Deví and of her different manifestations. One chapter is devoted to prove that the Durgá pujá is founded upon unquestionable authorities.

२८६। ज्ञानानन्दतरङ्गिणी।

ग्रन्थकारः शिरोमणिः।

विवरणं। नवीनं परिमाणप्रायम्। प० १३०। पङ्क्ति० ८। श्लो० २०००। च० मङ्गीयं। ला० कालज्ञः? का०—?। स्था० कालिकाताख्यनौपुत्रवाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। भक्तिपूर्वं प्रियं मत्वा शिरोमणिरिहाङ्गना।
चतुर्थश्चतुरश्चैव प्राणानन्दतरङ्गिणी॥
चाद्ये.च शिवशाक्तश्च नानातन्त्रे यथोदितं।
प्रकाश्यते मया यत्नात् साधकार्थसिद्धये॥

समाप्तिवा०। खण्डितं।

विषयः। १ परिच्छेदे गुरुशिष्यलक्षणाक्षमालाचालनप्रभेदमालासंस्कारादयः। २, पुरश्चरणयोनिमुद्राविधानादिमन्त्रपुरश्चरणं। ३, मन्त्रविद्याविवेचनं। ४, मन्त्रस्था-नविनिर्णयः, दुर्गोत्सवप्रमाणञ्च। ५, सर्वतोभद्रमण्डलकथनं। ६, दीक्षा-विधानं, सामान्यपूजाविधानञ्च। ७, नायिकादिपूजाविधिः। ८, मन्त्रोद्धार-कथनं। एवं विषयं संरचिता अष्टपरिच्छेदा वर्त्तन्ते।

No. CCLXXXVII.

Váráhi Tantra. A Vaishṇava Tantra attributed to Kṛishṇa. Contents: 1, dialogue between Kṛishṇa and Rádhiká on their birth and sojourn among the Gopa tribe; 2, description of Brahma stones and Brahma Líṅgas; 3, sacred places, where perfection may be attained; 4, places with five sacred pools; 5-6, the Mahádeva of Chandrás'ekhara, a place of pilgrimage in Chittagong; 7, the Champaka forest, and other places of pilgrimage; 8, merits of reading hymns to Chaṇḍí, wearing charms bearing her name, &c.

२८७। वाराहीतन्त्रं।

ग्रन्थकारः श्रीकृष्णः।

विवरणं। नवीनं परिशुद्धप्रायञ्च। प० १७। पङ्क्ति० ८। श्लो० ५००। अ० नागरं। का० कागजः। का०—?। स्था० कलिकाताख्यगोपालबागस्थयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। एकदा गोकुले रम्ये नानाद्वारमन्दिरे।
नानामणीन्द्रनिर्माणे श्वेतचामरशोभिते॥
गोपबालकोटिभिः सार्द्धं गोपिकानां तथैव च।
पार्षदैर्विष्णुरूपैश्च ब्रह्मविष्णुशिवादिभिः॥

समाप्तिवा०। खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति।

विषयः। १ पटले नारायणं प्रति राधिकाया गोपकुलवासादिविषयकविविधप्रश्नोत्तरे। २, ब्रह्मशिलादिब्रह्मलिङ्गादीनां लक्षणं। ३, सिद्धस्थानादिविनिर्णयः।

४, पवकृत्यामितस्नानादिकथनं । ५—६, कम्बुमेकरमहादेवावस्थित्यादिकथनं ।
७, कम्बकारकादिवर्णनं । ८, कम्बोलोपैकाहत्यादिपाठमाहात्म्यकथनं ।
एवमष्टौ पटलाः सन्ति ।

No. CCLXXXVIII.

Liṅgárchana Tantra. The rules and advantages of worshiping the Liṅgam.

२८८ । लिङ्गार्चनतन्त्रम् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायञ्च । प० ६९ । पङ्क्ति० ५—६ । स्लो० १००० । अ० बङ्गीयं ।
आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीदेव्युवाच । कामरूपसमासीनं शङ्करं विश्वेश्वरं ।
पप्रच्छ सादरं देवी योगमाया जगन्मयी ॥
तपोधन महादेव सर्व्वेषामीश्वर प्रभो ।
पुरा यत् कथितं देव शिवलिङ्गार्चनं प्रभो ॥
हृदये विद्यते देव मम सन्देहकं सदा ।
इदानीं परमेशान कृपया भक्तवत्सल ॥
शिवलिङ्गार्चनं तत्त्वं विचार्य्य कथय प्रभो ।

समाप्तिवा०। स एव शम्भो देवेशि स एव श्रीसदाशिवः ।
कैलासशतसाकारं पश्यामि तस्य मन्दिरं ॥
इति लिङ्गार्चनतन्त्रे देवीश्वरसंवादे ज्ञानप्रकाशेऽष्टादशपटलः समाप्तः ॥

विषयः । १ पटले सर्व्वपूजानामादौ लिङ्गपूजावश्यकत्वकथनं । २, शिवलिङ्गपूजनादिविधानं । ३, मन्त्रादिधारणविधानं । ४, पूजाङ्गध्यानादिविधानं । ५, पूजाधिष्ठानमण्डलयन्त्रादिकथनं । ६, पञ्चकोपाख्यानकथनं । ७, पारदपूर्ण्यादिपूजाविधानं । ८, श्मशानस्था मायायन्त्रादिकथनं । ९, षोडशोपचारादिकथनं, प्रलयादिकाले पूजावश्यकत्वविधानञ्च । १०, निजपापनादिना लिङ्गपूजाविधानं । ११, देवीं प्रति महादेवस्य नानाज्ञानाद्युपदेशः । १२, शिवलिङ्गरहस्यकथनं । १३, शिवनिर्म्माल्यकूपलक्षणकथनं । १४, ज्ञानोपदेशः । १५, तत्त्वज्ञानकथनं । १६, श्रीफलपत्रकथनं । १७, योगकथनं १८, शिवलिङ्गार्चनफलकथनं ॥

No. CCLXXXIX.

Mahánirvána Tantra. One of the original and most revered of Tantras, attributed to Mahádeva. The MS. includes only the first half in 14 chapters. Contents: 1, enquiry into salvation; 2-3, adoration of Para Brahma; 4, ditto of Prakṛiti or the female energy; 5, the decasyllabic mantra of the Deví, and adoration therewith; 6, homa, magic circles, &c.; 7, the cult of the Kaulas; 8, duties of the several castes and orders of men; 9, the ten sacraments; 10, S'ráddhas and other ceremonies; 11, expiations: 12, rules regarding conduct; 13, consecration of houses, tanks, temples, alms, images of gods, &c.; 14, consecration of Liñgams; fourteen orders of Avadhúta ascetics, &c.

२८९। महानिर्वाणतन्त्रं।

ग्रन्थकारः —— ?

विवरणं। नवीनं परिशुद्धप्रायञ्च। प० १२५। पङ्क्ति० ९। श्लो० २६००। अ० बङ्गीयं।
आ० कागजः। का० —? स्था० कलिकाताश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः।

प्रा० वाक्यं। गिरीन्द्रशिखरे रम्ये नानारत्नोपशोभिते। नानावृक्षलताकीर्णे नानापक्षिरवैर्युते॥

समाप्तिवा०। महानिर्वाणतन्त्रस्य माहात्म्यं किं ब्रवीमि ते।
विदित्वैनं महातन्त्रं ब्रह्मनिर्वाणमाप्नुयात्॥
इति श्रीमहानिर्वाणतन्त्रे सर्वतन्त्रोत्तमोत्तमे सर्वधर्मनिर्णयसारे श्रीमदाद्यासदाशिवसंवादे पूर्वकाण्डे शिवलिङ्गस्थापनचतुर्विधावधूतविवरणकथनं नाम चतुर्दशोल्लासः। समाप्तोऽयं पूर्वकाण्डः॥

विषयः। इदं खण्डद्वयविभक्तं। अत्र पूर्वार्द्धमात्रं वर्त्तते। अत्र चतुर्दशोल्लासाः सन्ति। तत्र १ प्रथमे, जीवनिस्तारोपायविषयकप्रश्नो भगवत्या महादेवं प्रति। २, परब्रह्मोपासनक्रमविषयकमहादेवोत्तरं। ३, परब्रह्मोपासनकथनं। ४, प्रकृतिसाधनोपक्रमः। ५, देव्या दशाक्षरादिमन्त्रोद्धारकलशस्थापनतत्त्वसंस्काराः। ६, श्रीपात्रस्थापनहोमचक्रानुष्ठानकथनं। ७, कुलतत्त्वकथनं। ८, वर्णाश्रमाचारकथनं। ९, कुशण्डिकादशविधसंस्कारविधिकथनं। १०, वृद्धिश्राद्धादिमृतक्रियापूर्णाभिषेककथनं। ११, अपराधिदण्डनपापप्रायश्चित्तकथनं। १२, सनातनव्यवहारकथनं। १३, वास्तुपुष्करिण्याश्रयादिदेवमूर्त्तिदानादि-सर्वदेवप्रतिष्ठाकथनं। १४, शिवलिङ्गस्थापनचतुर्विधावधूतविवरणकथनं।
ग्रन्थोऽयं सर्वोत्तम इत्यवधार्यते॥

No. CCXC.

Kulárṇava Tantra. An original and standard Tantra—the text book of the Kaulas. Contents: 1, existence of created beings; 2, praise of the Kaula tenet; 3, praise of Urdhámnáya, &c.; 4, derivation of mantras, and rules regarding the regulation of the breath; 5-6, consecration of articles necessary for the Kaula form of worship; 7, adoration of the Vaṭuka attendants of S'iva and his consort; 8, rules regarding drinking during worship; 9, Yoga; 10, particular forms of worship; 11, rules of conduct for Kaulas; 12, respect for the shoes of S'rí; 13-14, teacher and the taught, their characteristics and trials; 15, mode of attaining perfection in mantras; 16, rites for the attainment of desirable objects; 17, miscellaneous rules regarding Kaula teachers.

२६० । कुलार्णवतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। नवीनं परिशुद्धप्रायञ्च । प० ६६ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २००० । अ० वङ्गीयं। आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं। कैलासशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुं ।
पप्रच्छेशं परानन्दं पार्व्वती परमेश्वरं ॥
श्रीदेव्युवाच । भगवन् देवदेवेश पञ्चकृतुविधायक ।
सर्व्वज्ञ भक्तिसुलभ शरणागतवत्सल ॥

समाप्तिवा०। ऊर्द्धाम्नायः समाख्यातः समासेन च विस्तरात् ।
कुलार्णवमिदं शास्त्रं भुक्तिदमुपवर्णितं ॥
इति श्रीकुलार्णवमहारहस्ये सर्व्वागमोत्तमोत्तमे सपादलक्षग्रन्थे पञ्चमखण्डे गुरुनामवासनादिकथनं नाम सप्तदशोल्लासः ॥

विषयः। १, जीवस्थितिकथनं । २, कुलमाहात्म्यकथनं । ३, ऊर्द्धाम्नायादिमाहात्म्यकथनं । ४. मन्त्रोद्धारप्राणायामकथनं । ५. कुलद्रव्यादिसंस्कारकथनं । ६, द्रव्यसंस्कारादिकथनं । ७, वटुकादिपूजाविधानं । ८, तत्त्वत्रयोल्लासपानभेदकथनं । ९, योगादिकथनं । १०, विशेषपूजाकथनं । ११, कुलाचारविधिकथनं । १२, श्रीपादुकाभक्तिलक्षणकथनं । १३. गुरुशिष्यलक्षणकथनं । १४, गुरुशिष्यादिपरीक्षाकथनं । १५. पुरश्चरणविधिकथनं । १६. काम्यकर्म्मविधानं । १७, गुरुनामवासनादिकथनं ।

No. CCXCI.

Dakshiná-Kalpa. Manual of S'ákta worship. By Haragovinda Tattvavágis'a.

२९१ । दक्षिणाकल्पः ।

ग्रन्थकारः हरगोविन्दतत्त्ववागीशः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्रायञ्च । प० ५६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १००० । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य शिरसा देवं गुरुञ्च ज्ञानदायकं ।
हरगोविन्दतत्त्वादिवागीशेन मयाधुना ॥
नानातन्त्रात् समाहृत्य सारमादाय यत्नतः ।
कथ्यते दक्षिणाकल्पः प्रयोगविधिवत्तमः ॥

समाप्तिवा० । शेषं खण्डितं ।

विषयः । अत्र किञ्चिदधिकचयोदशपरिच्छेदा लभ्यन्ते । पुरश्चरणकृत्यभेदशाक्तप्रशंसा । दक्षिणकालिकामन्त्रोद्धारप्रातःकृत्यस्नानतिलकविधिः । सन्ध्यादिविधिः । पूजास्थाननिर्णयः । दिङ्नियमशिवपूजादिविधानगुरुपूजास्तोत्रादिदक्षिणकालिकापूजामन्त्रादिप्रतिपादनं ।

No. CCXCII.

Rudrayámala Tantra. An elaborate and original Tantra, including the whole range of S'ákta knowledge about religion, social orders, castes, sacred places, modes of adoration, forms of ceremonies, &c., &c. The MS. is imperfect, and contains nine thousand verses divided into 67 sections.

२९२ । रुद्रयामलं ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । नवीनं परिशुद्धप्रायञ्च । प० २५८ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ९००० । अ० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । भैरव उवाच । पुरा श्रीपरमेशानीवदनाम्भोजनिःसृतं ।
श्रीयामलं महातन्त्रं स्वतन्त्रं विष्णुयामलं ॥
शक्तियामलमाख्यातं ब्रह्मयामलहेतुना ।

ब्रह्मयामलभेदांश्च सर्व्वेच कथितं प्रिये ॥

रुद्रानीमपराकाण्डं वद श्रीरुद्रयामलं।

समाप्तिवा० । शेषं खण्डितं ।

विषयः । अत्र प्रथषष्टिसङ्ख्यकाः पटलाः सन्ति । १, सिद्धमन्त्रप्रकरणं । २, सर्व्वचक्रानुष्ठानसङ्गाङ्गप्रकरणं । ३, सर्व्वचक्रानुष्ठाने सिद्धमन्त्रप्रकरणे भावनिर्णयः । ४—५, चक्रानुष्ठानप्रकरणं । ६—७, कुमार्य्युपचर्य्याविन्यासप्रकरणं । ८, कुमारीपूजादिविवरणं । ९, कुमारीकवचोल्लासः । १०, कुमार्य्याः अष्टोत्तरसहस्रनाम । ११, पशुभावविचारः । १२, आज्ञाचक्रसङ्केतसिद्धमन्त्रप्रकरणं । १३, आज्ञाचक्रसारसङ्केतकथनं । १४, भरण्यादिसप्तविंशतिनक्षत्रफलाफलकथनं । १५, वेदप्रकरणं । १६, वेदभाषापरिच्छेदः । १७, अथर्व्ववेदप्रकरणं । १८, चतुर्वेदोल्लासः । १९, प्रश्नचक्रसारसङ्केते चतुर्वेदोल्लासः । २०, फलचक्रसारसङ्केते चतुर्वेदोल्लासः । २१, भूमिचक्रस्वर्गचक्रतुलाचक्रवारिचक्रसारसङ्केते मूलपद्मोल्लासः । २२, षट्चक्रसारसङ्केते योगशिक्षाविधिः । २३, आसनकथनं । २४, योगशास्त्रतात्पर्य्यार्थकथनं । २५, ब्रह्मतत्त्वप्रकरणं । २६, प्राणायामनिरूपणं । २७, शक्तितत्त्वकथनं । २८, मन्त्रसिद्धिलक्षणकथनं । २९, षट्चक्रप्रकाशे महाप्रलयनिर्णयः । ३०, षट्चक्रसिद्धिसाधने डाकिनीप्रमुखस्तोत्रं । ३१, भैरव्यादिस्तोत्रं । ३२, स्कन्दवासिनीस्तोत्रं । ३३, स्कन्दवासिनीकवचं । ३४—३५, पञ्चामरायोगसाधनं । ३६, महाकुण्डलिन्यष्टोत्तरसहस्रनामस्तवः । ३७, स्वाधिष्ठानश्रीकृष्णराकिणीसाधनं । ३८, श्रीकृष्णस्वाधिष्ठानप्रवेशः । ३९, श्रीकृष्णस्यकवचं । ४०, षड्दलवर्णप्रकाशः । ४१, राकिणीस्तोत्रं । ४२, राकिण्या अष्टोत्तरसहस्रनामस्तोत्रं । ४३, षट्चक्रभेदादिकथनं । ४४, मणिपूरचक्रभेदप्रकारः । ४५, वितत्त्वलाकिनीशक्तिस्तवः । ४६, वर्णध्यानकथनं । ४७, रुद्रशक्तिलाकिनीस्तोत्रं । ४८, रुद्रमन्त्रप्रकाशः । ४९, रुद्रमृत्युञ्जयस्तवः । ५०, लाकिनीशक्तिस्तवः । ५१, मणिपूरभेदप्रकाशः । ५२, महारुद्रमृत्युञ्जयलाकिनीसाष्टोत्तरशतसहस्रनाम । ५३, मन्त्रार्थचैतन्यविन्यासः । ५४, मणिपूरभेदः । ५५, अमरचामरादिपञ्चद्रव्यसाधनं । ५६, हठयोगकथनं ५७, अनाहतपद्मविन्यासः । ५८—५९, काकिनीश्वरवर्णपार्श्वचरयजनादिकथनं । ६०, काकिनीसिद्धिसाधनं । ६१, काकिनीस्तोत्रविन्यासः । ६२, काकिन्यष्टोत्तरशत सहस्रनामस्तोत्रं । ६३, ईश्वरस्तोत्रविन्यासः । ६४—६५, अनाहतेश्वरसम्मोहनाख्यकवचं । ६६, शाकिनीशिवार्च्चनं । ६७, शाकिनीस्तोत्रविन्यासः ॥

No. CCXCIII.

Nigama Kalpadruma. A Tantra compilation, on secret or licentious worship. Contents : 1, praise of wine, flesh, fish, gesticulation and female society ; 2, the reason why they should be purified ; 3, the noblest form of worship ; 4, praise of women as an instrument of worship ; 5, particulars thereof ; 6, worship thereof ; 7, especial worship ; 8, ditto with *svayambhu-kusuma*, a kind of filthy rag ; 9, purification of the five essentials of worship noticed in the 1st chapter ; 10, particular kinds of flesh, and their purification.

२९३ । निगमकल्पद्रुमः ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायञ्च । प० २६ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ६०० । स्व० वङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्थश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । कैलासशिखरे रम्ये क्रोडस्थां नगनन्दिनीं ।
एतैः प्राथम्यसमये भगवान् शङ्करोऽब्रवीत् ॥

समाप्तिवा० । शक्तिसन्तोषमात्रेण पूर्णा यान्ति कुलक्रिया ।
येन तेन प्रकारेण शक्तिसन्तोषणं चरेत् ॥
इति निगमकल्पद्रुमे श्रीशिवपार्वतीसंवादे दशमः पटलः ॥

विषयः । १ पटले पञ्चमकारप्रशंसा । २, पञ्चमकारशुद्धिकारणकथनं । ३, परमसाधनकथनं। ४, स्त्रिया माहात्म्यं । ५, तदङ्गविशेषप्रभेदादिकथनं । ६, तदीयपूजनादिकथनं । ७, तदीयसाधनविशेषकथनं । ८, स्वयम्भुकुसुमाभिधानं । ९, पञ्चतत्त्वादिशोधनं १०, मांसविशेषादिकथनं तदीयशोधनप्रकारश्च ।

No. CCXCIV.

Brahmáṇḍa Tantra. A Tantra in which Náráyaṇa, in reply to a question from Nárada, expounds the truth about Brahma, Prakṛiti or female energy, and *Pralaya* or periodical destruction of the universe. Contents : 1, Unity of Prakṛiti and Purusha ; 2, praise of S'akti ; 3, description of Goloka, the region of Vishṇu ; 4, incarnation of Prakṛiti ; 5-6-7, various names of Prakṛiti ; 8, worship of Táriní ; 9, true knowledge explained ; 10, hymn to Prakṛiti ; 11, distinction between Prakṛiti and Purusha.

२९४ । ब्रह्माण्डतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः नारायणः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धप्रायच । प० १७ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २०० । अ० बङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकाताख्यश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा० वाक्यं । नारायणं नमस्कृत्य नारदो मुनिपुङ्गवः । पप्रच्छ वेदसारञ्च सारभूतं सुमङ्गलं ॥
नारद उवाच । ब्रह्म किं वद साकारं किं निराकारमीश्वरं ।
प्रलयं कीदृशं नाम का वा प्रकृतिरीश्वरी ॥

समाप्तिवा० । किम्भेदो लक्ष्यते तत्र यज्जले प्रैत्यमेव तत् ।
अत एव हि योगीन्द्रैः स्त्रीपुम्भेदो न लक्ष्यते ॥
इति ब्रह्माण्डतन्त्रे एकादशः पटलः ॥

विषयः । १ पटले । प्रकृतिपुरुषयोरभेदकथनं । २, शक्तिमाहात्म्यं । ३, गोलोकधामरूपाम्बकथनं । ४, प्रकृतीनामाविर्भावादिकथनं । ५, प्रकृतिनामानि । ६—७, प्रकृतिनामानि । ८, तारिणीपूजाकथनं । ९, तत्त्वज्ञानकथनं । १०, प्रकृतिस्तवः । ११, प्रकृतिपुरुषविवेचन ।

No. CCXCV.

Pichchhilá Tantra. An original Tantra in two parts: the MS. includes the first. Contents: 1, characteristics of the spiritual guide; 2-3, praise of Káliká; 4, mantra of Krishṇa; 5, initiation; 6, rules for bringing people under control by charms; 7, mantras for seizing thieves, &c.; 8, ditto for overcoming snake poison; 9, the mystic diagram called *sarvatobhadra;* 10, individual peculiarities; 11, mantras of Káliká; 12, daily worship; 13, pacification of demons; 14, mantras of Durgá; 15, worship of virgins; 16, six mystic circles; 17, praise of the mantra of Káliká; 18, charm bearing the name of Bhuvanes'vari; 19, mantra of Mahá Kálí; 20, origin of Vidyá; 21, monosyllabic mantra of Káliká.

२९५ । पिच्छिलातन्त्रं पूर्वार्द्धं ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । नवीनमपरिशुद्धञ्च । प० १९ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २५० । अ० बङ्गीयं । आ० कागजः । का०—? । स्था० कलिकाताख्यश्रीयुतबाबुयतीन्द्रमोहनठाकुरः ।

प्रा॰ वाक्यं। कैलासशिखरासीनं देवदेवं हरध्वजं। भवानी रहसि प्रीत्या जगाद मधुरं वचः॥
श्रीदेव्युवाच। भगवन् देवदेवेश लोकानुग्रहकारक।
सूचितं यत् पुरा देव कालिकासाधनक्रमं॥

समाप्तिवा॰। कथितं।

विषयः। १, गुरुलक्षणं। २—३. कालिकायाः प्रशंसा। ४, लक्ष्मीमन्त्रकथनं। ५. होमप्रयोगविधानं। ६, वशीकरणकथनं। ७, चौरधारणार्थकप्राकृतभाषीयमन्त्रादिकथनं। ८, सर्पविषनाशकमन्त्रादिकथनं। ९, सर्व्वतोभद्रमण्डलकथनं। १०, भावप्रभेदकथनं। ११, कालीमन्त्रकथनं। १२. नित्यपूजाविधिकथनं। १३. भूतशुद्धिविधानं। १४, दुर्गामन्त्रकथनं। १५, कुमारीपूजनक्रमः। १६, षट्चक्रक्रमनिरूपणं। १७, कालीमन्त्रप्रशंसा। १८, भुवनेश्वरीकवचं। १९. महाकालीमन्त्रकथनं। २०, विद्योत्पत्तिप्रकारकथनं। २१, कालिकाया एकाक्षरमन्त्रनिरूपणं।

No. CCXCVI.

Vákyatattva. A Smárta treatise by Siddhánta Panchánana, on time meet for religious ceremonies.

२९६। वाक्यतत्त्वं।

ग्रन्थकारः सिद्धान्तपञ्चाननः।

विवरणं। परिमाणं प्राचीनञ्च। प॰ १२। पङ्क्ति॰ ५—६। श्लो॰ २१०। अ॰ वङ्गीयं। आ॰ तुलटकागजः। का॰—?। स्था॰ ढाकानिकटस्थपुराणगतमहाराजनगरस्थ-श्रीयुतकालीकृष्णतर्कापाध्यायः।

प्रा॰ वाक्यं। वाक्यतत्त्वं निरूप्यते। तत्र वाक्यं मासपक्षतिथिघटितं।
मासपक्षतिथीनाञ्च निमित्तानाञ्च सर्व्वशः।
उल्लेखनमकुर्व्वाणो न तस्य फलभाग् भवेत्॥

समाप्तिवा॰। पूर्व्ववद्देवान्यत्र सुगममित्याह। इति सिद्धान्तपञ्चाननकृतं वाक्यतत्त्वं समाप्तम्॥

विषयः। मासपक्षादिघटितवाक्यस्य तात्पर्य्यनिर्णयः।

No. CCXCVII.

Kávyádars'a-vyákhyá. A commentary on the Kávyádars'a, a treatise on rhetoric, by Dandí.

२९७ । काव्यादर्शव्याख्या ।

ग्रन्थकारः——? ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनं । प० ९ । पङ्क्ति० ८—९ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० ढाकाविक्रमपुरान्तर्गतमहाराजनगरस्थश्रीयुत-कालीकृष्णगङ्गोपाध्यायः ।

प्रा० वाक्यं । काव्यलक्षणमारभमाणः काव्यस्य वाङ्मयत्वात् तदधिष्ठात्रीं सरस्वतीं कीर्त्तयन्नाह चतुर्मुखेत्यादि । भगवता मुखानां बहुत्वात् अम्भोजवनत्वेन निरूपणं ॥

समाप्तिवा० । अतस्तन्नैर्भिङ्गतास्तस्यैः ईश्वते मसर्था भवन्ति ।

इति काव्यादर्शटीकायां प्रथमपरिच्छेदस्य व्याख्या समाप्ता ॥

विषयः । दण्ड्याचार्य्यकृतकाव्यादर्शनामालङ्कारग्रन्थस्य व्याख्या ।

No. CCXCVIII.

Saṅkalpachandriká. A Smriti treatise on resolution to commence a religious ceremony. By Raghunandana Bhaṭṭácharya, the author of the 28 Tattvas.

२९८ । सङ्कल्पचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः रघुनन्दनः ।

विवरणं । परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ४—७ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० ढाकाविक्रमपुरान्तर्गतमहाराजनगरस्थश्रीयुत-कालीकृष्णगङ्गोपाध्यायः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीगुरोश्चरणद्वन्द्वं नत्वा सङ्कल्पचन्द्रिकां । गङ्गातीरसमुद्भूतः करोति रघुनन्दनः ॥ अथ कस्तावत् सङ्कल्प इति चेत् अत्र हारीतः । मनसा सङ्कल्पयति वाचाभि-लपति कर्म्मणा चोपपादयति । तथा तत्त्वपुराणेऽपि । आसाद्य च शुभं कार्य्य-मुद्दिश्य च मनोगतं ।

समाप्तिवा० । अतः पदस्याहोरात्रार्थकतयाऽत्र चावगतत्वात् ।

इति रघुनन्दनभट्टाचार्य्यकृता सङ्कल्पचन्द्रिका समाप्ता ॥

विषयः । सङ्कल्पपदार्थादिनिरूपणं ।

No. CCXCIX.

Mímáñsá-nyáya-prakás'a. A treatise on the elements of the Mímáñsá philosophy, by Ápadeva son of Anantadeva. Dr. Hall describes this work as "of first-rate repute and great comparative currency." *Contributions* &c., p. 185.

२९९ । मीमांसान्यायप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः आपदेवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशोधितञ्च । प० ५२ । पङ्क्ति० १०—१२ । श्लो० २५०० । आ० वर्त्तुलं । अ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० कमलोप्रदेशान्तर्गतवंशवाटग्रामस्थः श्रीवर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः श्रीयुततारकनाथतत्त्वरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । यत्कृपालेशमात्रेण पुरुषार्थचतुष्टयं । प्राप्यते सततं वन्दे गोविन्दं भक्तवत्सलं ॥
अनन्तगुणसम्पन्नमनन्तभजनप्रियं । अनन्तरूपिणं वन्दे गुरुमानन्दरूपिणं ॥
इह खलु परमकारुणिकेन भगवता जैमिन्यृषिणा अथातो धर्म्मजिज्ञासा इत्यादिना द्वादशसु अध्यायेषु धर्म्मो विचारितः । तत्र वेदेन प्रयोजनमुद्दिश्य विधीयमानो धर्म्मः । यथा यागादिः ।

समाप्तिवा० । ग्रन्थरूपो मदीयोऽयं वाग्व्यापारः सुशोभनः ।
अनेन प्रीयतां देवो गोविन्दो भक्तवत्सलः ॥
इति श्रीमदनन्तदेवसूनुना आपदेवेन कृतं मीमांसान्यायप्रकाशभधुरं मीमांसाप्रकरणं समाप्तं ॥

विषयः । मीमांसादर्शनप्रतिपादितधर्म्मप्रमाणादिपदार्थनिरूपणं ।

No. CCC.

Muktitattva. Nine dissertations on the means of salvation as described by the Vedántic philosophers. By Rámánanda S'vámí.

३०० । मुक्तितत्त्वं ।

ग्रन्थकारः रामानन्दस्वामी ।

विवरणं । परिशुद्धं नवीनं । प० २४ । पङ्क्ति० ९—९ । श्लो० ७२० । आ० वर्त्तुलं । अ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० कमलोप्रदेशान्तर्गतवंशवाटग्रामस्थः श्रीवर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः श्रीयुततारकनाथतत्त्वरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । ननु नाभुक्तं क्षीयते कर्म कल्पकोटिशतैरपि ।

अवश्यमेव भोक्तव्यं कृतं कर्म शुभाशुभम् ॥

इति कथं सङ्गच्छते कल्पान्तकाले कर्माभावात् । अत्र केनचिदुक्तं । कल्पेनाशो नास्ति नित्यत्वात् । तथाच प्रमाणं । नासदुत्पद्यते न च सद् विनश्यति इति । न च कदाचिदनीदृशं जगदिति च ॥

समाप्तिवा० । एवमेवात्मबुद्ध्या तु मायात्मानं विचिन्तय ।

तेनैव सद्भिन्नो हि भविष्यसि सुनिश्चितं ॥

इति श्रीमन्मुक्तितत्त्वे परमरहस्योपदेशे नवमः परिच्छेदः ॥

समाप्तोऽयं ग्रन्थः ॥

विषयः । १, परिच्छेदे ब्रह्मनिरूपणं । २, संसारवैचित्र्यकथनं । ३, जीवस्य बन्धननिवृत्तिहेतुकथनं । ४, षडङ्गयोगकथनं । ५, भक्तिसूत्रकथनं । ६, साधनोपदेशे शाण्डिल्यविद्याकथनं । ७, ब्रह्मचार्य्युदासीनवानप्रस्थसन्न्यासिनां सर्वेषामेव यथाक्रमं मुक्तेर्विधानकथनं । ८, मरणविशेषेण तीर्थादौ मुक्तिकथनं । ९, निर्व्वाणमुक्तेर्मुख्यत्वकथनं तदुपायनिरूपणञ्च ॥

No. CCCI.

Bálabodhiní.—A commentary on the Gíta-Govinda of Jayadeva. By Chaitanya Dása.

३०१ । बालबोधिनी ।

ग्रन्थकारः चैतन्यदासः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायशः शुद्धञ्च । प० ४१ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ८०० । अ० वङ्गीयं । धा० तुलटकागजः । का०—? । स्था० जमलीपरदेशान्तर्गतमवाड्ग्रामस्थ श्रीयुक्ततारकनाथतर्करत्नः श्रीयुक्तवर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीचैतन्यपादपद्ममधुव्रतेन केनचित् । टीका सङ्गृह्यते गीतगोविन्दस्य समासतः ॥

सयत्नोऽकुमभिप्रायं जयदेवमहात्मनः । क्रमेणोपक्रमाद्येषा प्रथ्यते बालबोधिनी ॥

अत्र व्याकरणादीनां ग्रन्थबाहुल्यभीतितः ।

विवृतिर्न कृता सा स्याद् ज्ञेया ग्रन्थान्तराद् बुधैः ॥

यत्नतो बालबोधिन्यां शब्दार्थः शब्दवेदिभिः ।

भावार्थदीपिकायाञ्च भावो भावार्थकोबुधैः ॥

समाप्तिवा० । श्रीगोविन्दपादसेवाप्रभावादुदिता स्वयं ।
येनन्यद्वाशतो बालबोधिनी स्यात् सतां मुदे ॥
श्रीमद्रूपसनातन् वन्दे दण्डवत् भुवि सम्पतन् ।
समर्थात्कर्षपीयूषं साध्यते यैरचर्निशम् ॥ समाप्ता चेयं बालबोधिनी ॥

विषयः । जयदेवगोस्वामिप्रणीतगीतगोविन्दकाव्यस्य तात्पर्य्यार्थविवरणं ।

CCCII.

Rámalílodaya.—An epic poem, in twenty cantos, on the life of Ráma from his birth to his coronation. By Rámakánta.

३०२ । रामलीलोदयं ।

ग्रन्थकारः रामकान्तः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धञ्च । प० ९१ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ४५०० । आ० वर्त्तुलं ।
आ० कागजः । शकाब्दाः १७८० । स्था० हुगलीप्रदेशान्तर्गतवंशवाट्याख्यग्रामस्थः
श्रीयुक्तवर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः श्रीयुततारकनाथतर्करत्नः ।

आ० वाक्यं । नवीननवनीरदप्रभमतीवमुग्धज्वल-
मणिव्रजमुदञ्चति प्रबलवीचिमातन्वति ।
हतात्मिमुरसा ·ह्रया चरणजानुमूर्द्धा द्दुदा
भुजेन वचसा भृशं मधुरमूर्त्तिरामं भजे ॥ १ ॥
को जानाति महेन्द्रवज्रवपुषो वातात्मजस्याभवं
विक्रान्तं जननीप्रसूतिसमयेऽधावत् प्रचण्डद्युतिं ।
यो गम्भीरपयोधिपारमगमत् लीलारसव्यञ्जनात्
दग्ध्वा काञ्चनपत्तनञ्च त्वमहत्रामगात् पुनः ॥ २ ॥
यस्यानुग्रहभावतो जडजनैः पाण्डित्यमातन्यते
येन श्रीरघुनाथपादकमले भृङ्गीकृतं मानसं ।
येनानीय महौषधालयगिरिं श्रीलक्ष्मणो रक्षितः
तं वन्दे सुरमनुदर्पदलनं वीरं समीरात्मजं ॥ ३ ॥

समाप्तिवा० । वीरश्रीयुतरामकान्तकृतिना सर्गापवर्गार्थिना
पाठार्थायविचारसञ्जनमनोमोदं समाकाङ्क्षिणा ।
श्रीवाणेश्वरसूनुना विरचिते श्रीरामलीलोदये
काव्ये विंशतिरीरितोऽतिरुचिरो रामाभिषेकाभिधः ॥ २० ॥

विषयः । १ सर्गे, श्रीरामजन्म । २, जानकीपरिणयः । ३, रामवनवासः । ४, दशाननाभि-गमनं । ५, भरतागमः । ६—७, जानकीहरणं । ८, जटायुदाहः । ९, हनुमत्-प्रत्यागतिः । १०, सीतासन्देशः । ११, विभीषणाश्वासः । १२, लङ्कागमनं । १३, लक्ष्मणशक्तिभेदः । १४, अतिकायनिकुम्भवधः । १५, इन्द्रजिद्युद्धं । १६, मयशक्तिमोचनं । १७, रामचन्द्रकर्त्तृकब्रह्मास्त्रपरित्यागः । १८, युद्धसंवादकथनं । १९, भरतदर्शनं । २०, श्रीरामाभिषेकः ।

CCCIII.

Siddhánta Gítá.—A treatise on salvation. It says that the first three Vedas are the great causes of bondage, and the last the means of freedom from transmigration and of eternal beatitude. It is said to be a part of a work named *Atharva-rahasya,* and is divided into eight chapters.

३०३ । सिद्धान्तगीता ।

ग्रन्थकारः——? ।

विवरणं । देशीयकागजम् । प० ९ । पङ्क्ति० ७—११ । श्लो० २०० । अ० नवीनं । ला० इंरेजीयकागजः । शकाब्दाः १७८७ । स्था० कमलोरदेशान्तर्गतवर्द्धमानाद्याम-पामस्थः श्रीयुततारकनाथतर्करत्नः श्रीयुक्तवर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः ।

आ० वाक्यं । श्रीअर्जुन उवाच । देवादिदेव देवेश कथयस्व महामते ।
केन ज्ञानप्रभावेन मुच्यते भवबन्धनात् ॥ १ ॥
श्रीभगवानुवाच । वेदत्रयं महाप्राज्ञ भवबन्धनकारणं ।
चतुर्थेन परिज्ञातं मुच्यते भवसागरात् ॥ २ ॥
ऋग्यजुःसामभेदोऽयं परित्याज्यो महामते ।
वेदे चाथर्वणे सारं पाठयित्वा प्रयत्नतः ॥ ३ ॥
तथापि प्रणवो मूलं विचार्य्यैव पुनः पुनः ।
वेदत्रयविनिर्मुक्तो मायामयविवर्जितः ॥ ४ ॥

समाप्तिवा० । सकलभुवनहेतुः ज्ञानमार्गैकसेतुः कुवचनजनबोधः सर्व्वसंसाररोधः ।
समुपजनितकान्तिः प्राणिनां मोक्षदायिनी छिनत्तु छिनत्तु दुःखं सद्गुरुः पातपूर्णं ॥
इति श्रीमदथर्व्ववेदरहस्ये श्रीकृष्णार्जुनसंवादे सिद्धान्तगीतायामष्टमोऽध्यायः ॥

विषयः। १ अध्याये, मतनिदर्शनं। २, वर्णाक्षरयोः परिचयः। ३, केवलं ब्रह्मेति प्रतिपत्तिः। ४, नवप्रस्थानतत्त्वोत्तमार्थविनाशदृष्टयः। ५, देवनिर्णयः। ६, त्रिविधदेवसमुच्चयः। ७, निर्गुणमतनामवर्णनं। ८, महाकारणदेहादिकथनम्॥

CCCIV.

Sriharistotra.—A hymn in praise of Hari. By S'ankara A'chárya.

३०४। श्रीहरिस्तोत्रं।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्य्यः।

विवरणं। नवीनं परिग्रहस्य। प० ४। पङ्क्ति० १६। श्लो० ११०। व० नवीनं। स्था० ईश्वरीयकालेजः। का०—?। स्था० कलकीप्रदेशान्तर्गतवंशवाटीग्रामनिवासि-श्रीगुरुतारकनाथतर्कवाचस्पतेः श्रीगुरुदयालामाधिपतेः समापयितः।

प्रा० वाक्यं। स्तोष्ये भक्त्या विष्णुमनादिं जगदादिं यस्मिन्नेतत् संसृतिचक्रं भ्रमतीत्थं। यस्मिन् दृष्टे नश्यति तत् संसृतिचक्रं तं संसारध्वान्तविनाशं हरिमीडे॥ १॥

समाप्तिवा०। इत्थं स्तोत्रं भक्तजनेयं भवतीति ध्यानार्कारं भगवत्पादीयमिदं यः। विष्णोर्लोकं पठति शृणोति व्रजति ज्ञानं ज्ञेयं सीमनि प्राप्नोति मनुष्यः॥ इति श्रीमच्छङ्कराचार्य्यविरचितं श्रीहरिस्तोत्रं समाप्तं॥

विषयः। ४४ सङ्ख्यकश्लोकात्मकमिदं स्तोत्रं। तत्र भगवतो नारायणस्य माहात्म्यप्रतिपादनम्॥

CCCV.

A'nandataranğini. Itinerary from Chandananagara to Benares, and description of the latter city, its foundation and ancient legends. By Vechaváma Nyáyálankára.

३०५। आनन्दतरङ्गिणी।

ग्रन्थकारः वेचारामन्यायालङ्कारः।

विवरणं। नवीनं परिग्रहस्य। प० ६६। पङ्क्ति० ४—११। श्लो० १०००। व० नवीनं।

ला० तुलजकायस्थः । शकाब्दाः १७२१ । स्था० जमलीप्रदेशान्तर्गतवंशवाड़ाग्रा-
धामस्थः श्रीयुक्तवर्द्धमानाधिपतेः सभापण्डितः श्रीयुततारकनाथतर्करत्नः ।

आ० भागः । विघ्नेशमाधवचतुर्भुजरुद्रपाणिश्रीकालभैरवगुहामरनिम्नगाभिः ।
दुर्गादिभिश्च मणिकर्णिकया च युक्ता वाराणसी मम मनोरथसिद्धयेऽस्तु ॥ १ ॥
आनन्दं ब्रह्मरूपं श्रुतिषु इति यदेकमेवाद्वितीयं
शक्ते न स्वात्मनो दर्शयितुमिति न भिन्ना च शक्तिर्जगत्सु ।
यः सर्व्वाधारबोधः स्वयमपि भगवान् चार्द्धनारीश्वरोऽभूत्
तत्पादाम्भोजयुग्मो भवतु मम मनश्चञ्चरीकस्थिराय ॥ २ ॥
प्रणम्य सच्चिन्त्य सदाशिवासतिं महेश्वरं सोममुपास्य कोऽपि सन् ।
सुनिर्म्मितानन्दतरङ्गिणीकृतौ करोति सिद्धान्ततरिं सतां मुदे ॥
कोमलोऽपि सतां श्लोको विघूर्णयति मानसं ।
विनाऽपि धातुवैषम्यात् यथा मातुलपुष्पकः ॥

समाप्तिः० । सिद्धान्तोत्तरराजरामतनयो वन्द्यान्वयः श्रीयुतो
वेचारामसुधीर्महेशनगरीं दृष्ट्वा चिरात्तो मुदा ।
तेनानन्दतरङ्गिणी कविमनःसन्तोषदा निर्म्मिता
सा वेचारामसमंमूलघटिता सेव्येऽस्य सर्व्वभूतां ॥
ग्रन्थसमाप्त्यनन्तरं ग्रन्थकृता पञ्चभिः श्लोकैः स्वपरिचयः प्रदत्तः । तेषामन्त्यः श्लोको यथा ।
यद्वैतत्परतत्त्वमद्भुततमं सत्काव्यरत्नाकरं
वेदानां सुखदेन तेऽतिपङ्कलं भैषज्यरत्नाकरं ।
तस्मात् श्रीमणिकर्णिकां सुरचिरां नेपालभूपाज्ञया
श्रीसिद्धान्तमनोरमां समकरोत् टीकां तथा ज्योतिषि ॥
महामहोपाध्यायश्रीराजरामसिद्धान्तभट्टाचार्य्यात्मजश्रीवेचारामन्यायालङ्कारविरचिता श्रीसिद्धान्ततरिनाम्नी श्रीआनन्दतरङ्गिणी टीका सम्पूर्णा ॥

विषयः । १ प्रथमसर्गे, ग्रन्थकथनं । अर्थात् चन्द्रनगरात् काशीपर्य्यन्तभागीरथीतीरवर्त्तिग्रामादिवर्णनं । २, मधुमिवारवसुवर्णनं । ३, रत्नपुरीनिधानकथनं । ४, चित्रसेनराजचरितवर्णनं । ५, वासभुजावरोधकथनं । ६, वासविलापकथनं । ७, तीर्थकथनित्तिचित्रकथनं । ८, काशीपुरीवर्णनं ग्रन्थसमाप्तिश्च ।

No. CCCVI.

Siddhántamaṇi-manjarí. An astrological compendium, by Vechá-ráma Nyáyálankára, containing detailed accounts of the effects of particular conjunctions of the Planets.

३०६ । सिद्धान्तमणिमञ्जरी ।

ग्रन्थकारः वेचारामन्यायालङ्कारः ।

विवरणं । नवीनं परिष्कृतञ्च । प॰ २२ । पङ्क्ति॰ ९—९ । श्लो॰ ४०० । व॰ नवीनं । आ॰ तुलटकागजः । शकाब्दाः १७१० । स्था॰ कलकत्ताप्रदेशान्तर्गतवंशवाट्याख्यग्रामवास-निवासिश्रीवर्द्धमानाधिपतिसभापण्डितश्रीयुततारकनाथतर्करत्नः ।

आ॰ वाक्यं । वाणीपाणिप्रशस्याङ्कुलकमलविलसन्नलिकोत्था समन्तात्
प्रोद्यद्दासान्तरालेगगनमधुरिमसम्पूर्णमातङ्कमाली ।
मीमांसान्यायवैशेषिककविरसविचारप्रयाणातिमुग्धं
सन्तापश्रान्तिदायी सुखयतु हृदयं कम्बलोकाकली वः ॥ १ ॥
निजनिर्मितसिद्धान्तरत्नाकरसमुद्धृतां ।
करोमि कालवत् स्वल्पां सिद्धान्तमणिमञ्जरीं ॥ २ ॥

समाप्तिवा॰ । वैधेयो भातु विधेयो भवतितरां तत्र नैव मे खेदः ।
दोषज्ञा दोषज्ञा न गुणज्ञा एतदाश्चर्यम् ॥ ११२ ॥
इति वन्द्यघटीयश्रीराजारामसिद्धान्तभट्टाचार्यात्मजश्रीवेचारामन्यायालङ्कारविर-चिता सिद्धान्तमणिमञ्जरी सम्पूर्णा ॥

विषयः । ग्रन्थकारनिवेदनं । राशिविभागः । राशिविशेषसञ्ज्ञा । क्षेत्रकथनं । होरा-द्रेष्काणकथनं । नवांशः । द्वादशांशः । त्रिंशांशः । लग्नादिभावाः । षड्वर्गाः । ग्रहदृष्टिः । रवेर्मित्रं । रवेः शत्रुः । चन्द्रस्य मित्रं । कुजशत्रुमित्रे । बुधशत्रुमित्रे । गुरुशत्रुमित्रे । शुक्रशत्रुमित्रे । शनिशत्रुमित्रे । राहुशत्रुमित्रे । केतुशत्रुमित्रे । तात्कालिकमित्रादि । गोचरः । चन्द्रताराग्रहेरावश्यकं । चन्द्रशुद्धिः । ताराशुद्धिः । नक्षत्रयोगाः । सप्तलग्नः । पाठान्तरेण लघुलग्नः । अधोमुखलग्नः । ऊर्द्धमुखलग्नः । पुष्पलग्नः । नक्षत्रमुहूर्त्ताः । पुष्यप्रशंसा । वार-वेला । इत्यादिविविधज्योतिर्विषया वर्णिताः ।

No. CCCVII.

Yatyáchára-Sangraha. A manual of the duties of a Yati, by Vis'-ves'vara Sarasvatí. The MS. found contains only the rules for the funeral of Yatis, and is entitled Yatisañskára Prayoga.

३०७ । यत्याचारसङ्ग्रहीययतिसंस्कारप्रयोगः ।

ग्रन्थकारः विश्वेश्वरसरस्वती ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धञ्च । प० १ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० २५ । व० वङ्गीयं । आ० तुलटकाकारः । का०—? । स्था० वर्द्धमानप्रदेशान्तर्गतसमानकरग्रामस्थश्रीयुतवासुचितशास्त्रिमिश्रः ।

प्रा० भाग्यं । अथ यतिसंस्कारः । तद्व्यवस्था विश्वेश्वर्य्याचारसङ्ग्रहोक्ता यथा,

शौनकः । अथवा जाग्रतया च भिक्षुके मृतजीविते ।

संकुर्य्यात् ब्राह्मणो विद्वान् ग्रही धर्म्मपरायणः ॥

अव्यत्वादपूर्णोऽगौविश्वेश्वरसरस्वतीनां । अवत् परमेष्ठिगुरूणां शिवाद काचाय्येति ।

असंस्कृतं विनिर्य्येत यत्र देहे कलेवरं ।

सर्व्वलोपो भवेत्तत्र दुर्भिक्षं मरकादिकं ॥

समाप्तिभा० । परमानन्दपूर्व्वकं अक्षयत्वं व्रजेयुः ।

इति विश्वेश्वरसरस्वतीविरचितयत्याचारसङ्ग्रहीययतिसंस्कारप्रयोगः समाप्तः ॥

विषयः । सन्न्यासिक्रिया ।

No. CCCVIII.

Panchikarana Várttika. A metrical paraphrase of S'ankara Áchárya's *Panchikarana, Prakriyá,*—a disquisition on the union of the five elements in the formation of the universe, and the means of redemption therefrom. By Súres'vara Áchárya.—Vide Hall's *Contributions*, 139.

३०८ । पञ्चीकरणवार्त्तिकं ।

ग्रन्थकारः सुरेश्वराचार्य्यः ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ४—१९ । श्लो० १०० । व० वङ्गीयं । आ० तुलटकाकारः । का०—? । स्था० वर्द्धमानप्रदेशान्तर्गतसमानकरग्रामस्थश्रीयुतवासुचितशास्त्रिमिश्रः ।

प्रा० भाग्यं । ओङ्कारः सर्व्ववेदानां सारतत्त्वप्रकाशकः ।

तेन चित्तसमाधानं मुमुक्षूणां प्रकाश्यते ॥ १ ॥

आसीदेकं परं ब्रह्म नित्यमुक्तमविक्रियं ।

तत् स्वमायासमावेशात् बीजमव्याकृतात्मकं ॥ २ ॥

समाप्तिभा०। समभ्यसेद्दिवारात्रं श्रीमान्नास्तिकधीः सुधीः ।

रागद्वेषादिरहितः स्वात्मानं चिन्तयेत् सदा ॥ ६४ ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमच्छङ्करभगवत्पूज्यपादशिष्यसुरेश्वराचा-र्य्यस्य कृतौ पञ्चीकरणवार्त्तिकं समाप्तम् ॥

विषयः। आधिभौतिकमोक्षादीनामनवधानाद्यपरिहारात् पुस्तकात् सतन्त्रमिदं। सङ्क्षेपेण प्रपञ्चपञ्चीकरणवर्णनं ॥

No. CCCIX.

Prasthána-bheda. Essay on the different schools of the Vedanta Philosophy. By Madhusúdana Sarasvatí.

३०९। प्रस्थानभेदः।

ग्रन्थकारः मधुसूदनसरस्वती।

विवरणं। नवीनं परिष्कृतञ्च। प० ५। पङ्क्ति० ११। श्लो० ६६। स्था० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। प्रा० वर्द्धमानप्रदेशान्तर्गतमानकरग्रामस्थश्रीयुतबाबु-चितहारमिश्रः।

आ० भागं। अथ सर्व्वेषां शास्त्राणां भगवत्येव तात्पर्य्यं साक्षात् परम्परया चेति समासेन तेषां प्रस्थानभेदोऽत्र उद्दिश्यते। तथा हि। ऋग्वेदो यजुर्वेदः सामवेदोऽथर्व्व-वेद इति वेदाश्चत्वारः। शिक्षा कल्पो व्याकरणं निरुक्तं छन्दो ज्योतिषमिति वेदा-ङ्गानि षट्। पुराणन्यायमीमांसाधर्म्मशास्त्राणि चेति चत्वार्य्युपाङ्गानि। अत्र उपपुराणानामपि पुराणे अन्तर्भावः।

समाप्तिभा०। तत्र तेषां तात्पर्य्यमबुद्ध्वा वेदविरुद्धेऽप्यर्थे तात्पर्य्यमुत्प्रेक्षमाणास्तन्मतमेवोपादेय-त्वेन गृह्णन्तो जना नानापथजुषो भवन्ति इति सर्व्वमनवद्यं।

इति श्रीमधुसूदनसरस्वतीविरचितः प्रस्थानभेदः समाप्तः ॥

विषयः। वेदान्तशास्त्रीयप्रस्थानविशेषनिरूपणं।

No. CCCX.

Syámá-pradípa. A manual for the worship of Syámá. Contents: 1. The derivation of the mystic mantra of the Devi. 2. The mode of worshiping her. 3. Prayers. 4. Fee &c. 5. Purification. 6. Natures of the worshipers and the worshiped. 7. Occasional worship. 8. Esoterics of the cult. 9. What are desirable objects. 10. Ritual for the worship of Tárá. 11. Especial worship. 12. Hymns and prayers. 13. Expiations, &c.

३१०। श्यामाप्रदीपः।

ग्रन्थकारः——?।

विवरणं। परिमाणं। प० १४९। पङ्क्ति० ६—७। श्लो० २०००। व० बङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसती-शचन्द्रः।

आ० भागः। नमामि परदेवतां प्रणतकार्य्यसिद्धिप्रदां गणेशकमलापतिप्रभृतिदेवदेवस्तुतां।
अनेकजनमार्ज्जितप्रचितपुण्यलभ्याम्बिकां निरञ्जनमहाम्बरप्रपुरविम्बकान्ताननां॥

समाप्तिभा०। लोकैर्ज्ञायते न तु तद्वान्तरमिति (?) तथाचेति। इत्याद्यो विचारः।
इति श्यामाप्रदीपे ताराकल्पे त्रयोदशपरिच्छेदः॥

विषयः। १, देवता मन्त्रोद्धारविनिर्णयः। २, पूजाविधिः। ३, कवचादिकथनं। ४, दक्षिणा-विचारं। ५, पुरश्चरणं। ६, भावनिर्णयः। ७, नैमित्तिकनिरूपणं। ८, शेषनि-र्णयः। ९, काम्यविचारं। १०, ताराकल्पः। ११, देवताचर्च्चनं। १२, विशेषतः कवचादिकथनं। १३, प्रकीर्णप्रकरणं॥

No. CCCXI.

Achára-málá. Rules of conduct, or what to do and what to avoid. By Nidhiráma S'armá.

३११। आचारमाला।

ग्रन्थकारः निधिरामशर्म्मा।

विवरणं। परिमाणं कस्यचिल्लिखितस्य। प० ४२। पङ्क्ति० ६—७। श्लो० ८००। व० बङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराज-श्रीयुतसतीशचन्द्रः।

प्रा० भागः। नत्वा विघ्नविनाशाय देवेन्द्रं गणनायकं।
दुर्गां दुर्गतिनाशाय शिवाय च शिवं गुरुं॥
आचारमाला नाम (?) स्मृतितन्त्रानुसारिणी।
क्रियते निधिरामेण द्विजेन प्रीतये सताम्।

समाप्तिभा०। खण्डितं।

विषयः। सदाचारनिरूपणम्।

No. CCCXII.

Dánavákyávalí. Consecration of various kinds of gifts, and the merits of bestowing them upon particular persons.

३१२ । दानवाक्यावली ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । परिमाणं नवीनच । प० १०९ । पङ्क्ति० ९—७ । श्लो० १५०० । अ० वङ्गीयं ।
धा० तुलटकागजः । शकाब्दाः १६८५ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थ-
महाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देशे काले तथा पात्रे धनं न्यायार्जितं तथा ।
यद्दत्तं ब्राह्मणश्रेष्ठास्तद्दानं प्रकीर्त्तितं ॥
मत्स्यपुराणे, न्यायेनार्ज्जनमर्थस्य वर्द्धनञ्चाभिरक्षणं ।
सत्पात्रे प्रतिपत्तिश्च सर्व्वशास्त्रेषु गीयते ॥

समाप्तिवा० । ततः कुशादीनादाय अमुकनामगोत्रायेत्यादि । इतिश्च च ।
वर्षे गौडमहीभुजः श्रितिधरित्र्याधिपस्यात्रिके यस्मै
पञ्चम्यां क्षणुमन्दने रतिपतिः श्रीमानसौ गोपदा ।
एतत् पुस्तकमुत्तमं गुणगणग्रामाभिरामाय वै
गोविन्दार्च्चनतत्पराय भवते श्रीरामपाणेऽस्तु ते ॥

विषयः । तिरस्तैजसरजतरत्नाकल्पपुष्परामादिमहिषीमधेनुवृषभगवाश्वाजादिपयस्विग-
घृतधेनुतिलधेन्वादिविविधदाननिरूपणं ॥

No. CCCXIII.

Kámarúpíya-nibandha Tantra. Various kinds of potentates, kings, and emperors, the curse of Vasistha on drinkers of spirits, &c.

३१३ । कामरूपीयनिबन्धतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । प्राचीनमपरिमृष्टच । प० ८० । पङ्क्ति० ९—९ । श्लो० १००० : अ० वङ्गीयं । धा०
पत्रविशेषः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीश-
चन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देव्युवाच । भगवन् सर्व्वधर्म्मज्ञ चन्द्राचिह्नविभूषण ।
चिरञ्जीविनां धर्म्मः सूचय कथितास्त्वया ॥

निर्णीतं लक्षणं तेषां यथानुक्रमयोगतः ।

ब्रह्मचर्ये तथा गार्हे वानप्रस्थाश्रमेऽपि च ॥

समाप्तिवा०। खण्डितं ।

विषयः । हरगौरीसमागमराजनिर्णयवशिष्ठशापचक्रवर्त्तिनियमादिवर्णनम् ।

No. CCCXIV.

Nirdosha-kula-sáráralí. Kulins, their attributes, defects, and genealogy. The bulk of the work is in Sanscrit, but in some places the Bengali language is introduced.

३१४ । निर्द्दोषकुलसारावली ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १८१ । पङ्क्ति० ९—१२ । श्लो०९००० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतहट्‌टखोलनगरस्थश्रीयुतहोपारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । अथ दुर्व्वलिप्रकरणं । दुर्व्वले वार्णिंयं चार्हता चरविन्दजः न्यून नु शिरो बङ्गकारं स्तवीषा उभोजः उचित नु विकर्णन साधुः उभोजः शिरो बङ्गकरणात् पर विकर्णनप्राप्तित्वात् दुर्व्वलेः साधुः केचित् इत्यादि ।

समाप्तिवा०। सर्व्वे द्वादशकाठोनिवासिनः ।

इति निर्द्दोषकुलसारावल्यां काञ्जीकुलं समाप्तम् ।

विषयः । पुस्तिकादौ संस्कृतभाषया लिखिता । परन्तु कुत्र कुत्रचित् वङ्गभाषापि विद्यते । अत्र कुलीनानां लक्षणादि वंशावलिश्च वर्णते । कुलीनानां प्रभेदश्च विद्यते ॥

No. CCCXV.

Deśíyarája-śekhara-kosha. A dictionary of Synonyms. By Panchánana Bhaṭṭáchárya.

३१५ । देशीयराजशेखरकोषः ।

ग्रन्थकारः पञ्चाननभट्टाचार्य्यः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ३ । पङ्क्ति० ९—१ । श्लो० ९० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । नवद्वीपान्तर्गतहट्‌टखोलनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तमतोशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं। शारस्वतरहस्यानि रसमुद्रि पदे पदे।

सर्व्वस्वानि कवीन्द्रस्य शब्दतत्त्वानि बोधत ॥

सामजः सिन्धुरः कुम्भी मदकन्दो महाबलः।

कुञ्जरे कुन्दरोमाद्यैर्नीलमाकर्णनेषु ये (?) ॥

पारावतः कलरवे गुञ्जनं गजमज्जने।

कादम्बिनी मेघराजि रवो रावे भुजा भुजे ॥

समाप्तिवा०। कण्ठीरवस्तु पारीन्द्रो मृगेन्द्रे तरलं तथा। इति देशीयराजशेखरकोषः ॥

विषयः। पर्यायशब्दकथनम् ॥

No. CCCXVI.

Syámá-nitya-pújá-paddhati. A manual for the daily worship of Syámá.

३१६। श्यामानित्यपूजापद्धतिः।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं। प्राचीनं परिमाणम्। प० १८। पङ्क्ति० ९—६। श्लो० २००। च० मध्यमं। का० पद्यविशेषः। का०—?। स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। हस्तौ पादौ प्रक्षाल्य। ॐ सूर्य्यः सोमः यमः कालो महाभूतानि पञ्च च।

एते शुभाशुभस्येह कर्म्मणो नव साक्षिणः ॥

समाप्तिवा०। ॐउच्छिष्टचाण्डालिन्यै नम इति निर्म्माल्येन सम्पूज्य दक्षिणां कुर्य्यात् ॥

विषयः। कालिकाराधनानुष्ठानकथनम्।

No. CCCXVII.

Krishi-vishaya. A guide to agriculture.

३१७। कृषिविषयः।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं। प्राचीनं परिमाणम्। प० ५ पङ्क्ति० ४। श्लो० १००। च० जीर्णं। का० तुलटकागजः। का०—?। स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। जयति पराशरनामा मुनिः कृषिकर्म्मधर्म्मवेत्ता।

कृषका यस्य मतज्ञा वसुधां कर्षन्ति सर्व्वदा।

No. CCCXXXV.

Kálikú-máhátmya. Praise of Kálíká, a manifestation of the Devi: a compilation from some of the Tantras.

३३५ । कालिकामाहात्म्यम् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० ११। पङ्क्ति० ५। श्लो० १३०। अ० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः।

आ० वाक्यं। श्यामामोदतरङ्गिण्यां। सावधानमते देवेशि कालिकानामतः फलं।
ककारो वाञ्छितं दत्ते धनपुत्रादिकान् परान्॥

समाप्तिवा०। अधस्तात् सप्तहापि येन काली कृता परा।
मुक्तिस्तस्य करे देवि नात्र कार्य्या विचारणा॥ इति कालिकानाममाहात्म्यं॥

विषयः। कालिकाया महत्त्वज्ञापनम्॥

No. CCCXXXVI.

Vidyá-máhátmya. Praise of Ádyá Vidyá and the mode of worshiping her. This work is likewise a Tantric compilation.

३३६ । विद्यामाहात्म्यम् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० ३। पङ्क्ति० ९-९। श्लो० ४०। अ० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः।

आ० वाक्यं। श्यामार्चनचन्द्रिकाधृतमात्स्ये। अस्या विद्यानमात्रेण कुलकोटीः समुद्धरेत्।
नन्दन्ति पितरः सर्व्वे गाथां गायन्ति ते मुदा॥

समाप्तिवा०। चन्द्रसूर्य्यसमो भूत्वा वसेत् कल्पायुतं दिवि।
न तस्य दुर्लभं किञ्चित् यः स्मरेत् कालिदक्षिणां॥
इति विद्यामाहात्म्यं समाप्तं॥

विषयः। आद्याविद्याया महत्त्वप्रतिपादनम्॥

---

३१९ । आचारसारप्रकरणं ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनलपरिग्रहच। प॰ २२। पङ्क्ति॰ ५। श्लो॰ ४५॰। च॰ नवीनं। चा॰ तुलटकागजः। शकाब्दाः १६९१। स्था॰ नवद्वीपाभ्यन्तरव्यवस्थितगरस्थमहाराज-श्रीयुक्तसतीशचन्द्रः।

प्रा॰ वाक्यं। देवुवाच। महाचीनक्रमाचारः कथितो न प्रकाशितः।
इदानीं श्रोतुमिच्छामि कथयस्व महेश्वर॥

समाप्तिवा॰। एतत्ते कथितं सर्वं विजयाकल्पमुत्तमं।
प्रसादादस्य विरादस्य वाञ्छितं ते भविष्यति॥
इति शक्तिसंगमतन्त्रे आचारसारप्रकरणे सप्तमः पटलः॥

विषयः। भगवतो गुरुदेवस्य माचाल्यवर्णनेन महाचीनाचारस्य गौरवमुक्तं प्रश्नका। शिवेनैतद्देवीं भगवत्यै॥

No. CCCXX.

Smárta-vyavasthárṇava. Responsa prudentum, on various questions of Hindu law. By Raghunátha.

३२०। स्मार्त्तव्यवस्थार्णवः।

ग्रन्थकारः रघुनाथः।

विवरणं। प्राचीनलपरिग्रहच। प॰४४। पङ्क्ति॰ ४—९। श्लो॰ ९००। च॰ नवीनं। चा॰ तुलटकागजः। का॰—?। स्था॰ नवद्वीपाभ्यन्तरव्यवस्थितगरस्थमहाराजश्रीयुक्त-सतीशचन्द्रः।

प्रा॰ वाक्यं। नत्वा श्रीरघुनाथ ईश्वरपदाम्भोजं गुरं सादरात्
मन्वादिस्मृतिमर्न्थितार्थमवधार्य्याचार्य्यवाक्येन च।
बालानां पटुताविधायकमनु स्मार्त्तव्यवस्थार्णवं
राघवोयुतराघवस्य कुरुते राद्धमतो निर्मले॥
तिथितत्त्वान्यशौचेषु द्रव्यशुद्ध्यधिकारिणोः।
प्रायश्चित्तोद्वाहदायेष्वपि वाचोऽस्य निर्णयः॥

समाप्तिवा॰। खण्डितं।

विषयः। रघुनन्दनमहाचार्य्यसङ्कलितधर्मशास्त्रीयकतिपयविषयव्यवस्थायाः सङ्क्षेपेण प्रतिपादनम्॥

No. CCCXXI.

Kávya-prakás'a-rahasya-prakása. A commentary on the Kávyapraká's'a of Mammatta Bhatta. By Rámanátha Vídyáváchaspati.

३२१ । काव्यप्रकाशरहस्यप्रकाशः ।

ग्रन्थकारः रामनाथविद्यावाचस्पतिः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प॰ ११६ । पङ्क्ति॰ ७—८ । श्लो॰ १८०० । व॰ बङ्गीयं । का॰ तुलटकागजः । का॰—? । स्था॰ नवद्वीपान्तर्गतब्रह्मनगरस्थलचाराणमौलुस्वती-प्रपन्नः ।

प्रा॰ वाक्यं । अजमिश्रयज्ञवदश्वं सततमुपास्यं मुनीन्द्राणां ।
वेदान्तनिहितरहस्यं गिरिजनमस्यं नमस्यामः ॥
मौलीभूतसुधांशुमाहरहरद्रसुत्याकृताशेषनं
रम्यं धार्ह्यविलोचनं भयपरिशाणाय्यमार्ह्यचनं (?) ।
यद्गं नामकरेण सव्यचरणमुक्ताम्बहोःपद्मनं
व्यामुक्त्वाखिरया पदाव्जपतनं शैवं वपुः पातु वः ॥
निःशेषशास्त्रसारं वारं वारं विचार्य्य चिन्मानः ।
काव्यप्रकाशगूढं विद्यावाचस्पतिर्विकाशयति ॥

समाप्तिवा॰। खण्डितं ।

विषयः । मम्मटभट्टप्रणीतकाव्यप्रकाशार्थविवरणं ।

No. CCCXXII.

Panchama-sára-sañhitá. Dissertations on the notes of the Hindu gamut. By Nárada.

३२२ । पञ्चमसारसंहिता ।

ग्रन्थकारः नारदः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प॰ ११ । पङ्क्ति॰ ९—५ । श्लो॰ २०० । व॰ बङ्गीयं । का॰ तुलटकागजः । का॰—? । स्था॰ नवद्वीपान्तर्गतब्रह्मनगरनिवासिश्रीयुतवाबु-ब्रजानन्दरायः ।

प्रा॰ वाक्यं । मधुरध्वनिध्यानमौलुकोकिलमालिनः ।
वातञ्जाच मनोचाकः वरायैतान् ऋतुर्नतान् ॥

विवाहर्क्षमासाचारबद्धलक्षणचैवताः ।
पञ्चमवेलकी यत्र मन्त्रोकचोदिताः स्फुटाः ॥

समाप्तिः। खण्डितम् ।

विषयः । विवाहादिविवाहरणासमूर्ध्वमादिनिरूपणम् ।

No. CCCXXIII.

Koshṭhi-pradipa. Elements of horoscopy. By S'rínátha Bhaṭṭa.

३२३ । कोष्ठीप्रदीपः ।

ग्रन्थकारः श्रीनाथभट्टः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १८ । पङ्क्ति० ७—९ । श्लो० २५० । अ० नवीनं । स्था० गुरुकालजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतश्यामनगरग्रामनिवासिश्रीयुतमाधु- समानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । नतिन्नामकिलापस्य प्रभावात् प्रभविष्यते ।
सर्व्ववेदार्थतत्त्वाय कर्मीचित् चेयचे नमः ॥
तस्यापि यत्नेन विवस्य भूयसा ग्रहप्रभावोक्तमहासारकोष्ठं ।
श्रीनाथभट्टः सुरनिवमालके कोष्ठीप्रदीपं विदधे विपश्चितः ॥

समाप्तिः। विवाहितायाः पतिपक्षेणैव फलमतीतं, अविवाहितायाः सम्यं स्थानं फलजन- नाय विचार्य्यमिति भावः ।
इति कोष्ठीप्रदीपे तनुविवाहादिप्रकाशिका समाप्ता ॥

विषयः । तन्वादिद्वादशस्थानविचारकोष्ठादिनिरूपणं ।

No. CCCXXIV.

Panchapakshí Tiká. A commentary, by Rághavanandana, on the Pancha-pakshí, a treatise on horoscopy.

३२४ । पञ्चपक्षीटीका ।

ग्रन्थकारः राघवनन्दनः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २०० । अ० नवीनं । स्था० गुरुक- कालजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतश्यामनगरग्रामनिवासिश्रीयुतमाधु-समानन्दरायः ।

आ० वाक्यं। यद्यपि च सूर्यादिति। अवशकालात् कार्त्तिकवर्षादिगणनया चान्द्रः संवत्सरा गताश्च एव चयः। राशिसंक्रान्त्यादिकंसकालीनो मासः स्वरोऽपि। अत्र मासाचरं तदङ्कं स्वादिरूपं तदा च शुक्लैकादश्यादौ अन्यानि यथोक्तं एवं देयं॥

समाप्तिवा०। एतावीतवर्त्तं कला पापं ज्ञेयं, एवं विपापे विपापीति॥

इति श्रीराघवानन्दविरचिता पञ्चपक्षीटीका समाप्ता॥

विषयः। प्रश्नादिगणनाप्रतिपादकपञ्चपक्षीयतात्पर्य्यविवरणम्।

No. CCCXXV.

Śuddhidípiká. Astrological disquisitions on auspicious and inauspicious days. By S'rínivása.

३२५। शुद्धिदीपिका।

ग्रन्थकारः श्रीनिवासः।

विवरणं। प्राचीनतमपरिमाणम्। प० ८५। पङ्क्ति० ४—५। श्लो० १०००। आ० वर्त्तुलं।
लि० तुलटकाक्षरः। का०—?। स्था० नवद्वीपान्तर्गतब्राह्मणनगरनिवासिश्रीयुत-
बाबु-रामानन्दरायः।

आ० वाक्यं। ब्रह्मातरङ्गतुङ्गसंसाराम्भोधिमज्जने तरणिः।
उद्धवतु चाचराचरमुकुटमणिः (?)॥
यत्नं नतवति शिशिरेऽतिमलिनदोषाकुले च गोविभवे।
उदाहादिषु शुद्धिसम्पत्त्यर्थं दीपिका क्रियते॥

समाप्तिवा०। रिपुरन्ध्रचन्द्रमसता मयमि चाचारिनिधनस्थाः। एतस्य देवलोकादिगति-
निर्णयः।
दुर्विचारे ज्योतिषि यमतः कलां समस्तकर्मव्यवहारदर्शिकां।
श्रीश्रीनिवासेन समाहृताभिनामसत्प्रकराः पठन्त शुद्धिदीपिकां॥
इति शुद्धिदीपिकायां यात्रानिर्णयो नामाष्टमोऽध्यायः॥

विषयः। लग्नविवाहयात्रादीनां निरूपणं।

No. CCCXXVI.

Vittranmanoramá. A commentary on a hymn to Chandiká in the Márkandeya Puráṇa. By Gaurívara S'armá.

३२६ । विद्वन्मनोरमा ।

ग्रन्थकारः गौरीवरशर्म्मा ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ७१ । पङ्क्ति० ९—७ । श्लो०२५०० । बं० वर्णीयं । या० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतब्राह्मणनगरनिवासिश्रीयुतबापुजना- नन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । समाधिर्नाम वैश्योऽसमुत्पन्नो वणिजां कुले ।
पुत्रदारैर्निरस्तश्च धनलोभादसाधुभिरिति श्लोकात् सप्तमपत्राच लिख्यते ।

समाप्तिवा०। वैवस्वतेऽन्तरे प्राप्ते यज्ञार्धिंशतिमे युगे ।
मृण्मो निमुञ्जवैवान्यायुष्मन्सेते मचान्तरामित्यतः श्लोकात् ७१ पत्राच वर्णिता ॥

विषयः । मार्कण्डेयपुराणान्तर्गतचण्डिकाशोपनतात्पर्य्यव्याख्यानं ॥

No. CCCXXVII.

Grantha-Sangraha. A collection of rules and maxims for calculating nativities, &c. By Prajápati Dása. . At the end of the work there is a collection of the astrological maxims of Khauá, in Bengali.

३२७ । ग्रन्थसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः प्रजापतिदासः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १४ । पङ्क्ति० ५—८ । श्लो० २०० । बं० वर्णीयं । या० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतब्राह्मणनगरनिवासिश्रीयुतबापु-जना- नन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । इष्टदेवं नमस्कृत्य गोपालं कुलदैवतं ।
श्रीप्रजापतिदासेन क्रियते ग्रन्थसङ्ग्रहः ॥
नवपत्रान्नमस्कृत्य देवीञ्चैव सरस्वतीं ।
प्रणिपत्य गुरुं सूक्ष्मं ज्योतिर्ग्रन्थं वदाम्यहं ॥

समाप्तिवा०। काला बोड़ा तुमि अनेषर मानुषमारे पोड़ाय घर । कोन चापड़ पड़े पीठे चातुकेर वाड़ी माय उठे ॥ म ॥ केतुकृष्णशिर्नीयता भमार्त ॥

विषयः । विप्रादिहस्तावरिष्टपित्रादिहदण्डपलादिनिर्णयः । पुंजन्मस्त्रीजन्मज्ञानादिनिर्णयः । आरम्भज्ञानं । शुभदुःखादिनिर्णयः ।
षष्ठाध्याये ग्रन्थसमाप्तिः । खनायाः वचनमपि भङ्गभाषोक्तं ।

No. CCCXXVIII.

S'akuna-dípiká. On good and evil omens. By Ganes'a.

३२८। शकुनदीपिका।

ग्रन्थकारः गणेशः।

विवरणं। परिशुद्धं प्राचीनञ्च। प० ९। पङ्क्ति० ८। श्लो० १००। अ० बङ्गीयं। आ० तुलट-कागजः। का०—?। स्था० नवद्वीपान्तर्गतबल्लभनगरनिवासिश्रीयुतबाबु-उमानन्द-रायः।

प्रा० वाक्यं। वाञ्छाकल्पतरुं नृणां संसाराम्भोधिपारदं।
लम्बोदरपदाम्भोजद्वन्द्वं वन्दामहे वयं॥
अज्ञानतिमिरध्वंसकारिणी दृष्टदर्शिनी।
तन्यते श्रीगणेशेन मुदा शकुनदीपिका॥

समाप्तिवा०। खण्डितं॥

विषयः। अत्र शुभाशुभसूचकनिमित्तानि विद्यन्ते।

No. CCCXXIX.

Guru-páduká-panchaka-stotra Tiká. A commentary on five hymns in praise of the great guru; attributed to Mahádeva. By Durgádása Vídyáváchaspati.

३२९। गुरुपादुकापञ्चकस्तोत्रटीका।

ग्रन्थकारः दुर्गादासविद्यावाचस्पतिः।

विवरणं। नवीनं परिशुद्धञ्च। प० ८। पङ्क्ति० ५—९। श्लो०१२०। अ० बङ्गीयं। आ० तुलट-कागजः। का०—?। स्था० नवद्वीपान्तर्गतबल्लभनगरस्थश्रीयुतबाबु-उमानन्दरायः।

प्रा० वाक्यं। प्रत्यक्षकमलस्थीयचन्द्रोदये नित्यमुद्यमवह्नातमद्भुतम्।
कृपयाऽपि विरकोपकल्पितं हृद्गतांशपरमोदयं भजे॥

समाप्तिवा०। एतद्वचनानुसारेण यद्राज्ञायामसेवापासनायां कुर्वन्ति तेऽनिमन्दधियो ज्ञाता इति सङ्क्षेपः॥
इति श्रीदुर्गादासविद्यावाचस्पतिविरचिता श्रीमच्छिवपदपङ्कजविनिर्गतश्री-गुरुपादुकापञ्चकस्तोत्रटीका समाप्ता॥

विषयः। श्रीगुरुदेवमन्त्रवाच्यप्रकाशकगुरुपादुकापञ्चकस्तोत्रस्य तात्पर्य्यविवरणं॥

No. CCCXXX.

Ánandadípaní Tíká. A commentary on a hymn called Karpúra Stotra. By Brahmánanda Sarasvatí.

३३० । आनन्ददीपिनीटीका ।

ग्रन्थकारः ब्रह्मानन्दसरस्वती ।

विवरणं । नवीनं परिग्रहस्य । प० २५ । पङ्क्ति० ५—६ । स्लो० ८०० । अ० वङ्गीयं । धा० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७४१ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतब्रह्मनगरनिवासि-श्रीयुतबाबु-उमानन्दरायः ।

आ० वाक्यं । अथानन्दमयीं ब्राह्मीं निगुणां निर्गुणात्मिकां ।
वन्देऽहं नीलकुचरलिषा क्षितविश्वाशिनीं ॥
सच्चिन्त्य क्ष्याकल्पितरोचयामलं सकृत्स्य वेदागमशाधवाक्यं ।
चिताय मन्मन्तजपार्थिकानां कुर्वे स्तुर्योनन्दकलासरूपां (?) ॥
आनन्ददीपिनी टीका स्तोत्रव्याख्यास्वरूपतः ॥

समाप्तिवा०। तत्कौतुमः प्रेम्णा रसेन नरत्वमित्यर्थः ।
इति श्रीब्रह्मानन्दसरस्वतीविरचिता श्रीकर्पूरास्तोत्रस्य आनन्ददीपिनी टीका समाप्ता ॥

विषयः । टीकेयं कर्पूरास्तोत्रस्य टीकात्मता २१ स्लोकानां मनीषोना व्याख्या कृता । अत्रां कालिकाया मन्त्रोद्धारो वर्णितः । स्तोत्रस्यादिमः स्लोकः, कर्पूरं मध्यमान्तस्वरपरि-रचितमित्यादिः ॥

No. CCCXXXI.

Kramachandriká. Tántric Liturgy. By Ratnagarbha Sárva-bhauma.

३३१ । क्रमचन्द्रिका ।

ग्रन्थकारः रत्नगर्भसार्वभौमः ।

विवरणं । प्राचीनं परिग्रहस्य । प० ७४ । पङ्क्ति० ७—८ । स्लो० १११० । अ० वङ्गीयं । धा० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतब्रह्मनगरनिवासिमहा-राजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

आ० वाक्यं । गुरौ सन्निहिते यस्तु पूजयेदन्यदैवतं ।
स याति नरकं घोरं सा पूजा विफला भवेत् ॥

समाप्तिश्चा०। तत्पादपद्मरजसा निर्धूताखिलकल्मषः।
ज्ञानितोऽस्मि मयापि श्रात्वा सारं ततोऽर्थतः॥
इति श्रीरत्नगर्भसार्व्वभौमविरचिता ज्ञानचन्द्रिका समाप्ता॥
विषयः। तन्त्रग्रन्थप्रतिपादितार्थव्याख्यानं।

No. CCCXXXII.

Dravyaguṇádhirája. Physiological action of various articles of food, drink and medicine.

३३२। द्रव्यगुणाधिराजः।

ग्रन्थकारः ——— ?
विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० ४९। पङ्क्ति० ५१। श्लो० ६६०। व० वङ्गीय। श्या० तुलटकागजः। का०—?। नवद्वीपान्तर्गतब्राह्मणनगरस्थमधाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः।
प्रा० वाक्यं। द्वौ जातौ भुवि वासवौ निरुपमौ राजन्यविप्रान्वयौ
सप्तद्वीपपतिर्व्विराट् पुनरसौ विप्रो नवद्वीपराट्।
नानाद्रेः परिरट्टयन्तेऽत्र चरमे श्रेयस्य राजर्मूखे
चलत्यास्य सभासदो मुनिगणा विप्रस्य तर्कोल्वणाः॥ १॥
समाप्तिश्चा०। रचितं परप्रीतीनां श्रिवेन परमात्मना।
वङ्गीजिगीसतावत्व आयुर्व्वेदः प्रकाशितः॥ इत्यायुर्व्वेदः समाप्तः॥
विषयः। अथ मधुराम्ललवणकटुतिक्तकषायशीतवीर्य्योष्णवीर्य्यप्रभृतीनां द्रव्याणां गुणकथनं।

No. CCCXXXIII.

Puráṇa-Sarvasva. Summary of various Puranic legends, ancient dynasties, cosmic phenomena, consecration of houses, cars, &c. &c. By Purusottama.

३३३। पुराणसर्व्वस्वं।

ग्रन्थकारः पुरुषोत्तमः।
विवरणं। प्राचीनं परिशुद्धञ्च। प० २११। पङ्क्ति० ४—९। श्लो० ८९००। व० वङ्गीयं। श्या० तुलटकागजः। का० शकाब्दाः १५९२। स्था० नवद्वीपान्तर्गतब्राह्मणनगरनिवासिमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः।

प्रा॰ वाक्यं। योऽयं वेदपुराणभारतमनुस्मृत्यादिरामायणैः
माणेशैः पुरुषोत्तमैरवरवो ज्ञातो विमाकाङ्क्षिभिः।
सत्यर्षिसुरासुरैरभिनुतो वन्द्योऽभिवन्द्यो जनै-
र्देवो वः शिवमातनोतु सततं वैगुण्यभिन्नो हरिः॥

समाप्तिवा॰। इत्येतत् कथितं विप्र पञ्चमीकल्पमुत्तमं।
यथार्थं पठ्यते मन्त्रः सर्व्वसर्पविशेषकः॥
ॐ कुरु कुरु स्वाहा फट् स्वाहा॥ इति पुराणसर्व्वस्वे नागलक्षणं॥

विषयः। अनुक्रमणिका। चन्द्रवंशः। मन्वन्तरकथनं। वंशानुचरितं। इक्ष्वाकुचरितं। गणेशस्तवः। पुरुवंशः। पृथिव्यादिसंस्थानं। योजनसङ्ख्या। भुवनकोषः। नरककथनं। भूकम्पलक्षणं। नरकनिर्णयः। संसारचक्रं। स्वर्गस्थानं। भुवर्लोकादिकथनं। चक्रःपरिमाणं। सूर्य्यरथपरिमाणं। मेघलक्षणं। नक्षत्रादिव्यवस्था। चतुर्मुखसङ्ख्या। चन्द्रकरसंस्थानं। अमावास्यायां इक्षच्छेदनदोषः। बुधादिग्रहरथवर्णनं। ध्रुवादिसंस्थानं। जातिधर्म्मः। पञ्चदर्शनमाहात्म्यं। भुवनकोषसमाप्तिः। श्राद्धादिप्रकरणं। ब्रह्मपुराणीयनानातीर्थप्रकरणं। प्रासादनिर्म्माणं। ध्वजदानं। सम्मार्ज्जनं। उपलेपः। देवाङ्गनफलं। द्रव्यपूजाफलं। आसनादिदानं। दक्षिणावर्त्तशङ्खदानप्रभृतयः॥

No. CCCXXXIV.

Vidyotpatti-vidhi. Descriptions of the various manifestations of the Deví, or Vidyá, and the most appropriate days and manner of worshiping them.

३३४। विद्योत्पत्तिविधिः।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प॰ ७। पङ्क्ति॰ ४-६। श्लो॰ ११२। अ॰ वङ्गीयं। आ॰ तुलटकागजः। का॰—?। स्था॰ नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः।

प्रा॰ वाक्यं। श्यामार्च्चनधृतविष्णुयामले। आगमोक्तविधानेन कलौ देवान् ... न शुभोभित्यादि॥

समाप्तिवा॰। तृतीया माधवे शुक्ला कुलर्क्ष (?) द्वादशी तिथिः।
इत्येताः तिथयः पुण्या अन्याश्चैव महत्तमाः॥
इति गुह्यातिगुह्यतः प्रोक्ता विद्योत्पत्तिविधिः॥

विषयः। नानाविद्यामामुत्पत्तिकथनम्।

चतुर्भेदार्थतत्वज्ञो ब्रवीति क्षपणं वचः।
चक्षुष्याऽऽदृश्यते सोऽपि प्रार्थनालाघवान्वितः॥
सुवर्णमणिमाणिक्यवसनैरपि पूरितः।
तथापि प्रार्थयन्त्येते क्षपकान् भक्तहेतुना॥
कटौ करे च कर्णे च सुवर्णं विद्यते यदि।
उपवासस्तथापि स्यात् चन्नालाभेन देहिनाम्॥

समाप्तिवा०। चन्नारको यदा सिंहे तदाङ्गारमयी मही।
स एव रविणा युक्तः समुद्रमपि शोषयेत्॥
इति क्षपिविषयः समाप्तः॥

विषयः। क्षपिरत्नभिन्नानाविधोपायकथनम्।

No. CCCXVIII.

Sangīta-nárāyaṇa. On tone, rythm, gamut, &c. of the Indian music. By Purusottma Mis'ra.

३१८। सङ्गीतनारायणं।

ग्रन्थकारः पुरुषोत्तममिश्रः।

विवरणं। प्राचीनतमपरिशुद्धं सुजीर्णतमञ्च। प० ८०। पङ्क्ति० ५—७। श्लो० १५००। अ० बङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। लीलाद्रिकन्दरानन्दिमन्दरायणवन्दितं।
वन्दे वन्दावनाङ्ग(?)मन्दिर मेन्दिरं महः॥
प्रहतलालं करतालिकाभिराभीरिकाणां कलवेणुगीतं।
नृत्यन्तमत्यन्तमुदीर्णहासं रासं भजन्तं हरिमन्तमीडे॥

समाप्तिवा०। दोर्मूलकूलङ्कषमानकुम्भमम्बरारम्भिकुचापि यापि॥
श्रीकविरत्नपुरुषोत्तममिश्रकृतः सङ्गीतनारायणनामा ग्रन्थः समाप्तः॥

विषयः। सङ्गीतोपयोगिस्वरतालल्याादिविवरणं।

No. CCCXIX.

A'chára-sára-prakaraṇa of the *Brahma-jámala Tantra.* The praise of Buddha in seven cantos.

No. CCCXXXVII.

Sárávalí. A treatise on astrological influence on wars, coronations, and other human actions. By Rájá Kalyána Varmá.

३३७ । सारावली ।

ग्रन्थकारः राजा कल्याणवर्म्मा ।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १०२ । पङ्क्ति० ९—०। श्लो० ११०० । अ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराज-
श्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । यस्योद्गमे जगदिदं प्रतिबोधमेति मध्यस्थिते प्रसरति प्रकृतिक्रियासु ।
अस्तङ्गते स्वपिति वाद्मितैकमावं (?) सूर्य्यः स एष जयति प्रकटप्रभावः ॥
विस्तरीकृतानि मुनिभिः पुरातनानि शास्त्राणि ।
होरातन्त्रं रचितं वराहमिहिरेण सङ्क्षेपात् ॥
राशिद्दशावर्गा नृपतियोगा युद्धयोगाचरद्दशायां ।
विषयविभागः स्पष्टं कर्त्तुं न शक्यते यतस्तेन ॥
अतएव विस्तरेभ्यो यवननरेन्द्रादिरचितशास्त्रेभ्यः ।
सकलससारं त्यक्त्वा तेभ्यः सारं समुद्धृत्य ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विष०: । राशिद्दशावर्ग-नृपतियाग-युद्धयाग-प्रभृतिज्योतिर्विषयकथनम ॥

No. CCCXXXVIII.

Rásayátrápaddhati. A manual for the celebration of the anniversary of Krishna's grand festival with the milk maids of Vrindávana, held on the full moon and on the two preceding days of Kartika, October—November. By Raghunandana.

३३८ । रासयात्रापद्धतिः ।

ग्रन्थकारः रघुनन्दनः ।

विवरणं। अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ४—६ । श्लो० ८० । अ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । शकाब्दाः १७४९ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुक्त-
बाबु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य कमलाकान्तं वाणीशमजमव्ययं ।
प्रयोगं रासयात्राया वक्ति श्रीरघुनन्दनः ॥

समाप्तिवा० । अयज्ञानां हरित्वादर्शनौ मासयज्ञकौ ॥ इति रासयात्रापद्धतिः ॥

विषयः । कार्त्तिकपौर्णमासीकर्त्तव्यं रासयात्राविवरणं ।

No. CCCXXXIX.

Saṅkalpadurgabhanjana. On the necessity of a formal resolution (*sankalpa*) in the performance of religious rites. By Chandrásekhara.

३३९ । सङ्कल्पदुर्गभञ्जनं ।

ग्रन्थकारः चन्द्रशेखरः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० ७—८ । श्लो० ५०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । सदानन्दमयं नत्वा चन्द्रशेखरशर्म्मणा ।
सङ्कल्पस्मृतिदुर्गाणां भञ्जनं क्रियतेऽधुना ॥
काम्यकर्म्मणि सङ्कल्पं विना फलाल्पत्वस्मृतेरित्यादि ।

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । कर्म्मादौ क्रियमाणसङ्कल्पविचारः ॥

No. CCCXL.

Vásishṭhasára. An epitome of the scheme of salvation as inculcated in the Yogavásishṭha. Contents. 1, dispassion; 2, unreality of the creation; 3, characteristics of the devotee who is liberated in this life; 4, annihilation of the mind; 5, anecdote of Vásala; 6, meditation; 7, worship of the soul; 8, definition of the soul; 9, liberation in this life.

३४० । वाशिष्ठसारः ।

ग्रन्थकारः———? ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० १६ । पङ्क्ति० ७—८ । श्लो० १२० । अ० वङ्गीय । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतबाबु उमानन्दनाथः ।

प्रा० वाक्यं । दिक्कालाद्यनवच्छिन्नानन्तचिन्मात्रमूर्त्तये ।
स्वानुभूत्येकमानाय नमः शान्ताय तेजसे ॥

अयं बद्धो विमुक्तः स्यामिति यस्यास्ति निश्चयः ।
नात्यन्तमज्ञो नो तज्ज्ञः सोऽस्मिन् शास्त्रेऽधिकारवान् ॥

समाप्तिवा० । एक एव च भूतात्मा भूते भूते व्यवस्थितः ।
एकधा बहुधा चैव दृश्यते जलचन्द्रवत् ॥
इति योगवाशिष्ठसारे जीवन्मुक्तिदर्शनप्रकरणं ॥

विषयः । १ प्रकरणे, वैराग्यं । २, जगन्मिथ्यात्वं । ३, जीवन्मुक्तिलक्षणं । ४, मनोलयः । ५, वासनोपाख्यानं । ६, मननं । ७, आत्मार्चनं । ८, आत्मनिरूपणं । ९, जीवन्मुक्तिः ।

No. CCCXLI.

Náráyaníya-pras'návali. The means of propounding the past, the present and the future by astrological and mystic calculations. This is a fragment of the Brahmayámala Tantra.

३४१ । नारायणीयप्रश्नावली ।

ग्रन्थकारः ——— ?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ९—७ । श्लो० १२५ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतशान्तनगरस्थश्रीयुतवाबु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । वन्दे नारायणं देवमनादिनिधनं विभुं ।
यस्य स्मरणमात्रेण सर्वज्ञो जायते नरः ॥
देव्युवाच । भगवन् देवदेवेश भक्तानामभयङ्कर ।
येनोपायेन जानीयात् भूतभव्यादिकं नरः ॥

समाप्तिवा० । सङ्क्षेपाच्च मया प्रोक्तन्तव प्रियार्थं सुरेश्वरि ।
एतज् ज्ञात्वापि मनुजः सामान्यार्थं वदेत प्रिये ॥
इति श्रीब्रह्मयामले नारायणीप्रश्नावली समाप्ता ॥

विषयः । अतीतादिविषयकप्रश्नगणनाविधानम् ।

No. CCCXLII.

Vedántárthasangraha. A digest of the Vedanta system of Philosophy with a commentary. By S'rírama S'armá.

२४२ । वेदान्तार्थसङ्ग्रहः, सटीकः ।

ग्रन्थकारः श्रीरामशर्म्मा ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ११ । पङ्क्ति० ९—१२ । श्लो० ५०० । च० वर्त्तीयं । वा० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतब्राह्मणनगरस्थश्रीयुतबाबु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । यस्मात् जनिस्थितिलयस्थचराचरस्य विश्वस्य यत्परिचितं नवसद्यवेत्त् ।
वारीव तेजसि यथाऽवहित विवर्त्तौ यस्मिन् मनोऽङ्कुरकं प्रणमामि सत्यं ॥ १ ॥
श्रीरामचरणाम्भोजमकरन्दकणाञ्जनं । हैतध्वान्तान्धितधियामन्धकारं धुनोतु नः ॥२॥
यर्थाः पद्यैर्निबध्यन्ते वेदान्तद्धरिपन्नताः । श्रीरामचन्द्रभूपेन्द्रतुर्य्यैः श्रीरामशर्म्मणा॥३॥
राजश्रीरामचन्द्रः क्षितिपमणिरिचन्द्रकान्तादिकान्या-
म्नानोपान्ताङ्घ्रिपीठो भुविविमलयशश्चन्द्रमाश्रोत्य यस्य ।
मूढो दक्षः कलङ्को भ्रमति वियति वा चन्द्रमाः ख्यातकीर्त्ते-
स्तस्यानां चापमान्तो जयमिव जगतो प्रत्युमिताद् जीयात् ॥ ४ ॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । वेदान्तार्थप्रतिपादनम् ॥

No. CCCXLIII.

Siddhánta Sangraha. An elementary exposition of the Vedanta Philosophy, according to the school of the nondual theorists. By Apyayidikshita.

२४३ । सिद्धान्तसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः अप्पयोदीक्षितः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ४९ । पङ्क्ति० ९—११ । श्लो० ११०० । च० वर्त्तीयं । वा० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतब्राह्मणनगरस्थश्रीयुत-बाबु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं । तत्र तावद्वाक्यावारे प्रथमः श्रौतवः प्रत्यधीतशास्त्राध्यायश्रोत्यादि ।

समाप्तिवा० । सच्चिदनन्तपरमेश्वरभावापत्तिर्मन्यबेति सिद्धं ॥

इति श्रीअप्पयोदीक्षितकृतसिद्धान्तसङ्ग्रहे चतुर्थः परिच्छेदः ॥

विषयः । संक्षेपतः अद्वैतमतानुसारिवेदान्तीयविविधसिद्धान्तप्रतिपादनम् ।

No. CCCXLIV.

S'ilámáhátmya. Praise of the *sálagráma* or ammonite stone, and the advantage of worshiping it as Vishṇu. This is probably an extract from one of the Puráṇas. The stone is found in the Gandak River in Oudh; according to the MS. the best place for the petrified shell is a spot forty miles to the south of a peak of the Himalaya, called Gandaka.

३४४ । शिलामाहात्म्यं ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० ७। पङ्क्ति० ५—७। श्लो० १००। च० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० भवहीपान्तर्गतनवद्वीपनगरस्थश्रीयुतवासु-देवा-नन्दरायः।

प्रा० वाक्यं। क थं वसति मे. विष्णो किं नामाखि महात्मनं। कथ वा प्रीयते देव मत्प्रमी कथयस्व मे॥ श्रीविष्णुरुवाच॥ निवसामि सदा ब्रह्मन् शालग्रामेऽनघाग्रणि। मत्कथा गिरिराजस्य दक्षिणे दशयोजनं॥

समाप्तिवा०। यत्नेन मुनयः सर्वे शालग्रामशिलार्चनं। सर्वतो मोक्षमाप्नोति (?) विष्णुलोकं गताः सुखं। इति श्रीब्रह्मविष्णुसम्वादे वेदव्यासमतप्रोक्त शिलामाहात्म्यं समाप्तं॥

विषयः। शालग्रामशिलाया मत्स्यकापनं, तस्यां श्रीविष्णोः पूजनादिविधानञ्च।

No. CCCXLV.

Kálantra-paris'ishta. A supplement to the exposition, by Durga Sinha, of the Sanskrit grammar, entitled Kátantra. By S'rípati Datta.

३४५ । कातन्त्रपरिशिष्टं ।

ग्रन्थकारः श्रीपतिदत्तः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० १४४। पङ्क्ति० १०—१२। श्लो० ५०००। च० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० भवहीपान्तर्गतनवद्वीपनगरस्थश्रीयुतम-तीन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। देवदेवं प्रणम्यादौ सर्वज्ञं सर्वदर्शिनं। कातन्त्रस्य प्रवक्ष्यामि व्याख्यानं सर्वधार्मिकं॥ सिद्धो वर्णसमाम्नायः। सिद्धः खलु वर्णानां समाम्नायो वेदितव्यः॥

समाप्तिवा०। वधरोणरे वधरोणरं इत्यादि। इति वैद्यमहामहोपाध्यायश्रीपतिदत्तविर-चिते कातन्त्रपरिशिष्टे समासप्रकरणं समाप्तं॥

विषयः। दुर्गसिंहकृतकातन्त्रवृत्तेः परिशिष्टार्थकथनम्।

No. CCCXLVI.

Rájadharmakaustubha. The jurisdiction of kings, their characteristics and defects; characteristics of queens, ministers, royal priests and astrologers; requirements of kings; rites to be performed by them; royal unction, duties to be observed for some days after coronation, &c., &c. By Ananta Deva.

२४६ । राजधर्मकौस्तुभः ।

ग्रन्थकारः अनन्तदेवः ।

विवरणं । प्राचीनपरिग्रहव । प० ७९ । पङ्क्ति० ९—८ । श्लो० ११०० । आ० वर्त्तुलं । वा० तुलटकागजः । का०—? । स्था० [illegible]

प्रपन्नः ।

आ० समा० । [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ॥

[illegible] ।

[illegible] * * * [illegible] ॥

समाप्तिका० । [illegible] ।

[illegible] स्यात् ।

इति [illegible]

[illegible] ॥

विषयः । राज्याधिकारिनिर्णयः । राजलक्षणं । [illegible] । [illegible] । [illegible] ।

पुरोहितलक्षणं । ज्योतिर्विल्लक्षणं । [illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible]-

[illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] । ऐन्द्र-

शान्तिः । [illegible] । [illegible] ।

अभिषेकमन्त्राः । पुष्याभिषेकः । [illegible] ॥

No. CCCXLVII.

Patrakaumudí. The universal letter-writer, containing rules for determining the size, shape and decorations of letters, according to the different ranks of the parties to whom they are to be addressed; qualifications of letter-writers; forms of addresses, &c., &c. By Vararuchi, one of the "nine jewels" of Vikramáditya.

२४७ । पत्रकौमुदी ।

ग्रन्थकारः वररुचिः ।

विवरणं । प्राचीनलिपिपुस्तकम् । प० ९ । पङ्क्तिः ८—९ । श्लो० २१० । व० प्राचीनं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतश्यामनगरस्थश्रीयुतपाण्डु-चन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीमत्सम्यक्पदारविन्दयुगलं प्रत्येकराजाकर-
केलीमणिकिरीटकोकनदश्रीपुष्पार्चितं सन्ततं ।
वाणीं च प्रणमामि विश्वजननीं प्रसूतिविश्वस्थितीं
सत्कावपशुपारिणीं भगवतीं नित्यं मनोहद्यपे ॥
विक्रमादित्यभूपस्य कीर्त्तिसिद्धोर्निदेशतः ।
श्रीमान् वररुचिर्धीमांस्तनोति पत्रकौमुदीम् ॥
राज्ञां मन्त्रिप्रवीराणां पण्डितानां तथैव च ।
गुरूणां वणिगार्याणां कुर्वे च लिखपत्रके ॥

समाप्ति० । खण्डितं ॥

विषयः । चतुष्पदिका । पत्राणां रक्षणं । पत्रप्रमाणानि । पत्रलेखनकालवचनानि । पत्रारम्भणाक्रमः । पत्रलिखनक्रमः । पत्रमध्यक्रमः । पत्रपठनं । पाठापाठक्रमलक्षः ॥

No. CCCXLVIII.

Sakárabheda. Words having the three Sanskrit sibilants, arranged in classes. By Purusottama Datta.

२४८ । सकारभेदः ।

ग्रन्थकारः पुरुषोत्तमदेवः ।

विवरणं । प्राचीनलिपिपुस्तकम् । प० २ । पङ्क्तिः ८—१० । श्लो० ८२ । व० प्राचीनं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतश्यामनगरस्थश्रीयुतपाण्डु-चन्द्ररायः ।

प्रा० वाक्यं । अथ शब्दसकारभेदः । येषः सर्वत्र सत्ते सत्ते सम्प्रदायोविद्वेषोविधेयः
शब्दश्रीवद्धकोषमध्यं सूत्रं वरणं चित्रं ।
सूत्रं द्वैपायनं प्रवचनं विंशत्यधिकाशतं
ज्ञात्वा कविर्न सकलकविमातरः (?) ॥

समाप्तिवा०। संसारसागरावर्त्त सारसतदीक्षयाः। सारवं वक्षिबुधि द्वन्द्वसद्वर्णसंयुता (?)॥

इति पुरुषोत्तमदैवज्ञतः सकाशलेद्रः समाप्तः॥

विषयः। ज्यौतिषशास्त्रमतप्रकारविशेषप्रतिपादनं।

No. CCCXLIX.

Koshṭhi-prakaraṇa. Horoscopy, according to the principles of Keralí. No work of Keralí has yet been discovered, but he is reckoned to be a high authority on astrology and chiromancy.

२४९। केरलीयमतं कोष्ठीप्रकरणं।

ग्रन्थकारः केरली।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० १०। पङ्क्ति० ५—७। श्लो० २५०। व० नवीनं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० नवद्वीपान्तर्गततत्त्वभवनस्वामीपुत्रबाबु-व्रजा-नन्दरायः।

प्रा० वाक्यं। खण्डितं।

समाप्तिवा०। एवं च्यामालाकरा ज्ञेया। चन्द्रवर्गोदये ज्ञेया एको प्रायशतो भवेत्॥

इति केरलीयमतं कोष्ठीप्रकरणं॥

विषयः। अत्र प्रथमद्वितीयपत्रे खण्डिते। ग्रहाकमनांशपिंडांशादिप्रतिपादनम्।

No. CCCL.

Divyachúḍámaṇi. Rules for calculating future events by astrological and other recondite means. By Chúḍámaṇi.

२५०। दिव्यचूडामणिः।

ग्रन्थकारः चूडामणिः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० १५। पङ्क्ति० ९—७। श्लो० ४००। व० नवीनं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० नवद्वीपान्तर्गततत्त्वभवनस्वामीपुत्रबाबु-व्रजान-न्दरायः।

प्रा० वाक्यं। बहुपवित्रशास्त्राणि मुनाख्यानं तथा करोमि।

पङ्क्तिं वक्ष्यति भाजनेतत् भवति भवाणि दीपकवत्॥

लोकस्य परितोषाय दिव्यचूडामणिं वदे।

क्रियते विविधायोगा श्रवणु चिरपेनक॥

समाप्तिवा० । खण्डितं ।

विषयः । शुभाशुभविषयकप्रश्नोत्तरनिरूपणं ॥

No. CCCLI.

Ushmaviveka. On Sanskrit aspirates and nasals. By Gada Siñha.

२५१ । ऊष्मविवेकः ।

ग्रन्थकारः गदसिंहः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० ४—८ । श्लो० २५० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसती-शचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । वर्णोज्ज्वला गुणवती सहृदयहृदयानुरञ्जिनी सरसा ।
नानालङ्कारवती प्रियेव कविता सती जयति ॥

समाप्तिवा० । इत्यूष्मभेदः कृतः श्रीगदसिंहेनाल्पबुद्धीनां प्रीत्यै ।
स करोतु सदसि ज्ञानं यस्यायं वर्त्तते हृदये ॥
इति गदसिंहविरचिते ऊष्मविवेके ऊष्मभेदकथनं समाप्तं ॥

विषयः । सकारनकारविशेषप्रतिपादनम् ।

No. CCCLII.

Mugdha-bodha-paris'ishṭa. A supplement to the Sanskrit grammar entitled "Mugdhabodha." It treats of prefixes, affixes, suffixes, &c. By Kásís'vara Bhaṭṭácharya.

२५२ । मुग्धबोधपरिशिष्टः ।

ग्रन्थकारः काशीश्वरः ।

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प० ९२ । पङ्क्ति० ४ । श्लो० ८०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७०९ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवा-सिमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा पदाम्बुजमशेषमुनैकसिद्ध्यै रामस्य वीक्ष्य मुनितन्त्रमशेषतश्च ।
श्रीवोपदेवकविना कृतमुग्धबोधे काशीश्वरो वितनुते परिशिष्टमेतत् ॥

समाप्तिवा० । कृष्ण इः । हरिः । इति श्रीकाशीश्वरभट्टाचार्य्यकृतं मुग्धबोधपरिशिष्टं समाप्तं ॥

विषयः । प्रकृतिप्रत्ययागमादिव्यवस्थापनं ।

No. CCCLIII.

Dakárádi-sahasranáma-stotra. A hymn to Durgá, in which a thousand names or epithets beginning with the letter द are strung together. This work professes to be a portion of the eighth part (*Khaṇḍa*) of the Kulárṇava Tantra, but it does not occur in the MS. of that name noticed on page 138.

३५३ । दकारादिसहस्रनामस्तोत्रं।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं। प्राचीनतनपरिमाणद्व । प० १० । पङ्क्ति० ३—९ । श्लो० २०० । आ० वर्त्तुलं । वा० तुलटकागजः। का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुक्तबाबु-उमानन्दरायः ।

प्रा० वाक्यं। भैरवी उवाच । कथं भैरव सर्व्वज्ञ जम्बूद्वीपे कलौ युगे ।

अल्पानां मुमुक्षूणां अल्पानल्पायुषामपि ॥

विना योगाभ्यासकृतो तत्त्वज्ञानं भवेत् शुभं ।

देविका अपि भोगाश्च भवेयुः केनचिद्या प्रभो ॥

श्रीभैरव उवाच । शृणु देवि प्रवक्ष्यामि सर्व्वमेतत् भवेद्द यथा ।

सामवेदाश्रमे मुनिश्रेष्ठं (?) जैमिनये तु यत् ॥

पुरा पुरन्दरमुखाः खेचरत्वाभिमानिनः ।

जग्मुः किमीश्वरोऽस्त्यन्यआदतिरिक्तः सुरानिति ॥

समाप्तिवा० । एतावर्न्नमेतस्य पुरश्चरणमुच्यते। कुतिचारो निबद्धितः किं भूयः श्रोतुमिच्छसि ॥

इति कुलार्णवे अष्टारखण्डे सर्व्वागमोत्तमे षपाद्यखण्डे पार्व्वतीश्वरसंवादेऽष्टम-खण्डे श्रीदुर्गादकारादिसहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णं ॥

विषयः । दुर्गाया माहात्म्यप्रतिपादनम् ।

No. CCCLIV.

Nánárthas'abda. A dictionary of words having various meanings. By Mathures'a.

३५४ । नानार्थशब्दः ।

ग्रन्थकारः मथुरेशः ।

विवरणं। नवीनं परिमाणद्व । प० ३८ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २००० । आ० वर्त्तुलं । वा० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिश्रीयुतबाबु-उमानन्दराः ।

प्रा॰ वाक्यं। नमो ज्योतिः परं ब्रह्म मूर्द्धाङ्गरूपाश्रया।
मात्रार्द्धसंज्ञा लिख्यन्ते मधुरेफेन यत्नतः ॥
द्विविचतुःपञ्चषट्कवर्णाः कान्तादिविविक्षिताः।
सदान्ता वश्रुतान्ताश्च मात्रार्द्धाः सूरिभिरोदिताः ॥
एकवर्णोऽपि मात्रार्द्धः ककाराद्यो निबध्यते।
मात्रार्द्धः प्रथमान्तः स्यात् सप्तम्यन्तं च वर्तते ॥
क एकः ॥ को ब्रह्मवाय्वर्कयमिपवनद्वारवर्हिषु।
काले ध्वनौ च पुंसि स्यात् जलमूर्द्धसुखेषु कं ॥
समाप्तिवा॰। खण्डितं ॥
विषयः। ककारादिवर्णक्रमेण मात्रार्द्धशब्दनिरूपणम् ॥

No. CCCLV.

Rahasyátirahasya Purus'charaṇa. Details of a mode of acquiring superhuman power by meditation and mystic rites. These rites should be performed on a burning-ground at night, while seated on a corpse. On this account it is called the most secret of all secret modes of purification.

३५५। रहस्यातिरहस्यपुरश्चरणं।

ग्रन्थकारः———?।
विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प॰ ५। पङ्क्ति॰ ७। श्लो॰ १००। व॰ वङ्गीयं। आ॰ तुलटकागजः। का॰—?। स्था॰ नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्त-तीशचन्द्रः।
प्रा॰ वाक्यं। अथेदानीं रहस्यातिरहस्यपुरश्चरणं लिख्यते। तथाच मात्स्ये ॥
समाप्तिवा॰। ततो दक्षिणां दत्वाच्छिद्रावधारणं कुर्य्यात् ॥
इति रहस्यातिरहस्यपुरश्चरणं समाप्तं ॥
विषयः। श्मशानादौ विविधपुरश्चरणविधिः।

No. CCCLVI.

Váhyamátṛiká-nyása and *Maháshoḍhá-nyása.* On the merits of two particular modes of regulating the breath during meditation. This is an extract from the Urdhámnáya Tantra; the work is distinct from Urdhamnya Saṅhitá.

३५६ । वाग्भमातृकान्यासो महाषोढान्यासश्च ।

ग्रन्थकारः विरूपाक्षः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० ७—८ । श्लो०१५० । आ० वर्त्तीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतब्रह्मनगरस्थमहाराजश्रीयुक्त-सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । तन्न्यासं यथा । पञ्चाशल्लिपिभिरित्यादि ॥

समाप्तिवा० । इत्यूर्द्धाम्नायान्तर्गतमहाषोढान्यासः ।

इति विरूपाक्षपरमहंसपरिव्राजकसिद्धा महाषोढा ॥

विषयः । अकारादिपञ्चाशद्वर्णैश्शरीरस्थमुखादिप्रदेशेषु न्यासविधानं ।

No. CCCLVII.

Chaṇḍí Ṭíká. A commentary on the Chaṇḍí, an episode of the Márkaṇḍeya Puráṇa, on the wars of the Deví with certain Asuras. By Kámadeva Kavivallabha. The commentary commonly known is by Nágoji Bhaṭṭa, the author of the S'abdenduscikhara.

३५७ । चण्डीटीका ।

ग्रन्थकारः कामदेवकविवल्लभः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ५२ । पङ्क्ति० ७—१० । श्लो० १००० । आ० वर्त्तीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतब्रह्मनगरस्थमहाराजश्रीयुक्त-सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । यत्संसर्गविशेषादुदयति गुणितैर्निर्गुणस्यापि ।
गुणिनामपि नैर्गुण्यं यत्संसर्गात् सा सदा जयति ॥
स्वजनिरसौ मुनितः श्रुतमाहात्म्यमुपास्य यां देवीं ।
मनुतापवर्गभाजौ सुरथसमाधी सदैवासाद्यतां ॥
अथ श्रीमद्व्यासशिष्यो जैमिनिरित्यादि ।

समाप्तिवा० । शेषे कतिपयपङ्क्तयो विलुप्तप्रायाः । अतएव समाप्तिवाक्यं नोद्धृतं ।

विषयः । मार्कण्डेयपुराणान्तर्गतचण्डिकाख्यार्थविवरणं ।

No. CCCLVIII.

Kávyakámadhenu Ṭíká. A commentary, by Vopadeva, on the Kavikalpadruma.

३५८ । काव्यकामधेनुटीका ।

ग्रन्थकारः वोपदेवः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ५१ । पङ्क्ति० ९—६ । श्लो० ८०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराज-श्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमपत्रं खण्डितं ।

समाप्तिवा० । सर्व्वव्याकरणार्थायानाख्यं तान्यलिखितं स्थलं (?) ॥

विषयः । कविकल्पद्रुमार्थविवरणं ।

No. CCCLIX.

Mahábhágavata. An apocryphal Puráṇa, containing legends of the Deví.

३५९ । महाभागवतं ।

ग्रन्थकारः ———— ?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं खण्डितञ्च । प० १९१ । पङ्क्ति० ५—१० । श्लो० ४००० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थ-महाराजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । यामाराध्यविरिञ्चिरस्य जगतः स्रष्टा हरिः पालकः
संहर्त्ता गिरिशः स्वयं भगवतद् ध्येया च या योगिभिः ।
यामाद्यां प्रकृतिं वदन्ति मुनयस्तत्त्वार्थविज्ञाः परां
तां देवीं प्रणमामि विश्वजननीं स्वर्गापवर्गप्रदाम् ॥
या लेच्छयास्य जगतः प्रविधाय सृष्टिं सम्प्राप्य जन्म च तथा पतिमापशम्भुं ।
उग्रैस्तपोभिरपि यां समवाप्य पत्नीं शम्भुः पदं हृदि दधे परिपातु सा वः ॥
एकदा नैमिषारण्ये शौनकाद्या महर्षयः । पप्रच्छुर्मुनिशार्दूलं सूतं वेदविदां वरं ॥

समाप्तिवा० । ऋषय ऊचुः । शर्व्वोर्निधनसम्बिचन् अकालेऽपि विभानतः ।
देवीं सम्पूजयामास भूयः किं श्रोतुमिच्छसि ॥
इति श्रीमहाभागवते महापुराणे अष्टचत्वारिंशत्तमोऽध्यायः ॥
अतः परं द्विविंशाकाः सन्ति ॥

विषयः । भगवतीमाहात्म्यप्रतिपादकपुराणम् ।

No. CCCLX.

Vírachintámaṇi. A treatise on arms and military tactics. By Sárngadhara.

३६० । वीरचिन्तामणिः ।

ग्रन्थकारः शार्ङ्गधरः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनं सम्पूर्णञ्च । प० ७ । पाङ्क्ति० ७—६ । श्लो० २०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराज-श्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । अथायुधो लक्षणं । नमो जिघ्नन्ति ये बाणा भास्करार्पितहृदयः पृथुकुक्षिकटीवक्षाः मुनिप्रा(?)श्चिरजीविनः ॥

समाप्तिवा० । तस्मात् श्रेयं विधातव्यं । श्रेयमस्त्वं चरणद्वयं ॥
इति शार्ङ्गधरविरचितवीरचिन्तामणौ धनुर्वेदस्य परिच्छेदः ॥

विषयः । अत्र अस्त्रायुधलक्षणाप्रपरीक्षा-तुरगप्रशंसा-धनुर्द्धारकप्रशंसा-धनुर्द्धारकविधि-धनुर्द्धानविधि-चापप्रमाण-गुणशरफलकलक्षण-फलकधारण-नाराचनालिकस्थान-मुष्ट्याकर्षणलक्षण-गुणचतुष्टयधनुर्मुष्टिसन्धानव्यायाम-लक्ष्यानध्यासश्रमक्रिया-लक्ष्यस्खलनविधि-शीघ्रसन्धान-दूरपातित्व-दृढप्रहारित्व-दृढवेधित्व-चीनयन्त्रक-चीनगति-बाणस्खलनगति-लक्ष्यस्खलनगति शुद्धगति-दृढचतुष्कचित्रविधि-बाणभङ्गवराटिकावर्णकाष्ठच्छेदनविन्दुकगोलकचित्रविधि-धारलक्ष्यशरवेधित्वालविधि-मलवारणविधुपशमशस्त्रविधि-मन्त्रस्मरण-विष्णुस्मरण-सङ्ग्रामविध्यचोहिणीसङ्ख्या-महाऽक्षौहिणीव्यूहविधि-युद्धप्रभृतयो निरूपिताः ॥

No. CCCLXI.

Tárákshobhya Sañváda. A Tantric compilation on the adoration of Tárá, and anecdotes regarding her.

३६१ । ताराक्षोभ्यसंवादः ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । अपरिशुद्धमसम्पूर्णञ्च । प० १४ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराज-श्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । निवत्तरतन्त्रे । तारोवाच । लतायां साधयेत् कालीं मीने मीनाम्बरस्वतीं । चतुर्णां नवद्देहानीं गेन याति निवत्तरं ॥

समाप्तिवा० । कपिलतन्त्रात् शेषवाक्यं नास्ति ॥

विषयः । तारामाहात्म्यादिकथनस्थापनं ।

No. CCCLXII.

Kálárkarudra-pújá Paddhati. A manual for the adoration of Kálárkarudra—a form of S'iva.

२६२। कालार्करुद्रपूजापद्धतिः।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० ८। पङ्क्ति० ६—७। श्लो० १००। अ० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। नम स्वाङ्गप्रधानीभूत इत्यादि ॥

समाप्तिवा०। परमोत्सवेन नृत्यगीतपुरःसरेण प्रतिमां यथास्थानं नयेयुः। ततः पारणं कुर्य्यात् ॥
इति कालार्करुद्रपूजापद्धतिः समाप्ता ॥

विषयः। कालार्करुद्रार्चनविधानं।

No. CCCLXIII.

Nis'ácharapújá. A manual for the worship of the Deví at night.

२६३। निशाचरपूजा।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० २। पङ्क्ति० ७—८। श्लो० ५०। अ० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। प्रथमं सूर्य्यार्घं दत्वा इत्यादि ॥

समाप्तिवा०। अच्छिद्रावधारणं कुर्य्यात्। इति निशाचरपूजापद्धतिः समाप्ता ॥

विषयः। निशाचरपूजननिरूपणं।

No. CCCLXIV.

Ratnamálá. A treatise on precious stones. By Pasupati.

२६४। रत्नमाला।

ग्रन्थकारः पशुपतिः।

विवरणं। परिशुद्धं प्राचीनञ्च। प० ३। पङ्क्ति० ४—६। श्लो० १००। अ० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः।

प्रा॰ वाक्यं। का भूषा योगानां किञ्च स्त्रियोः कण्ठमध्यकं भाति।
निर्मलमुक्तामाला पद्मपतिरचिता चातुरी वार्चा॥
समाप्तिवा॰। गुणवृहृदयङ्गमवक्रा (?) निर्मलसुवर्णालङ्कारात्नो।
श्रीमत्पद्मपतिरचिता सम्पूर्णा रत्नमालैषा॥
विषयः। अत्र मुक्ताफल-पद्मराग-मरकत-इन्द्रनील-वैदूर्य्य-काञ्चनपरीक्षा विद्यन्ते।

No. CCCLXV.

Padárthakhandana Tippaní. A gloss on the Padárthakhandana of Ragunátha Siromani. By Rámabhadra Sárvabhauma.

२६५। पदार्थखण्डनटिप्पनी।

ग्रन्थकारः रामभद्रसार्व्वभौमः।
विवरणं। प्राचीनं परिष्कृतञ्च। प॰ १०। पङ्क्ति॰ ५—९। श्लो॰ ५००। व॰ वङ्गीयं।
आ॰ तुलटकागजः। का॰—?। स्था॰ नवद्वीपान्तर्गतज्ञ्यानगरस्थमहाराज·श्रीयुतसतीशचन्द्रः।
प्रा॰ वाक्यं। प्रारम्भे विलुप्ताः पङ्क्तयः। अतिप्राचीनत्वात्।
समाप्तिवा॰। क्रमशः कारणतायामभिवेयमित्यलमतिविस्तरेणेति दिक्।
इति भट्टाचार्य्योपाध्यायश्रीमद्रामभद्रसार्व्वभौमविरचितपदार्थखण्डनटिप्पनी समाप्ता॥
विषयः। रघुनाथशिरोमणिप्रणीतपदार्थखण्डनाभिधेयग्रन्थार्थविवरणं॥

No. CCCLXVI.

A'khyátaváda Tippaní. A gloss on the A'khyátaváda of Raghunátha S'iromani. By Bhavánanda Tarkavágís'a.

२६६। आख्यातवादटिप्पनी।

ग्रन्थकारः भवानन्दतर्कवागीशः।
विवरणं। प्राचीनं परिष्कृतञ्च। प॰ ४५। पङ्क्ति॰ ५—९। श्लो॰ १११०। व॰ वङ्गीयं। आ॰ तुलटकागजः का॰—?। स्था॰ नवद्वीपान्तर्गतज्ञ्यानगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः।
प्रा॰ वाक्यं। प्रारम्भे विलुप्ताः पङ्क्तयः। अतिप्राचीनत्वात्।
समाप्तिवा॰। गुरुत्वादित्यपि द्रष्टव्यमिति सङ्क्षेपः।
इति तर्कवागीशविरचिताख्यातवादटिप्पनी समाप्ता॥
विषयः। रघुनाथशिरोमणिप्रणीताख्यातार्थविचारतात्पर्य्यार्थविवरणं।

No. CCCLXVII.

S'abdakhaṇḍa Tippaṇí. A gloss on the S'abdhachintámaṇi of Ganges'a Upádhyáya. By Mathuránátha.

३६७ । शब्दखण्डटिप्पणी ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथः ।

विवरणं । प्राचीनं परिस्फुटञ्च । प० ४७ । पङ्क्ति० ६—६ । श्लो० ६६०० । भ० वङ्गीयं । भा० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतक्षणनगरस्थमहाराजश्रीयुतसती-शचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमपत्रं खण्डितं ।

समाप्तिवा० । यथार्थपदार्थतानवच्छेदकप्रकारकज्ञानविषयत्वमा, इत्यतः परं खण्डितं ।

विषयः । गङ्गेशोपाध्यायप्रणीतशब्दचिन्तामणिगतास्पष्टार्थव्याख्यानं ।

No. CCCLXVIII.

Tattránanda-tarranginí. A treatise on mantras, their derivation and uses, homas, mystic diagrams, sanctification and other Tantric subjects. By Púrṇánanda Paramahaṅsa. The MS. examined is incomplete, and contains only the rituals.

३६८ । तत्त्वानन्दतरङ्गिणी ।

ग्रन्थकारः पूर्णानन्दपरमहंसः ।

विवरणं । प्राचीनं परिस्फुटञ्च । प० ३० । पङ्क्ति० ३—७ । श्लो० ११२० । भ० वङ्गीयं । भा० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतक्षणनगरस्थमहाराज-श्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । दिक्कालादिविनिर्मुक्तं निर्मुक्तं त्रिगुणैरपि ।
आनन्दघनसन्दोहमात्मानं समुपाश्रये ॥
तडिद्दाकारमानन्दमूलकन्दसमाश्रितं ।
अजामि वचसां मूलं यन्मूलं जगतामपि ॥
स्थूलमीशमपिध्यानं वाममर्द्धं महेशितुः ।
आनन्दनन्दगोजाभं प्रकाशं जगतां भजे ॥
तन्त्राणां सङ्गतिं वक्ष्ये तत्त्वानन्दतरङ्गिणीं ।
धर्मार्थकाममोक्षाणां आद्यसाधनपद्धतिं ॥

समाप्तिः । बहुनाथेन बहुरूपो भवेदिति शिवं ।

इति श्रीमन्नामतोपाध्यायज्ञानानन्दपरमहंसपरिव्राजकश्रिमश्रीपूर्णानन्दपरमहंसर- चिता तत्त्वानन्दतरङ्गिण्याः प्रयोगविधिः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥

विषयः । मन्त्रबीजपूजाहोमपुरश्चरणमन्त्रोद्धारयन्त्रोद्धारध्यानकवचपूजाध्यानप्रभृतीनां नि- रूपणं ॥

No. CCCLXIX.

S'ambhunáthárchana. Manual for the worship of S'ambhunátha or S'iva.

२६९ । शम्भुनाथार्चनं ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्राचीनं परिष्कृतं । प० ५ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० ४० । च० बङ्गीयं । धा० तुलटकागजः । का०—? । स्था० मनहोपाध्यायतत्त्वाधर्मराजमहाराजश्रीपुत- पतीश्वचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देव्युवाच । त्वत्प्रसादान्महादेव पठितार्थं न चान्यथा ।

शम्भुनाथार्चनं देव श्रोतुमिच्छामि साम्प्रतं ॥

समाप्तिः । इति ते कथितं देवि तन्त्राणां तन्त्रमुत्तमं ।

बहु किं कथ्यते देवि भूयः किं श्रोतुमिच्छसि ॥ परिसमाप्तिसूचकवाक्यं नास्ति ॥

विषयः । महादेवध्यानतन्त्रादिकथनं ।

No. CCCLXX.

Chandí Purána. An apocryphal Purána on the exploits of the Devi in destroying various Asuras ; attributed to Márkandeya. Contents : 1, curse to Daksha ; 2, suicide of Satí ; 3, praise of sacred places where the different members of Satí fell ; 4, destruction of Madhu and Kaitabha ; 5, ditto of Dundubhi ; 6, ditto of Ghora ; 7, ditto of Namuchi and Chikshura ; 8, ditto of Mahishásura ; 9, ditto of Sunda and Upasunda ; 10, anecdote of Sanatkumára ; 11, destruction of Mura.

२७० । चण्डीपुराणं ।

ग्रन्थकारः मार्कण्डेयः ।

विवरणं । प्राचीनं परिष्कृतञ्च । प० ६२ । पङ्क्ति० ५—६ । श्लो० १०० । च० बङ्गीयं । धा० तुलटकागजः । का०—? । स्था० मनहोपाध्यायतत्त्वाधर्मराजमहाराजश्रीपुत- पतीश्वचन्द्रः ।

प्रा॰ वाक्यं। मार्कण्डेयं मुनिश्रेष्ठं तपसा हतकल्मषं।
कौमारको मुनिश्रेष्ठः पप्रच्छ तपसो निधिं ॥
समाप्तिवा॰। पाठकाय प्रदातव्यं यदीच्छेत् श्रेयमक्षयं।
पाठके परितुष्टे तु सन्तुष्टाः सर्व्वदेवताः ॥
इत्याद्ये षष्ठीपुराणं सम्पूर्णम् ॥
विषयः। १ प्रथमः, दक्षशापः। २, सतीदेहत्यागः। ३, तीर्थमाहात्म्यं। ४, मधुकैटभवधः।
५, दुन्दुभिवधः। ६, घोरवधः। ७, नमुचिविप्रचित्तवधः। ८, महिषासुरवधः।
९, सुन्दोपसुन्दवधः। १०, सनत्कुमारोपाख्यानं। ११, मुरवधः ॥

No. CCCLXXI.

Sammohana Tantra. The MS. is incomplete, and comprises only the latter portion of the second part of the work. Its subject is Tantric ritual for the adoration of the Deví named Kulakuṇḍaliní. The work is reckoned to be an original Tantra, and not a compilation.

२७१। सम्मोहनतन्त्रम्।

ग्रन्थकारः——?
विवरणं। प्राचीनं परिशुद्धञ्च। प॰ १७। पङ्क्ति॰ ५—६। श्लो॰ ५००। ब॰ वङ्गीयं।
वा॰ तुलटकागजः। का॰—?। स्था॰ नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराज-
श्रीयुतसतीशचन्द्रः।
प्र॰ वाक्यं। प्रथमपत्रं खण्डितं।
समाप्तिवा॰। इति ते कथितं पुत्र दिव्यभावं परात् परं।
न कलौ दिव्यभावोऽस्ति कलौ सर्व्वेऽजितेन्द्रियाः ॥
इति सम्मोहनतन्त्रे उत्तरखण्डे सप्तमः पटलः ॥
विषयः। कुलकुण्डलिनीशक्तिप्रातःकृत्यषोढान्याससर्व्वतोभद्रकवचादिनिरूपणं।

No. CCCLXXII.

Kumári-kavachollása. The virtues of a charm bearing the name of Kúmárí or the virgin goddess. It is a portion of the 9th section of the last book of the Rudrayámala Tantra.

३७२ । कुमारीकवचोल्लासः ।

ग्रन्थकारः —— ?

विवरणं। अतिप्राचीनं परिग्रहस्य । प० ३। पङ्क्ति० ५—९। श्लो० ८०। अ० वङ्गीयं।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराज-
श्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं। आनन्दभैरव्युवाच । अथातः सम्प्रवक्ष्यामि कुमारीकवचं शुभं ।
त्रैलोक्यमङ्गलं नाम महापातकनाशनं ॥

समाप्तिवा० । लोकानामतिमोक्षदं भयहरं श्रीपादभक्तिप्रदं
मोक्षार्थं कवचं शुभं प्रपठतामानन्दसिन्धूद्भवं ।
पार्थानां कलिकालघोरकलुषध्वंसैकहेतुं जयं
ये लोकाः प्रपठन्ति धर्म्ममतुलं मोक्षं व्रजन्ति क्षणात् ॥
इति श्रीरुद्रयामले उत्तरतन्त्रे सर्व्वतन्त्रोद्दीपने कुमार्य्युपचर्य्याविन्यासे कुमारीकव-
चोल्लासे सिद्धमन्त्रप्रकरणे दिव्यभावनिर्णये नवमः पटलः ।

विषयः। कुमारीकवचमाहात्म्यं ॥

No. CCCLXXIII.

Padmapushpánjali-stotra. A hymn to Bhagaváti, literally a prayer with a handful of lotus flowers. By Sañkara Ácharya.

३७३ । पद्मपुष्पाञ्जलीस्तोत्रं ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्य्यः ।

विवरणं। प्राचीनमपरिग्रहस्य । प० ८। पङ्क्ति० ४—९। श्लो० २००। अ० वङ्गीयं। आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्त-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं। भगवतीभवबन्धहृत्पङ्कजं अमरभूतसुरासुरसेवितं ।
सुजनमानसहंसपरिष्कृतं कमलयामलया निभृतं भजे ॥

समाप्तिवा० । स्तुतिमिति स्तुतिभिः सुसमाधिना नियमतो रमतोऽनुदिनं पठेत् ।
परमया रमया स निषव्यते परिजनो विजनोऽपि च तं भजेत् ॥
इति श्रीशङ्कराचार्य्यविरचितं भगवतीपद्मपुष्पाञ्जलिस्तोत्रं सम्पूर्णं ॥

विषयः। भगवत्याः स्तुतिः ।

No. CCCLXXIV.

Satyanáráyaṇa-vratakathá. Ritual for the adoration of Satyanáráyaṇa, and the fruit thereof. This is an attempt to Hinduise the worship of a Mahomedan Saint, commonly called Satyapir, or the true Saint. The word *pir*, for obvious reasons, is changed to Náráyaṇa, and the story of his life is cast in a Hindu mould. The work is attributed to S'ukadeva; but it is manifestly the composition of a modern paṇḍit.

३७४ । सत्यनारायणव्रतकथा ।

ग्रन्थकारः शुकदेवः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० ६ । स्लो० ५०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । नारायणं नमस्कृत्य इत्यादि ।

ऋषय ऊचुः । व्रतेन तपसा वापि प्राप्यते वाञ्छितं फलं ।
सर्व्वं त्वां प्रष्टुमिच्छामः कथयस्व महामुने ॥

समाप्तिवा० । व्रतमस्ति महा इत्यतः परं खण्डितं ।

विषयः । सत्यनारायणमाहात्म्यकथनं ॥

No. CCCLXXV.

Panchasáyaka. An erotic composition. Contents: 1, classification of women; 2, female society; 3, mantras of Chamuṇḍá; 4, prostitution; 6, characteristics of women under eight different conditions. By Jyotirís'vara.

३७५ । पञ्चसायकः ।

ग्रन्थकारः ज्योतिरीश्वरः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ४१ । पङ्क्ति० ५ । स्लो० १०५२ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । रतिपरिमलसिन्धुः कामिनीकेलिबन्धुः विचित्तभुवनमोदः सेव्यमानप्रमोदः ।
जयति मकरकेतुर्मोचनस्यैकहेतुर्विरचितबहुभेदः कामिभिः कामदेवः ॥
अस्ति प्रत्यक्षमित्यादि ॥

समाप्तिवा० । ये दीनेषु दयाद्रवः स्पृशति यानल्पो न श्रीमानवः
व्यग्रा ये च परोपकारकरणे हृष्यन्ति ये याचिताः ।
स्वस्थाः सन्त्यपि ये च नोदरमदव्याधिप्ररोहेऽपि ये
ते भूमण्डलमण्डनैकतिलकाः सन्तः कियन्तो जनाः ॥
इति कविशेखराचार्य्यश्रीज्योतिरीश्वरविरचिते पञ्चसायके पञ्चसायकः समाप्तः ॥

विषयः । १म-सायके चित्रिण्यादिलक्षणं । २, सुरतभेदादिकथनं । ३, माध्यधर्मोपयोगिचामुण्डामन्त्रादिकथनं । ४, परदारगमनादिनिरूपणं । ५, चतुर्नायिकादीनां लक्षणं ॥

No. CCCLXXVI.

Krityarája. Rules and directions for various religious rites and observances, compiled by the court pandits of Rájá Krishnachandra Ráya of Nuddia.

३७६ । कृत्यराजं ।

ग्रन्थकाराः राजश्रीकृष्णचन्द्ररायाज्ञप्तपण्डिताः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ७२ । पङ्क्ति० ५—८ । स्लो० २५०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा हेरम्बगौरीगिरिशहरिहरब्रह्माजिनः पञ्च देवान्
वाग्देवीकलिगङ्गाजलवलयनवद्वीपराज्याधिपस्य ।
राज्ञः श्रीकृष्णचन्द्रक्षितिपतितिलकस्याज्ञया प्राज्ञवर्गा
धर्मस्य स्थापनार्थं विदधति सुधियः पुस्तकं कृत्यराजं ॥

समाप्तिवा० । पूज्यान् जनांश्च सम्पूज्य सांवत्सरपुरो दृत्यतः परं खण्डितं ।

विषयः । नानाविधश्रौतस्मार्त्तादिकर्म्मणां निरूपणं ॥

No. CCCLXXVII.

S'yámáratna. Manual for the adoration of Kálí, Tárá, Shoḍashí, Bhuvanes'varí, Bhairaví, Chhinnamastá, Dhumávatí, Vagalá, Mátangi and Kamalátmiká, the ten manifestations of the Deví known under the collective name of Das'amahávidyá. By Yádavendra Vidyálankára.

३७७। श्यामारत्नं।

ग्रन्थकारः यादवेन्द्रविद्यालङ्कारः।

विवरणं। अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च। प० ४४। पङ्क्ति० ४—५। श्लो० ११००। अ० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का० शाके १४१४। स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थमहा-राजश्रीयुक्तसतीशचन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। नत्वा गुरुपदद्वन्द्वं शुभाभं मुक्तिदायकं।
भवान्यङ्घ्रियुगाश्चानां लिख्यते पटलप्रभा॥
प्रणम्य कालिकापादं चतुर्व्वर्गफलप्रदं।
विबुधैः सेवितं नित्यं साधकानां हिताय च।
क्रियते यादवेन्द्रेण प्रयोगं मन्त्रविग्रहं।
श्यामारत्नं बुधे रम्यं सुखदं ज्ञानवर्द्धनं॥
तत्रादौ दश महाविद्या निरूप्यन्ते। तत्रादौ मुण्डमालातन्त्रे। यथा,
कालीतारेत्यादि।

समाप्तिवा०। रात्रौ पर्य्यटनञ्चैव रात्रौ शक्तिप्रपूजनं।
न करोति कथं देवः साधकः कौलिको भवेत्॥
इति श्रीमद्दक्षिणाकालीपूजापद्धतिः।

विषयः। अत्र दशमहाविद्यामन्त्रोद्धारपुरश्चरण-जप-होम-दक्षिणाप्रभृतयो विषयाः॥

No. CCCLXXVIII.

Bhavánístava-s'ataka. A hymn to Bhavání in a hundred stanzas.

३७८। भवानीस्तवशतकं।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनमशुद्धं खण्डितञ्च। प० ९। पङ्क्ति० ३—६। श्लो० १५०। अ० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थितमहाराज-श्रीयुक्तसतीशचन्द्रः।

प्रा॰ वाक्यं । काशीनाथपुरे सदाशिवहृदि न्यस्तं कृतो तारकं
काशीपादयुगारविन्दयुगलं ध्यात्वा च तद्वद् गुरोः ।
रक्ताम्भोरुहमध्यवासमनिशं श्रीतातपादं तथा
काश्याः पञ्चशतेन पुण्यचयदं तन्मे भवान्यास्तवं ॥
इयं काशीकारे विजितजलसन्तादकमला
गतायातैर्वातैर्गमयति रसां नागभुवनं ।
कङ्कङ्कारोत्कारैर्द्दनुजगणमुण्डानिद्दधना
कटौ क्षीणा येना विजितविहगेना विनयना ॥

समाप्तिवा॰ । इत्थं स्तुतिश्च विविधां कवचश्च कृत्वा कृत्वा प्रदक्षिणमनुक्षितं करार्थी ।
यथार्क्तसन्नतिविधिश्च विधाय मन्त्री न्यूनातिरिक्तयजनं विनिवेदयेच्च ॥

विषयः । भवान्याः स्तुतिः ॥

No. CCCLXXIX.

Annapúrṇá-sahasra-náma-stava. A hymn to Annapúrṇá in which a thousand names or epithets are strung in verses. This is an extract from the Vis'vasára Tantra.

३७९ । अन्नपूर्णासहस्रनामस्तवः ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । परिमाणं प्राचीनम् । प॰ ९ । पङ्क्ति॰ ६—८ । श्लो॰ १०० । अ॰ वङ्गीयं । आ॰ तुलटकागजः । का॰—? । स्था॰ नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराज-श्रीयुक्तसतीशचन्द्रः ।

प्रा॰ वाक्यं । देव्युवाच । देवदेव महादेव सर्व्वशास्त्रविशारद ।
ब्रह्मविष्णुशिरोरत्ननिघृष्टचरणाम्बुज ॥

समाप्तिवा॰ । मातृजारसमं ज्ञात्वा गोपयेत् स्तवराजकं ।
सत्यं सत्यं महेशानि गोप्यं सर्व्वागमेषु च ॥
इति विश्वसारतन्त्रे देवीमहेश्वरसंवादे अन्नपूर्णासहस्रनामस्तवः समाप्तः ॥

विषयः । अन्नपूर्णायाः माहात्म्यवर्णनं ॥

No. CCCLXXX.

Málá-sanskára. Consecration of the málá or rosary for counting prayers.

३८० । मालासंस्कारः ।

ग्रन्थकारः ————?

विवरणं। अपरिशुद्धं । प० १ । पङ्क्ति० ४—५ । श्लो० १० । च० वर्त्तीयं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतब्राह्मनगरनिवासिमहाराजश्रीयुत-
सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । उद्धयाकरपद्धत्यां । आदौ प्राणान् प्रतिष्ठाप्य पश्चात् संस्कारमाचरेत् ।
यथा ॐ ह्रीं श्रीं इत्यादि ।

समाप्तिवा० । इति सर्व्वत्र नवकोणाश्वत्थपत्रे मालास्थापनं ।

विषयः । मालाधारणानुष्ठानप्रतिपादनम् ॥

No. CCCLXXXI.

Japarahasya. Rules for counting prayers.

३८१ । जपरहस्यं ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। परिशुद्धम्। प० १। पङ्क्ति० ७—९। श्लो० ५०। च० वर्त्तीयं। आ० तुलट-
कागजः। का०—?। स्था० नवद्वीपान्तर्गतब्राह्मनगरनिवासिमहाराजश्रीयुत-
सतीशचन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। जपक्रमं प्रवक्ष्यामि शृणु त्वं कमलानने। येन विना न सिद्ध्येत कल्पकोटिशतैरपि॥

समाप्तिवा०। देवतागुरुमन्त्रेषु मनभावपराय च। निन्दकेभ्यः शठेभ्यश्च पशुभ्यो नैव दर्शयेत्॥
इति जपरहस्यं समाप्तम्॥

विषयः। जपनिरूपणं।

No. CCCLXXXII.

Maháshodhá-nyása. Rules for the regulation of breath and gesticulation during S'ákta worship. By Virupáksha.

३८२ । महाषोढान्यासः ।

ग्रन्थकारः विरूपाक्षः।

विवरणं। परिशुद्धं। प० ९। पङ्क्ति० ७—८। श्लो० २००। च० वर्त्तीयं। आ०
तुलटकागजः। का०—?। स्था० नवद्वीपान्तर्गतब्राह्मनगरनिवासिमहाराजश्रीयुत-
सतीशचन्द्रः।

प्रा० वाक्यं । अथ वाद्रमाबकान्वाद्यः । तत्रादौ यथा, यचामत्रिपिपिमिरित्यादि ।

समाप्तिवा० । इत्यूर्द्धं त्मायान्तर्गतवाचोवाश्याद्यः ।

इति विश्वपाचपरमहंसपरिव्राजकविद्यमवापोक्ता ॥

विषयः । बरादन्याखादिविचारं ॥

No. CCCLXXXIII.

Rádhá Tantra. Rules and observances for the guidance of S'ákta worshipers. The MS. is very imperfect, containing only the 23rd section.

३८३ । राधातन्त्रं ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । तथाहं । प० ९ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० १२० । प० वङ्गीयं । व्या० तुलडकानजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतचन्यनगरनिवासिनवाराजश्रीयुत-चतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । ईश्वर उवाच । यदुक्तं तन्त्रमन्त्रेषु कुलाचारं वरानने ।

तन्मध्ये परमेशानि पंचानि परमाद्भुतं ॥

विधाय बहुधा मूर्त्तिं नायिकां पद्ममालया ।

कोटिकोटिं महेशानि कृत्वा वै पद्मानि प्रिये ॥

समाप्तिवा० । यदुक्तं तुकुरक्षापि त्रिपुरापदपूजनात् ।

किमसाध्यं महेशानि त्रिपुरायाः प्रसादतः ॥

इति श्रीवासुदेवरहस्ये राधातन्त्रे पार्वतीश्वरसंवादे चयोविंशतिपटलः ॥

विषयः । कुलाचारव्रतपूजनजपनादि ॥

No. CCCLXXXIV.

Vyánjanaguna. This MS. is also a fragment of a large work; it is devoted to the culinary art.

३८४ । व्यञ्जनगुणं ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । तथाहम् । प० २ । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० १०० । प० वङ्गीयं । व्या० तुलडकानजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतचन्यनगरनिवासिनवाराजश्रीयुत-चतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । प्रजापत्यान्वितो बधः वज्रयुधी कपपितजित् ।

कर्कटीमीनेदमादिश्चिदो मत्स्यतु पितजित् ॥

समाप्तिवा० । ताम्बूलं दोषजिद् वह्नपाकशोषापहकारिदं ।

मद्यं मुत्रेप्सिते भुक्ते त्यक्त्वा इत्या मद्रदे (?) ॥ परिच्छनाप्तिश्चयकवाक्यं नास्ति ।

विषयः । शिरमत्स्यादीनां गुणकथनं ॥

No. CCCLXXXV.

Todala Tantra. An original Tantra on the S'ákta cult. The MS. is incomplete, breaking off at the middle of the 11th section.

३८५ । तोडलतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । विग्रहम् । प० २५ । पांक्ति० ५ । श्लो० ५०० । आ० मध्यमं । पा० तुलट-

कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुक्त-

सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं । देव्युवाच । ब्रूहि मे जगतां नाथ सर्वविद्यामय प्रभो ।

महाविद्यासु सर्वासु पुण्यासु भुवनत्रये ॥

एतासां दक्षिणे भागे नानारूपः पिनाकधृक् ।

पृथक् पूज्यो महादेव व यस्य न वदि प्रभो ॥

समाप्तिवा० । बहुजन्मार्जितात् पुण्याम् बहुभाग्यप्रसाद् यदि ।

श्रीगुरुर्लभ्यते देव तस्याभा इत्यतः परं खण्डितं । एकादशोल्लासप्रारम्भे ॥

विषयः । महाविद्यादीनां पूजापुरश्चरणहोमप्रभृतयः ॥

No. CCCLXXXVI.

S'yámákavacha. A charm bearing the náme of S'yámá, a form of Durgá. This is an extract from the Bhairava Tantra.

३८६ । श्यामाकवचं ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । परिग्रहम् । प० ४ । पङ्क्ति० ४—६ । श्लो० ३८१ । आ० मध्यमं । पा० तुलट-

कागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुक्त-

सतीशचन्द्रः ।

प्रा० वाक्यं। भैरव उवाच। कालीपूजा श्रुता नाथ भावाश्च विविधाः प्रभो।
इदानीं श्रोतुमिच्छामि कवचं पूर्व्वसूचितम्॥
समाप्तिवा०। अज्ञात्वा कवचं देवि यो भजेत् कालिकां नरः।
स प्राप्नोति न सिद्धिं तु घोरं नरकमाप्नुयात्॥
इति भैरवतन्त्रे भैरवभैरवीसंवादे कालीकल्पे त्रैलोक्यकवचं समाप्तम्॥
विषयः। कालिकाराधनाप्रकरणे कवचादिकथनं॥

No. CCCLXXXVII.

Sankshepa-purascharanavidhi. Directions for attaining perfection in mystic mantras;—an extract from the Nitánta Tantra.

१८७। सङ्क्षेपपुरश्चरणविधिः।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। अपरिग्रहम्। प० ६। पङ्क्ति० ६। श्लो० १००। व० नवीनं। आ० तुलट-कागजः। का०—?। स्था० नवद्वीपाधिपतेर्महाराजश्रीयुत-सतीशचन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। अथ नितान्ततन्त्रोक्तशिवपार्वतीसंवादे सङ्क्षेपपुरश्चरणविधिर्लिख्यते।
सङ्क्षेपेण पुरश्चर्यां वक्ष्यामि शृणु पार्वति।
यां कृत्वा साधको देवि परं मोक्षमवाप्नुयात्॥
समाप्तिवा०। अन्यत् पूर्व्ववत्। इति सङ्क्षिप्तपुरश्चरणं।
इति नितान्ततन्त्रोक्तशङ्करपार्वतीसंवादे तिथ्यादिपुरश्चरणप्रयोगः॥
विषयः। समयविशेषकर्त्तव्यपुरश्चरणविवरणं॥

No. CCCLXXXVIII.

Ashṭádas'ottara-s'útas'loka. A hymn to Deví, in 108 stanzas, by S'ivachandra, the great great grandfather of the late Mahárájá Satís-chandra Ráya, of Krishṇanagara.

१८८। अष्टादशोत्तरशतश्लोकी।

ग्रन्थकारः शिवचन्द्रः। पुस्तिकादौ राज्ञः सतीशचन्द्रस्य प्रपितामहपितुः शिवचन्द्रस्य कृति-रित्यनुमीयते। तदनुसारं सतीशचन्द्रेणापि चाङ्कमनुमोदितम्॥

विवरणं। परिशुद्धं। प० १० । पङ्क्तिः ४। श्लो० २६० । व० वङ्गीयं। आ० तुलट-कागजः। का०—?। स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुत-सतीशचन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। ब्रह्माद्यास्त्वां स्तोतुं विविधरचनैर्ब्रह्मादिविबुधाः
प्रवृत्ताऽर्थं जानन्ति तदपि दुर्धीः पशुरिव।
भवत्या चन्नयं तदिति प्रणिपूर्णे जननि यन्
महाकालेनोक्तं न खलु पशुबोधः समुचितः ॥

समाप्तिवा०। शिवाख्यः प्रेमस्वरस्वरसीजहृद्यतले
समभ्यानदु वर्णान् निरवधिशिवाख्याय प्रणयः।
शिवाख्याद्दे भर्त्ता स्वयमपि शिवाख्यापि यदतः
शिवाख्यां मां पातुं तव भवति युक्तं न कुत्रचित् ॥ परिसमाप्तिसूचकवाक्यं नास्ति ॥

विषयः। देव्याः स्तुतिः।

No. CCCLXXXIX.

Śangīta-dámodara. An elaborate treatise on music, both vocal and instrumental. By Subhankara.

१३८९। सङ्गीतदामोदरः।

ग्रन्थकारः शुभङ्करः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० १२१। पङ्क्तिः ४। श्लो० ५०००। व० वङ्गीयं। आ० तालपत्रं। का० शकाब्दाः १६४२। स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासि-महाराजश्रीयुतसतीशचन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। भावो हावानुभावौ गतिरसमयदग्राम्यानन्तोविभावाः
स्त्रीपुंसौ नादगीतस्वरमधुरमला मूर्च्छना वर्णतालाः।
ग्रामो रागाङ्गभिताङ्गुलिमपि कला वाद्यमानाङ्गहारा
नृत्यन् निर्दोषमार्गाभिनयनरसाः स्थास्तोत्रं वदन्तु ॥

समाप्तिवा०। ख्यातो यः कविचक्रवर्त्तिपदतो विद्यावशैर्वर्णितः
श्रीमद्रेयमिमं यमङ्कुमयशाः सोऽजीजनत् श्रीधरः।
तस्य श्रीशुभङ्करस्य भणिते सङ्गीतदामोदरे
साभोगः स्तवकः प्रपञ्चितरसः श्रीमानयं पञ्चमः ॥
इति श्रीशुभङ्करकृतः सङ्गीतदामोदरः समाप्तः ॥

विषयः। विभावानुभाव-सञ्चारिभाव-नायक-नायिकाद्दूत्यादीनां निरूपणं। सङ्गीतोपयोगि-निषादादिस्वरग्राममूर्च्छनातालल्लयादीनाञ्च प्रतिपादनं।

No. CCCXC.

Ayurveda. This MS. professes to include the whole circle of the science of medicine as known to the ancient Hindus, but the Pandit who examined it, states that it contains only notices of the properties of certain articles of food and medicine. I have not had an opportunity of seeing the work.

३९०। आयुर्वेदः।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० ५१। पङ्क्ति० ४—८। श्लो० ५२५। अ० नेयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराज-श्रीयुतसतीशचन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। प्रथमद्वितीयपत्रेण खण्डितः।

समाप्तिवा०। रचितं परप्रीतीनां शिवेन परमात्मना।
स्रष्टौ शिक्षीसता वत्स आयुर्वेदः प्रकाशितः॥ इत्यायुर्वेदः समाप्तः॥

विषयः। अत्र यवादिधान्यविशेषमांसमत्स्यशाकफलादीनां गुणा निर्दिष्टाः॥

No. CCCXCI.

Mahákálarudrodita-stotra. A hymn to Dakshiṇákálí, supposed to have been composed by Mahákálarudra, a form of Siva.

३९१। महाकालरुद्रोदितस्तोत्रं।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० २। पङ्क्ति० ५—६। श्लो० ५०। अ० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराज-श्रीयुतसतीशचन्द्रः।

प्रा० वाक्यं। महाकाल उवाच। अचिन्त्यामिताकारशक्तिस्वरूपा प्रतिव्यक्त्यधिष्ठानसत्त्वैकमूर्त्तिः।
गुणातीतनिर्द्वन्द्वबोधैकगम्या त्वमेका परं ब्रह्मरूपेण सिद्धा॥

समाप्तिवा०। महाकालरुद्रोदितस्तोत्रमेतत् सदा भक्तिभावेन योऽधेति भक्तः।
न शोको न रोगो न मृत्युर्भवेत्** सिद्धिरस्य च केवल्यलाभः॥

विषयः। दक्षिणकालिकाया माहात्म्यप्रतिपादनं।

No. CCCXCII.

Sundarí-s'aktidána stotra. A hymn to Kálí, by Adinátha Mahákála. This is an extract from the Mahákála Sañhitá.

३९२ । सुन्दरीशक्तिदानस्तोत्रं ।

ग्रन्थकारः आदिनाथ-महाकालः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प॰ २१ । पङ्क्ति॰ ७ । श्लो॰ ५०० । अ॰ वङ्गीयं । आ॰ तुलटकागजः । का॰—? । स्था॰ नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिमहाराजश्रीयुत-सतीशचन्द्रः ।

प्रा॰ वाक्यं । कैलासशिखरे रम्ये नानादेवगणावृते । नानावृक्षलताकीर्णे नानापक्षिरवैर्युते ॥
चतुर्मण्डलसंयुक्ते शृङ्गारमण्डलान्विते ।
समाधौ संस्थितं शान्तं क्रीडन्तं योगिभिःप्रियं ॥

समाप्तिवा॰ । इति सङ्क्षेपतः प्रोक्तं किमन्यत् श्रोतुमिच्छसि ॥ ७४ ॥
इति श्रीमदादिनाथमहाकालविरचितायां महाकालसंहितायां कालीकालसंवादे सुन्दरीशक्तिदानाख्यं कालीस्वरूपं मेधासाम्राज्यस्तोत्रं सम्पूर्णं ॥

विषयः । कालिकायाः स्तोत्रं ॥

No. CCCXCIII.

Pipítakadvádas'ívrata. Manual for the performance of a religious rite on the twelfth of the waxing of the moon in the month of Vais'ákha, when the giving away of water, food and other articles is held meritorious. The rite was first instituted by a Bráhman named Pipítaka.

३९३ । पिपीतकद्वादशीव्रतं ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । प्राचीनं परिशुद्धञ्च । प॰ ४ । पङ्क्ति॰ ५ । श्लो॰ ८० । अ॰ वङ्गीयं । आ॰ तुलटकागजः । का॰—? । स्था॰ नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिश्रीयुतमहाराजसतीशचन्द्रः ।

प्रा॰ वाक्यं । ततः पूर्व्वदिने उपोष्य प्रातःस्नातः शुचिराचान्तः प्राङ्मुखः सूर्य्यार्घं दत्वा स्वस्तिवाचनपूर्व्वकं सूर्य्योमित्यादि पठित्वा सङ्कल्पं कुर्य्यात् ।

समाप्तिवा० । इह पुत्रादिकैर्युक्तो धनधान्यसुभान्वितः ।
अन्ते याति परं स्थानं विष्णोरेव न संशयः ॥

विषयः । श्रीविष्णुप्रीत्यर्थकव्रतविशेषानुष्ठानकथनं ।

No. CCCXCIV.

Samásaváda. A Nyáya dissertation on the Sanskrit cases, by Govinda Chakravartí. This is probably different from the work of this name, by Jayaráma Nyáyapanchánana, noticed by Dr. Hall in his *Contributions*, p. 61, and by Weber in the Berlin Catalogue, p. 217.

३९४ । समासवादः ।

ग्रन्थकारः गोविन्दचक्रवर्त्ती ।

विवरणं। नवीनसपरिष्कृतम् । प० १५ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ४०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७७४ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासि-श्रीयुक्तसोनारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । नाम्नां समासो युक्तार्थ इति वैयाकरणाः । नाम्नामिति बहुत्वमविवक्षितं ॥

समाप्तिवा० । समासस्य प्रत्येकपदान्यत्वात् लिङ्गसङ्ख्यायां कारकविभक्त्यादिकमुत्पद्यते इति सङ्क्षेपः ॥ इति महामहोपाध्यायश्रीगोविन्दभट्टाचार्य्यचक्रवर्त्तिविरचितः समासवादः सम्पूर्णः ॥

विषयः । समासपदस्य वाचकत्वादिव्यवस्थापनं ॥

No. CCCXCV.

Mugdhabodha-ṭíká. A commentary on the Sanskrit grammar of Vopadeva, entitled Mugdhabodha. By Rámánanda Achárya.

३९५ । मुग्धबोधटीका ।

ग्रन्थकारः रामानन्दाचार्य्यः ।

विवरणं । प्राचीनं परिष्कृतञ्च । प० ८६ । पङ्क्ति० ४–६ । श्लो० १२३० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । शकाब्दाः १६२२ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासि-श्रीयुतसोनारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य परमात्मानं रामं पद्मदलेक्षणं । मुग्धबोधस्य टीका श्रीरामानन्देन रच्यते ॥ श्रीवोपदेवपण्डितः सङ्क्षेपतः सपद्मनस्य व्याकरणस्य दुरूहतया श्रुतिं चिकीर्षुः

प्रारब्धसमाप्तये शिष्टाचारप्राप्तं मङ्गलं कुर्व्वन् छात्रैः सम्बन्धाभिधेयप्रयोजनानि व्याकरणनाम च निर्दिशति मुकुन्दमित्यादि ॥

समाप्तिवा० । करोतीति कारः वातीति वायुः इत्यादि । इति मथामहोपाध्यायश्रीरामानन्दाचार्य्यविरचिता मुग्धबोधव्याकरणटीका समाप्ता ॥

विषयः । मुग्धबोधव्याकरणार्थविवरणं ॥

No. CCCXCVI.

S'abdártha-sára-manjarí. Logical meaning of words in a crude state as also when compounded. By Jayakrishna S'armá. A work of this name, by Bhavánanda Siddhántavágís'a, is noticed in Hall's *Contributions*, p. 5.

३८६ । शब्दार्थसारमञ्जरी ।

ग्रन्थकारः जयकृष्णशर्म्मा ।

विवरणं । नवीनं परिशुद्धञ्च । प० १८ । पङ्क्ति० ५—६ । श्लो० ५०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७७५ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिश्रीयुतलोकारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । हेरम्बचरणद्वन्द्वं विघ्ननाशकरं परं । प्रणम्य जयकृष्णेन क्रियते सारमञ्जरी ॥
तत्र प्रथमं कालत्रयनिरूपणं । वर्त्तमानध्वंसप्रतियोगित्वमतीतत्वमित्यादि ।

समाप्तिवा० । आलोक्य विविधग्रन्थं विचार्य्य च पुनः पुनः ।
कृतेयं जयकृष्णेन शब्दार्थसारमञ्जरी ॥
इति जयकृष्णशर्म्मणा विरचिता शब्दार्थसारमञ्जरी समाप्ता ॥

विषयः । आख्यातार्थसमासार्थादिव्यवस्थापनम् ॥

No. CCCXCVII.

Subodhá. A commentary on the Kumárasambhava of Kálidása, by Bharata Sena, son of Gauránga Sena. The MS. is imperfect, and contains explanations of only the first three cantos. The writer states that the Kumárasambhava originally included 16 cantos, of which the last eight never got currency, and the eighth was cursed by the Deví, so he confined his commentary to the first seven cantos. Commentaries on the Meghadúta and the Mágha by this author are noticed by Aufrecht in the Bodleian Catalogue, and several others are current in Bengal, the most esteemed being that on the Amarakosha. The author lived about a hundred years ago, and had the title of Mallika.

३९७ । सुबोधा ।

ग्रन्थकारः भरतसेनः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ४० । पङ्क्ति० ८—१० । श्लो० १९०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतशान्तिपुरनिवासिश्रीयुत-लोकारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । कुमारसम्भवं नाम कालिदासमहाकविः ।
यश्चकार महाकाव्यं सर्गैः षोड़शभिः युतं ॥
तस्य शेषाष्टसर्गस्य सञ्चारोऽभून्न दैवतः । पाठोऽष्टमस्य सर्गस्य देवेनापाभाव विद्यते ।
टीका ततस्तन्नसर्गस्य सुबोधाख्या यथामति । गौराङ्गसेनपुत्रेण भरतेन वितन्यते ॥
श्रीमान् कालिदास इत्यादि ।

समाप्तिवा० । वह्निसुरगजयोः स्मृतलात् च्छन्नतलाञ्च साम्यं ।
इति वैद्यचरित्ररातोजवंशसम्भवगौराङ्गमल्लिकात्मजश्रीभरतसेनकृतायां कुमार-सम्भवटीकायां सुबोधायां तृतीयः सर्गः ॥

विषयः । कुमारसम्भवाभिधेयकाव्यार्थव्याख्यानं ॥

No. CCCXCVIII.

Grahayámala Tantra. On daily prayers, rites and other liturgical details.

३९८ । ग्रहयामलं ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ४२ । पङ्क्ति० ५—१० । श्लो० ४०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतशान्तिपुरनिवासिश्रीयुत-लोकारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । परमं विपर्ययोऽश्वासे परं विष्णवो नरः । परमा प्रकृता यूयमोऽग्रज्ञातम् वो नमः ? ॥

समाप्तिवा० । अथायं कवच इत्यतः परं सप्तमपटलात् खण्डितं ॥

विषयः । वैदिकीसन्ध्याभिषेकादिजपस्तुत्याचाररितादिनिर्णयः ॥

No. CCCXCIX.

Meghadútártha-muktávalí. A commentary on the Meghadúta of Kálidása, by Vis'vanátha Mis'ra. This work is different from the six commentaries noticed under No. 221.

। मेघदूतार्थमुक्तावली ।

ग्रन्थकारः विश्वनाथमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० २९ । पङ्क्ति० १०—११ । श्लो० १४०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरनिवासिश्रीयुक्त-लोचारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । उपास्य विश्वकर्माणं मुक्तावलिरियं मया । ग्रथ्यते मेघदूतीया विदुषां कण्ठभूषणं ॥ तत्र कालिदासस्य महाकवेराशिकत्वात् ग्रन्थस्य परिसमाप्तिविशिष्टशिष्टाचारानुमितपरीप्सितनिर्विघ्नपरिसमाप्तिहेतुमङ्गलाचार * * महाकाव्यमिदमतः प्रथमं वस्तुनिर्देशः । तथा च दण्डी ।

समाप्तिवा० । विद्युता कलत्रेण तव विप्रयोगो माभूदिति भावः ।

इति विश्वनाथमिश्राचार्य्यकृता मेघदूतार्थमुक्तावली समाप्ता ॥

विषयः । मेघदूताख्यकाव्यार्थव्याख्यानम् ॥

No. CCCC.

Mahávañs'ávali. Genealogy of the Kulinas, or the nobility created by Vallála Sena of Bengal. By Dhrúvánanda Mis'ra.

४०० । महावंशावली ।

ग्रन्थकारः ध्रुवानन्दमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धं । प० ११५ । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० १२५० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १६६१ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगर-निवासिश्रीयुक्तलोचारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा तां कुलदेवतां कमु सदा मन्मानसे संमतां
जातां भक्तिविशेषतः कुलमणिमाञ्च मदा सादितां ।
श्रीमद्वन्द्यघटीयकादिकमहावंशावलीं यत्नतो
वक्ष्ये तत्परिवर्त्तवर्त्तनविधिं मिश्रो ध्रुवानन्दकः ॥

समाप्तिवा० । शको भूकजजानकीमनुकजश्रीरामचन्द्राह्वय-
चार्निर्मकजवाजिमाधवसुतौ वंश्यो रमानाथकः ।

श्रीनाथसुतः सुतौ सुविदितौ सवदवंशोद्भवौ
मन्नामन्दसुधीतथा कुलजतो गोपाँइदासस्ततः ॥
परिसमाप्तिद्योतकं वाक्यं नास्ति ॥

विषयः । कुलीनवंशावलीवर्णनम् ॥

No. CCCCI.

Vyávasthá-sára. A dissertation on the law of inheritance according to the Bengal school. By Náráyaṇa S'armá.

४०१ । व्यवस्थासारः ।

ग्रन्थकारः नारायणशर्म्मा ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १४५ । पङ्क्ति० ९—७ । श्लो० १०० । चा० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७२० । स्था० नवद्वीपान्तर्गतशान्तिपुर-निवासिश्रीयुक्तलोकारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा कृष्णपदद्वन्द्वं श्रीनारायणशर्म्मणा । क्रियतेऽतिप्रयत्नेन व्यवस्थासारसङ्ग्रहः ॥

समाप्तिवा० । तत्कुलाञ्जलिपल्लवकं स्वकीयाद्विलम्बितः ।
धर्म्मं स्मरीते शूद्रः स्यादधर्म्मं तु मरीयते ॥
इति व्यवस्थासारे विवाहादिपरीक्षाव्यवस्थापरिच्छेदः ॥
श्रीनारायणशर्म्मणा विरचितं व्यवस्थासारपुस्तकं समाप्तम् ॥

विषयः । दायविभागादिनिरूपणम् ।

No. CCCCII.

Mis'ra. Genealogy of the Mukhyoti, Ghosála, Chaṭṭa and Gángulí septs of the Kulina Bráhmans of Bengal. By Mis'ra Achárya.

४०२ । मिश्रः ।

ग्रन्थकारः मिश्राचार्य्यः ।

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० १२८ । पङ्क्ति० ५—९ । श्लो० ११२० । चा० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७९९ । स्था० नवद्वीपान्तर्गतशान्तिपुर-निवासिश्रीयुक्तलोकारामशिरोरत्नः ।

प्रा॰ वाक्यं। वन्द्यो मुखेटी काशी घोषालश्च तथापरे।
वहः पूतिय आश्रेली कुन्दपाली ब्रमाइमी॥
पार्वतो वसुरूपाश्चः श्रिरो गोवर्द्धनः सुधीः।
आविशो (?) मकरन्दश्च आङ्गवाश्चः यथा इमे॥

प्रपाधिया॰। चार्तिर्भूकञपालिकाव्यक्षतो चेक्यो रत्नाकरो
वाशीनाथगुणः सुतो सुविदितो मधर्बमोद्भवो।
* * * * * * * * * * * * * * * * * * * *

अनादाषचुधीः कुलकतो भीषहदासकाः॥ परिसमाप्तिकथकवाक्यं नास्ति॥
विषयः। कुलिनवंशावलीसंवर्णनं॥

No. CCCCIII.

Dhruvánanda-matavyákhyá. The Bráhman Kulinas of Bengal, their orders, gradations, subdivisions, &c. The work professes to be a commentary on the text of Dhruvánanda. The author, Gopála S'armá, says that the ancient text having been destroyed by the Bargis, he compiled the work with great labour in his native village, Harinadí, near Sántipur, on the eastern bank of the Bhágirathí. He writes of 5 gotras, including 56 Gánís or families, of which 22 were Kulinas, and the rest S'rotriyas. Of the Kulinas, 8 are called *Mukhya* or chief, and 14 *Gauna*, or inferior.

४०३। ध्रुवानन्दमतव्याख्या।

ग्रन्थकारः गोपालशर्मा।
विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प॰ १११। पङ्क्ति॰ १२। श्लो॰ ८०००। आ॰ वर्त्तीयं।
था॰ तुलटकागजः। का॰ शकाब्दाः १६७२। स्था॰ नवद्वीपान्तर्गतशान्तिपुरनि-
वासिश्रीयुतगोपालशर्मिणः।

प्रा॰ वाक्यं। नत्वा रामपदद्वन्द्वं गुरुञ्च कुलदैवतां। ध्रुवानन्दमतव्याख्या क्रता गोपालशर्मणा॥
वर्गिकेन यतो नष्टं पुराणं विस्तृतञ्च तत्। ततोऽपि कष्टकालेन क्रता विप्रप्रसादतः॥
ग्रामे हरिनदीरम्ये गङ्गायाः पूर्वभागतः।
शाके नन्दचतुर्भूपे ग्रन्थारम्भः क्रतो मुदा॥
पञ्चगोत्रसमुद्भूताः षट्पञ्चाशतगाञिकाः।
तेषां द्वाविंशतिकुला अपरे श्रोत्रिया मताः॥
द्वाविंशतिमध्ये चाष्टौ मुख्यकुलाग्रत्वदीरिताः।

समाप्तिवा० । अधुना हरं गदाधरखान्यो मक्रिणः द्वयं तमीक्ष्य विप्रन् केचित् ॥ ६ ॥ ३,० यशेश्वर चार्गिरच दीर्घाङ्गिनमर्कः । ३,४ कृत्तुङ्गवंश पूर्णावधमर्कः । बाणोपुत्रः श्चेय इति ॥ परिसमाप्तिसूचकं वाक्यं नास्ति ॥

विषयः । १, कन्या । २, बड़ुवर । ३, बरकी । ४, सर्व्वानन्दी । ५, पण्डितरत्नी । ६, वाग्राह । ७, चाठी । ८, विजयपण्डिती । ९, सुराहद । १०, गेस्पालघटकी । ११, कांटावनी । १२, चार्चार्य्यशेखरि । १३, मङ्गलवनी । १४, मिश्रारवी । १५, चांदाड़ । १६, माथाड़ । १७, पारिहाल । १८, मालाधरखानी । १९, गौरकुभद्दी । २०, चाक्षि । २१, गौड़िनी । २२, काकुस्थविनोद । २३, प्रमानन्दखानी । २४, नरेन्द्री । २५, चन्द्रपति । २६, बालकुन्तिया । २७, रामकेशरी । २८, शुद्धसर्व्वानन्दी । २९, दासरथी । ३०, भैरवी । ३१, चाचम्बिता । ३२, देवाटा । ३३, प्रह्लादखानी । ३४, गौरी । ३५, धराधरी । ३६, मत्या । ३७, हर इत्यादि कुलीनवंशावलीविवरणम् ॥

No. CCCCIV.

Phuliyákula. Genealogy of the Kulínas of the order of Phuliyá, a village near Sántipur, in the district of Nuddea.

४०४ । फुलियाकुलं ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । प्राचीनमपरिशुद्धञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० ५—६ । श्लो० ५२० । आ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतशान्तिपुरनगरनिवासिश्रीयुक्तलोकारामशिरोरत्नः ।

प्रा० वाक्यं । राजाकार्य्योऽतिवर्य्यः कुलकुलमिहिरो धैर्य्यमाधीर्य्ययुक्तः ख्यातः शीलीतसेऽसौ विनरलविधिना सर्व्वपूज्यः सुरेभ्यः । चार्तीगा यदुकेशवौ सुललितौ चागारि वन्द्यं ततो लब्ध्वं श्रीभुवनं सुवहजनकं लक्ष्मीपतिं सोऽकरोत् ॥

समाप्तिवा० । अत् श्रीनारायणोऽसौ प्रभकुलअधिनो धन्या धरातलके तेषां सत्कर्म्मशाली कुलनिपुणजनश्रीपमेर मार्क्कीकः । परिसमाप्तिसूचकं वाक्यं नास्ति ॥

विषयः । फुलियावंशावलीकथनं ॥

No. CCCCV.

S'aktisangama Tantra. An original Tantra, including the whole circle of the S'ákta cult. It is said to have originally contained sixty thousand s'lokas, but the MS. examined does not exceed eleven thousand. It is divided into four parts or khandas, of which the 1st comprises twenty chapters, the 2nd, sixty-five chapters, the 3rd, nineteen chapters, and the 4th, eleven chapters.

४०५ । शक्तिसङ्गमतन्त्रम् ।

ग्रन्थकारः—?

विवरणं । प्राचीनं शाक्तमः परिग्रहस्य । प० २१६ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ११०० । च० वङ्गीयं ।
 आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १६७४ । स्था० भारतवर्षीयधर्मसभा ।

प्रा० वाक्यं । श्रीदेव्युवाच । अनादिरूप भूतेश शशिशेखर शङ्कर ।
 देवाधिदेव विश्वेश विश्वाराध्य सुरेश्वर ॥

समाप्तिवा० । रहस्यातिरहस्यञ्च रहस्यातिरहस्यकम् ।
 इति सङ्क्षेपतः प्रोक्तं किमन्यच्छ्रोतुमिच्छसि ॥
 इति श्रीमहाकालभैरवसंवादे ताराखण्डे शक्तिसङ्गमे एकादशः पटलः ॥
 समाप्तश्चायं ग्रन्थः ॥

विषयः । अत्र चत्वारः खण्डाः सन्ति । प्रथमे खण्डे २० पटलास्तत्र, १ पटले, शृङ्गाटकाचर-
 नलकथनादि । २, भूगोलकलनादियुगनिर्णयः । ३, देवीमन्त्राक्षरगुणकरणकथनं ।
 ४, पूजापात्रनिर्णयकथनं । ५, कलिधर्मनिरूपणोक्तिः । ६, नानादेवतानामविव-
 रणं । ७, दीक्षाविवरणं । ८, प्रदोषसमयकर्त्तव्यानुष्ठानं । ९, पूजाद्रव्यादिक-
 थनं । १० होमफलरक्तबिन्द्वादिरेखादिविशेषस्वरूपभेदकथनं । ११, साधकस्य
 पूर्णाभिषेकादिकथनं । १२, तारामन्त्रसिद्धिप्रयोगः । १३, वीरराज्यादिकतिपय-
 रात्रिकथनं । १४, दक्षिणाकालीसिद्धिप्रकारः । १५, मधुमतीसाधनप्रकारः ।
 १६, क्रमदीक्षाविशेषकथनं । १७, पवित्रधारणं । १८, पवित्रारोपणं । १९,
 दमनारोपणविधिः । २०, पत्रसिद्धिप्रकारादि ॥

 द्वितीयखण्डेऽपि कथितः । अत्र ६५ पटला लभ्यन्ते, तत्र, १ प्रथमे, म-
 न्त्रादिमन्त्रनामतत्त्वोक्तससृष्टेयक्रमसहविद्याशोधनप्रकारादुक्तिः । २, साधकस्य
 सत्केत्रविधिना संस्कारविशेषकथनादि । ३, आम्नायादिकथनं । ४,
 कालीमन्त्रतत्साधनायुक्तिः । ५, षडचीयमन्त्रादिस्वरूपकथनं । ६, महाविद्या-
 सिद्धिप्रकारादि । ७, छिन्नमुण्डासाधनकथनादि । ८, वीरसिद्धेश्वरीसाधनप्रका-
 रादि । ९, भूतशुद्धिनिरूपणादि । १०—५८, कामपुरस्थिताकालीपीठसिद्धपीठ-

विषयः । पीठशक्तिपूजाप्रकारादिमठीकापालिकीवेश्यादिशक्तिग्रहणतत्साधनप्रकारादिकथनं । २०, नवरात्रनिर्णयदेवीपूजाप्रकारादि । २१—२३, चन्द्रसूर्य्यग्रहणे मन्त्रजपादिप्रकारादिकथनम्। २४, कालिकादिदशमहाविद्यासाधनप्रकारभेदादिकथनम् । २५, महाचीनाभिधशक्तिसाधनक्रमविशेषकथनं । २६, गन्धर्व्वमार्गाख्यशक्तिसाधनक्रमविशेषकथनं । २७, बगलाभिधशक्तिसाधनक्रमविशेषकथनं । २८, महाराजाभिधशक्तिसाधनक्रमविशेषकथनं । २९, भुवनेश्वरीसाधनक्रमनिर्द्देशः। ३०, कमलासाधनक्रमविशेषः। ३१ धूमावतीसाधनक्रमः। ३२, ब्रह्ममार्गाभिधसाधनक्रमः । ३३, भुवनेश्वर्य्यादिमन्त्रजपार्थं मालानिर्माणद्रव्यविशेषादिकथनं । ३४, नीलाभिधदेवतासाधनक्रमाद्युक्तिः । ३५, श्मशानादिसुखासनादिकथनादि । ३६, पानभेदकथनादि । ३७, स्त्रीसाधनप्रकारादि । ३८, निशायोगे कालीपूजाप्रकारादि । ३९, स्त्रीपूजनमद्यपानादिप्रकारकथनं । ४०, मञ्जुघोषसाधनं। ४१, मुण्डासनसाधनादि। ४२, मालाग्रथननिर्णयादि । ४३, देवीस्वरूपभवनप्रकारादि । ४४, विद्यासिद्धिनिर्णयादि । ४५, सुन्दरीदेवीसाधनक्रमः । ४६, भवननिर्णयादिकथनं । ४७, मन्त्रत्यागदोषादिकथनं । ४८, यन्त्रविशेषे देवीपूजनादि । ४९, दिग्गजासननिरूपणादि । ५०, आसनारोहणपूर्वकदेवीविशेषमन्त्रजपः। ५१, सौभाग्यप्रदयन्त्रलेखनधारणादिप्रकारः। ५२, यन्त्रलेखनाद्युत्तिविशेषफलादि । ५३, भूमौ यन्त्रलेखनप्रकारादि । ५४, मालाविशेषजपसिद्धिदिननियमकथनादि । ५५, रजतस्वर्णाङ्गुरीयपवित्रादिधारणनियमः। ५६, नानाविधद्रव्यजातमालाकथनं। ५७, रुद्रमालाफलकीर्त्तनं। ५८, स्त्रीदीक्षादिविनिर्णयः। ५९, कालीरहस्यवर्णनं। ६०, आसनविशेषे जपप्रकारादि। ६१, बालिकापूजनप्रकारादि । ६२, ब्रह्मराजाभिधयोगकथनादि । ६३, रजस्विकुमारीपूजनादि । ६४, भग्नयन्त्रप्रायश्चित्तादि । ६५, महायन्त्रसंस्कारकथनं ॥

तृतीयस्यादिः खण्डितः । १० पटले खण्डसमाप्तिर्द्दृश्यते । तत्र, ८—१०, मन्त्रप्रस्तार-मन्त्रपारायण-मन्त्रन्यास-नानाविधस्नान-सन्ध्यामन्त्रजप-तद्ग्रहोम-पूज्यपूजकक्रमाम्नायादिदिङ्‌निर्णय-देशव्यवस्था-परस्त्रीपूजनस्वरूपानन्दयोगकथनादि । ११, धूमकेतूदयादिमहोत्पातावपत्यादिदेशसिद्धविशेषजीवन्यासविनिर्णयपुरश्चरणभेदभूतप्रेतादिनिग्रहकथनादि। १२, षट्चक्रगतदेवध्यानतत्फलकालीमन्त्रकथनादि। १३, कपालिनीमन्त्रसिद्धिप्रकारकथनादि। १४, कुरुकुल्लानाम्नीकालीविरोधिन्यादिसाधनविधानकथनादि । १५, विप्रचित्तानामनित्यासाधनादि । १६, दीप्तनित्यामहानीलसरस्वतीसाधनप्रकारादि । १७, मुद्रानित्यामायानित्यामन्त्रार्च्चनादिकथनं । १८, तिरस्करणिकामन्त्रार्च्चनकथनादि । १९, सम्पत्करस्वतीमन्त्रार्च्चनकथनादि । २०, मधुमिद्दविद्याकथनादि ॥

विषयः । चतुर्थ एकादशपटलात्मक, १प्रथमे, दशमहाविद्यानामादिकथनं । २, चन्द्रग्रहा-दिकतिपयदेशनामोल्लेख-तन्त्रविशेषाभाव्यागम-विद्याविशेषसाधनादिप्रकारः । ३, जपविशेषादिप्रकारः । ४, मार्गभेदेन विद्याविशेषसाधनभेदकथनादि । ५, अग्निपूजार्थपुष्पविशेष-देशभेदाचारभेद-विद्याविशेषोत्पत्तिकथनादि । ६, ब्रह्म-स्वानीकन्यावताराादिकथनं । ७, आचारभेदेन विद्याभेदकथनादि । ८, ईश्वरतत्त्वभेदनिरूपणादि । ९, कालिकायाः सर्वविद्यास्वरूपत्ववर्णनादि । १०, विद्यासाधनमतभेदादिकथनं । ११, कौटोषादिविधानादि ॥

No. CCCCVI.

Kámarúpayátrá Paddhati. Guide to pilgrimage to Kámarúpa or Assam. The work is divided into ten chapters, and contains notices of the different sacred places in that district, as also directions for worshipping the images of Kámákhyá &c.—By Holiráma S'armá. The work was printed for private circulation 38 years ago.

४०६ । कामरूपयात्रापद्धतिः ।

ग्रन्थकारः हलिरामशर्मा ।

विवरणं । परिमाणं मुद्रितञ्च । प० ८९ । पङ्क्ति० ७। श्लो० १०८० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७५५ । स्था० भारतवर्षीयसभासमेषः ।

प्रा० तार्क्यं । श्रीनीलशैलस्थितनीलवर्णं सकामनिष्कामदपूर्णकर्णम् ।
आद्यं गजेन्द्रास्यमुदग्रवेशं सेवेऽनिशं विघ्नहरं गणेशम् ॥
नमो भवगुहामध्यवासिनीं कामरूपिणीम् ।
वन्दे कामेशसृष्टिर्णीं कामाख्यां कामदायिनीम् ॥

समाप्तिवा० । भवानीहृदयानन्दवर्द्धनं भवभञ्जनम् ।
भक्तान्तरायहरणं भजे श्रीमद्गजाननम् ॥
इति श्रीकामरूपयात्रापद्धत्यां कामाख्यादिपञ्चमूर्त्तिपूजाविधिर्नाम दशमः पटलः समाप्तः ।
प्रणम्य सर्वोपनिषत्पादपद्मं प्रयत्नतः गौडहलिरामशर्मणा ।
विनिर्मितेयं किल कामरूपयात्राबोधार्थकरी सुपद्धतिः ॥
निदेशतस्तस्य दयार्द्रचेतसः श्रिया भवानीचरणो वरामरः ।
चतुष्पदपद्मिकयेति पद्धतिं विताय तनोत्वमायापिनामिनाम् ॥

विषयः । अत्र दशपटलाः, तत्र प्रथमे पटले कामरूपशब्दव्युत्पत्ति-कामाख्यापञ्चदेवीमूर्त्तिवर्णन-कामाख्यामाहात्म्य-यात्रिककर्त्तव्य-कामाख्यापूजन-कालविशेष-मणिकूटतीर्थयात्रामाहात्म्य-कामरूपचैत्रमाहात्म्यादिवर्णनं । २यीये, सम्ब्रह्मपुत्रतीर्थादियात्राविधिः । ३तीये, मणिकर्णिकेश्वरादियात्रा । ४र्थे, पाण्डुनाथपर्वतगमनादिवर्णनं । ५मे—६ष्ठे, कामाख्यायात्रापूजनादिवर्णनं । ७मे, हयग्रीवविष्णुयात्रापूजाविध्यादिकथनं । ८मे, दिक्पालादियात्राकथनं । ९मे, यात्रासङ्क्षेपकथनं । १०मे, कामाख्यादिपञ्चदेवी-मूर्त्तिपूजाकथनं ॥

No. CCCCVII.

Nigama-tattvasára. Directions for secret worship of the Deví for the attainment of perfection in S'ákta mantras.

४०७ । निगमतत्त्वसारः ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । अशुद्धं खण्डितञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० ९—१४ । श्लो० १२५ । आ० वर्त्तुलं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । प्रथमपत्रं नाम्त्यतो नात्र प्रारम्भवाक्यलिपिः ।

समाप्तिवा० । स्वयोषिद्रूपमाश्रित्य कायायां मण्डपालये ।

मां सम्पश्यति साधकेन्द्रः सर्वत्रैव कुलेश्वर ॥

इति निगमतत्त्वसारे गुप्तितत्त्वविधाने तृतीयः पटलः ॥

विषयः । मन्त्रलोकादिसाधनेन सिद्धिप्राप्तिकथनं ॥

No. CCCCVIII.

Brahmajnána-mahátantrarája. On Brahma, the cause of the evolution and absorption of the universe, and on knowledge thereof—a Tantric modification of the Vedanta doctrine.

४०८ । ब्रह्मज्ञानमहातन्त्रराजम् ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । अपरिशोधितम् । प० १७ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० २४० । आ० वर्त्तुलं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं। कैलासशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुम्।
पृच्छत्येवमुमादेवी ब्रह्मज्ञानं महेश्वरम्॥
कुतः सृष्टिर्भवेद्देव कुतः सृष्टिर्विनश्यति।
ब्रह्मज्ञानं कथं देव सृष्टिसंहारवर्जितम्॥

समाप्तिवा०। नादोपरिमहादेव शक्तियुक्तं निरञ्जनम्।
ध्यायेन्मूर्द्ध्नि शिवज्योतिस्तत्त्वं स्फटिकसन्निभम्॥
इति श्रीपार्वतीशिवसंवादे ब्रह्मज्ञानमहातन्त्रराजं सम्पूर्णम्॥

विषयः। तान्त्रिकक्रमेण ब्रह्मविद्याकथनम्॥

No. CCCCIX.

Kálisahasranáma-stotra. A hymn to Kálí in which a thousand epithets are worked out into verses. This is an extract from the *Kálikà-kula-sarvasva.*

४०९। कालीसहस्रनामस्तोत्रं।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० ५। पङ्क्ति० ९—८। श्लो० १००। ष० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयधर्वसभेषद्ः।

प्रा० वाक्यं। अथ कालीसहस्रनामस्तोत्रम्। तदुक्तं कालिकाकुलसर्व्वस्वे। श्रीभैरव उवाच।
एतस्मिन्नेव काले तु भृगुरामस्य पार्वति।
कार्त्तवीर्य्यसुताः सर्वे चिच्छिदुः पितरं जवाम्॥

समाप्तिवा०। ग्रन्थे खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं नोद्धृतम्।

विषयः। क्षत्रियान्तकरणाय परशुरामं प्रति शिवकर्तृककालीसहस्रनामोपदेशः।

No. CCCCX.

S'ríguru-sahasranáma-stotra. Praise of the Guru or spiritual guide in a thousand epithets worked out into verses. This is an extract from the *Sanmohana Tantra.*

४१०। श्रीगुरुसहस्रनामस्तोत्रम्।

ग्रन्थकारः——?।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प० ८। पङ्क्ति० ९। श्लो० २४०। ष० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयधर्वसभेषद्ः।

प्रा॰ वाक्यं। सूत उवाच। कैलासशिखरासीनं चन्द्रखण्डविराजितं।

पप्रच्छ विनयाद् भक्त्या गौरी नत्वा वृषध्वजम्॥

समाप्तिवा॰। यत्र स्टेव सवषष नाबखिशतति पूजनम्।

श्रीगुरोः कृपया शिष्यो ब्रह्मसायुज्यमाप्नुयात्॥

इति सम्मोहनतन्त्रे शिवपार्वतीसंवादे श्रीगुरुसहस्रनामस्तोत्रं समाप्तम्॥

विषयः। पार्वतीं प्रति शिवकर्तृकः श्रीगुरुसहस्रनामस्तोत्रोपदेशः॥

No. CCCCXI.

Brahmajnána Tantra. Identification of the universe in the human body as a means of acquiring a knowledge of Brahma with a view to salvation—a Tantric modification of the Yoga doctrine.

४११। ब्रह्मज्ञानतन्त्रम्।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। नवीनसपरिग्रहस्य। प॰ ५। पङ्क्ति॰ ८। श्लो॰ ११०। य॰ वङ्गीयं। था॰ तुलटकागजः। का॰ शकाब्दाः १७९९। स्था॰ भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा॰ वाक्यं। श्रीदेव्युवाच। पृथिव्यापस्तथा तेजो वायुराकाशमेव च।

पञ्चतत्त्वं कुतः सृष्टिः पुनः कुत्र विलीयते॥

समाप्तिवा॰। काश्यां वासः सतां सङ्गो गङ्गाम्भः शम्भुपूजनम्।

ब्रह्मज्ञानसमो धर्म्मो नान्यो धर्म्मो विधीयते॥

इत्युमामहेश्वरसंवादे स्वदेहे ब्रह्मज्ञानम्।

विषयः। शारीरिकपदार्थेषु चन्द्रसूर्य्यादिबाह्यपदार्थभावनादिना ज्ञानोत्पादनप्रकारः।

No. CCCCXII.

Nádíjnána-dípiká alias *Antarayoga.* An extract from the *Goraksha Sañhitá* on the details of performing the Yoga.

४१२। नाडीज्ञानदीपिका वा अन्तरयोगः।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनसपरिग्रहस्य। प॰ ३। पङ्क्ति॰ ९। श्लो॰ ७०। य॰ वङ्गीयं। था॰ तुलटकागजः। का॰ शकाब्दाः १७९९। स्था॰ भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा॰ वाक्यं। अथ गोरक्षसंहितायां ज्ञानदीपिकेयम्। श्रीगौतम उवाच॥
देवर्षे योगयुक्तात्मन् योगानुभवदर्शक।
साङ्ख्ययोगविशेषञ्च कर्म्मयोगनिषेवक॥

समाप्तिवा॰। ततः सिद्धमनो मन्त्री अपयोगं समभ्यसेत्।
ततः परं न किञ्चिच्च ह्यत्यमस्ति मुने हरेः॥
इति श्रीनारदगौतमसंवादे अमरयोगः॥

विषयः। योगसाधनोपायः॥

No. CCCCXIII.

Dolárohana Paddhati. A manual for the performance of the *Dola* ceremony; when the image of Jagannátha at Puri is placed in a swing, and a red powder, called holi, is sprinkled on the image and on the worshippers. By Vidyánivása.

४१३। दोलारोहणपद्धतिः।

ग्रन्थकारः विद्यानिवासः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशुद्धञ्च। प॰ १० । पङ्क्ति॰ ९। श्लो॰ ५००। आ॰ वर्त्तुलं। आ॰ देशीयकागजः। का॰—?। स्था॰ भारतवर्षीयसभामेण्ड॰।

प्रा॰ वाक्यं। अश्वाखादमहोदनिर्भरसधरीभाञ्जे विद्यानिवासस्तनुते यावाकर्म्माणि स भूतभर्त्तुः?।
कोत्र विधिनिषेधो नीलमणिर्यथा?।

समाप्तिवा॰। तदधः सप्तवारान् गोविन्दं भ्रामयित्वा अवतार्य्य उदीच्यां भ्रामयनहोमादिवामदेव्यगान्त्यन्तं कर्म्म समाप्य कर्म्म कारयित्वा ब्राह्मणाय दक्षिणां दत्त्वाऽच्छिद्रावधारणं कुर्य्यात्। इति दोलारोहणपद्धतिः समाप्ता॥

विषयः। श्रीजगन्नाथदेवस्य वार्षिकयात्रोत्सववर्णनम्॥

No. CCCCXIV.

Vrihaddharma Purána. An upa-Purána in which Vyása, in reply to Jávála, relates a number of stories inculcating filial and other moral duties.

४१४ । वृहद्धर्म्मपुराणम् ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं। प्रायः शुद्धं प्राचीनं सुन्दराक्षरलिखितञ्च । प० १५ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ६०० । अ० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० आसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं। ॐ भूर्भुवः स्वरिति तत्सवितुर्वरेण्यं भर्गो निसर्गविमलं परमस्य पुंसः । देवस्य धीमहि धियोऽधिगतं वयं यो यत्नान्न ईहितमतींस्तु प्रचोदयादोम् ॥

समाप्तिवा०। खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं न लब्धम् ।

विषयः। अष्टाशावध्यायाः जावालिव्यासंवादच्छलेन पितृमातृभक्तितुलाधारोपाख्यानादि-विविधधर्म्मकथानिरूपणम् ।

No. CCCCXV.

Práyas'chitta-viveka. A treatise on Expiations, of paramount authority in Bengal, and cited as of authority in all the modern digests, including those of Raghunandana. By Súlapáṇi Bhaṭṭa. No. 1109 India H. L.

४१५ । प्रायश्चित्तविवेकः ।

ग्रन्थकारः शूलपाणिभट्टः ।

विवरणं। प्रायः परिशोधितं प्राचीनञ्च । प० १५६ । पङ्क्ति० ७—८ । श्लो० ४००० । अ० वङ्गीयं। आ० । तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७२७ । स्था० आसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं। नित्यश्रुत्युदितस्वधर्म्मचरणानुध्यानहीनात्मनां,
तत्तद्वेदनिषिद्धकर्म्मनिचयानुष्ठाननिष्ठावताम् ।
लोकानां कलिकालरूढकलुषध्वंसानुमेयोऽधुना,
प्रायश्चित्तविवेकमत्र विदधे श्रीशूलपाणिः सुधीः ॥

समाप्तिवा०। तेनैकपङ्क्तिभोजनं सार्द्धसप्तप्राजापत्यतुल्यं । अतः पङ्क्तिभोजने सार्द्धसप्तधेनवो देयाः । इति धेनुसङ्कल्पनम् ।

इति साडुडियानमहामहोपाध्यायश्रीशूलपाणिभट्टविरचितः प्रायश्चित्तविवेकः समाप्तः ॥

विषयः। महापातकादिनानाविधपातकप्रायश्चित्तकथनम् ॥

No. CCCCXVI.

Kálí-stavarája. A hymn to Kálí, an extract from Kálíhṛidaya Tantra.

४१६ । कालीस्तवराजः ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । नवीनमनतिशुद्धञ्च । प॰ २ । पङ्क्ति॰ ६—७ । श्लो॰ २६ । अ॰ वङ्गीयं । आ॰ तुलटकागजः । का॰—? । स्था॰ भारतवर्षीयधर्मसभेण्टः ।

प्रा॰ वाक्यं । अथ कालीहृदयोक्तकालीस्तोत्रम् । कालभैरव उवाच ।
स्तवराजं शृणु राम कालिकाया मनोहरम् ।
यस्याः स्मरणमात्रेण कालिका सुप्रसीदति ॥

समाप्तिवा॰ । शृणु वत्स प्रयत्नेन स्तवमेनं प्रदर्शयेत् ।
प्रमादाद्दर्शयेद्वापि सर्वसिद्धिर्भवेन्नहि ॥
इति कालीहृदये कालभैरवपरशुरामसंवादे श्रीकालीस्तवराजः समाप्तः ।

विषयः । कालिकायाः स्तुतिः ।

No. CCCCXVII.

Syámá-stotra. A hymn to Syámá, by Mahákála—said to be an extract from the Víra Tantra, but No. 229 does not contain it. No. 268 contains the 15th chapter of the work.

४१७ । श्यामास्तोत्रम् ।

ग्रन्थकारः महाकालः ।

विवरणं । प्राचीनमनतिशुद्धञ्च । प॰ १ । पङ्क्ति॰ ६—७ । श्लो॰ ५४ । अ॰ वङ्गीयं । आ॰ तुलटकागजः । का॰—? । स्था॰ भारतवर्षीयधर्मसभेण्टः ।

प्रा॰ वाक्यं । अथ वीरतन्त्रोक्तस्तोत्रान्तरम् । श्रीकालभैरव उवाच ।
कर्पूरं मध्यमान्त्यस्वरपररहितं सेन्दुवामाक्षियुक्तं
बीजं ते मातरेतत् त्रिपुरहरवधु त्रिःकृतं ये जपन्ति ।
तेषां गद्यानि पद्यानि च मुखकुहरादुल्लसन्त्येव वाचः
स्वच्छन्दं ध्वान्तधाराधररुचिरुचिरे सर्वसिद्धिं गतानाम् ॥

समाप्तिवा०। इति ते कथितं स्तोत्रं सर्वसिद्धिप्रवर्त्तकं।

एतज् ज्ञात्वा दक्षिणायाः स्वयं जानाति नान्यथा॥

इति वीरतन्त्रे महाकालविरचितं श्यामास्तोत्रं समाप्तम्।

विषयः। दक्षिणकालिकायाः स्तुतिः।

No. CCCCXVIII.

Yatibhushaṇí. Directions for the ordination of a Yati or professed hermit. By Rámánanda Tírtha. The MS contains the first chapter only.

४१८। यतिभूषणी।

ग्रन्थकारः रामानन्दतीर्थः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशोधितञ्च। प० १०। पङ्क्ति० ७। श्लो० १७०। अ० बङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयसभासमेपढः।

प्रा० वाक्यं। अथ यतिधर्म्मः। स्वशाखोपनिषद्गीतं विष्णोर्नामसहस्रकम्।

श्रीरौद्रं पौरुषं सूक्तं नित्यमावर्त्तयेद्यतिः॥

समाप्तिवा०। द्वादशाहमनध्यायं शिष्यः कुर्य्यात्समाहितः॥

आतुरसन्न्यासी शिष्यो चेत् चिद्गडीवत् क्रियाः कार्य्याः।

इति रामानन्दतीर्थकृतायां यतिभूषण्यां प्रथमः परिच्छेदः॥

विषयः। सन्न्यासाश्रमग्रहणविधिः।

No. CCCCXIX.

Dars'anakaliká. Definitions of the principal technical terms of the different schools of Indian Philosophy. By Rámánanda Tírtha, author of the *Vrihat-tantrasára, Jnána-vaibhava Tantra, and Kundatattva-prakás'a,* and of glosses on the *Chakra, Mohamudgara, Mahimnastava, Vedántasára, Rámatatva-prakás'a, and Adhyátmarámáyaṇa.*

४१९। दर्शनकलिका।

ग्रन्थकारः। रामानन्दतीर्थः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशोधितञ्च। प० ५। पङ्क्ति० ८। श्लो० ८०। अ० बङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयसभासमेपढः।

प्रा० वाक्यं। परात्मानं रामं भुवनजननीं भूमितनयां
भजे शेषं देवं निखिलशरणं लक्ष्मणमपि।
कृपापारावारं भरतमनुजं शत्रुदमनं
महावज्रं देवं करुणहृदयं वायुतनयं॥

समाप्तिवा०। रामदासः शक्तिवादः श्रीमद्भागवताश्रयः।
रामानन्दयतेरेते ग्रन्थाः सारार्थवाचकाः॥
इति श्रीरामानन्दतीर्थकृता दर्शनकलिका समाप्ता।

विषयः। प्रकृतिपुरुषजीवमुक्त्यादिदार्शनिकपारिभाषिकशब्दनिरूपणम्।

No. CCCCXX.

Sis'u-bodhini. An elementary treatise on judicial astrology, eclipses, planets, constellations, &c. By S'iva Chakravartí.

४२०। शिशुबोधिनी।

ग्रन्थकारः शिवचक्रवर्त्ती।

विवरणं। प्राचीनमपरिशोधितञ्च। प० ६९। पङ्क्ति० ४। श्लो० ७००। अ० वङ्गीयं। आ० तालपत्रं। का० शकाब्दाः १५७९। स्था० भारतवर्षीयशवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। प्रथमपत्रस्य खण्डितत्वात् प्रारम्भवाक्यं न लिखितं।

समाप्तिवा०। नवाश्ववाणचन्द्रे च शाके हि शिवशर्म्मणा।
बालानामाशुबोधेन क्रियते शिशुबोधिनी॥
इति वन्द्यघटीयशिवचक्रवर्त्तिविरचिता शिशुबोधिनी समाप्ता॥

विषयः। ग्रहनक्षत्रसूर्य्यादिशुभाशुभविचारः।

No. CCCCXXI.

Bhagavad-bhakti-vilása. Directions for the observance of a fast on the eleventh day of the moon, in honor of Vishṇu. By Gopála Bhaṭṭa.

४२१। भगवद्भक्तिविलासः, सटीकः।

ग्रन्थकारः गोपालभट्टः।

विवरणं। प्रायः शुद्धम। प० ४१। पङ्क्ति० त्रिचत्वारिंशत् १०—१३। श्लो० मूलस्य १०२५। टीकायाः ७३५। अ० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयशवर्णमेण्टः।

मूलग्रा० वाक्यं । नमो भगवते तस्मै यज्ञ प्रियकृत्या तिथिः ।
एकादशी द्वादशी च सर्वभोगप्रदा स्मृता ॥
टीकाग्रा० । श्रीचैतन्यप्रभुं वन्दे यत्पादाश्रयवीर्यतः ।
वाञ्छातीतं फलत्येव सर्वोपायमनीषया ॥
मूलसमाप्तिवा० । अन्येऽपि द्वादशीभेदा बहवः सन्ति विश्रुताः ।
अपतो ह्येवनीयास्ते मया प्रसङ्गतः ॥
इति श्रीगोपालभट्टविलिखिते भगवद्भक्तिविलासे विष्णुव्रतात्मको नाम
त्रयोदशविलासः ॥
टीकासमाप्ति० । अन्येऽपि मात्स्यादिद्वादशो निर्जलाचाच ॥ १९ ॥ इति त्रयोदशः ॥
विषयः । एकादशीनिर्णयतद्व्रतविष्णुपूजादिकथनं ।

No. CCCCXXII.

Bhaktiratnávali sakántimálá. A commentary on passages of the Bhágavata Purána, inculcating faith in Krishna. By Vishnu Purí.

४२२ । श्रीभक्तिरत्नावली, सकान्तिमाला ।

ग्रन्थकारः श्रीविष्णुपुरी ।
विवरणं । परिमाणं चावलिखितम् । प० १०४ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २०८९ । अ० बङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १६४० । स्था० भारतवर्षीयशवर्णमेण्टः ।
प्रा० वाक्यं । ये मुक्तावपि निस्पृहाः प्रतिपदप्रोन्मीलदानन्ददां,
यामास्थाय समस्तमस्तकमणिं कुर्वन्ति यं स्वे वशे ।
तान् भक्तानपि ताञ्च भक्तिमपि तं भक्तप्रियं श्रीहरिं,
वन्दे सन्ततमर्थयेऽनुदिवसं नित्यं शरण्यं भजे ॥
समाप्तिवा०। इत्येषा बहुयत्नतः खलु कृता श्रीभक्तिरत्नावली,
तत्प्रीत्यैव तथैव सम्प्रकटिता तत्कान्तिमाला तथा ।
अत्र श्रीधरसम्मतिभिन्नितिं न्यूनाधिकं यत्भूत्,
तत् क्षन्तुं सुधियोऽर्हथ सरचनानुभवस्य मे चापलम् ॥
इति श्रीपुरुषोत्तमचरणारविन्दकृपामकरन्दबिन्दुप्रोन्मीलितविवेकतैव(?)भुक्तपरम-
हंसश्रीविष्णुपुरीग्रथितायां श्रीमद्भागवताभिलब्धश्रीभक्तिरत्नावली सकान्तिमाला
समाप्ता ॥
विषयः । अत्र त्रयोदशविरचनानि सन्ति । तत्र भगवद्भक्तिस्वरूपादिनिरूपणम् ॥

No. CCCCXXIII.

Harinámámṛita. A Sanskrit grammar, in which all the examples allude to Hari. By Jíva Gos'vámí.

४२३ । हरिनामामृतम् ।

ग्रन्थकारः जीवगोस्वामी ।

विवरणं । परिशोधितं चाव लिखितञ्च । प० ११ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ५८१ । ब० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । य एकः सर्वरूपाणां सर्वनाम्नां तथाश्रयः ।
तस्य विष्णोः पदं सर्वं विष्णुभक्त्या निरूप्यते ॥

समाप्तिवा० । साम्प्रतम् । हत्वा कर्णङ्कारं कारमित्यादि च । महाहरत्वादौ तु पाण्डवेषु न । यद्वो इत्यादि ज्ञेयम् ॥ इति श्रीहरिनामामृताख्ये वैष्णवव्याकरणे नामविष्णुपद-प्रकरणं द्वितीयम् ॥

विषयः । हरिनामादिसङ्केतवलक्षणादिभिः सन्धिसुवन्तादिपदसाधनम् ॥

No. CCCCXXIV.

Isána-saṅhitá. The preeminence of Vaishṇavas, and their duties, an extract from the Kulárṇava Tantra.

४२४ । ईशानसंहिता ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं चाव लिखितञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० १८१ । ब० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । गौतम उवाच । देवर्षे सर्वधर्मज्ञ सर्वदर्शिन् दयानिधे ।
वैष्णवाचारधर्माश्च योगधर्मास्तथा गुरो ॥

समाप्तिवा० । अनिशं हृदि सञ्चिन्त्य करुणाम्बुनिधिं विभुम् ।
विमुक्ता यान्ति ते मर्त्यास्तद्विष्णोः पदमव्ययम् ॥
इति नारदगौतमसंवादे कुलार्णवीयगुप्ताख्याये ईशानसंहिता समाप्ता ॥

विषयः । वैष्णवधर्मनिरूपणम् ॥

No. CCCCXXV.

Mátṛiká-kosha. On the meaning of letters as employed in the formation of mystic mantras.

४२५। मातृकाकोषः।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं। प्रायः परिशुद्धम्। प० ९। पङ्क्ति० १०। श्लो० २००। आ० वर्त्तीयं। आ० तुलटकागजः। का० शकाब्दाः १७९७। स्था० भारतवर्षीयशवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। उद्यत्प्रद्योतनप्रख्यमतर्क्यं गुणवैभवम्।
अम्बेरमाग्रमन्याया आकुञ्चं नौमि भूतये॥
श्रीमच्चतुर्भुजाचार्य्यचरणाम्बुजद्वयम्।
नत्वा सङ्क्षेपतो वक्ष्ये मातृकाकोषमद्भुतम्॥

समाप्तिवा०। अयन्तु मातृकाकोषः सर्वकोषोत्तमोत्तमः।
धारणादस्य मन्त्राणां भवेदुद्धरणे क्षमः॥ इति मातृकाकोषः समाप्तः॥

विषयः। अकाराद्यक्षराणां मान्त्रिकपर्य्यायकथनम्॥

No. CCCCXXVI.

Madana-párijáta. The duties of the different orders of people; a Smṛiti compilation of great authority in the North Western Provinces. By Vis'ves'vara Bhaṭṭa.

४२६। मदनपारिजातम्।

ग्रन्थकारः श्रीविश्वेश्वरभट्टः।

विवरणं। प्रायः परिशुद्धम्। प० ८१। पङ्क्ति० ७। श्लो० १९१२। आ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयशवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। प्रत्याहाङ्घ्रिप्रसृप्पुतिनिचयपर्य्यायवपुषे,
नमो विश्वेशोविघटनवरिष्ठाय महसे।
जगत्प्रादुर्भावस्थितिलयनिरासाय रचना-
विनोदाकल्पाय प्रणतसशिवसिद्धिप्रतिभुवे॥

समाप्तिवा०। खण्डितत्वात्समाप्तिवाक्यं नास्ति॥

विषयः। अत्र नवस्तवकाः सन्ति। तेषु ब्रह्मचर्य्याश्रमाश्रमाह्निकगर्भाधानादिसंस्कारशौच-द्रव्यशुद्धिदायविभागप्रायश्चित्ताभिधानां नवपदार्थानां क्रमेण निर्णयकथनम्॥

No. CCCCXXVII.

S'ánti-s'ataka. A collection of miscellaneous stanzas, inculcating dispassion, or renunciation of attachment to worldly objects.

४२७ । शान्तिशतकम् ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० १२ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ११४ । आ० वर्त्तुलं । आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७५ । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

षा० वाक्यं । नमस्यामो देवान्ननु हतविधेस्तेऽपि वशगा
विधिर्वन्द्यः सोऽपि प्रतिनियतकर्म्मैकफलदः ।
फलं कर्म्मायत्तं किममरगणैः किञ्च विधिना
नमस्तत्कर्म्मभ्यो विधिरपि न येभ्यः प्रभवति ॥

समाप्तिवा० । मयि बोधाम्बुधौ स्वच्छे तुच्छोऽयं विश्वबुद्बुदः ।
विलीनतडितो वेति विकल्पपटलः कुतः ॥ इति शान्तिशतके चतुर्थः परिच्छेदः ।

विषयः । सांसारिकमोहनिवर्त्तकमनुपदेशवाक्योक्तिः ।

No. CCCCXXVIII.

Shat-chakra-bheda-tippaní. A commentary on the *Shat-chakra-bheda*—a Yoga treatise. By S'ankara A'chárya, a native of Bengal and author of several Tántric compilations.

४२८ । षट्चक्रभेदटिप्पनी ।

ग्रन्थकारः श्रीशङ्करः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ८—११ । श्लो० ११० । आ० वर्त्तुलं आ० तुलटकागजः । का०——? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

षा० वाक्यं । प्रणम्य शैलाधिपकन्यकायाः पादाम्बुजन्मापि (?) विभुवृत्त ।
प्रतन्यते श्रीयुतशङ्करेण षट्चक्रटीकाल्पसुपुस्तिकेयम् ॥

समाप्तिवा० मन्यो यदि (?) धीते दिवा नीयभावावस्थितः सन् तत्त्वायाम (?) अधीष्टमन्तर्मे यस्य स तथोक्त । इति षट्चक्रभेदटिप्पनी समाप्ता ॥

विषयः । शरीरस्थमूलाधारादिषट्चक्रतदधिष्ठातृदेवतादिनिरूपणग्रन्थार्थविशदीकरणं ॥

No. CCCCXXIX.

Shat-chakra-vivriti-tíká. A gloss on a commentary on the Shat-chakra-bheda. By Vis'vanátha, son of Vámadeva, and grandson of Náráyana Bhattáchárya.

४२९ । षट्चक्रविवृतिटीका ।

ग्रन्थकारः श्रीविश्वनाथः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० १८ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ४९८ । आ० वर्त्तुलं ।
आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १७२७ । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । टीका श्रीविश्वनाथेन नत्वा सन्तन्यतेऽम्बिकाम् ।
कैवल्यकलिकातन्त्रद्वितीयपटलस्य च ॥

समाप्तिवा० । नारायणो वैदिकश्च भट्टाचार्य्यः समीरितः ।
तस्यात्मजो वामदेवभट्टाचार्य्यस्तथैव च ॥
तस्यात्मजो विश्वनाथस्तेनेयं रचिता मुदा । इति षट्चक्रविवृतिटीकेयं ॥

विषयः । शरीरस्थस्वाधिष्ठानादिषट्चक्रविवरणादि ।

No. CCCCXXX.

Sráddhavidhi. A manual for the performance of the *Sráddha* or offering of the funeral cake to the manes, with a preliminary dissertation, on the meaning of that word and the nature of the ceremony. By Váchaspati Mis'ra.

४३० । श्राद्धविधिः ।

ग्रन्थकारः वाचस्पतिमिश्रः ।

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ५६ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० १७०० । आ० वर्त्तुलं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० नवद्वीपान्तर्गतकृष्णनगरस्थश्रीयुतनिमाइ-चन्द्रशिरोमणिः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य परमात्मानं विचार्य्याचार्य्यसंहिताः ।
श्रीवाचस्पतिमिश्रेण श्राद्धस्य विधिरिष्यते । अथ श्राद्धस्वरूपं । तत्रापस्तम्बः । अथ
एतत् मनुः । श्राद्धशब्दं कर्म्म प्रोवाच प्रजानिःश्रेयसार्थं तत्र पितरो देवता
ब्राह्मणस्त्वाहवनीयार्थे मासि मास्यपरपक्षस्यापराह्णः श्रेयान् । श्राद्धशब्दं श्राद्ध-
नामकं कर्म्म तत्र श्राद्धे पितरो देवता मन्त्रकरणकत्वविभागिलेनोद्देश्या ब्राह्मणा
इति प्रतिपत्तिभागितया आहवनीयस्थानीयाः तेन पितृदेवताको द्रव्यत्यागो
ब्राह्मणस्वीकारान्तश्च श्राद्धं ।

समाप्तिवा० । अविच्छिन्ना श्राद्धसमाप्तिः । इत्यत इतितः ।

विषयः । श्राद्धशब्दार्थविचारः पार्व्वणादिश्राद्धानुष्ठानविधानञ्च ।

No. CCCCXXXI.

Divyachúḍámaṇi. Divination with the aid of the letters of the Sanskrit alphabet. By Kerala Áchárya. The work is divided into four parts, of which the 1st treats of terrestrial objects; the 2nd of Nágas or subterranean objects; the 3rd of aerial objects; and the 4th of etherial, or celestial objects.

४३१ । दिव्यचूडामणिः ।

ग्रन्थकारः केरलाचार्य्यः ।

विवरणं । प्रायशः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ११ । पङ्क्ति० ६—९ । श्लो० २८६ । आ० वर्त्तीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । यदुपचितमन्यजन्मनि शुभाशुभं तस्य कर्म्मणः ।
पङ्क्तिं व्यञ्जयति शास्त्रमेतत् तमसि द्रव्याणि दीप इव ॥
लोकस्य च हितार्थाय दिव्यचूडामणिर्मया ।
वक्ष्येऽत्र विविधानर्थान् शृणुष्व स्थिरचेतसः ॥

समाप्तिवा०। प्रथमवर्गे पृथिवी । द्वितीयवर्गे नागः । तृतीयवर्गे वायुः । चतुर्थवर्गे आकाशः ।
इति श्रीकेरलाचार्य्यविरचितो दिव्यचूडामणिः समाप्तः ।

विषयः । अकाराद्यक्षरक्रमेण धातुजीवादिप्रश्नप्रकारकथनं ॥

No. CCCCXXXII.

Annapúrṇá Upanishad. On the divinity of Annapúrṇá, a form of the goddess Durgá,—an apocryphal Upanishad.

४३२ । अन्नपूर्णोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् । प० १५ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० २५० । अ० नागरं । आ० देशीय-कागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ भद्रं कर्णेभिरिति शान्तिः । निदाघो नाम योगीन्द्र ऋभुं ब्रह्मविदां वरम् ।
प्रणम्य दण्डवद्भूमावुत्थाय च पुनर्मुनिः ॥
आत्मतत्त्वमनुब्रूहीत्येवं पप्रच्छ सादरम् ।
कयोपासनया ब्रह्मन्नीदृशं प्राप्तवानसि ॥
तां मे ब्रूहि महाविद्यां मोक्षसाम्राज्यदायिनीम् ।

निदाघ त्वं छतार्थोऽसि शृणु विद्यां सनातनीम् ॥

समाप्तिवा०। अन्नपूर्णोपनिषदं योऽधीते गुर्वनुग्रहात् ।

स जीवन्मुक्ततां प्राप्य ब्रह्मैव भवति स्वयम् ॥ इति पञ्चमोऽध्यायः ॥

इति श्रीमद्विद्याधिष्ठानपरमहंससद्गुरुश्रीरामचन्द्रार्पणमस्तु ।

ओमन्नपूर्णोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । अत्र निदाघऋषिः ऋभुः स्वस्मै अन्नपूर्णोपदिष्टां ब्रह्मविद्यां निदाघायोपदिशति ।

No. CCCCXXXIII.

Nirváṇa Upanishad. An Upanishad on Nirváṇa, or final absorption into the Deity.

४३३ । निर्वाणोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्रायः परिग्रहम् । प० १ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ५० । अ० नागरं । आ० देशीय-कागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ वाङ् मे मनसीति शान्तिः । अथ निर्वाणोपनिषदं व्याख्यास्यामः । परम-हंसपरिव्राजकाः पश्चिमलिङ्गा मन्मथच्छेत्रपाला गगनसिद्धान्तमम्तकल्लोलनदी-त्यादि ।

समाप्तिवा०। इन्मे ब्रह्माखण्डाकारनित्यं सर्वदेवनाशनमेतं निर्वाणदर्शनं शिष्यं पुत्रं विना न देयमित्युपनिषत् । श्रीमद्विद्याधिष्ठान० ।

इति निर्वाणोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । निर्वाणमोक्षविद्योपदेशः ।

No. CCCCXXXIV.

Ekákshara Upanishad. On the merits of Om as the emblem of the godhead.

४३४ । एकाक्षरोपनिषत् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्रायः परिग्रहम् । प० १ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ४७ । अ० नागरं । आ० देशीय-कागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं। सहनाववत्विति शान्तिः। एकाक्षरं त्वक्षरतात्रि सोमे सुषुम्णया चेह दृढीस एकः।
त्वं विश्वभूर्भूतपतिः पुराणः पर्जन्य एको भुवनस्य गोप्ता॥

समाप्तिवा०। य एवं नित्यं वेदयते गुहाशयं प्रभुं पुराणं सर्वभूतं हिरण्मयम्। हिरण्मयं बुद्धिमतां परां गतिं स बुद्धिमान् बुद्धिमतीत्य तिष्ठतीत्युपनिषत्॥
इति एकाक्षरोपनिषत्समाप्ता।

विषयः। एकाक्षरीब्रह्मविद्योपदेशः।

No. CCCCXXXV.

Yájnavalkya Upanishad. An Upanishad in which Yájnavalkya inculcates the preeminence of Sannyása or asceticism.

४३५। याज्ञवल्क्योपनिषत्।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं। प्रायः परिशुद्धम्। प० ३। पङ्क्ति० ७। श्लो० ७०। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। ॐ पूर्णमद इति शान्तिः। अथ जनको ह वैदेहो याज्ञवल्क्यमुपसमेत्योवाच भगवन् सन्न्यासमनुब्रूहीति कथं सन्न्यासलक्षणं। सहोवाच याज्ञवल्क्यः।

समाप्तिवा०। यतीनां तदुपादेयः पारमहंस्यं परं पदम्।
नातः परतरं किञ्चिद्विद्यते मुनिपुङ्गवेत्युपनिषत्॥
श्रीमद्विद्याधिष्ठानपरमहंससद्गुरुरामचन्द्रार्पणमस्तु।
याज्ञवल्क्योपनिषत्समाप्ता।

विषयः। अत्र जनकपृष्टो याज्ञवल्क्यो जनकाय सन्न्यासलक्षणोपनिषद्विद्यामुपदिशति।

No. CCCCXXXVI.

Akshamáliká Upanishad. On different materials fit for making rosaries, and the merit of using such rosaries.

४३६। अक्षमालिकोपनिषत्।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं। प्रायः परिशुद्धम्। प० ४। पङ्क्ति० ७। श्लो० १०४। अ० नागरं। आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा॰ वाक्यं। ओं नाद्य मे सनमौति शान्तिः। अथ प्रजापतिर्गुरुं पप्रच्छ भो ब्रह्मन् अक्षमालिकाविधिं ब्रूहीति।

समाप्तिवा॰। एवमक्षमालिकया प्राप्तो मन्त्रः सद्यः सिद्धिकरोभवति इत्याह भगवान् गुरुः प्रजापतिमित्युपनिषत्। इति अक्षमालिकोपनिषत्समाप्ता।

विषयः। मौक्तिकस्फटिकरुद्राक्षादिमालानिर्माणसंस्कारविधेः, तादृशमालाकृतजपस्य सिद्धिदायकत्वस्य च वर्णनं।

No. CCCCXXXVII.

Vagalámukhí-kavacha. A charm bearing the name of Vagalámukhí, a form of Durga. This is said to be an extract from the Rudra-yámala Tantra, but it is not included in No. CCXCII.

४३७। वगलामुखीकवचं।

ग्रन्थकारः —— ?

विवरणं। प्रचीनं प्रायशः परिशुद्धञ्च। प॰ २। पङ्क्ति॰ ८। श्लो॰ २४। अ॰ वङ्गीयं। आ॰ तुलटकागजः। का॰—?। स्था॰ भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा॰ वाक्यं। श्रीदेव्युवाच। श्रुता च वगलापूजा स्तोत्रञ्च परमेश्वर।
इदानीं श्रोतुमिच्छामि कवचं वद मे प्रभो॥

समाप्तिवा॰। महाभये विपत्तौ च पठेद्वा पाठयेत्तु यः।
तस्य सर्वार्थसिद्धिः स्याद्भक्तियुक्तस्य पार्वति॥
इति रुद्रयामले वगलामुखीकवचं समाप्तम्।

विषयः। मन्त्रादिभिरात्मरक्षणम्।

No. CCCCXXXVIII.

Vagalámukhi-stotra. A hymn in praise of Vagalámukhí, an extract from the Rudra-yámala Tantra. Not included in No. CCXCII.

४३८। वगलामुखीस्तोत्रं।

ग्रन्थकारः —— ?

विवरणं। प्राचीनं प्रायः परिशुद्धञ्च। प॰ ४। पङ्क्ति॰ ४। श्लो॰ ४८। अ॰ वङ्गीयं। आ॰ तुलटकागजः। का॰—?। स्था॰ भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा॰ वाक्यं। अस्य बगलामुखीस्तोत्रस्य भगवान्नारद ऋषिस्त्रिष्टुप् छन्दः श्रीबगलामुखी देवता अमुकस्य सन्निहितानां विरोधिनां वाङ्मुखपदजिह्वानामित्यादि।

समाप्तिवा॰। त्राहि मां जगतां मातः दुष्टिसंहारकारिणि।

नमस्त्वच्चरणाम्भोजे प्रसीद वरवर्णभे॥

इति रुद्रयामले बगलामुखीस्तोत्रं समाप्तम्।

विषयः। बगलामुख्याः स्तुतिः।

No. CCCCXXXIX.

Vástuhoma. Directions for performing a homa before entering a new house.

४३९। वास्तुहोमः।

ग्रन्थकारः ——— ?

विवरणं। प्रायः परिशुद्धम्। प॰ ४। पङ्क्ति॰ ४—५। श्लो॰ ५१। अ॰ वङ्गीयं। आ॰ तुलटकागजः। का॰—?। स्था॰ भारतवर्षीयधर्मसभा।

प्रा॰ वाक्यं। अथ यजुर्वेदी वास्तुहोमः। ततः पञ्चवर्णगुण्डिकया वास्तुमण्डलं निर्माय तदुपरि घटं संस्थाप्येत्यादि।

समाप्तिवा॰। दक्षिणापूर्णपात्रादिकं दत्त्वा अच्छिद्रावधारणं कुर्यात्। इति वास्तुहोमः समाप्तः।

विषयः। गृहप्रतिष्ठादौ कर्त्तव्यकर्म्मकथनम्।

No. CCCCXL.

Bhagavatí Gítá. An imitation of the *Bhagavad Gítá* of the Mahábhárata. It treats of the Yoga scheme of salvation. The interlocutors are Himálaya, the mountain of that name personified, and his daughter Bhagavatí. The latter is the expounder of the scheme.

४४०। भगवतीगीता।

ग्रन्थकारः ——— ?

विवरणं। प्राचीनं शुद्धञ्च। प॰ १०। पङ्क्ति॰ ९—१०। श्लो॰ ७८। अ॰ वङ्गीयं। आ॰ तुलटकागजः। का॰—?। स्था॰ भारतवर्षीयधर्मसभा।

प्रा॰ वाक्यं। श्रीनारद उवाच। ब्रूहि देव महेशान यथा सा परमेश्वरी।

बभूव मेनकागर्भे पूर्णभावेन पार्व्वती॥

समाप्तिवा॰। लीलया मेनकागर्भे भूयः किं मातुमिच्छसि। इति भगवतीगीता समाप्ता॥

विषयः। हिमालयकर्त्तृकदुर्गास्तवः, हिमालयं प्रति भगवत्या योगसारकथनञ्च।

No. CCCCXLI.

Chaurakávya alias *Chaurapanchás'iká.* Fifty stanzas by the celebrated poet *Chora* of Telingáná, every one of which is applicable both to a princess disconsolate on separation from her lover, and to the goddess Durgá. A commentary by *Rádhákṛishṇa* explains the text. The MS. is imperfect. The whole of Chora's elegant poem was, some years ago, published, along with a French translation, in the *Journal Asiatique.* A Bengáli poet, Bháratachandra, quoted a few of the s'lokas in his *Vidyá-sundara,* from which circumstance the whole of the stanzas are, in Bengal, attributed to Sundara, the hero of the poem.

४४१ । चौरकाव्यम्, सटीकम्, चौरपञ्चाशिका वा ।

ग्रन्थकारः मूल॰ चोरः । टीका॰ राधाकृष्णः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धम् प्राक्लिखितञ्च । प॰ ६ । पङ्क्ति॰ ६—११ । श्लो॰ ४२६ । अक्षरीयं । आ॰ तुलटकागजः । का॰—? । स्था॰ भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा॰ वाक्यं । अद्यापि तां कनकचम्पकदामगौरीं फुल्लारविन्दनयनां तनुरोमराजीम् ।
सुप्तोत्थितां मदनविह्वलसालसाङ्गीं विद्यां प्रमादगलितामिव चिन्तयामि ॥

समाप्तिवा॰। खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं नास्ति ।

विषयः । प्रतिपद्ये एकेनार्थेन वियुक्ताया राजकन्याया अपरेणार्थेन देव्या वर्णनम् ।

No. CCCCXLII.

Gáyatrí-hṛidaya. Origin, derivation and meaning of the *Gáyatrí*, a verse of the Ṛig Veda. This is apparently an extract from one of the Tantras; the part of the Tantra whence it is taken is called *Nárada Upanishad.*

४४२ । गायत्रीहृदयं ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । । प॰ ४ । पङ्क्ति॰ ४ । श्लो॰ ४८ । अ॰ वङ्गीयं । आ॰ तुलटकागजः । का॰—? । स्था॰ भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा वाक्यं । वैशम्पायन उवाच । अथ भगवन्तं परिपृच्छामि अग्निकथाधारो देवतानां गायत्र्यां ब्राह्मणो वै मनुष्याणां वसन्त ऋतूनां मन्दः ? छन्दसामिन्द्र ब्राह्मणस्य गायत्री ।

समाप्तिवा॰। अध्याचितः श्रोत्रियो भवति षष्ठी ब्राह्मणान् गृहीत्वा ब्रह्मलोके महीयते ॥
इति नारदोपनिषत्संवादे गायत्रीहृदयं समाप्तम् ।

विषयः । गायत्र्युपनिषद्वर्णनपूर्व्वं गायत्र्यर्थप्रतिपादनम् ।

No. CCCCXLIII.

Gáyatríkalpa. Mode of adoration through the Gáyatrí, and its advantages. This is probably another chapter of the work named under No. CCCCLII.

४४३। गायत्रीकल्पम्।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्रायः परिग्रवं प्राचीनञ्च। प० ४। पङ्क्ति० ४। श्लो० ४८। च० वह्नीयं। चा० तुलटकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयसवर्णसेषकः।

प्रा० वाक्यं। अथ गायत्रीकल्पम्। पद्मयोनिसमुत्पन्नमहर्षेर्भं चतुर्मुखम्।
प्रणम्य शिरसा देवं नारदः परिपृच्छति॥
नारद उवाच। गायत्र्याः कीदृशं ध्यानं वर्णरूपञ्च कीदृशम्।
कीदृशं देवता छन्द आवाहनविसर्जनम्॥

समाप्तिवा०। यं यं स्पृशति हस्तेन यं यं पश्यति चक्षुषा।
स स भवति (?) निर्मेन सर्वं पूर्णलमेति च॥ इति गायत्रीकल्पम्।

विषयः। गायत्रीध्यानरूपमाहात्म्यादिवर्णनम्।

No. CCCCXLIV.

Jñána Tantra. An original Tantra. Contents: 1st, the characteristics of a spiritual guide; 2nd, means of knowing the creation, animate and inanimate; 3rd, salvation and damnation; 4th, *pujá*, *homa* and other forms of worship; 5th, origin of mantras; 6th, purification of mantras; 7th, obviation of the curse on, and adoration with, mantras; 8th, mantra through which the Nága king upholds the earth; 9th, obviation of the curse on mantras by a Gandharva.

४४४। ज्ञानतन्त्रम्।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्रायः परिग्रवं प्राचीनञ्च। प० ८। पङ्क्ति० ६—७। श्लो० ८१। च० वह्नीयं। चा० तुलटकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयसवर्णसेषकः।

प्रा० वाक्यं। श्रीनारद उवाच। यत् त्वयोक्तं महादेव विस्तरेण श्रुतं मया।
इदानीं श्रोतुमिच्छामि सङ्क्षेपात् कुलवल्लभम्॥

समाप्तिवा०। ज्ञायते ज्ञापिते ह्येवं प्रायेण इति कथिते।

अष्टचमु (?) नामषष्ठे च षण्डाषाढपुरःसरम् ॥
एवं जपं समाप्याथ साधयेत्सकलेप्सितम् ॥
इति श्रीशिवनारदसंवादे आगमतन्त्रे नवमः परिच्छेदः ।

विषयः । अत्र नव परिच्छेदाः सन्ति । तत्र १ प्रथमे गुरुपरीक्षाऽकालदीक्षादिकथनम् । २ ये, चराचरविषयज्ञानोपायः । ३ ये, कस्य मुक्तिर्नरकश्चेत्यादिप्रश्नः । ४ र्थे, पूजाहोमबलिदानादिविधिकथनम् । ५ मे, मन्त्रोत्पत्तिनिरूपणम् । ६ षष्ठे, मन्त्रशोधनादिप्रकारः । ७ मे, मन्त्रशापोद्धारपूजाप्रकारादिनिरूपणम् । ८ मे, कस्य मन्त्रस्य जपप्रभावेण नागराट् पृथिवीं धारयतीत्यस्योत्तरम् । ९ मे, मन्त्राणां गन्धर्वशापमोचनम् ॥

No. CCCCXLV.

Gurugítá. The attributes of a spiritual guide:—said to be an extract from the Rudra-yámala Tantra. This portion is not included in No. CCXCII.

४४५ । गुरुगीता ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्रायशः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० ७—१० । श्लो० १९५ । आ० वर्त्तुलं । धा० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ गुरुगीता । अस्य श्रीगुरुगीतास्तोत्रस्य परमशिव ऋषिर्विराट् छन्दः श्रीगुरुः परमात्मा देवता हं बीजं सं शक्तिः क्रों कीलकं श्रीगुरोः प्रसादात् ८ ार्थसिद्धये विनियोगः ।

समाप्तिवा० । संसारसागरसमुद्धरणैकमन्त्रं ब्रह्मादिदेवमुनिपूजितसिद्धमन्त्रम् ।
दारिद्र्यदुःखभवशोकविनाशमन्त्रं वन्दे महाभयहरं गुरुराजमन्त्रम् ॥
इति रुद्रयामलतन्त्रे गुरुगीता समाप्ता ।

विषयः । गुरुस्तुतिमाहात्म्यादिवर्णनम् ।

No. CCCCXLVI.

Píthanirṇaya. Notices of the fifty-one sacred spots in India where portions of the body of the Deví fell when cut up by S'iva: an extract from the Tantra-chúḍámaṇí.

४४६ । पीठनिर्णयः ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्रायशः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ७ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ८० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयशवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ महापीठलक्षणम् । श्रीईश्वर उवाच । मातः परात्परे देवि सर्व्वज्ञानमयीश्वरि । कथ्यतां मे सर्व्वपीठशक्तिभैरवदेवताः ॥

समाप्तिवा० । शठाय क्रूरकार्याय दत्वा मृत्युमवाप्नुयात् । दद्यात् शान्ताय शिष्याय मन्त्री मन्त्रार्थसिद्धये ॥

इति तन्त्रचूडामणौ पार्व्वतीशिवसंवादे एकपञ्चाशदुविद्योत्पत्तौ पीठनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । सत्यापतनोत्पन्नपीठस्थानस्थितशक्तिभैरवादिकथनम् ।

No. CCCCXLVII.

Sarasvatí Tantra. A mystic Tantra. Contents : 1st, placing of the divinity to be meditated upon, on a spot in the human body entitled *múládhára-chakra* or the circle of primary receptacle ; 2nd, emancipation by *nirvána ;* 3rd and 4th, the number of syllables appropriate in the mantras of Káliká and other goddesses ; 5th, purification of the mantra sacred to Vidyá ; 6th, vivification of mantras.

४४७ । सरस्वतीतन्त्रम् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्रायशः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ५ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १५१ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । पार्व्वत्युवाच । मन्त्रार्थं मन्त्रचैतन्यं योनिमुद्रां न वेत्ति यः । शतकोटिजपेनापि तस्य विद्या न सिद्ध्यति ॥

समाप्तिवा० । एतत्तन्त्रं स्मृते यस्य तस्याहं सुरवन्दिते । तिष्ठामि नाम सन्देहो गोप्तव्यं मम वेश्मनि ॥

इति सरस्वतीतन्त्रे षष्ठः पटलः ।

विषयः । अत्र षट्पटलाः सन्ति । तत्र १ मे, मूलाधारादिचक्रविशेषे इष्टदेवतादिध्यानप्रकारः । २ ये, निर्व्वाणमुक्तिप्रकारविशेषकथनम् । ३ ये, ४ र्थे, कालिकादिकतिपयदेव्यादीनां मन्त्राक्षरसङ्ख्या । ५ मे, विद्यामन्त्रशोधनम् । ६ षष्ठे, मन्त्रप्राणदानप्रकारः ॥

No. CCCCXLVIII.

Vidyotpatti. Origin of Vidyá, a form of Durgá,—an extract from the *Guhyátiguhya Tantra.*

४४८। विद्योत्पत्तिः ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्रायशः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० १२८ । व० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

आ० वाक्यं । अथ विद्योत्पत्तिः । सत्ये काले च श्रीविद्या कमला भुवनेश्वरी ।
सिद्धविद्या महेशानि त्रिशक्तिः कमला शिवे ॥

समाप्तिवा० । तृतीया माघवे शुक्ला कुलर्षा द्वादशा तिथौ(?) ।
इत्येताश्चियथः पुष्या अन्यायेन सप्तमः ॥
इति गुह्यातिगुह्यतन्त्रे विद्योत्पत्तिः समाप्ता ।

विषयः । कालिकाछिन्नमस्तादिविद्योत्पत्तिकथनं ।

No. CCCCXLIX.

Mugdhabodha Ṭíká. A commentary on the Sanskrit Grammar of Vopadeva. By Durgádása. This work is highly esteemed in Bengal; but it has scarcely any currency out of it.

४४९। मुग्धबोधटीका ।

ग्रन्थकारः दुर्गादासः ।

विवरणं । प्रायः परिशोधितं प्राचीनञ्च । प० ११७ । पङ्क्ति० ७—९ । श्लो० ४११५ । व० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

आ० वाक्यं । सच्छोकानां निखिलजगतां सर्गसंहारहेतुं दुर्गादासो धरणिपतितः कोटिशस्तं प्रणम्य । पर्यालोच्याखिलबुधमतं धीमतां पाठकानां सन्तोषार्थं रचयति मितां मुग्धबोधस्य टीकाम् ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात्समाप्तिवाक्यं नास्ति । अव्ययीभावसमासप्रकरणपर्य्यन्ता ॥

विषयः । वोपदेवकृतमुग्धबोधव्याकरणव्याख्यानम् ।

No. CCCCL.

Puruscharaṇa-vidhi. Directions for acquiring proficiency in mantras, and the advantage of repeating them a certain number of times under particular lunar and astral influences. This is an extract from the *Svatantra Tantra.*

४५० । पुरश्चरणविधिः ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० २ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ९० । ध० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयसवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ स्वस्यपुरश्चरणम् । स्वतन्त्रतन्त्रे । पार्वत्युवाच ।

कथयस्व महादेव सिद्धिकारणमुत्तमम् ।

येन सिद्धिं समायान्ति सर्वे मन्त्राश्च सिद्धिदाः ॥

समाप्तिवा० । उत्तराभिमुखो भूत्वा जपेन्मन्त्रं समाहितः ।

अष्टुमायाश्च सततं दक्षिणाभिमुखो जपेत् ॥

इति स्वतन्त्रतन्त्रे हरगौरीसंवादे पुरश्चरणविधिः सम्पूर्णः ॥

विषयः । नक्षत्रविशेषे स्वतन्त्रजपसङ्ख्याविशेषस्य फलविशेषोक्तिः ।

No. CCCCLI.

Goraksha Sataka. The advantage of giving up life while engaged in Yoga meditation.

४५१ । गोरक्षशतकम् ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ३ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ११८ । ध० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयसवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीगुरोः परमानन्दं वन्दे स्वानन्दविग्रहम् ।

यस्य सान्निध्यमात्रेण मोक्षो भवति चक्षरम् ॥

समाप्तिवा० । स्नातं तेन समस्ततीर्थसलिले दत्ता च पृथ्वी द्विजे

यज्ञानां च कृतं सहस्रमयुतं देवार्चनं निश्चितम् ।

नित्यं तेन सुतर्पिताश्च पितरः स्वर्गञ्च नीताः पुन-

र्यस्य ब्रह्मविचारणे क्षणमपि प्राप्नोति धैर्यं मनः ॥

विषयः । प्राणनिरोधकृतयोगसाधनफलकथनं ।

No. CCCCLII.

Púrṇánanda-nirúpaṇa-ṭíká. A gloss on a work, by Púrṇánanda, on Yoga mysticism, and certain imaginary receptacles in the human body, on which the soul is centred during meditation. Six such receptacles are enumerated. By Rámavallabha S'armá.

४५२ । पूर्णानन्दचक्रनिरूपणटीका ।

ग्रन्थकारः श्रीरामवल्लभशर्मा ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० १२ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ७५० । व० नवीनं । आ० देशी-
यकागजः । का० शकाब्दाः १७१७ । स्था० भारतवर्षीयसभ्यवर्गमेलकः ।

प्रा० वाक्यं । मोहान्धकारविध्वंसि भवतीव भयापहम् ।
भवानीचरणद्वन्द्वं भज भाग्यवशात् मनः ॥
पूर्णानन्दोदितानन्दनिर्वाणाङ्कुरकारिकां ।
विवृत्तिं कुरुते नूनं द्विजः श्रीरामवल्लभः ॥

समाप्तिवा० । योगी कीदृशः यतात्ममनाः संयतात्ममनाः वशीकृतचित्त इत्यर्थः ।
इति षट्चक्रटीका श्रीरामवल्लभशर्मणा ।
कृता समाप्ता सुबोधा मता सज्जनरञ्जनी ॥
यद्यत्र किञ्चिदस्त्यन्यत् भवाद्ग्वे भमादयः (?) ।
सुधीभिश्चापरिशोध्यमित्येव विनयो मम ॥
इति चन्द्रद्वीपान्तर्गतवल्लपुराख्यग्रामनिवासिश्रीरामवल्लभशर्मणा कृता पूर्णानन्द-
चक्रनिरूपणटीका समाप्ता ॥

विषयः । मूलाधारादिषट्चक्रनिरूपकपूर्णानन्दचक्रनिरूपणाख्यग्रन्थव्याख्यानम् ।

No. CCCCLIII.

Yoga-vivaraṇa. Directions for performing various kinds of Yoga meditation—an extract from the Vas'ishṭha Yogakáṇḍa. By Vas'ishṭha.

४५३ । वशिष्ठयोगकाण्डीयं, योगविवरणम् ।

ग्रन्थकारः वशिष्ठः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ८ । पङ्क्ति० ६—८ । श्लो० ११८ । व० नवीनं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयसभ्यवर्गमेलकः ।

प्रा० वाक्यं । अथ वशिष्ठयोगकाण्डं लिख्यते । वशिष्ठ उवाच ।

आतस्त्र.द्विविधौ ज्ञेयौ पन्थानौ वेदवोधितौ ॥
कर्म्मार्थेनानुभावेतौ प्रवर्तकनिवर्तकौ ।

समाप्तिवा०। योगशास्त्रं पठेन्नित्यं किमन्यैः शास्त्रविस्तरैः ।
योगशास्त्रमिदं तत्त्वं वसिष्ठेन प्रभाषितम् ॥
स्नातं तेन समस्ततीर्थसलिले दत्ता च पृथ्वी द्विजे, यज्ञानाञ्च कृतं सहस्रमयुतं देवाश्च सम्पूजिताः ।
नित्यं तेन सुतर्पिताश्च पितरः स्वर्गञ्च नीताः पुनर्यस्य ब्रह्मविचारणे क्षणमपि प्राप्नोति धैर्य्यं मनः॥ इति वसिष्ठयोगशास्त्रे योगविवरणं समाप्तं ॥

विषयः। यमनियमाद्यष्टाङ्गयोगनिरूपणम् ।

No. CCCCLIV.

I'ś'varígítá Upanishad alias *S'ivagítá.* An imitation of the Bhagavad Gítá, designed to establish the preeminence of S'iva as the supreme divinity—said to be an extract from the Kurma Puráṇa.

४५४ । ईश्वरगीतोपनिषत्, कूर्म्मपुराणीया ।

ग्रन्थकारः व्यासः ।

विवरणं। प्रायः परिमाणम् प्राचीनञ्च । प० १४ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ४४५ । आ० मध्यमं । वा० देवनागराक्षरः । का० शकाब्दाः १७९२ । स्था० भारतवर्षीयसमवर्णोपेणकः ।

प्रा० वाक्यं। अथ शिवगीता । नारायणं नमस्कृत्य नरञ्चैव नरोत्तमम् ।
देवीं सरस्वतीञ्चैव ततो जयमुदीरयेत् ॥
ऋषय ऊचुः । भवता कथितः सम्यक् सर्गः स्वायम्भुवस्ततः ।
ब्रह्माण्डस्यास्य विस्तारो मन्वन्तरविनिश्चयः ॥
तत्रेश्वरेश्वरो देवो वर्णिभिर्धर्म्मतत्परैः ।
ज्ञानयोगरतैर्नित्यमाराध्यः कथितस्त्वया ॥
तद्वदाशेषसंसारदुःखनाशमनुत्तमम् ।
ज्ञानं ब्रह्मैकविषयं येन पश्येम तत्परम् ॥

समाप्तिवा०। य एतत् प्रणुयान्नित्यं भक्तियुक्तो दृढव्रतः ।
सर्व्वपापविनिर्मुक्तो ब्रह्मलोके महीयते ॥
तस्मात् सर्व्वप्रयत्नेन पठितव्यो मनीषिभिः ।
श्रोतव्यश्चानुमन्तव्यो विशेषाद् ब्राह्मणैः सदा ॥

इत्यादिमहापुराणे कौर्मे शिवविष्णुव्यासादिसंवादे ईश्वरगीतासूपनिषत्सु नवमो-
ध्यायः।

विषयः। परमेश्वरः सनत्कुमारादिभ्यो ब्रह्मज्ञानमुपदिशति।

No. CCCCLV.

Gañgáshṭaka. A hymn in praise of Gangá in eight stanzas. By S'añkára Ácharya.

४५५। गङ्गाष्टकं।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्य्यः।

विवरणं। प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च। प॰ १। पङ्क्ति॰ ७। श्लो॰ २०। अ॰ वङ्गीयं। धा॰ हेमीयकागजः। का॰—?। स्था॰ भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा॰ वाक्यं। भगवति भवलीलामौलिमाले तवाम्भः
कणमणुपरिमाणं प्राणिनो ये स्पृशन्ति।
अमरनगरनारीचामरग्राहिणीनां
विगतकलिकलङ्कातङ्कमङ्के लुठन्ति॥

समाप्तिवा॰। मातर्गङ्गे तरलतरङ्गे सततं वारिविहारिणि सङ्गे।
मम तव तीरे पिबतो नीरं हरि हरि जपतः पतति शरीरं॥
इति शङ्कराचार्य्यविरचितं गङ्गास्तोत्रं समाप्तं।

विषयः। गङ्गायाः स्तवः।

No. CCCCLVI.

Annadákalpa. A Tantra. Contents : 1, praise of Annadá ; 2nd, initiation into her mantra ; 3, derivation of her mantra ; 4, purification of her mantra ; 5, bathing and other duties of neophites ; 6, ablution of the face and other preliminaries of worship ; 7, intellectual adoration ; 8, other rituals to end of *pújá ;* 9, adoration of the emblem of Annadá ; 10, mantras for pouring sacred water into jars ; 11, employment of a fair damsel of eighteen years of age as a substitute for a jar ; 12, ceremonials to be observed in connection with the jars ; 13, ceremonials from invocation to sacrifice ; 14, repetition of the mantra of the divinity with the belief that the divinity, the spiritual guide, and the mantra, are identical ; 15, worship of the divinity and offerings ; 16, adoration through women ; 17, charms bearing the name of Annadá.

४५६। अन्नदाकल्पः।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च। प॰ ४७। पङ्क्ति॰ ७। श्लो॰ ७००। अ॰ वङ्गीयं।
आ॰ देशीयकागजः। का॰—?। स्था॰ भारतवर्षीयधर्म्मसभेषु।

प्रा॰ वाक्यं। नित्यानन्दमयीं सदाशिवमनःसम्मोहिनीं चित्कलां
संसारार्णवतारिणीं निजमतामुत्पत्तिमूलाश्रयां।
ध्यानज्ञाननिदानभूतविभवां ब्रह्मादिभिः सेवितां
भूतानां परिपालनव्ययमतां (?) तामन्नपूर्णां श्रये॥

समाप्तिवा॰। इत्थं कवचमाहात्म्यं वक्तुं नालं यथोदितं।
वक्त्रकोटिसहस्रैस्तु जिह्वाकोटिशतैरपि॥
इति अन्नदाकल्पे सर्व्वसिद्धिप्रदकवचविवरणे सप्तदशः पटलः।

विषयः। १ पटले अन्नदायाः प्रशंसा। २, तस्या मन्त्रप्रकरणप्रकारः। ३, तस्या मन्त्रोद्धारः। ४, तस्य पुरश्चरणं। ५, साधकस्नानादिविधानं। ६, आचमनादिपीठन्यासपर्य्यन्तविवरणं। ७, हृत्पद्मासनं दद्यादित्यादिमानसपूजाकथनं। ८, पूजासमाप्तिकालपर्य्यन्तस्थायिविशेषार्घ्यसंस्कारः। ९, अन्नदापीठार्चनं। १०, मन्त्रविशेषेण प्रक्षालितकलसे तीर्थजलपूरणं। ११, अष्टादशवर्षीयां स्वीयां परकीयां वा नारीं मन्त्रविशेषेणाभिषिच्य तया सह पात्रसंस्थापनं। १२, स्थापितपात्रादिजलेन वटुकादीनन्नदाञ्च प्रतर्प्य पूर्व्वादिभागेषु वटुकादिभ्यो बलिदानं। १३, आवाहनादिबलिदानपर्य्यन्तविवरणं। १४, देवतागुरुमन्त्राणामभेदेन जपः। १५, नारिकेलकदलीपक्वान्नादिद्रव्यविशेषकृतहोमादिभिः साधनोपायकथनं। १६, नायिकासाधनात्मककाम्यविध्यादिकथनं। १७, अन्नदाकवचं।

No. CCCCLVII.

Puras'charaṇa-rasollása. A Tantra. Contents: 1, purification; 2, praise of initiation; 3, adoration in charnal places for attainment of power over mantras; 4, evil of initiation on the fifth of the waxing moon in the month of Mágha; 5, praise of the ten great Vidyás, Kálí, Tárá, Shoḍashí, Bhuvanes'varí, Bhairaví, Chhinnamastá, Dhúmávatí, Vagalá, Mátañginí, Kamalátmiká.

४५७। पुरश्चरणरसोल्लासः।

ग्रन्थकारः——?.

विवरणं। प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ३२ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ४८८ । आ० वर्त्तीयं।
आ० देशीयकागजः । का०——? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीदेव्युवाच । देवपूज्य महाबाहो संसारार्णवतारक ।
रहस्यं देवदेवेश पुरश्चरणकर्मणः॥

समाप्तिवा०। कलारूपेण सा देव्यभवद् ब्रह्मरूपिणी ।
इति ते कथितं सर्व्वं तव स्नेहाद्वरानने ॥
इति पुरश्चरणरसोल्लासतन्त्रे देवदेवीसंवादे दशमः पटलः । समाप्तोयं ग्रन्थः ।

विषयः । १ पटले पुरश्चरणं । २, दीक्षाप्रशंसनं । ३, श्मशाने मन्त्रसाधनं । ४, श्रीपञ्चम्यां दीक्षायां दोषकथनं । ५, काल्यादिदशमहाविद्यामाहात्म्यं । ६, सुषुम्नामार्ग-संस्थितरहस्यविशेषदेवीदीक्षादिकथनं । ७, महादेवविग्रहकार्यविशेषादिवर्णनं । ८, सहस्रारपद्मदलस्थितगुर्वादिध्यानपूर्वकजपफलादिकथनं । ९, सहस्रारपद्मस्व-रूपस्थानादिकथनं १० मन्त्रदीक्षापयोगितिथ्यादिनिरूपणम् ।

No. CCCCLVIII.

Gaṅgáshṭaka. A hymn in praise of Gangá, in eight stanzas. By Válmíkí.

४५८ । गङ्गाष्टकम् ।

ग्रन्थकारः वाल्मीकी ।

विवरणं। प्राचीनं प्रायः परिशुद्धञ्च । प० १ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १६ । आ० वर्त्तीयं।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । मातः शैलसुतासपत्नि वसुधाशृङ्गारहारावलि स्वर्गारोहिणि वैजयन्ति भवतीं भागीरथीं प्रार्थये, इत्यादि ।

समाप्तिवा० । प्रत्यूह गायकविकस्वपदुमाद्य शोकं लभेत् पतति नैव पुनर्भवाब्धौ ॥
इति श्रीवाल्मीकिना विरचितं गङ्गाष्टकस्तोत्रं समाप्तम् ॥

विषयः । गङ्गायाः स्तुतिः ।

No. CCCCLIX.

Devíkavacha. A charm bearing the name of Dovi, Yayá &c.

४५९ । देवीकवचं ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिशुद्धञ्च । प० २ । पङ्क्ति० १० । श्लो० ७५ । व० बङ्गीयं ।
आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । मार्कण्डेय उवाच । यद्गुह्यं परमं लोके सर्वरक्षाकरं नृणाम् ।
यन्न कस्य चिदाख्यातं तन्मे ब्रूहि पितामह ॥

समाप्तिवा० । देहान्ते परमं स्थानं यत्सुरैरपि दुर्लभम् ॥ ५० ॥
तत्र गच्छति भक्तोपि पुनरागमनं न हि ।
सम्प्राप्नोति मनुष्योसौ महामायाप्रसादतः ॥
इति हरिहरब्रह्मविरचितं देवीकवचं समाप्तम् ।

विषयः । जयादिदेवीनामविशेषाणामङ्गप्रत्यङ्गादिषु विन्यासः ।

No. CCCCLX.

Paras'charana-viveka. Directions for acquiring proficiency in mantras. This forms the first chapter of the *Uttara Tantra.*

४६० । पुरश्चरणविवेकः ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । प्राचीनं प्रायः परिशुद्धञ्च । प० ३ । पङ्क्ति० ६—८ । श्लो० ९२ । व० बङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०——? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । भैरव उवाच । कैलासशिखरासीनमेकदा तु महेश्वरम् ।
पप्रच्छ पार्वती देवी प्रणयेन सुखोषिता ॥

समाप्तिवा० । सहस्रं वा शतं वापि जप्त्वा मन्त्रं समर्पयेत् ।
गुरवे दक्षिणां दत्त्वा ब्राह्मणानपि भोजयेत् ॥
पूजयित्वा सुखी भूत्वा विहरेत् साधकोत्तमः ।
इत्युत्तरतन्त्रे परमरहस्ये पुरश्चरणविवेके प्रथमः पटलः ।

विषयः । मन्त्रपुरश्चरणसुलभोपायकथनं ।

No. CCCCLXI.

Durgádádi-náma-stotra. A hymn to Durgá in which every epithet begins with the letter द=*d*. It is probably an extract from one of the Tantras.

४६१। दुर्गादिनामस्तोत्रं।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनं परिशुद्धञ्च। प० १२। पङ्क्ति० ८। श्लो० २६४। आ० वर्त्तुलं। आ० देशीयकागजः। का०——?। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। कैलासशृङ्गे शृङ्गारवर्द्धने सुमनोरमे।
शीतलैर्मन्दसुलैर्नानागन्धैर्वातैः सुवीजिते॥

समाप्तिवा०। देवतागुरुमन्त्राणामैक्यं सभाव्य साधकः।
सर्वदा प्रपठेत् स्तोत्रं सर्वत्र सुखभाग् भवेत्॥
इति श्रीशिवपार्वतीसंवादे दुर्गादिनामस्तोत्रं सम्पूर्णम्।

विषयः। दकारादिपदैर्दुर्गायाः स्तुतिः।

No. CCCCLXII.

Takárádisvarúpa. A thousand epithets of Tárá, a form of Durgá, strung into verses, and the advantages of acquiring proficiency in them: all the epithets begin with the letter त=*t*. This work is an extract from the *Bálávilása Tantra.*

४६२। तकारादिस्वरूपम्।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनं प्रायः परिशुद्धञ्च। प० १२। पङ्क्ति० ८। श्लो० ११२। आ० वर्त्तुलं। आ० तुलटकागजः। का०——?। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। ॐ सुमेरुशिखरे रम्ये नानादेवगणावृते।
कामेश्वरं समालिङ्ग्य पप्रच्छ त्रिपुरा पुरा॥

समाप्तिवा०। इति परमरहस्यं गोपितं सर्वतन्त्रे
त्रिदिवसुखनिदानं सिद्धिसङ्घप्रमाणम्।
अविरमविरतञ्च यः पठेत्पाठयेद्वा
भवति मनुजवर्य्यस्तारिणीप्रेमपात्रम्॥
इति श्रीबालाविलासतन्त्रे देवीश्वरसंवादे तकारादिस्वरूपाख्यं सहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम्॥

विषयः। तकारादिपदैस्तारायाः स्तुतिः, एतत्स्तोत्रपुरश्चरणफलादिकथनं च।

No. CCCCLXIII.

Níla Tantra. An original Tantra, one of the sixty-four said to have been related by S'iva to his consort Durgá. A chapter of this work, probably the 13th, has been noticed under No. CCXV. The present MS. comprises seventeen chapters or Paṭalas, of which the 13th is wanting, and the 12th is incomplete. In its complete form, the work probably comprises many more chapters. Contents: 1st, Praise of the Níla Tantra, and the duties to be observed by the faithful on rising from their beds in the morning; 2nd, directions for bathing and prayers; 3rd, places meet for worship; 4th, emblem of the Níla Deví or the blue goddess, purification of the elements, meditation on the goddess, her emblem and her attributes; 5th, adoration of the goddess, with fish, flesh meat, rice, gesticulation, regulation of breath, &c.; 6th, purification of the mouth by repeating her mantra; 7th, sacrifice with a view to the attainment of worldly objects; 8th, dedication to her of the fruits of one's own deeds, circumambulation, &c.; 9th, directions for drinking spirituous liquors; 10th, initiation; 11th, purification of the mantra of the blue goddess; 12th, offering particular kinds of flowers and fruits to her, and praise of her worshipers; 13th, wanting; 14th, merits of several Tantras and praise of asceticism; 15th, directions for ensuring the reward of repeating mantras; 16th, connexion with women of different classes as a part of religious duty; 17th, directions for particular forms of worship for attaining perfection.

४६३। नीलतन्त्रम्।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं। प्राचीनं प्रायः परिशुद्धञ्च। प० २५। पङ्क्ति० ७। श्लो० ५८७। अ० वङ्गीयं।
आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। देव्युवाच। भगवन् देवदेवेश पञ्चकृत्यविधायक।
सर्वज्ञ भक्तिसुलभ शरणागतवत्सल॥

समाप्तिवा०। गोपितव्यं प्रयत्नेन स्वयोनिरिव पार्वति।
प्रकाशात् सिद्धिहानिः स्यात् न प्रकाश्यं कदाचन॥
इति श्रीनीलतन्त्रे पार्वतीश्वरसंवादे परमरहस्ये सप्तदशः पटलः।

विषयः। अत्र सप्तदशपटलाः सन्ति। तत्र १ प्रथमे नीलतन्त्रमाहात्म्यं, नीलदेव्युपासकोक्तिः, एतत्तन्त्रानुसारिभिः शय्योत्थानानन्तरकर्त्तव्यदेवीस्मरणादि च। २ ये, तान्त्रिकस्नानमन्त्रजपादिविधिः। ३ ये, पूजास्थाननिर्णयः। ४ र्थे, नीलदेवीयन्त्रलिखनभूतशुद्धिध्यानशक्तिदेवताध्यानादिप्रकारः। ५ मे, नीलदेवीपूजनविधिः, मत्स्यमांसादिनैवेद्यदान-

बीजन्यासमुद्रादर्शनतारामन्त्रगुरुचयनादि च । ६ ष्ठे, मन्त्रजपेन पुरश्चरणादि-प्रकारः । ७ मे, काम्यबलिदानप्रकारः । ८ मे, आत्मकृतकर्मसमर्पणं । देवप्रदक्षिणादिप्रकारः । ९ मे, मद्यपानविधिः । १० मे, दीक्षाविधिः । ११ शे, मन्त्रपुरश्चरणविधिः । १२ शे, पुष्पविशेषादिना देवीपूजनफलस्य शास्त्रप्रशंसादेश्चोक्तिः, द्वादशचरोद्दशपटलसमाप्तिवाक्यं न दृश्यते । १३ शे—, । १४ शे, कतिपयतन्त्रनामोल्लेखपूर्वकमवधूताश्रमप्रशंसादि । १५ शे, जपविद्यादिप्रकरः । १६ शे, प्रकारमन्त्रजपफलीनादिप्रशंसादि । १७ शे, साधनादिविशेषैः सिद्धभवनप्रकारादि ।

No. CCCCLXIV.

Vagalá Paṭala. Liturgy for worshiping the goddess Vagalá. A hymn to this goddess occurs under No. CCCCXXXVIII, and her charms under No. CCCCXXXVII.

४६४ । वगलापटलः ।

ग्रन्थकारः ——— ?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ३ । पङ्क्ति० ८ । स्लो० ७८ । आ० वर्त्तुलं । आ० तुलटकागजः । का० — ? । स्था० भारतवर्षीयसभवर्णसेष्टः ।

प्रा० वाक्यं । ॐ ह्रीं श्रीं वगलामुखि सर्वदुष्टानां वाचं मुखं स्तम्भय कीलय कीलय बुद्धिं विनाशय ह्रीं ॐ स्वाहा इति मन्त्रस्य नारद ऋषिरित्यादि ।

समाप्तिवा० । भैरवाय बलिं दत्वा देव्यै पुष्पाञ्जलित्रयं दत्वा यथाशक्ति जपत्वा धूपादिकं दत्वा विसर्जयेत् ॥ इति वगलापटलः समाप्तः ।

विषयः । वगलामन्त्रतत्पूजनप्रकारादि ।

No. CCCCLXV.

Adbhuta-sára-sañgraha. An abstract of the astrological work noticed under No. CCLII. The author, Navadvípa, calls himself a descendant of Nityánanda a cousin and follower of Chaitanya, the Vaishṇavite reformer of Nuddea.

४६५ । अद्भुतसारसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः नवद्वीपः, नित्यानन्दवंशजः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० २० । पङ्क्ति० ६ । स्लो० २६० । आ० वर्त्तुलं । आ० तुलटकागजः । का० —? । स्था० भारतवर्षीयसभवर्णसेष्टः ।

प्रा० वाक्यं। नत्वा महाप्रभुं कृष्णचैतन्याख्यं सदयजम्।
प्रभुं नित्यानन्दरामं प्रभुमद्वैतमीश्वरम्॥
नित्यानन्दवंशजेन नवद्वीपेन केन चित्।
क्रियते प्राण्सिंचिन्तोद्भुतसारस्य सङ्ग्रहः॥
समाप्तिवा०। खण्डितत्वात् शेषवाक्यादिकं नास्ति।
विषयः। दिव्यनाभसभूमिजादिचिविधोत्पातप्राणिवर्णनादि।

No. CCCCLXVI.

Rájavallabha alias *Dravyaguṇa* A portion of this work has been noticed under the name of *Dravyaguṇa*, No. CCIX.; and the *Paryyáya-ratnamálá*, No. CCVIII, of Mádhava Kavirája has been described as the work of an author named Rájavallabha, and as being current in his name, but the second verse of this MS. shows the description to be unauthorised. The codex contains six chapters, of which the first treats of the sanitary duties to be observed at dawn; the second treats of exercise on foot and on horseback, rubbing of oil on the body, bathing, &c.; the third, of midday duties or breakfast and the aliments most appropriate for the occasion; the fourth, of articles having bitter, hot and other tastes; the fifth, of sexual intercourse, chewing betel, &c.; and the sixth, of the qualities of various medicaments. By Náráyaṇadása Kavirája.

४६६। राजवल्लभः।

ग्रन्थकारः नारायणदासकविराजः।
विवरणं। प्रायः परिशुद्धं। प० १६। पङ्क्ति० ६—८। श्लो० ५२८। आ० वर्त्तुलं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।
प्रा० वाक्यं। परमानन्दसन्दोहकन्दं भद्रकरं सतां।
इन्दिरामन्दिरं वन्दे गोविन्दं नन्दनन्दनम्॥
श्रीनारायणदासेन कविराजेन धीमता।
प्रतिसंक्रियते द्रव्यगुणोयं राजवल्लभः॥
प्रभातप्राह्णमध्याह्नापराह्णरजनीभवाः।
इति षट् परिच्छेदाः षष्ठोऽथ्यौषधाश्रयः॥
समाप्तिवा०। कषायमधुरा रूक्षा वातघ्नी वंशलोचना।
तृणाज्वरी (?) क्षयश्वासकासघ्नी मधुरा हिमा॥

इति नानौषधिगुणाः । दिङ्मात्रं दर्शितं ह्येतद्बुधानामन्यतः परम् ॥
षष्ठोषधिपरिच्छेदः समाप्तो राजवल्लभः ।
इति नारायणदासकविराजकृतो राजवल्लभो नाम द्रव्यगुणः समाप्तः ॥

विषयः । १ परिच्छेदे मलमूत्रोत्सर्गादिदैनिककर्म्मरूपप्रातःकृत्यनिरूपणं । २ ये, वायुसेवनाभ्यङ्गव्यायामतैलमर्द्दनोद्वर्त्तनस्नानादिपौर्व्वाह्णिककर्म्मनिरूपणं । ३ ये, तण्डुलशाकदधिदुग्धमांसादिविविधखाद्यद्रव्यसंस्कारादिमाध्याह्निककर्म्मकथनं । ४ र्थे, कटुतिक्तादिरसगुणकथनादि । ५ मे, स्त्रीसम्भोगताम्बूलसेवनादिवर्णनं । ६ ष्ठे, नानौषधिगुणवर्णनम् ।

No. CCCCLXVII.

Roga-vinis'chaya. Causes, nature and diagnosis of fever, dysentery, cholera and other diseases.

४६७ । रोगविनिश्चयः ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० २१ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० ३५० । आ० वर्त्तुलं । आ० तुलट-कागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयशवर्म्मेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य जगदुत्पत्तिस्थितिसंहारकारणम् ।
स्वर्गापवर्गयोर्द्वारं त्रैलोक्यशरणं शिवम् ॥
नानामुनीनां वचनैरिदानीं समासतः सद्भिषजां नियोगात् ।
सोपद्रवारिष्टनिदानलिङ्गो निबध्यते रोगविनिश्चयोऽयम् ॥

समाप्तिवा०। खण्डितत्वात् शेषवाक्यादि नास्ति ।

विषयः । ज्वरातीसारविसूचिकादिरोगनिदानं ।

No. CCCCLXVIII.

Sáńkhya-kaumudí. An epitome of the Sáńkhya Philosophy in verse. By Ráma-krishṇa. This is a very different work from the Sáńkhya-tattva-kaumudí, otherwise called Sáńkhya Kaumudí, of Váchaspati Mis'ra. Hall's *Contributions*, 5.

४६८ । साङ्ख्यकौमुदी ।

ग्रन्थकारः रामकृष्णः ।

विवरणं। प्रायः परिशुद्धं । प० ४०। पङ्क्ति० ५। श्लो० ७६०। अ० बङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०——?। स्था० भारतवर्षीयसभर्वसभेषद्धः।

प्रा० वाक्यं। कृष्णं प्रणम्य पुरुषात् प्रकृतेश्च परं विभुम्।
तन्यते रामकृष्णेन रम्येयं साङ्ख्यकौमुदी॥

समाप्तिवा०। इति षष्टिपदार्थानामष्टाभिः सह विंशतिभिः।
तथाचाच षष्टिपदार्थविवेचनाप्रेदं प्रकरणमपितु मन्त्रमेवेति।
इतिवाक्यपराणादो झाग्मूडप्रत्ययार्थिभिः।
रामकृष्णतता भवद्दु हृद्यतां साङ्ख्यकौमुदी॥
इति साङ्ख्यकौमुदी समाप्ता॥

विषयः। प्रकृतिपुरुषादिषष्टिपदार्थविवेचनादि।

No. CCCCLXIX.

Munḍa-málá Tantra. An original Tantra, probably incomplete. The initial verse seems doubtful. Contents: 1, descriptions of Bhuvanes'varí and other Vidyás; 2, rosaries; 3, proper place and seat for repeating mantras; 4, sacrifice of fish and flesh meat; 5, attainment of perfection in mantras; 6, mode of worshiping Bhuvanes'varí.

४६९। मुण्डमालातन्त्रम्।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च। प० १२। पङ्क्ति० ५। श्लो० १८७। अ० बङ्गीयं। आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयसभर्वसभेषद्धः।

प्रा० वाक्यं। लक्ष्मीबीजादिभेदेन पञ्चमी सा भवेदिह।
एकाक्षरी महाविद्या बीजहीना भवेत्परा॥
भुवनेशी त्र्यक्षरी तु महाविद्या प्रकीर्तिता।
देव्युवाच। कुलविद्याश्च देवेश कथिता न प्रकाशिताः।
इदानीं देव भावेन कथयास्व सुन्दर॥

समाप्तिवा०। गोप्तव्यञ्च प्रयत्नेन यथार्थं तव वल्लभः।
यत्नेनैव दातव्यं जीवनं तस्य दुर्लभं॥
इति मुण्डमालातन्त्रे षष्ठः पटलः।

विषयः। १ मे, भुवनेश्वर्यादिकतिपयविद्याकथनं। २ ये, अक्षमालादिकतिपयमालानिर्णयकथनं। ३ ये, जपस्थानासनादिकथनं। ४ र्थे, मत्स्यमांसादिबलिदानप्रकारः। ५ मे, मन्त्रपुरश्चरणविधिः। ६ ष्ठे, भुवनेश्वरीपूजनप्रकारः॥

No. CCCCLXX.

Achárasára Tantra. Fragment of a Tantra on the duties of a Kaula.

४७० । आचारसारतन्त्रं ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं। प्रायः शुद्धं। प० ५। पङ्क्ति० ६। श्लो० ९५। अ० वङ्गीयं। आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। खण्डितं पत्रद्वयं।

समाप्तिवा०। वामे वामा रमणकुशला दक्षिणे चापपात्रं
अग्रे न्यस्तं चलकपुटकं शूकरस्योष्णमांसं।
स्कन्धे वीणाललितसुभगा सद्गुरोः सत्कथायां
कौलो धर्मः परमगहनो योगिनामप्यगम्यः॥
इत्याचारसारतन्त्रे सदाचारव्रते सप्तमः पटलः।

विषयः। १, २, ३, पटला न सन्ति। ४ र्थे, कौलधर्मोक्तिः। ५ मे, कामक्रोधादिरिपुदमनादिसाधनोपायनिर्णयकथनं। ६ ष्ठे, कौलाचारेण शक्तिसाधनादिकथनं। ७ मे, संविदाख्यज्ञानजननोपायकथनं।

No. CCCCLXXI.

Dvirúpa-kosha. A vocabulary of words of the same or similar sounds but different spellings. By Purushottama Deva.

४७१ । द्विरूपकोषः ।

ग्रन्थकारः पुरुषोत्तमदेवः।

विवरणं। प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च। प० ५। पङ्क्ति० ६। श्लो० ८०। अ० वङ्गीयं। आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। अथ द्विरूपकोषः। सर्वेद्यावाश्च शाम्बरो विधुवद्विद्रुवञ्च तत्।
मातुःष्वसा मातुःस्वसा कक्ष्यायां कथिता कथा॥

समाप्तिवा०। वर्णो गीयते कश्चिद्वर्णोऽपि च गीयते।
दुर्लभो मन्यते लोके धातुवीजप्रमाणतः॥
इति पुरुषोत्तमदेवविरचितो द्विरूपकोषः समाप्तः।

विषयः। एकस्य शब्दविशेषस्य चाकृतिवैकल्प्यकथनं।

No. CCCCLXXII.

Sandhyá-paddhati. Liturgy for the three diurnal prayers, according to the ordinance of the Yajur Veda.

४७२ । सन्ध्यापद्धतिः ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ७ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १८१ । अ० वङ्गीयं । आ० देशीयकागजः । का० शकाब्दाः १७१९ । स्था० भारतवर्षीयशवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । अथ यजुर्वेदीयसन्ध्याप्रयोगः । आदौ कुशस्नानं ।
ॐ शन्न आपो धन्वन्या शमनः सन्तु नूप्याः (?) इत्यादि ।

समाप्तिवा० । नमो मण्डलदीपाय शिरोरत्नाय धूर्जटेः कर्माभिवेदनामाय नमः सोमाय चारवे
ॐ चन्द्राय नमः । इति सन्ध्यापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । प्रतिदिनब्राह्मणकर्तव्यविसन्ध्यानुष्ठानोक्तिः ।

No. CCCCLXXIII.

Karpúra-stava-tíká. A gloss, by Anantaráma, on a hymn to Durgá, entitled *Karpúra-stava*, or 'the camphor praise,' said to have been composed by Mahákála, one of the attendants of S'iva. The hymn occurs under the name of Syámástotra under No. CCCCXVII, and is there said to be an extract from the *Víra Tantra.*

४७३ । कर्पूरस्तवटीका ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० ११९ । अ० वङ्गीयं । आ० देशीयकागजः । का० शकाब्दाः १७११ । स्था० भारतवर्षीयशवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । कर्पूरमित्यादि । कर्पूरमित्यत्र ककाररेफयोर्मध्यमपरिरचितं, ककाररेफपकारा-कारररचितमित्यर्थः ।

समाप्तिवा० । प्रतिजनु प्रतिजन्मनि देवीभक्तो भक्तो भवति ॥ २१ ॥ इत्येत्यादि ।
इतिशब्द एतत्प्रकारार्थः, ते तव सर्वसिद्धिप्रदायकं स्तोत्रं कथितम्, इति टीका समाप्ता ।

विषयः । कर्पूरस्तवार्थविवरणं ।

No. CCCCLXXIV.

S'iva-sañhitá. A Tantric dialogue in which S'iva, in reply to Nandi, discourses on, 1st, Prakṛití and Purasha; 2nd, the corporeality of Vishṇu, Maháдeva, &c.; 3rd, the constituent elements of creation; 4th, the condition of a Brahmachárí; 5th, the difference between the individual and the universal souls; 6th, the organs of sense; 7th, the organs of life, 8th, praise of the Deví; 9th, birth of the Deví; 10th, duties of the several orders and conditions of life; 11th, hymns to Brahmá, Vishṇu, Deví, &c.

४७४। शिवसंहिता।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं। प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च। प० ६१। पङ्क्ति० ७। स्ो० १५११। आ० वर्त्तीयं। स्था० तुलटकागजः। का० ——?। स्था० भारतवर्षीयग्रवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। कैलासशिखरे रम्ये देवदेवं जगद्गुरुम्।
ध्यानतत्परमासीनं प्रसन्नमुखपङ्कजम्॥
सुरासुरशिरोरत्नरश्मिराजिपदद्वयं प्रभुं।
प्रणम्य शिरसा नन्दी कृताञ्जलिरभाषत॥
नन्द्युवाच। देव त्वं जगतामीश सर्वज्ञत्वो जगन्मयः।
विश्वकर्त्ता विश्वपाता विश्वहर्त्ता च सर्ववित्॥
त्वत्परा देवता नास्ति त्वमेव शरणं सताम्।
त्वत्प्रसादादहं देव सर्वं जानामि निश्चितम्॥
देवदेव महादेव संशयोस्ति महान्मम।
त्वत्तस्तं किञ्चिदिच्छामि प्रष्टुं त्वां भक्तवत्सल॥
देवतायास्त्वया कस्याः स्तोत्रमेतद्विनिर्मितं।
पठते भक्तिभावेन किमाश्चर्यमिदं प्रभो॥

समाप्तिवा०। खण्डितत्वात् शेषवाक्यं न लिखितं।

विषयः। अस्य एकादशपरिच्छेदाः ग्रन्थाः। तत्र १ प्रथमपरिच्छेदे प्रकृतिपुरुषादिनिरूपणं। २ ये, विष्णुमहादेवादिशरीरपदार्थनिरूपणं। ३ ये, प्राकृतजीवदेहस्थतन्मात्रादिपदार्थकथनं। ४ र्थे, ब्रह्मचर्याधामनत्रमादिकथनं। ५ मे, जीवात्मपरमात्मनोः परस्परतारतम्यनिरूपणादि। ६ ष्ठे, शब्दस्पर्शादिज्ञानन्द्रियप्रकारविशेषादिकथनं। ७ मे, पञ्चपदार्थकतिपयनामदेवतत्वादिकथनं। ८ मे, देव्या माहात्म्यवर्णनादि। ९ मे, देवीजन्मोपाख्यानादि। १० मे, वर्णाश्रमाचारादिनिरूपणम्। ११ शे, ब्रह्मविष्णुदेव्यादिस्तवकथनादि।

No. CCCCLXXV.

Gáyatrí-hṛidaya. Origin, meaning and use of the Gáyatrí in the adoration of the Universal soul,—alleged to have been described by Brahmá in reply to a query of Vasishṭha.

४७५ । गायत्रीहृदयम् ।

ग्रन्थकारः—— ?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० ९ । पङ्क्ति० ५ । श्लो० ९० । वा० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयवनवंशेष्ठः ।

प्रा० वाक्यं । अथ गायत्रीहृदयम् । अथातो वसिष्ठः स्वयम्भुवमपृच्छत् भगवन् गायत्रीं मे ब्रूहि । श्रीब्रह्मोवाच । ब्रह्मज्ञानोत्पत्तिप्रकृतिं गायत्रीं व्याख्यास्यामः ।

समाप्तिवाक्यं । इहामुत्र च सर्वत्र सुखमाप्नोति मानवः ।

गायत्रीहृदयं नित्यं++यो ब्राह्मणः पठेत् ॥

गायत्र्याः षष्टिसहस्रजपस्य फलं लभते ।

सर्वतीर्थेषु स्नातो भवति । सर्वे वेदे ज्ञातो (?) भवति ।

सर्ववेदाध्यायी भवति । इति गायत्रीहृदयं समाप्तम् ।

विषयः । गायत्र्युत्पत्तितदर्थतद्विनियोगादिकथनं ।

No. CCCCLXXVI.

Gauríkanchuliká, 'or the boddice of Gaurí.' An astro-medical dissertation, forming the last chapter of *Gòpála Sañhitá.* Contents: discrimination of the age of the moon, the day of the week, and the influence of the Nakshatras, when collecting herbs or digging out roots and simples; duration of disease influenced by the Nakshatras; treatment of herpes, gonorrhœa, glandular swellings on the neck, &c.; preparation of conserves with silk-cotton tree, *plumbago zeylanica, vitex negundo* and other substances, for securing perpetual juvenescence.

४७६ । गौरीकञ्चुलिका ।

ग्रन्थकारः—— ?

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० १५ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १२० । व० वङ्गीयं । आ० देशीयकागजः । का०——? । स्था० भारतवर्षीयवनवंशेष्ठः ।

प्रा० वाक्यं । देव्युवाच । श्रुतं मया प्रसादेन यथा कालस्य वञ्चनं ।

मन्त्रस्य भारमभूतमिदानीमोषधं वद ॥

समाप्तिवा०। मृगशिराविशाखाश्च ज्येष्ठामूलानुराधिकाः।

धनिष्ठा शतभिषा चैव हितमोषधभक्षणम् ॥ इति गौरीकञ्चुलिका समाप्ता।

विषयः। ओषधिखननोत्पाटनादौ तिथिवारनक्षत्रादिनियमः। नक्षत्रविशेषे रोगोत्पत्तौ तद्भोगकालसाध्यासाध्योक्तिः। दद्रुप्रमेहगण्डमालादिविविधरोगविशेषचिकित्सा। शरीरजराविनाशकशाल्मलीचित्रकनिर्गुण्ड्यादिकल्पकथनम् ॥

No. CCCCLXXVII.

Ka-kárádi-sahasranámá-stuti-ratna-tíká. A commentary, by Púrṇánanda Paramahaṅsa, on a hymn in praise of Kálí. The hymn comprises a thousand epithets, every one of which begins with the letter क = k, and is an extract from the *Mahákála Saṅhitá* where it is named *Sundarí-saktidána.*

४७७। सुन्दरीशक्तिदानाख्यकालीकादिसहस्रनामस्तुतिरत्नटीका।

ग्रन्थकारः पूर्णानन्दपरमहंसः।

विवरणं। प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च। प० २९। पङ्क्ति० १२। श्लो० ११४४। अ० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

आ० वाक्यं। कैलासशिखरे देवी शङ्करं पप्रच्छ। कैलासशिखरे किंभूते, रम्ये, नानारत्नविभूषिते, नानावृक्षलतया आकीर्णे, व्याप्ते, नानापक्षिवरैर्युते, चतुर्मण्डपसंयुक्ते। चतुर्मण्डल- इति क्वचित्पाठः।

समाप्तिवा०। सर्वविद्याधिपो भवेत्। शून्यालये इत्यादि। एषु स्थानेषु सर्वकामार्थसिद्धये सहस्रनामाख्यस्तोत्रं पठेदिति ॥

इति श्रीपूर्णानन्दपरमहंसविरचिता कालीकादिसहस्रनामस्तुतिरत्नटीका समाप्ता।

विषयः। ककारादिशब्दक्रमपठितकालीसहस्रनामार्थविवरणम्।

No. CCCCLXXVIII.

Sundarí-saktidána. A hymn to Kálí, by Ádinátha Mahákála. Vide No. CCCCLXXVII.

४७८। सुन्दरीशक्तिदानं।

ग्रन्थकारः आदिनाथमहाकालः।

विवरणं। प्रायः परिशोधितं प्राचीनञ्च। प० २२। पङ्क्ति० ७। श्लो० ४६४। अ० वङ्गीयं।
आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। कैलासशिखरे रम्ये नानारत्नविभूषिते।
नानावृक्षलताकीर्णे नानापक्षिरवैर्युते॥
चतुर्मण्डपसंयुक्ते शृङ्गारमण्डपान्विते।
समाधौ संस्थितं शान्तं क्रीडन्तं योगिनीप्रियं॥
तत्र मौनधरं दृष्ट्वा देवी पप्रच्छ शङ्करम्।

समाप्तिवा०। इति निगदितमशेषं कालिकावर्णरूपं प्रपठति यदि भक्त्या सर्वसिद्धीश्वरः स्यात्.
अभिनवसुखकामं सर्वविद्याभिरामं भवति सकलसिद्धिः सर्ववीरादिसिद्धिः॥
इति सङ्क्षेपतः प्रोक्तं किमन्यच्छ्रोतुमिच्छसि।
इति श्रीमदादिनाथमहाकालविरचितायां महाकालसंहितायां कालीकालसंवादे
सुन्दरीशक्तिदानाख्ये कालीस्वरूपं सहस्रनामस्तोत्रं समाप्तम्।

विषयः। ककारादिशब्दक्रमेण कालीसहस्रनामकथनं।

No. CCCCLXXIX.

Víjakosha. Explanations of mystic mantras—an extract from the *Bhairava Tantra.* By Krodhís'a-bhairava.

४७९। वीजकोषः।

ग्रन्थकारः क्रोधीशभैरवः।

विवरणं। प्राचीनमपरिशोधितञ्च। प० ५। पङ्क्ति० ९। श्लो० ७५। अ० वङ्गीयं।
आ० देशीयकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। अथ वक्ष्ये मनोः कोषं कथितं भूतडामरे। क्रमशो वीजविधानं तत्र शाक्ता-
दीनां विशारदं।

समाप्तिवा०। किङ्करी पिङ्गलाक्षी च किन्नरी च मनोहरी।
आक्षवैतालिकं पेत्कारिणीशूलपाशधरे (?)॥
चतुर्विंशतिवीजानि तन्त्रे भूमर्यडामरे (?)।
इति श्रीमत्क्रोधीशभैरवविरचिते भैरवतन्त्रे वीजकोषः॥

विषयः। ओं श्रीं इत्यादि चतुर्विंशतिवीजविशेषोद्धारः।

No. CCCCLXXX.

Gañgástava. Hymn, by Bhagíratha, in praise of the river Ganges: an extract from Vrihaddharma Puráṇa. This is different from the works noticed under Nos. CCCCLV and CCCCLVIII.

४८० । गङ्गास्तवः, वृहद्धर्म्मपुराणमध्यमखण्डीयः ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनं प्रायः परिशुद्धञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ६ । श्लो० १०५ । अ० बङ्गीयं । आ० देशीयकागजः । का०—। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । शुक उवाच । अथ देवी तदा गङ्गा तज्ञस्यन्तं भगीरथं ।
आत्मानं दर्शयामास श्वेतं चाव चतुर्भुजम् ॥

समाप्तिवा०। शुक उवाच । इत्युक्ता सा तदा देवी तत्रैवान्तरधीयत ।
भगीरथोपि राजर्षिरात्मानं बहुमन्यत ॥
इति वृहद्धर्म्मपुराणे मध्यमखण्डे गङ्गास्तवः ।

विषयः। भगीरथकृतगङ्गास्तुतिः ।

No. CCCCLXXXI.

Gáyatrí-bráhmaṇollása Tantra. Five chapters of the *Kámadhenu Tantra*, containing: 1st, rules for the repetition and meditation of the Gáyatrí; 2nd, purport of the words *bhur, bhuva* and *sva* (called *vyáhriti*) in the Gáyatrí; 3rd, the object of the Gáyatrí; 4th, the brahminical thread, the vehicle of Gáyatrí; 5th, the daily triple worship, prayers, &c.

४८१ । गायत्रीब्राह्मणोल्लासतन्त्रं, टीकोपचसहितं ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनं प्रायः परिशुद्धञ्च । प० ३८ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ८२५ । अ० बङ्गीयं । आ० देशीयकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीदेव उवाच । अधुना सम्प्रवक्ष्यामि गायत्रीं परमाक्षराम् ।
स्मरणात् सर्वपापेभ्यो मुक्तो भवति तत्क्षणात् ॥

समाप्तिवा०। ते पापाः प्रयपुः घोरं स प्रययौ स्थानमुत्तमम् (?) ।
बलिदानं विना चत्यागत्या सर्वत्र गर्हिता ॥
प्रथमात्मकथिता चत्या बलिदानं विना यथा ।

इति कामधेनुतन्त्रे चागमसन्दर्भे आगमदर्पणे श्रीदेवदेवीसंवादे चातमाज्ञाननिरूपणं गायत्रीमाहात्म्यनिरूपणं समाप्तम् ॥

विषयः। अत्र पञ्च पटलाः सन्ति। १ प्रथमे पटले ध्यानजपादिविविधगायत्र्युपयोगिविधानकथनं। २ ये, भूतादिबाह्यत्यर्थनिरूपणादि। ३ ये, गायत्रीजप्यलक्षणादिकथनं। ४ र्थे, गायत्र्यावाहनयज्ञोपवीतनिर्माणादिकथनं। ५ मे, सन्ध्योपासनाद्युक्तिः।

No. CCCCLXXXII.

Tripurá-sára-samuchchhaya Ṭíká. A commentary, by Govinda S'armá, on the *Tripurá-sára-samuchchhaya*, a treatise on the worship of Tripurá.

४८२। त्रिपुरासारसमुच्चयटीका।

ग्रन्थकारः गोविन्दशर्म्मा।

विवरणं। प्रायः परिशुद्धं प्राचीनञ्च। प० ४०। पङ्क्ति० ७। श्लो० ११२५। ज० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। नत्वा शङ्करचरणं श्रीमद्गोविन्दशर्म्मणा।
त्रिपुरासारटीकेयं रच्यते सार + + णा॥
तस्मै हिमे सततमञ्जलिरेष पीयः
प्रक्षिप्यते मुखरितो मधुरैर्द्विरेफैः।
जागर्त्ति यत्र भगवान् गुरुचक्रवर्त्ती
विश्वोदयप्रलयनाटकसूत्रधारः॥

समाप्तिवा०। तेजोविशेषणं जनयति तद्धार्थं करोति। कीदृक् मन्त्रः, शक्तिमन्त्रनिविनः कुमन्तः, तथा सूत्रात्ममालायुक्तः सूत्ररूपाकारः, अकारादिक्षकारान्तवर्णमालायुक्तः, एवं चिन्तनं नित्यजपरूपो भवति॥

इति श्रीगोविन्दाचार्य्यविरचितायां श्रीत्रिपुरासारसमुच्चयटीकायां पदार्थादर्शे द्वादशः पटलः समाप्तः।

विषयः। त्रिपुरासारसमुच्चयार्थव्याख्यानं।

No. CCCCLXXXIII.

Aparokshánubhúti alias *Aparokshánubhava.* A short metrical paraphrase of the Vedanta scheme of salvation, touching most of the leading topics of the doctrine, which a candidate for release from the trammels of the world has to bear prominently in mind. By S'ankara Acharyya. Hall's *Contributions*, 101. Aufrecht's Bodleian Catalogue, 223.

४८३ । अपरोक्षानुभूतिः ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्य्यः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ४ । पङ्क्ति० १०—१२ । श्लो० १४२ । आ० वर्त्तीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयपश्चिमोत्तरप्रदेशः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीहरिं परमानन्दमुपदेष्टारमीश्वरं ।
व्यापकं सर्व्वलोकानां कारणं तं नमाम्यहं ॥
अपरोक्षानुभूतिर्वै प्रोच्यते योगसिद्धये ।
सद्भिरेव प्रयत्नेन वीक्षणीया मुहुर्मुहुः ॥

समाप्तिवा० । परिपक्वं मनो येषां केवलो (?) पञ्चसिद्धिदः ।
गुरुदैवतभक्तानां सर्व्वेषां सुलभो भवेत् ॥
श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमच्छङ्कराचार्य्यविरचिता अपरोक्षानुभूतिः समाप्ता ।

विषयः । देहात्मबुद्ध्यादिनिरासकज्ञानोपदेशः ॥

No. CCCCLXXXIV.

Svarodaya. An Astrological dissertion on the indications which the human breath affords under particular circumstances and astral conjunctions of the duration of life and future events. The *Svaratattva* of Jivanátha, belonging to the Bodleian collection (p. 337), is described by Aufrecht, as having the alternative title of *Svarodaya*, but its initial and concluding verses are different. The subject, however, of both the works appears to be the same; and some of the verses quoted by Aufrecht occur in the MS. under notice.

४८४ । स्वरोदयं ।

ग्रन्थकारः —?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १२ । पङ्क्ति० ११ । श्लो० ४९४ । आ० वर्त्तीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयपश्चिमोत्तरप्रदेशः ।

प्रा० वाक्यं । श्रीपार्व्वत्युवाच । देवदेव महादेव सर्व्वज्ञ परमेश्वर ।
कथयस्व प्रभो ज्ञानं कृपां कृत्वा दयानिधे ॥
कथं ब्रह्माण्डमुत्पन्नं कथं वा परिवर्त्तते ।

समाप्तिवा० । इदं स्वरोदयं शास्त्रं सर्व्वज्ञेन प्रकाशितं ।
धर्म्मातिप्रेमयत्नेन लोकानां हितकाम्यया ॥

एवं प्रवर्त्तितं लोके प्रसिद्धं सिद्धयोगिभिः ।
आचन्द्रार्कमिदं यावत् पठतां सिद्धिदायकं ॥
इति श्रीउमामहेश्वरसंवादे स्वरोदयं शास्त्रं समाप्तं ।

विषयः । नासिकारन्ध्रविनिर्गतवायुवशात् भावफलस्य इडापिङ्गलानाडीनां च विवरणं ।

No. CCCCXXXV.

Pavanavijaya. Tantric form of Yoga meditation. The creation, support and the dissolution of the universe; the different effects of the vital air escaping at death through one of the nostrils or the mouth; the symptoms of death, &c.; regulation of breath in inspiration and expiration; suppression of breath; circulation of vital air through the three principal arteries, *iḍá*, *pingalá* and *susumná*. Aufrecht's Bodleian Catalogue 107.

४८५ । पवनविजयः ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० २४ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० २९२ । आ० वर्त्तुलं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । महेश्वरं नमस्कृत्य शैलजा गणनायकं ।
गुरुञ्च परमात्मानं भवसंसारतारकं ॥
श्रीदेव्युवाच । देवदेव महादेव कृपां कृत्वा ममोपरि ।
सर्वसिद्धिकरं ज्ञानं कथयस्व महाप्रभो ॥
कथं ब्रह्माण्डमुत्पन्नं कथं वा परिवर्त्तते ।
कथं विलीयते देव वद ब्रह्माण्डनिर्णयम् ॥

समाप्तिवा० । चिन्मयं परमात्मानं यो वदेत्स भविष्यति ।
इति श्रीशिवोमासंवादे नवप्रकरणान्वितपवनविजयः समाप्तः ।

विषयः । इडापिङ्गलानासारन्ध्रविनिर्गतवायोर्युद्धमरणरोगादिकतिपयकार्येषु शुभाशुभफलप्रदर्शनं ।

No. CCCCLXXXVI.

Mátṛiká-jaganmañgala-kavacha. A charm bearing the name of Mátṛiká, a form of Durgá. This work professes to be an extract from the *Chintámáṇi Tantra.*

४८६ । मातृकाजगन्मङ्गलकवचं ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ११६ । आ० वङ्गीयं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयसमवर्णसोयः ।

प्रा० वाक्यं । ईश्वर उवाच । शृणु कमलपत्राक्षि मातृकां मङ्गलरूपिणीं ।

समाप्तिवा० । स एव धन्यो यत्नार्थं सर्वज्ञो यशनायकः ॥

इति चिन्तामणितन्त्रे देवीश्वरसंवादे मातृकाजीजगन्मङ्गलं नाम कवचं समाप्तं ।

विषयः । मातृकाकवचतद्धारणप्रशंसादिकथनं ।

No. CCCCLXXXVII.

Grantha-sańgraha. This is another exemplar of No. CCCXXVII., but it includes seven chapters, and not six as the latter, substituting the last in the place of the Bengali maxims of Khaná. Contents: 1st, horoscopic calculation of the life of an infant; 2nd, influence of certain conjunctions of planets and stars at the birth of a child on the life of its mother; 3rd, ditto ditto on the life of its father; 4th, calculations for ascertaining the sex of a person from his horoscope; 5th and 6th, effect of the planets according to their positions on the prospects of a child; 7th, fatal conjunctions.

The work professes to be a compilation by Prajápati Dása, a Vadya by caste, from the *Varaha Sutra* and other leading works on astrology.

४८७ । ग्रन्थसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः प्रजापतिदासः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्रचीनञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ६—७ । श्लो० १९५ । आ० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयसमवर्णसोयः ।

प्रा० वाक्यं । इष्टदेवं नमस्कृत्य गोपालं कुलदैवतं ।
श्रीप्रजापतिदासेन क्रियतेऽयं सङ्ग्रहः ॥
नवग्रहान्नमस्कृत्य देवीं सरस्वतीं तथा ।
प्रणिपत्य गुरुं किञ्चिज् ज्योतिर्ग्रन्थो निगद्यते ॥
सद्वैद्यानां कुले जातः परिचारः कृतो मया ।
ज्योतिर्विदुः च सर्वेषु शास्त्रेषु विशेषतः ॥

यदाचक्रतनूपेण यत्किञ्चित् क्रियते मया ।
ज्योतिर्विद्भिः प्रपश्यन्तु यवनाद्याः सुविचारकाः ॥
पञ्चस्वराभिधानञ्च ग्रन्थं विद्यानवंशयम् ।
किञ्चिदुद्देशमात्रञ्च सम्यं यन्नापि भाषितम् ॥
ज्योतिर्विद्भिः पुरा सर्वैः कृतो निर्णयविस्तरः ।
लग्नादिव्ययपर्यन्तं राशिचक्रे व्यवस्थितम् ॥
धर्मकर्मसुखं दुःखं मूर्त्यादिस्तत्वात्मकम् ।
तत्र बुधा कुमतयो पश्यन्ति यथातथा ॥
अपायञ्च मरणं जीवं चाश्रयन्ति (?) शुभाशुभम् ।
मरिष्यति यदा दैवात् को भोक्ष्यति शुभाशुभम् ॥

शुभाशिषा०। आयुर्दायं तथारिष्टं यदुक्तं ग्रन्थसङ्कटे ।
पापदृष्टे भवेद्रिष्टं शुभदृष्टे शुभप्रदः ॥
इति सप्तमोऽध्यायः । समाप्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । अत्र सप्ताध्यायाः सन्ति । तत्र १ मे, पताकीचक्रविचारानुसारेण शिशुरिष्टिकथनादि । २ ये, शिशुप्रसवकाले स्थानविशेषस्थितग्रहविशेषानुसारेण मातृरिष्टिकथनं । ३ ये, लग्नादिभावविशेषस्थितग्रहविशेषानुसारेण पितृरिष्टिकथनं । ४ थे उत्पन्नस्य जन्तोः स्त्रीपुंनपुंसकादिज्ञानप्रकारः । ५ मे, ६ ष्ठे, लग्नादिभावस्थितरव्यादिग्रहशुभाशुभफलोक्तिः । ७ मे, मृत्युयोगविचारः ।

No. CCCCLXXXVIII.

Prasna-kaumudí. A manual of foretelling, or ready means of calculating replies to recondite questions. By Vibhákara Ácháryya.

४८८ । प्रश्नकौमुदी ।

ग्रन्थकारः विभाकराचार्य्यः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ८ । श्लो० १४५ । आ० वर्त्तीयं
धा० तुलटकागजः । का०——? । स्था० भारतवर्षीयसभावर्त्तमेषः ।

प्रा० वाक्यं । नत्वा गुरुं प्रयत्नादौ शिवं सन्तोषतः सतां ।
श्रीमान् विभाकराचार्य्यः करोति प्रश्नकौमुदीं ॥
प्रश्नज्यौतिषिकाः सर्वे ग्रन्थाः सर्वगुणान्विताः ।
शिवशक्तिप्रसादेन प्रश्नं वक्तुं मनोरमः ॥

समाप्तिवा०। एवं कृते विधानेन धनलाभो भविष्यति ॥

इति प्रश्नकौमुद्यां धनोद्धारो नाम द्वादशोऽध्यायः समाप्तः।

विषयः। धातुमूलजीवघटितविविधप्रश्नगणनाप्रकारकथनं।

No. CCCCLXXXIX.

Jyotih-ságara-sára. Judicial astrology, by Mathures'a. Contents: 1, conjunctions of the *tithis* or ages of the moon, days of the week, and the constellations; 2, the duration of the influence of each of the planets on human life, and its effects; 3-5, calculation of auspicious conjunctions of planets and stars for marriage, first entrance of a bride into her husband's house, ceremonies during conception, birth, first eating of rice, and other domestic observances. I. O. 1052.

४८९। ज्योतिःसागरसारः।

ग्रन्थकारः मथुरेशः।

विवरणं। प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च। प० १०। पङ्क्ति० ८। श्लो० ५२५। आ० वर्त्तुलं। आ० तुलटकागजः। का०——?। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। जगदीशं हरिं नत्वा लोकानुग्रहकारिणं।

ज्योतिःसागरसारोऽयं मथुरेशेन रच्यते ॥

समाप्तिवा०। अन्यदन्यत्र विज्ञेयं नोक्तं ग्रन्थस्य गौरवात्।

इति ज्योतिःशास्त्रसागरसारे पञ्चमोऽध्यायः समाप्तः ॥

विषयः। अत्र पञ्चाध्यायाः सन्ति। तत्र १ मे, तिथिवारनक्षत्रयोगजाततत्तद्योगकथनम्। २ ये, राशिभोग-कालशुद्ध्यादिकथनं। तृतीयपञ्चमयोर्मध्ये विवाहवध्वागमनगर्भाधानपञ्चामृतजातकान्नप्राशनादिविविधकर्मणां शुभमुहूर्त्तादिनिरूपणं। अत्र तृतीयचतुर्थाध्यायनामोल्लेखो नास्ति।

No. CCCCXC.

Chandronmílana. An astrological miscellany compiled from various works, but principally from the following five Tantras, *viz. Rudra-yámala, Brahma-yámala, Vishṇu-yámala, Umá-yámala,* and *Budha-yámala,* as also the *Adíchúdámaṇi,* a work said to have been compiled by the chief of the Jainas, that is, Jina himself. It contains directions for and the mode of foretelling the past, the present, and the future; loss, gain and success in warfare; accidental death; attainment of wealth; human

thoughts; the contents of a closed fist; hidden property; empty receptacles; the names of thieves and those of their villages; nights, figures and dates; assaults on forts; famine; the measure of rain during the rainy season; overthrow of kings; revolutions; the sites for tanks, wells, fountains and gardens; the locale of fish; merits of horses, elephants and other animals; trade, sale and purchase; the councils of kings * * *; the transition to heaven or hell after death; in short all and everything that exists in the three regions of the universe, and occurring among men, gods and titans. *Index Of.* 854.

४९० । चन्द्रोन्मीलनं ।

ग्रन्थकारः—— ?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १९ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ४८५ । व० वङ्गीयं ।
आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयमवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । नमस्कृत्य गणाधीशं विश्वरूपं त्रिलोचनं ।
'ब्रह्मविष्णू तथा शुभ्रं सर्व्वरूपां सरस्वतीं ॥
खरसङ्ख्या गणाः सर्वाः (?) चनिलं सूर्यचन्द्रकौ ।
पृथिव्यां पञ्चभूतानि सरेऽम्बिचमर्द्दिनीम् ॥
सप्तार्द्धपीठदेवांश्च चतुःषष्टिश्च योगिनीम् ।
नमस्कृत्य मया सर्वं दर्शनाद्गुरुभाषितं ॥
आगमं ब्रह्मरुद्रस्य विष्णोरागममेव च ।
उमाया आगमं शास्त्रं पञ्चमं बुधजामलम् ॥
चाद्रिचूडामणेः सारं सर्वं जैनेन्द्रभाषितम् ।
तच दृष्टं मया शास्त्रं ग्रन्थभेदमनेकधा ॥
सारात् सारतरं शास्त्रं क्षीरे सर्पिर्यथा स्थितम् ।
समुद्रस्य यथा रत्नं पुष्पमध्ये यथा मधु ॥
पाषाणाग्निःसृतं सर्वं हिरण्यादि यथाक्रमम् ।
तथैव सर्वशास्त्राणां सारभूतं मया कृतम् ॥
दृष्ट्वा शास्त्राण्यनेकानि कोटिभेदशतानि च ।
तेन दृष्टेन शास्त्रेण चन्द्रोन्मीलनभाषितम् ॥
अतीतानागतञ्चैव वर्त्तमानं शुभाशुभम् ।
लाभो हानिर्जयो युद्धे अपमृत्युर्धनागमः ॥
मनोमध्ये च याचिन्ता मुष्टिभेदमनेकधा ।
लुकिच द्रव्यशून्यच (?) ग्रामनाम च तस्करं ।

निशाभोगं तथा श्रेयं सङ्ख्या च दिनमेव च ।
कोटभङ्गश्च दुर्भिक्षं प्रावृषि जलदागमम् ॥
छत्रभङ्गं नरेन्द्राणां राष्ट्रभङ्गस्य लक्षणम् ।
वापीकूपजलोद्देशमुद्यानं मत्स्यमन्दिरम् ॥
द्विपतं+पक्षिसङ्गमर्धकाण्डस्य (?) लक्षणम् ।
गजादिमर्दनञ्चैव (?) वाणिज्यं क्रयविक्रयं ॥
परोक्षमन्त्रो भूपानां पात्रखण्डञ्च मुद्रितं (?) ।
पक्षी रमते यत्र जीवमृत्युमुपेक्षया ॥
नृपस्य सन्धिमुक्तस्य उड्डं नष्टं जातकम् ।
ज्ञातव्यं भूमिभागञ्च सकलं निष्फलानि च ॥
मृतेपि गम्यते यत्र मोक्षञ्च नरकानि च ।
अन्यच्च त्रिषु लोकेषु वर्त्तते सुरदानवैः ॥
उद्धृतञ्च मया ज्ञानं ज्ञातव्यं सचराचरं ।
इति चन्द्रोन्मीलने तत्त्वसम्बन्धः प्रथमप्रकरणम् ॥
अतः परं प्रवक्ष्यामि वर्णवर्गं यथाविधि ।
एकैकस्य यथाभेदं कथयामि नसंशयः ॥ इत्यादि ।

समाप्तिवा०। बुद्धिभ्रंशो प्रजायेत ज्ञानं नैव स्फुटे (?) भवेत् ।
एतैर्दोषैर्विनिर्मुक्तां कठिनीं मूर्द्धि सन्न्यसेत् ॥
इति चन्द्रोन्मीलनं समाप्तं ॥

विषयः । वक्तव्यविषयप्रतिज्ञाप्रश्नाक्षरनिर्णयातीतानागतवर्त्तमानलाभालाभजयाजयधातुमूल-जीवादिविषयकप्रश्नगणनाविवरणं ।

No. CCCCXCI.

Chhándogya-bháshya. A commentary on the first two chapters of the Chhándogya Bráhmana of the Sáma Veda, in the order in which they have been quoted by Bhavadeva in his *Das'akarma paddhati.* The mantras refer principally to the marriage ceremony. Sáyaṇa Ácharya is said to have commented upon this portion of the Brahmana; but the introductory verses which generally precede his works are here wanting, and the last two or three folia of the MS. being missing, it is difficult to make out the author. The last eight chapters of the Bráhmaṇa, constitute the Chhándogya Upanishad.

४९१ । छान्दोग्यभाष्यं ।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० २० । पङ्क्ति० ६ । श्लो० ६५० । अ० वङ्गीय । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० कलिकातास्था एसियाटिक् सोसाइटी ।

प्रा० वाक्यं । शङ्कराय नमस्तस्मै भक्तानां यत्प्रसादतः ।
स्वप्नान्तर्हितदूरस्था भावा भान्ति यथायतः ॥
स्थाणुरिव भारहारः किलाभूदधीत्य वेदं (?) ।
न विजानाति योऽर्थं तत्र न स्वतनकिमेति (?) ॥
अतो मन्त्रार्थज्ञाने यतितव्यम् । इत्यादि ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । वैदिकमन्त्रार्थविवरणं ।

No. CCCCXCII.

Padártha-dharma-sañgraha. A Vaisheshika treatise on matter and its attributes. Anonymous.

४९२ । पदार्थधर्म्मसङ्ग्रहः ।

ग्रन्थकारः———?

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १० । पङ्क्ति० ५ । श्लो० १२५ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य हेतुमीश्वरं मुनिं कणादमन्वतः ।
पदार्थधर्म्मसङ्ग्रहः प्रवक्ष्यते महोदयः ॥
द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायानां पदार्थानां साधर्म्यवैधर्म्याभ्यां तत्त्वज्ञानं निःश्रेयसहेतुः । तच्चेश्वरचोदनाभिव्यक्ताद्धर्मादेव ।
अथ के ते द्रव्यादयः पदार्थाः, किञ्च तेषां साधर्म्यं वैधर्म्यञ्चेति ।

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । द्रव्यादिषट्पदार्थसाधर्म्यवैधर्म्यविवरणं ।

No. CCCCXCIII.

Vyávasthárṇava. Judicial astrology, principally devoted to the ascertainment of auspicious and inauspicious stellar conjunctions for civil undertakings By Raghunátha Sárvabhauma. I. O. 638.

४९३ । व्यवस्थार्णवः ।

ग्रन्थकारः रघुनाथसार्वभौमः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० ४१ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० १८०० । व० नवीनं । आ० तुलटकागजः । का० शकाब्दाः १५१२ । स्था० भारतवर्षीयसमवर्षसेष्ठः ।

आ० वाक्यं । नत्वा श्रीरघुनाथ ईश्वरपदाम्भोजं गुरूणामादरात्
मन्वादिश्रुतिसङ्ग्रहार्थनवनार्थ्यार्थ्यवाक्येन च ।
बालानां पटुताविधायकमनु स्मार्तव्यवस्थार्णवं
रायश्रीपुतरायवरस्य नृपतेरादेशतो निर्ममे ॥
तिथिसङ्क्रान्त्यशौचेषु द्रव्यशुद्धिविकारयोः ।
प्रायश्चित्तादायदायेष्वपि वाच्योऽत्र निर्णयः ॥ तत्रादौ तिथिव्यवस्था ।

समाप्तिवा० । शाकेऽग्निमङ्गलशराम्बककलानिधाने
श्रीरायरायनृपतेर्गुणवत्सरस्य ।
प्रीत्यर्थमाशु रचितोऽर्णव एष दाय-
भागव्यवस्थितिमयोऽस्तु जगदाद्यैः ॥
इति सकलचितार्थं बन्धवंशावतंसः
कृतवसतिरमुष्मिन् विश्रुतोज्ज्वलसमाजे ।
सकलगुणिजनते यं निर्ममे सार्वभौमः
स खलु रुचिरवर्णो ग्रन्थराजः समाप्तः ॥

विषयः । तिथि-सङ्क्रान्त्यशौच-द्रव्यशुद्धि-प्रायश्चित्त-विवाह-दायभागादीनां व्यवस्था ।

No. CCCCXCIV.

Dvitíyádi-vyutpattiváda. A Nyáya treatise on the theory and effect of declensions. By Gadádhara Ácháryya. I. O. 963.

४९४ । द्वितीयादिव्युत्पत्तिवादः ।

ग्रन्थकारः गदाधरभट्टाचार्य्यः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं । प० २९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० ११८४ । व० नवीनं । आ० तुलट-कागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयसमवर्षसेष्ठः ;

आ० वाक्यं । अनुमितत्वंशधातुयोगे विशेषणं विशेषितं वा द्वितीयार्थः ।

समाप्तिवा० । देवतात्वज्ञानेपि मन्त्रलिङ्गकविषयतावच्छेदकादिसापेक्षतया शुद्धता वक्तव्येति समा-
प्तोऽयं व्युत्पत्तिविचारः ।

विषयः । विभक्त्यर्थादिविवरणं ।

No. CCCCXCV.

Anumiti-Rahasya. A commentary on a portion of the *Chintámaṇi* of Gaṅges'a Upádhyáya on inference. By Mathuránátha Tarkavágís'a.

This and the following ten codices are parts of an elaborate and highly esteemed commentary on the great work of Gaṅges'a Upádhyáya on the totality of the Nyáya doctrine. The entire work is usually known under the name of *Mathuránáthí*, or *Máthurí*, from the name of its author, but from such passages in the section on *Pakshatá* as "*asmatkṛita-siddhánta-rahasye*," "*asmatkṛita-púrva-paksha-rahasye*" &c., and the use of the word *Rahasya* in the colophons of the MSS. I believe it originally bore the name of *Rahasya* or *Maṇirahasya* or *Chintámaṇí-Rahasya*, in the same way in which the commentary of Raghunátha S'iromaṇi on the *Chintámaṇi* is named, *Chíntámaṇi-dídhiti*, *Maṇididhiti*, *Didhití*, or *S'iromaṇi*, the last being the most common. Dr. Hall notices the whole work under the name of *Mathuránáthí.* (*Contributions*, p. 29.) The usual abbreviation of the name is मा. टी.

The original text of Ganges'a Upádhyáya, who lived about seven centuries ago in Tirhoot, (Mithila), bears the title of *Tattvachintámaṇi*, but it is generally known and quoted under the name of *Chintámaṇi* or simply *Maṇi*. It is divided into four books, the *Pratakshya-khaṇḍa*, perception, *Anumána-khaṇḍa*, inference, *Upamána-khaṇḍa*, comparison, and *Sabda-khaṇḍa*, affirmation. Of these, the second was printed in Calcutta, in 1848, and MSS. of the first and the fourth are available in the Calcutta Sanskrita College Library. The Asiatic Society's Library has a codex of the fourth, and the third has been met with in the late Rájá Rádhákánta Bahádur's Collection. The Bodleian has the first, (Aufrecht's MS. 584), and the Berlin Library the second (Nos. 651-2). The Benares College codex noted by Dr. Hall is probably complete (*Contributions*, 28). The work forms the text book of the Bengal School of the Naiyáyikas, and has been most extensively commented upon. The oldest commentary extant bears the name of *Maṇyáloka* or simply *A'loka*. (No. DXVI.) Its author, Jayadhara Tarkálaṅkára Mis'ra was a native of Tirhut, and lived about five centuries ago. He bore the title of Pakshadhara, from the circumstance, it is said, of his having been able to maintain by argument whatever side of a question he undertook to defend; but others say that the title is due to the power he had of retaining in his memory for a fortnight whatever he once heard. According to Dr. Hall, it preceeded

from his habit of reading logic only once every fortnight. He is sometimes, but erroneously, called Jayadeva, and more erroneously identified with the author of the *Gíta Govinda*, who lived in the district of Bankurah betweeen six and seven hundred years ago. Vásudeva Sárvabhauma of Nadiá was a pupil of Pakshadhara. He wrote a commentary on some parts of the *Chintámaṇí* which bore the title of *Sárvabhauma Nirukti*, but it probably was superseded by the work of his pupil Raghunátha S'iromaṇi, who is said to have studied for a time with Pakshadhara also, and was a contemporary of Raghunandana, the author of the twenty-eight Tattvas. He commented on the first two books only, and of these the second occurs in the Bodleian (Nos. 587, 588, 589), the Berlin (No. 650), and other collections. A fragment of the first exists in the Calcutta Sanskrit College Library. The most apt pupil of Raghunátha was S'rírâma Tarkálaṅkára, but the professor neglected him and encouraged another, a dunce, in his stead. The tradition runs that S'rírâma was very much hurt at this, and at his death bed earnestly requested his son Mathuránátha Tarkavágís'a, then a youth of 19 years of age, to avenge the insult, by writing a commentary on the *Chintámaṇi* which should supersede the work of his preceptor. Mathuránátha, though well versed in Sanskrit at the time, was not proficient in the Nyáya, and the best teacher accessible to him being Raghunátha, he became his pupil, and as he read on, he compiled notes on the *Didhiti* which are still extant. Those notes, however, are not held in so much esteem as the scholia on that work by Jagadís'a (vide No. DVII). Gadádhara's notes are likewise said to be superior to them. The exercise, however, qualified Mathuránátha for a longer and more comprehensive work in which he commented on all the four books of the *Chintámaṇi*, and indulged in a sarcasm against his tutor by describing him as one who knew only up to a semblance of a reason: *jánanti kechit hetvábhásántam*, thereby redeeming the pledge he had given to his father. His work is generally acknowledged to be more lucid and successful than that of his tutor; but a complete copy of it has not yet been met with. The fragments here noticed are portions of the second book; other fragments are available in the Library of the Calcutta Sanskrit College. It is said that complete copies may be had at Navadvípa. A scholia on the *Guṇaprakás'a*, the *Guṇa-prakás'a-vivriti* is the only other work (Calcutta Sanskrit College Library, No. 451) of his that has come to my notice.—The India Office MSS. Nos. 3062,786, 282 and 108 are said to be commen-

taries on the *Chintámaṇi*, but I have no means of ascertaining the names of their authors.

४९५ । अनुमितिरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० ९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २२५ । आ० वर्त्तुलं । आ० तुलट-
कागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । न्यायाम्बुधिकृतसेतुं चेतुं श्रीरामभक्तिसम्पत्तेः ।
नातं त्रिभुवनमीतं नत्वा शङ्करमादरान्नत्वा ॥
श्रीमता मथुरानाथतर्कवागीशधीमता ।
विशदीक्रियते दृष्टान्ते द्वितीयमणिपञ्जिकाः ॥

समाप्तिवा० । खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । अनुमितिलक्षणार्थविचारः ।

No. CCCCXCVI.

Vyáptipanchaka-Rahasya. A commentary on a portion of the *Chintámaṇi* of Gañges'a Upádhyáya on the five characteristics of logical relation of the major term. By Mathuránátha Tarkavágís'a.

४९६ । व्याप्तिपञ्चकरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं । प्रायः परिशुद्धं । प० ९ । पङ्क्ति० ८ । श्लो० २१४ । आ० वर्त्तुलं । आ०
तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । अनुमानप्रामाण्यं निरूप्य व्याप्तिस्वरूपनिरूपणमारभते नन्वित्यादिना ।

समाप्तिवा० । तृतीये साध्यवत्प्रतियोगिकान्योन्याभावसामान्यस्य लक्षणघटकत्वे चालनीन्यायेनान्यो-
न्याभावमादाय नानाधिकरणसाध्यके वह्निमान् धूमादित्यादावव्याप्तिरित्यपि बोध्यं ।

विषयः । व्याप्तिलक्षणार्थविचारः ।

No. CCCCXCVII.

Siñha-vyághra Rahasya. A commentary on the section of the *Chintámaṇi* entitled "the lion and the tiger" or the two most important characteristics of the major term. These two are in addition to the five noticed in the preceding treatise. By Mathuránátha Tarkavágís'a.

४९७। सिंहव्याघ्ररहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं। प्रायः परिशुद्धं। प० २। पङ्क्ति० ८। श्लो० ८२। अ० वङ्गीयं। आ० तुलट-कागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। नाप्नोति। साध्यासामानाधिकरण्यं न साध्याधिकरणवृत्तित्वाभावः।

समाप्तिवा०। केवलान्वयिनि न प्रसिद्धत्यचाच यत्किञ्चिदिति। शेषं पूर्ववदित्याहुः।

विषयः। व्याप्तिलक्षणार्थविचारः।

No. CCCCXCVIII.

Vyadhikarana-dharmávachchhinnábháva Rahasya. A commentary on the section of the *Chintámani* on the pervading notion of the major term. By Mathuránátha Tarkavágís'a.

४९८। व्यधिकरणधर्मावच्छिन्नाभावरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं। प्रायः परिशुद्धं। प० ५। पङ्क्ति० ८। श्लो० २१०। अ० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। व्यधिकरणधर्मावच्छिन्नप्रतियोगिताकाभाववादिनोऽन्यथाख्यातयन्त्रीकारिणः सोऽन्दस्य मतमादाय साध्याभाववद्वृत्तित्वमिति प्रथमलक्षणं केवलान्वयिसाध्यकाव्याप्ति-मुद्वर्तित्यथेति।

समाप्तिवा०। खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं न लिखितं।

विषयः। व्याप्तिलक्षणार्थविचारः।

No. CCCCXCIX.

Sámányábháva Rahasya. A commentary on the section of the *Chintámani* which treats of the defects of the major term. By Mathuránátha Tarkavágís'a.

४९९। सामान्याभावरहस्यं।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः ।

विवरणं। प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च। प० ०। पङ्क्ति० ८। श्लो० ८८। अ० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का० शकाब्दाः १६९०। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। वह्निमान् धूमादित्यत्र पूर्व्वपक्षग्रन्थोक्तासमव्याप्तिमुद्धरति यत्नमित्येतेति।

समाप्तिवा० विशेषसमानतन्त्रतसिद्धान्तरहस्येऽनुसन्धेयं।

इति सामान्याभावरहस्यं समाप्तं॥

विषयः। वह्निर्नास्तीत्यादिप्रतीतिविषयस्य वह्नित्वादिसामान्यधर्म्मावच्छिन्नाभावस्य युक्तिः।

No. D.

Vis'eshavyápti Rahasya. A commentary on the section of the *Chintámaní* on the universality of the major term. By Mathuranátha Tarkavágís'a.

५०० । विशेषव्याप्तिरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः।

विवरणं। प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च। प० १२। पङ्क्ति० ८। श्लो० ५७२। ब० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमण्टः।

प्रा० वाक्यं। यद्वेत्यादि। स्वपदं स्वत्वभिमतपरं। कपिसंयोगी एतद्वृक्षत्वादित्यादावव्याप्तिवारणाय प्रतियोगिव्यधिकरणेति।

समाप्तिवा०। योगार्थापेक्षयैतस्य गुरुत्वादिति दिक्।

विषयः। तत्तत्साध्यनिरूपिता व्याप्तिः, तज्ज्ञानाविति विशेषव्याप्तिविचारः।

No. DI.

Vyáptigrahopáya Rahasya. A commentary on the section of the *Chintámaní*, on the means of apprehending the major term, or the comprehending intellect. By Mathuránátha Tarkavágís'a.

५०१ । व्याप्तिग्रहोपायरहस्यं ।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः।

विवरणं। प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च। प० ९। पङ्क्ति० ९। श्लो० ४०८। ब० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। व्याप्तिस्वरूपं निरूप्य परमतनिराकरणपूर्व्वकं स्वमतेन तद्ग्रहोपायमभिधातुं प्रथमं प्रभाकरमतमुपदर्शयति सेयमित्यादिना सैवमित्यन्तेन।

समाप्तिवा०। तर्कं विनैव व्याप्तिग्राहकत्वकं जनकः।

विषयः। साध्यसाधनसहचारभूयोदर्शनानां व्याप्तिप्रत्यक्षकारणत्वनिरासः।

No. DII.

Tarka Rahasya. A commentary on the section of the *Chintámaṇi* on logical discussion. By Mathuránátha Tarkavágís'a.

५०२। तर्करहस्यं।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः।

विवरणं। प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च। प० ९। पङ्क्ति० ८। श्लो० १४९। अ० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। यत्तर्कविघटकशङ्कासामान्यं तर्काभावातिरिक्तकारणप्रतियोगिकाभावोऽत्र पूर्व्वं नावतरति तं तर्कमाह तथाहीति।

समाप्तिवा०। व्यभिचारसंशयसामग्रीमत्त्वेन न तत्र व्याप्तिनिश्चयः।

विषयः। व्यभिचारशङ्कानिरासः।

No. DIII.

Vyáptyanugama Rahasya. A commentary on the section of the *Chintámaṇi* on the perception of the major term. By Mathuránátha Tarkavágís'a.

५०३। व्याप्त्यनुगमरहस्यं।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः।

विवरणं। प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च। प० २। पङ्क्ति० ८। श्लो० १००। अ० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। ननूक्तव्याप्तिज्ञानं समुच्चयेन न हेतुरसम्भवात् न प्रत्येकमननुगमात् कस्यचिद्देव ज्ञानं तथेत्यत्र तु गमकाभाव इत्यत आह उक्तेति।

समाप्तिवा०। अनयोरिति,साध्याभाववद्वृत्तिमत्त्वसमानाधिकरणात्यन्ताभावाप्रतियोगिसाध्यसामानाधिकरण्ययोरित्यर्थः।

विषयः। व्याप्तीनामनुगतरूपकथनं।

No. DIV.

Sámányalakshaṇá Rahasya. A commentary on the section of the *Chintámaṇi* on ideas. By Mathuránátha Tarkavágís'a.

५०४। सामान्यलक्षणारहस्यं।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः।

विवरणं। प्राचीनं परिग्रुडञ्च। प० १०। पङ्क्ति० ८। श्लो० ४००। ञ० वङ्गीयं। ञा०
तुलटकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। प्रसङ्गसङ्गत्या सामान्यलक्षणायाः प्रत्यासत्तित्वं व्यवस्थापयितुमाह आसत्तिपक्षेति।

समाप्तिवा०। घटांशे प्रमेयप्रकारकत्वनियमत्वेन ततो घटः स इति धीसम्भव इति भाव
इति दिक्। इति सामान्यलक्षणारहस्यं सम्पूर्णं।

विषयः। अलौकिकप्रत्यासत्तिरूपसामान्यलक्षणायाः कार्यकारणभावादि।

No. DV.

Pakshatá Rahasya. Commentary on the section of the *Chintámani* on the subject of the conclusion, or the minor term. By Mathuránátha Tarkavágís'a.

५०५। पक्षतारहस्यं।

ग्रन्थकारः मथुरानाथतर्कवागीशः।

विवरणं। प्राचीनं परिग्रुडञ्च। प० ७। पङ्क्ति० ८। श्लो० १४१। ञ० वङ्गीयं। ञा०
तुलटकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। उपाधिं निरूप्य पक्षतां निरूपयितुं शिष्यावधानाय प्रतिजानीते व्याप्यत्वमनन्तरमिति।

समाप्तिवा०। निर्विकल्पादिकपक्षेऽभेदतापि स्वीकारात् इत्यास्तां विस्तरः। इति पक्षतारहस्यं।

विषयः। पक्षतायाः लक्षणादि।

No. DVI.

Vrihannáradíya Purána. One of the *Upa* or minor Puráṇas, in which S'aunaka, in reply to the sages assembled at the great hermitage of Naimisáraṇya, discourses on the usual Pauránic topics, ancient legends, holy places, sacred pools, means of salvation, various forms of adoration, &c., &c. The work is throughout Vaishṇavite in its tendency.

५०६। वृहन्नारदीयपुराणं।

ग्रन्थकारः——?

विवरणं। प्राचीनं परिग्रुडञ्च। प० ११९। पङ्क्ति० ७। श्लो० २०१०। ञ० वङ्गीयं। ञा०
तुलटकागजः। का०—?। स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा० वाक्यं। वन्दे वृन्दावनासीनमिन्दिरानन्दमन्दिरं।
उपेन्द्रं सर्वकारणं परानन्दविदं परं॥

ब्रह्मविष्णुमहेशाद्या यस्यांशा लोकपालकाः ।
तमादिदेवं चिद्रूपं विशुद्धं परमं भजे ॥
सूत उवाच । शौनकाद्या महात्मान ऋषयो ब्रह्मवादिनः ।
नैमिषाख्ये महापुण्ये तपस्तेपुर्मुमुक्षवः ॥
जितेन्द्रिया जिताहाराः सन्तः सत्यपरायणाः ।
जपन्तः परया भक्त्या विष्णुमाद्यं जगद्गुरुम् ॥
सर्वज्ञाः सर्वधर्मज्ञा लोकानुग्रहतत्पराः ।
निर्ममा निरहङ्काराः परेश्वरतमानसाः ॥
त्यक्तकामादिदोषाश्च शमादिगुणसंयुताः ।
कृष्णाजिनोत्तरीयास्ते जटिला ब्रह्मचारिणः ॥
गृणन्तः परमं ब्रह्म जगच्चक्षुःसमौजसः ।
सर्वशास्त्रार्थतत्त्वज्ञास्तस्मिन्नैमिषकानने ॥
यज्ञैर्यज्ञपतिं केचित् ज्ञानैर्ज्ञानात्मकं परे ।
केचित् परमया भक्त्या नारायणमपूजयन् ॥
एकदा ते महात्मानः समाजं चक्रुरुत्तमं ।
धर्मार्थकाममोक्षाणामुपायं ज्ञातुमिच्छवः ॥
कानि क्षेत्राणि पुण्यानि कानि तीर्थानि भूतले ।
कथं वा लभ्यते मुक्तिर्नृणां तापार्त्तचेतसाम् ॥
कथं हरौ मनुष्याणां भक्तिरव्यभिचारिणी ।
केन सिद्ध्येत च फलं कर्मणस्त्रिविधात्मनः ॥
इत्येवं प्रष्टुमात्मानमुद्यतान् प्रेक्ष्य शौनकः ।
प्राञ्जलिर्वाक्यमाचेदं विनयावनतः सुधीः ॥
शौनक उवाच । तं प्रच्छत सुखासीनं नैमिषारण्यवासिनः ।
ऋषय ऊचुः । वयमतिथयः प्राप्ता आतिथेयोऽसि सुव्रत ॥
ज्ञानतत्त्वोपचारेण पूजयास्मान्यथाविधि ।
दिवौकसो हि जीवन्ति पीत्वा चन्द्रकलामृतम् ॥
ज्ञानामृतं तु पिबसि परैरन्यैश्च निःसृतं ।
येनेदमखिलं जातं यदाधारं यदात्मकं ॥
यस्मिन् प्रतिष्ठितं तच्च यस्मिन् वा लयमेष्यति ।
केन विष्णुः प्रसन्नः स्यात् स कथं पूज्यते नरैः ॥
कथं वर्णाश्रमाचारस्यातिथेः पूजनं कथम् ।

किंफलं स्यात् कथं कर्म मोक्षोपायः कथं स्मृतम् ॥

भक्त्या किं प्राप्यते पुंभिस्तया भक्तिश्च कीदृशी ।

वद सूत मुनिश्रेष्ठ सर्वमेतदशेषतः ॥

समाप्तिश्चा०। एतत्पुराणश्रवणनिरतामुत्र सुखप्रदम् ।

ते सर्वे पापनिर्मुक्ता यास्यन्ति परमां गतिं ॥

वदतां शृण्वतां सद्यः सर्वपापप्रणाशनम् ।

सज्ञाद्या यदि वा मोक्षाद्ये शृणुयाद्गमनं ॥

इति हरमारदीये चतुर्स्त्रिंशोऽध्यायः । समाप्तश्चायं ग्रन्थः ।

विषयः । एतत्पुराणपाठफलं, पुराणश्रवणाधिकारी, पुराणनिन्दकपापं, नारायणस्मरणफलं, मार्कण्डेयस्य नारायणाराधनं, कपिलकद्रुकसगरवंशध्वंसः, उपाख्यानाख्यानं, कलिधर्मकथनञ्च ।

No. DVII.

Tarka-Ṭippaní. Scholia on Raghunátha S'iromaṇi's commentary on that portion of the *Chintámaṇi* of Gañges'a Upádhyáya which treats of logical discussion. By Jagadís'a Tarkálañkára Bhaṭṭáchárya. The scholiast lived in Navadvípa four centuries ago, and is held in high esteem as one of the ablest among those who have treated of the Nyáya. The author named his entire work the *Maṇidídhitiprakás'iká* in imitation of his *S'abdas'akti prakás'iká,* but it is generally known under the name of *Jágadís'í,* and more commonly the *Ṭippaní,* the usual abbreviation of which is JÁ. ṬI. A complete codex of the second part of the work in the library of the Calcutta Sanskrit College (No. 442) includes the following sections, viz.: 1, Anumiti; 2, Vyáptipanchaka; 3, Siñhavyághra; 4, Vyadhikaraṇa-dharmá-vachchhinnábháva; 5, Siddhánta-lakshaṇa; 6, Avachchhedaka-nirukti; 7, Vis'eshavyápti; 8, Sámányábháva; 9, Vyáptigrahopáya; 10, Tarka; 11, Vyáptyanugama; 12, Sámánya lakshaṇá; 13, Pakshatá; 14, Parámars'a; 15, Kevalánvayí; 16, Bádha; 17, Asiddhi; 18, Satpratipaksha; 19, Anupasañhárí; 20, Sádháraṇa; 21, Avayava; 22, Hetvábhása; 23, Savyabhichárí. The following are also well known, Púrvapaksha (after 4) Kevala-vyati-rekí and Anvaya-vyatireki (after 15). Hall's *Contributions*, pp. 31-35.

५०७ । तर्कटिप्पनी ।

ग्रन्थकारः जगदीशतर्कालङ्कारः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायः शुद्धं । प० १० । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ७२१ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयसभवर्ष्मेपद्धः ।

प्रा० वाक्यं । ननु वह्नौ धूमकारणत्वग्रहस्य निरासार्थं तर्कानुसरणं यथं धूमकारणत्वस्य क्वचिदपि निर्णये तत्प्रचयरितत्वपक्षाभावादेव वह्नौ तत्संशयस्यासम्भवात् ।

समाप्तिवा० । तथा च करवह्निसंयोगे च यतोऽन्द्रियधर्मसमवायित्वे सति जनकत्वादित्येषा-प्रयोजकं समर्थं बोध्यमिति भावः ॥ इति तर्करहस्यं समाप्तं ।

विषयः । व्यभिचारशङ्कानिरासः ।

No. DVIII,

Vyáptyanugama Ṭippaní. This is another section of the scholia noticed above. It treats of the perception of the major term. By Jagadís'a Tarkálañkára.

५०८ । व्याप्त्यनुगमटिप्पणी ।

ग्रन्थकारः जगदीशतर्कालङ्कारः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायः शुद्धं । प० ७ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० ८० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । असमानाधिकरणत्वादित्यादिपदेन निष्कृष्टार्थस्य हेत्वधिकरणे प्रतियोग्यनधिकर-णत्वस्य परिग्रहः । तथापि अन्योन्याभावगर्भव्याप्तिपक्षेऽपि ।

समाप्तिवा० । समवायेन हस्तित्वादयाभावमादाय सत्तावान् संयत्वादित्यादावतिव्याप्तिवारण विशेष-णतेति ।

विषयः । व्याप्तीनामनुगतरूपकथनं ।

No. DIX.

Sámányábháva Ṭippaní. Another chapter of the scholia noticed above. It treats of the defects of the major term. By Jagadís'a Tarkálañkára.

५०९ । सामान्याभावटिप्पणी ।

ग्रन्थकारः जगदीशतर्कालङ्कारः ।

विवरणं । प्राचीनं प्रायः शुद्धं । प० ७ । पङ्क्ति० ९ । श्लो० १८७ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा॰ वाक्यं। ननु व्याप्तिनिरूपणप्रस्तावे सामान्याभावबन्धत्वाज्ञापनमर्थान्तरमित्युपोद्घातसङ्गत्या तद्वतारयति नन्विति।

समाप्तिवा॰। अत प्रतियोग्यसमानाधिकरणत्वमित्यत्र केचिदाहुरित्याभ्यां दूषितः। इति सामान्याभावटिप्पणी समाप्ता।

विषयः। वह्निर्नास्तीत्यादिप्रतीतिसिद्धस्य वह्नित्वादिसामान्यधर्मावच्छिन्नप्रतियोगिताकसामान्याभावस्य युक्तिः।

No. DX.

Siñha-vyághra Ṭippaní. Another chapter of the scholia noticed above. It treats of the characteristics of the major term. By Jagadís'a Tarkálañkára.

५१०। सिंहव्याघ्रटिप्पणी।

ग्रन्थकारः जगदीशतर्कालङ्कारः।

विवरणं। प्राचीनं प्रायः शुद्धं। प॰ ५। पङ्क्ति॰ ९। श्लो॰ ७५। अ॰ वङ्गीयं। आ॰ तुलटकागजः। का॰—?। स्था॰ भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा॰ वाक्यं। साध्यासामानाधिकरण्यपदस्य साध्यवद्भिन्नवृत्तित्वार्थकत्वे साध्यवैयधिकरण्येत्यादिद्वितीयलक्षणेन सह पुनरुक्त्यापत्तिरतो व्याचष्टे साध्यासमानाधिकरणं यस्येति।

समाप्तिवा॰। गोत्वाधिकरणीयकालिकसम्बन्धे विरहाभ्याव्याप्तिरित्यपि निरस्तमिति सङ्क्षेपः।

विषयः। व्याप्तिलक्षणार्थविचारः।

No. DXI.

Pakshatá Ṭippaní. Another section of the scholia noticed above. It treats of the subject of the conclusion, or the minor term. By Jagadís'a Tarkálañkára.

५११। पक्षताटिप्पणी।

ग्रन्थकारः जगदीशतर्कालङ्कारः।

विवरणं। प्रायः परिशुद्धं लुप्ताक्षरं प्राचीनं च। प॰ २६। पङ्क्ति॰ ७। श्लो॰ २८०। अ॰ वङ्गीयं। आ॰ तुलटकागजः। का॰—?। स्था॰ भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा॰ वाक्यं। अनुमितिलक्षणेति। अनुमितिस्वरूपकार्येत्यर्थः। व्याप्तिज्ञानजन्याया अनुमितेः किमन्यत्कारणमिति।

समाप्तिवा॰। चिन्तितम्।

विषयः। पक्षतालक्षणार्थकथनम्।

No. DXII.

Tárá-rahasya-vrittiká. Directions for the adoration of the goddess Tárá. By S'añkara Ácháryya, a native of Bengal.

५१२ । तारारहस्यवृत्तिका ।

ग्रन्थकारः शङ्कराचार्य्यः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १११ । पङ्क्ति० ६ । श्लो० २५०० । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का० —— ? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । अजितानन्दगर्वन्तां सर्व्वदेवशरीरिणीं ।
परां वाग्रूपिणीं वन्दे महानीलसरस्वतीं ॥

समाप्तिवा० । अकारि शङ्करेणैषा तारानामप्रबोधिनी ।
इति गौड़भूमिवासिमहामहोपाध्यायश्रीशङ्कराचार्य्यविरचिता तारारहस्यवृत्तिका समाप्ता ।

विषयः । तारायाः पूजनादिकथनं ।

No. DXIII.

Kátantravritti-tíká, alias *Durgá Ṭiká.* A gloss, by Durga Siñha, on his own exposition of the *Kátantra* a short but highly esteemed set of aphorisms on Sanskrit grammar, by Sarvavarma Ácharya (*Vide* No. CCCXLV). This gloss did not, however, satisfy him, and he compiled a third series of notes under the name of *Chandriká.*

The exposition of Durga Siñha was commented upon by Trilochana Dása, whose work in its turn had the honor of a gloss by Susena Ácharya: A work under the name of *Vyákhyására* is said to contain annotations on all the preceding, but none of the last four works has been met with.

५१३ । कातन्त्रवृत्तिटीका वा दुर्गटीका ।

ग्रन्थकारः दुर्गसिंहः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० १०९ । पङ्क्ति० ७ । श्लो० ४२४० । अ० वङ्गीय । आ० तुलटकागजः । का० —— ? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा॰ वाक्यं। धातु। भूप्रभृतयो धातवः विभक्तयः स्याद्यस्त्याद्यश्च।

समाप्तिवा॰। यदागमप्रवर्णं तदिह सुखार्थमिति।

इति श्रीदुर्गसिंहविरचितायां कातन्त्रवृत्तिटीकायां आख्यातचतुष्टये तद्धितः पादः समाप्तः।

विषयः। कलापव्याकरणस्य परिष्कारः।

No. DXIV.

Kátantraparis'ishta. Supplement to the Sanskrit Grammar called *Kalápa* (No. 345). By S'rípati Datta.

५१४। कातन्त्रपरिशिष्टं।

ग्रन्थकारः श्रीपतिदत्तः।

विवरणं। प्राचीनं शुद्धञ्च। प॰ ११२। पङ्क्ति॰ ९। श्लो॰ २११९। ऋ॰ वङ्गीयं। आ॰ तुलटकागजः। का॰—?। स्था॰ भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा॰ वाक्यं। संसारतिमिरमिहिरं महेशमजमक्षरं हरिं नत्वा।
विविधमुनितन्त्रदृष्टं ब्रूमः कातन्त्रपरिशिष्टं॥

समाप्तिवा॰। खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं न लिखितं।

विषयः। कातन्त्रानुसारसन्धिसुबन्तादिपदसाधनं।

No. DXV.

Durga-vákya-prabodha. Annotation on the commentary noticed under No. DXIII. By Kulachandra. The MS. is incomplete.

५१५। दुर्गवाक्यप्रबोधः।

ग्रन्थकारः कुलचन्द्रः।

विवरणं। प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च। प॰ ७२। पङ्क्ति॰ ४। श्लो॰ ७९०। ऋ॰ वङ्गीयं। आ॰ तालपत्रं। का॰——?। स्था॰ भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः।

प्रा॰ वाक्यं। धातु। तत्पुरुषस्योत्तरपदप्रधानत्वात् धातुविशेषिता विभक्तिः स्यादिरेव गम्यते।

समाप्तिवा॰। खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं न लिखितं।

विषयः। दुर्गसिंहकृतायाः कलापवृत्तिटीकायाः परिष्कारः।

No. DXVI.

Siddhántadípa. A disquisition on salvation and other Nyáya doctrines. By Mahes'vara Bhaṭṭácharya.

५१६ । सिद्धान्तदीपः ।

ग्रन्थकारः महेश्वरभट्टाचार्य्यः ।

विवरणं । प्रायः शुद्धं प्राचीनञ्च । प० ६१ । पङ्क्तिः ५ । श्लो० ५८७ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलटकागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । प्रणम्य वचसां देवीं भट्टाचार्य्यमहेश्वरः।
विद्धान्तदीपं कुरुते न्यायशास्त्रस्य शास्त्रवित् ।

समाप्तिवा०। खण्डितत्वात् परिसमाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । ज्ञानादिपदार्थनिरूपणं ।

No. DXVII.

S'abda-chintámaṇyáloka alias *A'loka.* A commentary on the *S'abda-khaṇḍa* of the *Chintámaṇi* of Gañges'a. By Jayadhara Upádhyáya Tarkachuḍámaṇi Mis'ra. The colophon of the MS. makes the name Jayadeva. It is said that Jayadhara commented on all the four parts of the *Chintamáṇi,* and his work in its entirety is called *Maṇyáloka* or *Chintámaṇi-Prakás'a.* The first name is in common use, but the entire work has not yet been met with. Vide No. 495 and Hall's *Contributions,* 38.

५१७ । शब्दचिन्तामण्यालोकः ।

ग्रन्थकारः जयदेवमिश्रः ।

विवरणं । प्राचीनं शुद्धञ्च । प० १२२ । पङ्क्तिः ६ । श्लो० ४९५६ । अ० वङ्गीयं । आ० तुलट-कागजः । का०—? । स्था० भारतवर्षीयगवर्णमेण्टः ।

प्रा० वाक्यं । न ज्ञाने श्रीज्ञाने विचरितुमिव पन्थगहने,
समर्था नैवार्थानधिगमयितुं निर्मितिरपि ।
तथाप्येतावत्यामपि विगत्यामपि किल
प्रवृत्तो यत्सिंहवचरणसेवैव शरणं ॥

समाप्तिवा०। सति प्रमाणभेदेऽनुगमकावेषणादिति ।

इति श्रीमहामहोपाध्यायतर्कचूडामणिश्रीजयदेवमिश्रप्रकाशितः शब्दचिन्तामण्यालोकः सम्पूर्णः ।

विषयः। शाब्दबोधकारणत्वकथनं ।

No. DXVIII.

Smriti-chandra. A dissertation, by Bhavadeva Nyáyálaṅkára, on the various topics of the Smriti S'ástra. The MS. is incomplete, and includes only one chapter, that referring to the *S'ráddha*, or offerings to the manes, *the S'ráddhí Kalá* which is treated under thirty-nine different heads. The work is scarce, but of great repute.

५१८। स्मृतिचन्द्रे श्राद्धीकला।

ग्रन्थकारः भवदेवन्यायालङ्कारः।

विवरणं। अपरिशुद्धं प्राचीनञ्च। प० ११४। पङ्क्ति० ७।११। श्लो० ७२। अ० वङ्गीयं। आ० तुलटकागजः। का०— ? । स्था० २४ प० चात्तिमहरकुमारहट्टपल्लिदामाठ श्रीयुत ईशानचन्द्रचूडामणिः।

प्रा० वाक्यं। प्रणम्य देवीपदारविन्दं सतां कृते श्रीभवदेवशर्म्मा

प्रकाशते श्रीस्मृतिचन्द्रबिम्बात् श्राद्धीं कलां पञ्चमभागरूपां।

अथ श्राद्धलक्षणं। तत्र कल्पतरुः।

पितॄनुद्दिश्य द्रव्यत्यागो ब्राह्मणस्वीकारपर्य्यन्तं श्राद्धम्।

देवश्राद्धादौ तु श्राद्धशब्दो गौणः, तत्धर्म्मप्राप्त्यर्थं इति।

समाप्तिवा०। परं श्रौतिनिषेधस्य न पर्य्युदासतेति विधिवाधवैफल्याभावादिति शिवं।

परिसमाप्तिसूचकं वाक्यं नास्ति।

विषयः। अत्र १, श्राद्धलक्षणं। २, श्राद्धभेदाः। ३, पार्व्वणश्राद्धं। ४, श्राद्धदेशाः। ५, मूलाभिदानं। ६, निन्दितदेशाः। ७, श्राद्धकालाः। ८, अनित्यश्राद्धकालाः। ९, अनित्यब्राह्मणाः। १०, अनित्यविचारः। ११, अनित्यब्राह्मणाः। १२, निमन्त्रणं। १३, कुशमयब्राह्मणकरणे विचारः। १४, श्राद्धदेशः। १५, ब्राह्मणसङ्ख्या। १६, श्राद्धेतिकर्त्तव्यता। १७, गणदेवतासङ्ख्या। १८, स्नानादीनां स्थानानि। १९, दर्भाः। २०, प्राचीनवीत्यादि। २१, अनुज्ञादि। २२, कुशासनं। २३,

चावाहनं । २४, चर्घ्यं । २५, चमृतीकरणं । २६, मन्त्रादिहानं । २७, तत्र मन्त्रादि । २८ धूपदीपौ । २९, वसनम् । ३०, भोजनपात्रादि । ३१, नवग्रहकरणादि । ३२, चमृतीकरणं । ३३, कृतमेवप्रतिपत्तिः । ३४, परिवेषणादि । ३५, चमृतार्पणप्रकारः । ३६, गायत्र्यर्थः । ३७, पुष्पाञ्जलिकथनादि । ३८, चन्नयीकरणं । ३९, पिण्डदानं । इत्यादि ॥

No. DXIX.

Bálakṛishṇáshṭaka. A hymn in praise of the infant Kṛishṇa. By S'atakaraṇa A'chárya.

५१९ । बालकृष्णाष्टकं ।

ग्रन्थकारः शतकरणाचार्य्यः ।

विवरणं । चपरिशुद्धं प्राचीनञ्च । प० २ । पङ्क्ति० १ । ९ । श्लो० ४९ । च० वङ्गीयं । चा० तुलटकागजः । का० — ? । स्था० २४ प० चाक्षिसहरकुमारहट्टग्रिवेशगलिनिवासी श्रीयुतनवीनचन्द्रभट्टाचार्य्यः ।

प्रा० वाक्यं । स्मितविकसितवक्त्रं रत्नपाणौ सुवेणुं सुललितमणिहारं वारिजाक्षं वदान्यं ।
तरुणजलदनीलं चारुगोविन्दहन्दैः (?) परमपुरुषमाद्यं बालकृष्णं नमामि ।

समाप्तिवा० । विविधकरणभक्त्या बालकृष्णाष्टकं यः
पठति तरति दुःखं सर्व्वसौभाग्यसिद्धिं ।
विविधपरमभोगान् प्राप्नुयात् चिन्तितास्यं (?)
गमयति परलोकं शाश्वतं बालतत्त्व ॥
इति शतकरणाचार्य्यविरचितं बालकृष्णाष्टकं समाप्तम् ।

विषयः । श्रीकृष्णस्य बाल्यलीलावर्णनं ।

CLASSIFICATION.

I. Veda S'ástra.
- *a.* Sañhitá (hymns).
- *b.* Bráhmaṇa (ceremonials).
- *c.* Áraṇyaka (do. appropriate for forest-life).
- *d.* Upanishad (theology).
- *e.* Vaidika (sutras, rituals, phonetics, &c.).

II. Aitihásika S'ástra.
- *a.* Itihása (history).
- *b.* Puráṇa (ancient legends).

III. Kávya S'astra.
- *a.* Kávya (poems).
- *b.* Náṭaka (drama).
- *c.* Champú (poetico-prose compositions).
- *d.* Kosha (miscellaneous poetical collections).
- *e.* Upákshyána (tales and romances).

IV. Abhidhána S'astra (lexicography).

V. Vyákaraṇa S'ástra (grammars).

VI. Chhandas S'astra (versification).

VII. Alankára S'astra (rhetoric).

VIII. Jyotisa S'astra (astronomy and astrology).

IX. Smṛiti S'astra (law, civil and canonical).

X. Sangíta S'astra (music).

XI. Silpa S'ástra (art).

XII. Káma S'ástra (erotics).

XIII. Dars'aña S'ástra (philosophy).
- *a.* Sáñkhya (hylotheistic).
- *b.* Nyáya (dialectic).
- *c.* Vais'eshika (physical).
- *d.* Mimáñsá (ritualistic).
- *e.* Vedánta (monotheistic).
- *f.* Yoga (theocratic).
- *g.* Aparadárs'anika (minor systems of philosophy).

XIV. Bhakti S'astra (faith).

XV. Tantra S'ástra (mysticism).

XVI. Vaidyaka (medical works).

XVII. Jaina S'a'stra (Jain religion).

XVIII. Bauddha S'a'stra (Buddhist religion).

XIX. Anirdishṭa (miscellaneous).

CLASSIFIED

I. VEDIC

I. *a.* SAÑHITA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.

I. *b.* BRÁHMAṆA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
491	Chhándogya Bháshya.		30	6

I. *c.* ÁRAṆYAKA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.

I. *d.* UPANISHAD.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
92	Advaita, U.	..	3	9
436	Akshamálika, U.	..	4	7
93	Alátas'ánti, U.	..	6	9
39	Amritanáda, U.	..	5	8-15
35	Amritavindu, U.	..	2	5-9
432	Annapúrṇá, U.	..	15	7
101	Áruṇeya, U.	..	1½	9
173	Áruṇi, U. Dípiká.	S'aṅkaránanda.	8	11
88	Atharvas'ikhá, U.	..	1	..
55	Atharvas'ira, U. Dípiká.	S'aṅkaránanda.	20	9
87	Atharvas'ira, U.	..	6	10
182	Ásmapuráṇa.	S'aṅkaránanda.	243	19-20
103	Átmá, U.	..	1	9
23	Brahma, U.	..	1	13
168	Brahma, U. Dípiká.	S'aṅkaránanda.	7	11

INDEX.

WORKS.

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
950	B.*	C.Y.paper.†		Asiatic Society, Calcutta.
		Upanishad.—*Continued.*		
54	N.‡	C. paper.§	..	Bábu Harischandra, Benares.
104	N.	C. paper.	..	Government of India.
120	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
140	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
24	N.	C. paper.	Sm. 1909	Bábu Harischandra, Benares.
350	N.	C. paper.	..	Government of India.
27	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
240	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
20	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
150	N.	C. paper.	..	Bábu Sitalaprasád, Benares.
120	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
12000	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
18	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
16	N.	C. paper.	..	Bábu Sitalaprasád, Benares.
210	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.

* Bengáli. † Country yellow paper. ‡ Nágari. § Country paper.

Upanishad.—*Continued.*

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
96	Brahmavindu, U.	..	2	9
117	Chúlika, U. Dípiká.	Náráyana.	2⅓	24
86	Chúlika, U.	..	1⅓	10
42	Chhuriká, U.	..	2	9
37	Chákshusha, U.	..	5	4-5
97	Dhyánavindu, U.	..	2	9
434	Ekákshara, U.	..	2	7
112	Gáṇapatya Tápaní.	..	6	9
89	Garbha, U.	..	2	10
118	Garbha, U. Dípiká.	S'aṅkaránanda.	5	30
33	Garuḍa, U.	..	4	78
34	Goloka Tápaní.	..	3	9
11	Gopála Tápaní.	..	6	12-13
28	Gopála Tápaní Dípiká.	Náráyaṇa.	21	7-16
31	Gopíchandana, U. Dípiká.	..	4	13-15
111	Gopíchandana, U.	..	2⅓	9
41	Haṅsa, U.	..	1	12-18
169	Haṅsa, U. Dípiká,	S'aṅkaránanda.	6	11
454	Is'vara Gitá, U	Vyása.	14	8
105	Jábála, U.	..	2⅓	9
172	Jábála, U. Dípiká.	S'aṅkaránanda.	10	10-11
6	Jívanmukta, U.	Danta.	3	8-9
106	Kaivalya, U.	..	3⅓	9
108	Kálágnirudra, U.	..	1	9
109	Kṛishṇa, U.	..	1	9
54	Kaivalya, U. Dípiká.	S'aṅkaránanda.	5	11-15
40	Mahá, U.	..	2	12-13
95	Nádavindu, U.	...	1	10
170	Náráyana, U. Dípiká.	S'aṅkaránanda.	2	11
17	Náráyana, U.	...	3	10
94	Nilarudra, U.	...	2	9
433	Nirváṇa, U.	...	2	7
13	Nṛisiṅha Tápaní.	...	13	12-13
24	Nṛisiṅha Tápaní Bháshya.	S'aṅkara Ácharya	28	14
104	Paramahaṅsa, U.	...	1⅓	9

Upanishad.—*Continued.*

Extent in S'lokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
36	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
990	B.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
24	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
30	N.	C. paper.	S. 1642	Bábu Harischandra, Benares.
17	N.	C. paper.	Sm. 1881	Bábu Harischandra, Benares.
36	N.	C. paper.	Sm. 1879	Bábu Harischandra, Benares.
47	N.	C. paper.	..	Government of India.
120	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
40	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
300	B.	C. paper.	.	Asiatic Society, Calcutta.
50	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
38	N.	C. paper.	Sm. 1909	Bábu Harischandra, Benares.
160	N.	C. paper.	..	Bábu Sitalaprasád, Benares.
1000	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
175	N.	C. paper.	..	Bábu Hárischandra, Benares.
85	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
20	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
160	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
445	B.	C. paper.	Sk. 1723	Government of India.
46	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
280	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
17	N.	C. paper.	..	Bábu Sitalaprasád, Benares.
70	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
20	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
40	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
200	B.	C. paper.	..	Ráj Guru, Benares.
22	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
20	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
70	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
26	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
36	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
50	N.	C. paper.	...	Government of Bengal.
500	N.	C. paper.	..	Bábu Sitalaprasád, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
45	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.

Upanishad.—*Continued.*

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
49	Paramahañsa, U. Dípíká.	Náráyaṇa.	6	12-16
171	Paramahañsa, U. Dípiká.	Sañkaránanda.	13	10
51	Parivrájaka, U.	...	1	10
102	Piṇḍa, U.	...	1	9
90	Práṇágnihotra, U.	...	3	8
114	Rádhiká, U.	...	2½	9
7	Ráma Tápaní.	...	8	9
100	Sannyása, U.	...	2	9
59	Sandhyá, U. Vyákhyá.	...	3	10
146	Sarva, U.	...	4	6-7
50	S'iva, U.	Harihar.	7	8-10
56	S'rírámakás'iká.	A'nandavana.	32	15-20
57	Subála, U.	...	3	9-10
22	Tejovindu, U.	...	2	13
14	Tripurí, U.	S'añkara A'chárya	3	8
91	Vaitathya, U.	...	2½	9
36	Vajrasúchí, U.	S'añkara A'chárya	6	6-9
110	Vásudeva, U.	...	2½	9
27	Vásudevopanishad-Dípiká.	Náráyaṇa.	4	8-16
147	Vṛihajjábála, U.	...	10	8
12	Vrihannaráyaṇa, U.	...	20	11
2	Vrihadáraṇyaka Bháshya.	Sures'vara.	138	12
435	Yájṇavalkya, U.	...	3	7
98	Yogas'ikshá, U.	...	1	9
99	Yogatattva, U.	...	1	9

I. *e.* VAIDIKA.

155	A'dhána-prayoga.	Trymbak Bhaṭṭa	39	9
121	Adhvara-káṇḍa.	...	50	8
122	Agnyádhána-paddhati.	...	72	9-10
133	Amoghánandiní S'ik'shá.	...	3	9
38	Antyeshṭi-prayoga.	...	8	10-11
195	Aurdhadehika-paddhati.	Náráyaṇa Bhaṭṭa	65	9
16	Baudháyaniya-somaprayoga.	...	174	9

Upanishad.—*Continued.*

Extent in S'lokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
300	B.	C. paper.	Sm. 1626	Ráj Guru, Benares.
380	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
34	B.	C. paper.	...	Ráj Guru, Benares.
18	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
48	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
24	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
168	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
36	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
80	B.	C. paper.	...	Ráj Guru, Benares.
46	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
30	B.	C. paper.	...	Ráj Guru, Benares.
1940	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
300	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
23	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
60	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
46	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
100	N.	C. paper.	Sm. 1909	Bábu Harischandra, Benares.
32	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
74	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
200	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
375	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
4215	N.	C. paper.	Sk. 1216	Paṇḍit Vámanácharya, Benares.
70	N.	C. paper.	...	Government of India.
18	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
18	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.

Vaidika.—*Continued.*

1100	N.	C. paper.	Sm. 1810	Asiatic Society, Calcutta.
900	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
3400	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
120	N.	C. paper.	Sm. 1926	Asiatic Society, Calcutta.
...	N.	C. paper.	Sm. 1819	Asiatic Society, Calcutta.
1100	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
3200	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.

Vaidika.—*Continued.*

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
46	Chayana-paddhati.	Nṛisiṅha.	72	10-11
120	Darsapaurṇamása-práyas-chitta-káriká.		39	10
61	Dráhyáyana-sútra-ṭíká.	Dhanvi Svámi.	134	11
184	Dvádasáhahotra-prayoga.	..	145	8-10
197	Dvádasáha-prayoga-vṛitti.	..	4½	14-17
4	Gṛihya-smṛiti.	S'aṅkha.	73	11-12
18	Gṛihya-sútra.	S'áṅkháyana.	86	9
160	Hiraṇyakesí-sútra prayoga ratna.	Mahádeva Somayáji.	51	9-10
113	Kalpa Sútra.	Más'aka Ácharya.	68	7
134	Kausiki S'ikshá.	..	5	8-9
8	Liṅgapratishṭhá-vidhi.		5	11
132	Lomasi S'ikshá.	Garga Ácharya.	6	7
199	Mahávrata-prayoga.	..	2	12-15
135	Manḍuka S'ikshá.	Manḍuka.	10	9
136	Náradiya S'ikshá.	Nárada.	15	9
45	Parva-nírṇaya.	..	20	12-13
200	Pásukádihotra-prayoga-sútra	..	22	15-16
198	Paunḍarika-prayoga.	..	—	4
32	Práyas'chitta-pradípa.	..	103	11-12
26	Prayoga-sára.	Kes'ava Svámí.	106	14-15
188	Rudra-bháshya.	Sáyaṇa Ácharya.	27	8-9
187	Rudra-paddhati.	Náráyana Bhaṭṭa.	62	8-10
9	Síkshá-vivaraṇa.	Sobhákara.	23	13
174	Snána-paddhati.	Harihara.	18	11-12
165	Srauta-práyas'chitta-chandríká.	Vis'vanátha Bhaṭṭa.	54	7-8
186	Subodhíní.	..	73	13
152	Subodhíní.	..	190	11
3	Tribháshya-ratna.	..	153	6-7
273	Vais'vádi-mantra-vyákhyá.	..	27	6
107	Vedánuvachana.	..	1	10
151	Vidhyaparádha-práyas'chitta	..	24	10
161	Vishṇugúḍha.	Vishṇu Upádháya.	137	7-10
196	Vrihaspati-savá-prayoga.	Govinda.	2	15-16

Vaidika.—*Continued.*

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
1500	N.	C. paper.	Sm. 1577	Asiatic Society, Calcutta.
800	N.	C. paper.	Sk. 1866	Asiatic Society, Calcutta.
..	N.	C. paper.	..	Vámana A'chárya, Benares.
2500	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
180	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
2000	N.	C. paper.	Sm. 1610	Bábu Sítalaprasád, Benares.
1700	N.	C. paper.	Sm. 1774	Bábu Sítalaprasád, Benares.
1100	N.	C. paper.	Sm. 1718	Asiatic Society, Calcutta.
1090	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
80	N.	C. paper.	Sm. 1926	Asiatic Society, Calcutta.
83	N.	C. paper.	Sm. 1825	Bábu Sítalaprasád, Benares.
58	N.	C. paper.	Sm. 1926	Asiatic Society, Calcutta.
76	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
184	N.	C. paper.	Sm. 1926	Asiatic Society, Calcutta.
250	N.	C. paper.	Sm. 1926	Asiatic Society, Calcutta.
950	N.	C. paper.	Sm. 1815	Asiatic Society, Calcutta.
1000	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
5	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
3000	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
4300	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
163	N.	C. paper.	Sm. 1775	Asiatic Society, Calcutta.
1100	N.	C. paper.	Sm. 1838	Asiatic Society, Calcutta.
720	N.	C. paper.	Sm. 1634	Bábu Sítalaprasád, Benares.
470	N.	C. paper.	Sm. 1912	Asiatic Society, Calcutta.
460	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
2629	N.	C. paper.	Sm. 1814	Asiatic Society, Calcutta.
5650	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
2140	N.	C. paper.	Sm. 1643	Bábu Sítalaprasád, Benares.
300	B.	C. paper.	..	Rájá Jatindramohan Tagore Cal.
20	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Harischandra, Benares.
460	N.	C. paper.	Sm. 1866	Asiatic Society, Calcutta.
2200	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
75	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.

II. AITIHA'SIKA.

II. *a*. ITIHA'SA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
403	Dhruvánanda-matavyákhyá.	Gopála S'armá.	122	10
153	Garga Sañhitá.	Garga A'chárya.	531	..
156	Itihása-samuchchaya.	..	143	8-9
400	Mahávañs'ávali.	Dhruvánanda Mis'ra.	115	6-7
402	Mis'ra.	Mis'ra A'chárya.	128	5-6
314	Nirdosha-kula-sáràvalí.		386	9-12
404	Phuliyákula.		8	5-6
76	Rájá-súrjanacharita Kávya.	Chandra-s'ekhara.	87	10

II. *b*. PURA'ṆA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
181	Agni, P.	Vedavyása.	330	9-10
370	Chandí, P.	Márkaṇḍeya. [bha.	92	5-6
357	Chandí-ṭíká.	Kámadeva Kavivalla-	52	7-10
480	Gangá-stava.	..	10	6
149	Káliká, P.	Vedavyása.	221	10-11
359	Mahábhágavata.	..	191	5-10
333	Puráṇa-sarvasva.	Purusottama.	331	4-9
374	Satyanáráyaṇa-vratakathá.	S'ukadeva.	9	6
344	S'ilá-máhátmya.	..	7	57
123	S'iva Puráṇa.	Vedavyása.	747	14
326	Vidvanmanoramá.	Gourívara S'arm'a.	71	6-7
414	Vṛihaddharma, P.	..	15	7
506	Vṛihannáradíya Puráṇa.	..	119	7

III. KA'VYA

III. *a*. KA'VYA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
305	A'nanda-tarangiṇí.	Vechárάma Nyáyálañ-	96	4-11
301	Bála-bodhini.	Chaitanya Dása. [kára	41	9
519	Bálakrihṇáshṭaka.	Satakarana A'chárya.	2	3-6
79	Bháminívilása-kávya.	Jagannátha.	7	13
441	Chaura-kávya.	Chora.	6	6-11
68	Damayantí-kathá.	Trivikrama Bhaṭṭa.	140	9

Itihása.—*Continued.*

Extent in S'lokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
..	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
1300	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
100	N.	C. Y. paper.	Sk. 1361	Pandit Lohárám S'iroratna, Krishnanagar.
2120	B.	C. Y. paper.	Sk. 1763	Pandit Lohárám S'iroratna, Krishnanagar.
6000	B.	C. Y. paper.	Sk. 1673	Pandit Lohárám Siroratna, Krishnanagar.
520	B.	C. Y. paper.	..	Pandit Lohárám S'iroratna, Krishnanagar.
9000	B.	C. Y. paper.	..	Pandit Lohárám S'iroratna, Krishnanagar.
..	N.	C. paper.	.	Bábu Harischandra, Benares.

Purána.—*Continued.*

15000	B.	C. paper.	..	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
12400	B.	C. Y. paper.	..	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1000	B.	C. Y. paper.	..	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
205	B.	C. paper.	..	Government of India.
3600	N.	C. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
4000	B.	C. Y. paper.	..	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
8300	B.	C. Y. paper.	Sk. 1593	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
500	B.	C. Y. paper.	..	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
100	B.	C. Y. paper.	..	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
23093	N.	C. paper.	Sm. 1924	Asiatic Society, Calcutta.
2500	B.	C. Y. paper.	..	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
600	B.	C. Y. paper.	..	Asiatic Society, Calcutta.
3717	B.	C. Y. paper.	..	Government of India.

SA'STRA.

Kávya.—*Continued.*

2000	B.	C. Y. paper.	Sk. 1721	Pandit Tárakanáth Tarkaratna, Hugli.
800	B.	C. Y. paper.	..	Pandit Tárakanáth Tarkaratna, Hugli.
46	..	C. Y. paper.	..	Novinachandra Bhaṭṭácharya, Kumárhaṭṭa Sivergali, Halisahara.
..	N.	C. paper.	..	Bábu Harischandra, Benares.
436	B.	C. Y. paper.	..	Government of India.
..	N.	C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.

Kávya.—*Continued.*

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
458	Gaṅgáshṭaka.	Válmíkí.	1	9
455	Gaṅgáshṭaka.	S'aṅkara Ácharya.	1	7
83	Harivilása Kávya.	Lolimbarája.	18	10
80	Kalávilása Kávya.	Kshemendra.	20	14
358	Kávyakámadhenu-ṭíká.	Vopadeva.	52	1-6
62	Mádhvavijaya-mahákávya.	Náráyaṇa.	59	12
399	Meghadútártha-muktávalí.	Vis'vanátha Mis'ra	26	10-11
75	Rámakṛishṇa Kávya.	Súrya Paṇḍita.	19	7
302	Ráma-lílodaya.	Rámakánta.	91	33
74	Rádhávinoda Kávya.	Rámchandra Kavi.	11	9
190	Rámasundara Kávya. [kara.	Sundara Deva.	24	11
10	Satyanátha-máhátmya-ratná-	S'aṅkara Ácharya.	117	6-15
52	Saptas'lokí-vivṛiti.	Hariráya.	23	9-10
78	Sítáráma-víhára Kávya.	Lakshmaṇa Somayájí	42	11
25	Sítáráma-vihára Kávya.	Vaidyanátha Súri.	157	11
397	Subodhá.	Bharata Sena.	27	9-10
221	Tattvadípiká.	Bhágíratha Mis'ra.	35	3-8

III. *b*.—NÁṬAKA. DRAMA.

124	Chandra-prabhá.	...	48	9
65	Dharmavijaya.	S'ukl ábha Deva.	46	9
85	Dhúrtasamágama.	Jyotís'vara. [ta.	14	7
63	Jánakípariṇaya.	Rámabhadra Díkshi-	125	8
154	Karṇasundarí.	...	60	5
84	Karpúramanjarí.	Rajanívallabha.	48	6
58	Kimpaṇcha-charita.	..	29	8
64	Kṛishṇabhakti-chandriká.	Ananta Deva.	33	8
44	Mukundánanda.	Kálípati.	71	8
125	Muṇḍita-prahasana.	S'iva Jyotirvit.	34	9
66	Satsaṅga-vijaya.	Vaidyanátha.	19	10
119	Uparágodayá.	Rudrachandra Deva.	19	7
116	Vasanta-tilaka.	Varadá Ácharya.	39	8
129	Vijaya-párijáta.	Harijívana.	147	6

Kávya.—*Continued.*

Extent in S'lokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
36	B.	C. paper.	...	Government of India.
27	B.	C. paper.	...	Government of India.
..	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	B.	C. paper.	Sm. 1821	Bábu Harischandra, Benares.
800	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Sátís'achandra, Krishnanagar.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
1400	B.	C. Y. paper.	...	Pandit Lohárám S'iroratna, Krishnanagar.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
4500	B.	C. paper.	Sk. 1780	Paṇḍit Tárakanáth Tarkaratna, Hugli.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
700	N.	C. paper.	Sm. 1762	Asiatic Society, Calcutta.
3000	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
550	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
1300	B.	C. Y. paper.	...	Pandit Lohárám S'iroratna, Krishnanagar.
...	B.	C. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.

Náṭaka. Drama.—*Continued.*

...	N.	C. paper.	Sm. 1915	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
..	N.	C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	Sm. 1657	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	Sm. 1915	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	S 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	Sm. 1918	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	Sm. 1730	Bábu Harischandra, Benares.

III. *c.* CHAMPU'.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
69	Aniruddha-charita.	Devarája.	202	9
67	Champú-kávya.	Nílakaṇṭha Díkshita.	147	7
70	Champú-rámáyaṇa.	Lakshmaṇa.	74	8
72	Gopála-champú.	Jívarája.	45	14
115	Mádhava-champú.	Chiranjíva.	30	8
81	Párijáta-haraṇa-champú.	Kṛishṇa Kavi.	33	9
73	Rámachandra-champú.	Vis'vanátha Siñha.	43	15
71	Válakrishṇa-champú.	Jívana Kavi.	182	12

III. *d.* KOSHA-KA'VYA.

427	S'ánti-s'atáka.	...	12	6
77	Saptas'atí.	Govardhana A'chárya.	59	8

III. *e.* UPA'KHYA'NA. TALES.

82	Mádhavánalopákhyána.	...	70	10
130	Siñhásana-dvátriñs'at-kathá.	...	65	8
126	Vetála-panchaviñs'ati.	S'iva-dása.	40	11-14
127	Ditto.	S'iva-dása Bhaṭṭa.	50	9
128	Ditto.	Jambhala Bhaṭṭa.	52	18

IV. ABHIDHA'NA.

315	Des'iya-rája-s'ekhara-kosha.	Panchánana Bhaṭṭá-[chárya.	3	3-7
471	Dvirúpa-kosha.	Purushottama Deva.		6
354	Nánártha-s'abda.	Mathures'a.	58	6
223	S'abdabheda-prakás'a.	S'iva.	3	5
348	Sakára-bheda.	Purusottama Deva	2	9-10
351	U'smaviveka.	Gada Siñha.	9	4-8

Champú.—*Continued.*

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
...	N.	C. paper.	Sm. 1915	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	Sm. 1914	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	Sk. 1770	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
...	N.	C. paper.	Sk. 1914	Bábu Harischandra, Benares.

Kosha-kávya.—*Continued.*

234	B.	C. Y. paper.	1775	Government of India.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.

Upákhyána.—*Continued.*

...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
1730	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
1400	N.	C. paper.	Sm. 1652	Bábu Harischandra, Benares.
1200	N.	C. paper.	Sm. 1779	Bábu Rájendralála Mitra, Calcutta.
14000	B.	C. paper.	Sm. 1926	Bábu Rájendralála Mitra, Calcutta.

LEXICOGRAPHY.

90	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
80	B.	C. paper.	...	Government of India.
2000	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
...	B.	C. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
81	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
250	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.

V. VYA'KARAṈA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
449	A'subodha-ṭiká.	Durgádása.	137	7-9
515	Duga-vákya-prabodha.	Kulachandra.	72	4
423	Harinámámrita.	Jíva Gos'vámi.	31	7
514	Kátantraparis'ishṭa.	Srípati Datta.	112	6
345	Kátantra-vṛitti.	Srípati Datta.	144	10-12
513	Kátantravritti-tiká.	Durgasiñha.	179	7
53	Mahábháshya.	Patanjali.	1101	9-10
352	Mugdhabodha-parisishṭa.	Kásís'vara.	93	4
395	Mugdhabodha-ṭiká. [dhára.	Rámánanda A'chárya.	83	5-9
158	Sabdendu-s'ekhara-doshod-	Manyu-deva.	102	9-10

VI. CHHANDAS.

1	Chhandas Sutra.	Piñgala.	52	7-8
191	Piñgala S'ástra.	......	16	15
157	Sukavi-hṛidayánandiṇí.	Sulhana.	54	11-13
19	Vaidika-chhanda-prakás'a.	Vináyaka.	12	10-14
166	Vritta-ratnákara.	Kedára Bhaṭṭa.	8	10-12

VII. ALANKA'RA.

321	Kavya-prakás'a-rahasya-prakás'a.	Rámanátha Vídyává-chaspati.	116	7-8
297	Kávyádars'a-vyákhyá.	......	6	8-9

VIII. JYOTIH S'A'STRA.

250	Adbhuta-charita.	I's'vara.	14	7
465	Adbhuta Sárasañgraha.	Navadvípa.	20	6
350	Divyachuḍá-maṇi.	Chúdámaṇi.	15	2-7
327	Grantha-sañgraha.	Prajápati Dása.	14	5-8
487	Grantha-sañgraha.	Prajápati Dása.	10	9-10
226	Jyotih-sára. [karana.	Haláyudha Mís'ra.	11	5-7
349	Kerali-sammata-koshṭhipro-	Kerali.	10	5-7
323	Koshṭhi-pradípa.	S'rínátha Bhaṭṭa.	18	7-9
204	Muhurta-sarvasva.	Raghuvira.	26	11-12
341	Náráyaníya-prasnávali.	......	5	6-7

GRAMMAR.

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
4315	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
760	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
581	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
3219	B.	C. Y. paper.	..	Government of India.
5000	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
5340	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
22000	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
800	B.	C. Y. paper.	Sk. 1709	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1230	B.	C. Y. paper.	Sk. 1622	Paṇdit Lohárám S'iroratna, Krishna-[nagar.
2500	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.

VERSIFICATION.

1275	N.	C. paper.	Sm. 1832	Vámana Áchárya, Benares.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
1000	N.	C. paper.	...	Asiatic Society of Bengal.
340	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
200	N.	C. paper.	Sk. 1801	Asiatic Society of Bengal.

RHETORIC.

1800	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
300	B.	C. Y. paper.	...	Paṇdit Kalikṛishṇa Gangopádhya, Mahárájnagar Vicrampur, Ḍháká.

ASTRONOMY AND ASTROLOGY.

393	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
390	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
400	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
200	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
235	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
...	B.	C. paper	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
250	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
250	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
450	N.	J. paper.	Sm. 1818	Asiatic Society, Calcutta.
125	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.

Jyotih S'ástra.—*Continued.*

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
162	Párasíka-prakás'a.	Vedáñga Ráya.	21	13
324	Panchapakshi-ṭiká.	Rághavanandana.	20	9
488	Prasna-Kaumudí,	Vibhákara A'chárya.	10	8
328	Sakunadípiká.	Ganesá.	6	8
337	Sárávalí.	Kalyána Varmá.	103	6-7
306	Síddhánta-maṇimañjarí.	Vechárâma Nyáyálañkara.	22	3-9
420	Sisú-bodhiní.	Síva Chakravartí.	69	4
325	Suddhi-dípiká.	S'rínivása.	85	4-5
225	Ulkádisvarupa.	S'iva.	18	7-8
47	Yoga-yátrá-vivaraṇa.	Bhaṭṭotpala.	61	10-11

IX. SMṚITI.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
138	A'chára-dípa.	Nágadeva Bhaṭṭa.	53	10-11
311	A'chára-malá.	Nidhiráma S'armá.	42	6-7
5	Dánachandriká.	Divákara Bhaṭṭa.	116	9
278	Dánaságara.	Vallála Sena.	229	8
312	Dánavákyávalí.	...	109	6-7
413	Dolárohana-paddhati.	Vidyánivása.	37	6
275	Dvaita-nirṇaya.	Václiaspati Mis'ra.	102	7
475	Gáyatri-hṛidaya.	.. [nana.	6	5
277	Kála-nirṇaya.	Gopála Nyáyapañchá-	42	6
201	Karma-paddhati.	...	20	9-10
376	Kritya-rája.	...	72	5-8
426	Madana-párijáta.	Vis'ves'vara Bhaṭṭa.	81	7
29	Mantrártha-bháshya.	...	9	12
279	Nirṇayámrita.	Súrya Sena.	68	6
393	Pipitakidvádas'ivrata.	...	4	5
43	Pratápa-nárasiñha.	Rudra Deva.	45	9-10-11
415	Práyaschitta-viveka.	Sulapáni Bhaṭṭa.	156	7-8
346	Rája-dharma-kaustubha.	Ananta Deva.	79	6-8
338	Rásayátrá-paddhati.	Raghunandana.	4	4-6
185	Sambandha-nirṇaya.	Gopála Nyáyapañchánana.	7	10-11

Jyotih S'ástra.—*Continued.*

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
...	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
200	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
345	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
100	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
3100	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
400	B.	C. Y. paper.	Sk. 1737	Paṇḍit Tárakanátha Tarkaratna, Hugli.
700	B.	Palm leaf.	Sk. 1579	Government of India.
1000	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
...	B.	C. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1800	N.	C. paper.	Sm. 1853	Asiatic Society, Calcutta.

LAW.

850	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
800	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
2300	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
3500	B.	C. paper.	Sk. 1728	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
1500	B.	C. Y. paper.	Sk. 1685	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
500	B.	C. paper.	...	Government of India.
2500	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
90	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
500	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
350	N.	C. paper.	Sm. 1638	Asiatic Society, Calcutta.
2500	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1913	N.	C. paper.	...	Government of India.
250	N.	C. paper.	...	Bábu Harischandra, Benares.
700	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
80	B.	C. Y. paper.	...	Paṇḍit Lohárám S'iroratna, Krishnanagar.
1200	N.	C. paper.	Sk. 1724	Asiatic Society, Calcutta.
4000	B.	C. paper.	Sk. 1737	Asiatic Society, Calcutta.
1600	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
80	B.	C. Y. paper.	Sk. 1749	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
...	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.

Smriti.—*Continued.*

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
298	Sañkalpa-chandriká.	Raghunandana.	4	4-7
339	Sañkalpa-durga-bhañjana.	Chandrasekhara.	9	7-8
15	Sañskára-paddhati.	Kamalákára.	62	8-9
159	Sañskára-prayoga.	Kamalákára Bhaṭṭa.	60	8-9
276	Sañskára-vádártha.	...	5	7
272	Sára-sañgraha.	Chandrasekhara Váchaspati.	103	6
518	Smriti-chandra.	Bhavadeva Nyáyálañkára.	114	7-11
320	Smárta-vyávasthárṇava.	Raghunátha.	44	4-6
430	Sráddhavidhi.	Váchaspati Mis'ra.	56	6
20	Suddhi-chandriká.	Krisna Bhaṭṭa.	14	9-10
21	Suryárghya-dána-paddhati.	...	15	9
150	Triñsáchchhloki-vivaraṇa-sároddhára.	S'ambhu Bhaṭṭa.	39	12
296	Vákya-tattva.	Síddhánta Pañchánana.	13	5-6
439	Vástu-homa.	...	4	4-5
401	Vyavasthá-sára.	Náráyana S'armá.	145	6-7
307	Yatyáchára-sañgraha.	Vis'ves'vara Sarasvatí.	1	11
418	Yati-bhushaṇí.	Rámánanda Tírtha.	10	7
271	Yukti-kalpa-taru.	Bhoja Narapati.	73	7

X. SANGITA S'A'STRA.

322	Pañchamasára-sañhitá.	Nárada.	11	3-5
389	Sañgíta-dámodara.	Subhaṅkara.	121	4
318	Sañgíta-náráyaṇa.	Purusottma-Mis'ra.	80	5-7

XI. S'ILPA S'A'STRA

Smriti.—*Continued.*

Extent in S'lokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
100	B.	C Y. paper.	...	Paṇḍit Kálikṛishṇa Gañgopádhyáya, Maharajnagar, Vicrampura, Dacca.
500	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1140	N.	C. paper.	Sm. 1791	Asiatic Society, Calcutta.
800	N.	C. paper.	Sm. 1760	Asiatic Society, Calcutta.
380	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
2000	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
72	B.	C. Y. paper.	...	Ishanchandra Chuḍámaṇi, Kumarhaṭṭavalidamaṭa Hálisahara, 24-Pergunnahs.
900	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Sátís'achandra, Krishnanagar.
1700	B.	C. Y. poper.	...	Nimáichandra Shiromoni, Krishnanagar.
325	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
260	N.	C. paper.	Sk. 1695	Asiatic Society, Calcutta.
1200	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
260	B.	C. Y. paper.	...	Paṇḍit Kálikṛishṇa Gañgopádhyáya, Maharájanagar, Vikrampur, Dacca.
56	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
100	B.	C. Y. paper.	Sk. 1720	Paṇḍit Lohárám S'iroratna, Krishnanagar.
25	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Hitlala Mis'ra, Mánkár, Burdwan.
170	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
2016	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.

MUSIS.

200	B.	C. Y. paper	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
5000	B.	Palm leaf.	Sk. 1643	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1500	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.

ART.

XII. KA'MA S'A'STRA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
183	Káma-sútra.	Vátsyáyana.	60	17
375	Pañchasáyaka.	Jyotíris'vara.	43	5

XIII. DARSANA

XIII. a. SA'ÑKHYA S'A'STRA.

468	Sáñkhya-kaumudí.	Ráma-Krishṇa.	40	5

XIII. b. NYA'YA S'A'STRA.

495	Anumiti Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágís'a.	9	8
366	Akhyátaváda Ṭippaní.	Bhavánanda Tarkavágís'a.	45	5 6
144	Apeksha-budheranekhtva-saṇkhyá-hetutva vichára.	...	4	15 16
137	Balabhadra-sandarbha.	Balabhadra.	18	8-9
143	Laukika-vishayatá Vichára.	...	4	15-16
365	Padárthakhaṇḍana-Ṭippaní.	Rámabhadra Sárvabhauma.	30	5-6
511	Pakshatá Ṭippani.	Jagadís'a Tarkalañkára.	26	7
505	Pakshatá Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágís'a.	7	8
139	Pramáṇa-paddhati.	Jayatírtha.	38	9
517	S'abda-chintámaṇyáloka.	Jayadhara Upádhyáya Tarkachúḍámaṇi Mis'ra.	133	6
367	Sabdakhaṇḍa Ṭippaní.	Mathuránátha.	47	6-9
194	Sabdasakti-prakásiká-prabodhini.	Rámabhadra Siddhánta-vágís'a.	43	12
396	Sabdárthasára-mañjarí.	Jayakrishṇa S'armá.	28	5-6
499	Sámáṇyábháva Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágís'a.	2	8

EROTICS.

Extent in S'lokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
1250	N.	C. paper.	Sk. 1791	Asiatic Society, Calcutta.
1052	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.

S'A'STRA.

Sáñkhya S'ástra.—*Continued.*

760	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.

Nyáya S'ástra.—*Continued.*

325	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
1230	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
140	N.	C. paper.	Sm. 1780	Asiatic Society, Calcutta.
272	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
140	N.	C. paper.	Sm. 1780	Asiatic Society, Calcutta.
500	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
280	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
343	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
800	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
4256	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
1600	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1300	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
500	B.	C. Y. paper.	Sk. 1775	Paṇdit Lohárám S'iroratna, Krishnanagar.
88	B.	C. Y. paper.	Sk. 1697	Government of India.

Nyáya S'ástra.—*Continued.*

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
504	Sámányalakshaṇá Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágís'a.	10	8
509	Sámányábháva Ṭippaní.	Mathuránátha Tarkavágís'a.	7	9
394	Samása-váda.	Govínda Chakravartí.	17	6
516	Siddhántadípa.	Mahes'vara Bhaṭṭácháryá.	61	5
497	Sinha-vyághra Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágís'a.	2	8
510	Sinha-vyághra Ṭippaní.	Jagadís'a Tarkálankára.	5	9
142	Smṛiti-sanskara-víchára.	..	9	15-17
164	Tarkámrita-taranginí.	Mukunda Bhaṭṭa.	26	12
512	Tárá-rahasya-vṛittiká.	S'ankara Áchárya.	121	6
502	Tarka Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágís'a.	6	8
507	Tarka Ṭippaní.	Jagadís'a Tarkalankára Bhaṭṭácharya.	10	9
145	Váyu-pratyaksha-víchára.	...	2	16
500	Vis'eshavyápti Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágís'a.	13	8
498	Vyadhikaraṇa-dharmávachchhinnábhava.	Mathuránátha Tarkavágís'a.	5	8
501	Vyáptigrahopáya Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágís'a.	9	9
496	Vyáptipanchaka Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágís'a.	6	8
503	Vyáptyanugama Rahasya.	Mathuránátha Tarkavágís'a.	2	8
508	Vyáptyanugama Ṭippaní.	Mathuránátha Tarkavágís'a.	7	9

XIII. *c.* VAIS'ESHIKA S'ÁSTRA.

XIII. *d.* MIMAÑSÁ S'ÁSTRA.

299	Mímánsá-nyáya-prakásá.	Ápadeva.	53	10-13

Nyáya S'ástra.—*Continued.*

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
400	B.	C. Y. paper	...	Government of India.
187	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
400	B.	C. Y. paper.	Sk. 1775	Paṇḍit Lohárám S'iroratna, Krishnanagar.
587	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
82	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
75	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
350	N.	C. paper.	Sm. 1780	Asiatic Society, Calcutta.
360	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
2500	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
249	B.	C. Y. paper.	...	Government of India
721	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
75	N.	C. paper.	Sm. 1780	Asiatic Society, Calcutta.
572	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
210	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
408	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
264	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
100	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
80	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.

Vais'eshika S'ástra.—*Continued.*

Mimáñsá S'ástra.—*Continued.*

2500	B.	C. Y. paper.	...	Paṇḍit Tárakanátha Tarkaratna, Hugli.

XIII. *e.* VEDÁNTA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
483	Aparokshánubhúti.	S'aṅkara Áchárya.	4	10-13
176	Átmajñánopades'avidhi.	S'aṅkara Áchárya.	2¼	11
175	Bála-bodhiní. [s'iní.	S'aṅkara Áchárya. [ti.	4	9-11
177	Bála-bodhiní-bháva-praká-	Rámachandra Sarasva	13	10-13
419	Dars'ana-kaliká.	Rámánanda Tírtha.	5	8
300	Muktitattva.	Rámánanda S'vámí.	24	6-9
308	Pañchíkaraṇa Várttika.	Súres'vara Áchárya.	8	8-16
309	Prasthána-bheda.	Madhusúdana Saras-	5	12
303	Siddhánta-gítá.	... [vati.	9	7-22
343	Siddhánta Saṅgraha.	Apyayí Díkshita.	46	2-12
60	Siddhánta-les'aṭíká. [dha.	...	72	15
30	Tattva-prakás'iká-bháva-bo-	Raghuttama Yati.	361	...
189	Uttaragítá Bháshya.	Gauḍapáda Áchárya.	31	9-11
178	Vakyavritti.	S'aṅkara Áchárya.	8	11
340	Vásishṭhasára.	...	16	7-8
342	Vedántártha-saṅgraha.	S'rírámа S'armá.	16	9-12
48	Vivaraṇaprameya-saṅgraha.	...	88	10

XIII. *f.* YOGA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
251	Dattátreya Saṁhitá.	Dattátreya.	9	6
254	Gheraṇḍa Saṁhitá.	Gheraṇḍa.	19	6
451	Goraksha-s'ataka.	...	4	11
249	Haṭha-dípiká.	Svátmáráma.	14	8
412	Nádi-jñána-dípiká.	...	3	9
213	Yoga-chandriká.	...	7	6-7
453	Yoga-vivarana.	Vas'ishṭha.	8	6-8

XIII. *g.* DÁRSAṆIKA.

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
167	Tatvaprakása.	Bhoja Deva.	5	9

Vedánta.—*Continued.*

Extent in S'lokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
152	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
48	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
90	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
550	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
80	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
720	B.	C. Y. paper.	...	Paṇdit Tárakanátha Tarkaratna, Hugli.
100	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Hitlála Mis'ra, Mánkar, Burdwan.
66	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Hitlála Mis'ra, Mánkar, Burdwan.
2700	B.	E. paper.	Sk. 1787	Paṇdit Tárakanátha Tarkaratna, Hugli.
1200	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
...	N.	C. paper.	...	Paṇdit Vámana Áchárya, Benares.
9580	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
600	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
250	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
320	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
500	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
2350	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.

Yoga.—*Continued.*

225	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
456	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
328	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
448	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
70	B.	C. paper.	Sk. 1729	Government of India.
...	B.	C. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
228	B.	C. paper.	...	Government of India.

Dársanika.—*Continued.*

95	B.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.

XIV. BHAKTI

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
421	Bhagavadbhakti-vilása.	Gopála Bhaṭṭa.	41	10-13
192	Sadáchára-saṅgraha.	...	98	11-13
422	S'ríbhakti-ratnávalí.	Vishṇu Puri.	104	7
243	Urdhvámnáya Saṅhitá.	Nárada.	14	9

XV. TANTRA

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
319	Ácharasára-prakaraṇa.	...	22	5
470	Achárasára T.	...	5	6
269	Ágama-chandriká.	Rámakṛishṇa.	61	7
263	Ágamasára.	Raghumaṇi.	109	7
330	Ánandadípaní-ṭíká.	Brahmánanda Sarasvatí.	35	5-6
456	Annadákalpa. [stava.	...	47	7
379	Annapurṇá-sahasra-náma-	...	9	6-8
388	Ashṭádas'ottara-s'atas'loki.	S'ivachandra.	20	4
440	Bhagavatí-gitá.	...	10	9-10
378	Bhaváni-stava-s'ataka.	...	9	3-6
408	Brahmajñána-mahátantra.	...	17	11
411	Brahmajñána T.	...	5	8
294	Brahmáṇḍa T.	Náráyaṇa.	17	7
266	Chintámaṇi T. [tra.	...	11	7
353	Dakárádi-sahasranáma-sto-	... [vágís'a.	20	5-6
91	Dakshiṇá-kalpa.	Haragovinda Tantra-	53	8
459	Deví-kavacha.	...	2	10
461	Durgá-dádináma-stotra.	...	12	8
476	Gaurí-kanchuliká.	...	15	7
481	Gáyatribráhmaṇollása T.	...	38	6
398	Graha-yámala T.	...	43	5-10
445	Guru-gitá. [ṭiká.	...[chaspati.	6	7-10
329	Gurupáduká-pañchaka-stotra	Durgádása Vidyává-	8	5-6
424	Ísána Saṅhitá.	...	9	5
381	Japa-rahasya.	...	1	7-9
286	Jñánánanda-taranginí.	S'iromaṇi.	130	8
444	Jñána T.	...	8	6-7

S'A'STRA.

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
1760	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
3600	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
2086	B.	C. Y. paper.	Sk. 1640	Government of India.
252	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.

S'A'STRA.

250	B.	C. Y. paper.	Sk. 1693	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
95	B.	Y. paper.	...	Government of India.
1525	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
3052	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
800	B.	C. Y. paper.	Sk. 1743	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
700	B.	C. paper.	...	Government of India.
200	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
160	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
78	B.	Y. paper.	...	Government of India.
150	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
340	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
120	B.	C. Y. paper.	Sk. 1729	Government of India.
200	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
264	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
200	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
1000	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
75	B.	C. paper.	...	Government of India.
246	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
330	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
825	B.	C. paper.	...	Government of India.
400	B.	C. Y. paper.	...	Pandit Lohárám S'iroratna, Krishnanagar.
195	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
120	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
181	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
50	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
2000	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
83	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.

Tantra.—*Continued.*

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
265	Kavalya T.	...	7	8
362	Kálárkarudra pujá-paddhati.	...	8	6-7
335	Káliká-máhátmya.	...	12	5
416	Káli-stavarája.	...	2	6-7
409	Kálí-sahasranáma-stotra.	...	5	6-8
313	Kámarúpíya-nibandha.	...	80	3-6
270	Kaulikárchana-dípiká.	Jagadánanda.	62	8
331	Krama-chandriká.	Ratnagarbha Sárva-	74	7-8
290	Kulárnava T.	...[bhauma.	69	9
372	Kumárikavachollása.	...	3	5-6
473	Karpúra-stava-ṭiká.	...	9	8
288	Lingárchana T.	...	69	5-6
391	Mohákálarudrodita-stotra.	...	2	5-6
356	Mahásoḍhá-nyása.	...	9	7-8
382	Mahásoḍhá-nyása.	Virupáksha.	9	7-8
289	Mahá-nirvána T.	...	125	6
380	Málá-sañskára.	...	1	4-5
193	Mánasa-pújana.	Vijayaráma Ácharya.	26	9-10
425	Mátriká-kosha.	...	9	10
469	Muṇḍamálá T.	...	13	5
293	Nigama-kalpa-druma.	...	36	4
407	Nigama-tattva-sára.	...	4	9-14
463	Níla T.	...	25	7
285	Nirottara T.	...	108	4
363	Nisácharapujá-paddhati.	...	2	7-8
373	Padma-puspáñjalí-stotra.	S'añkara Ácharya.	8	4-6
295	Pichchhilá T.	...	19	7
446	Piṭha-nirṇaya.	...	7	3
460	Purascharaṇa-viveka.	...	3	6-8
457	Purascharaṇa-rasollása.	...	32	7
450	Purascharaṇa-vidhi.	...	2	10
452	Purnánanda-chakra-nirúpa-	RámávallabhaS'armá.	12	10
383	Rádhá T. [ṇa-ṭiká.	..	6	5
406	Káma-rupayátrá-paddhati.	Holiráma S'armá.	89	7
292	Rudra-yámala T.	...	258	7

Tantra.—*Continued.*

Extent in S'lokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
224	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
100	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
230	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
36	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
100	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
1000	B.	Palm leaf.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1860	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
2220	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Sátís'achandra, Krishnanagar.
2000	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
80	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
126	B.	C. paper.	Sk. 1726	Government of India.
1000	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
50	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
150	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagár.
200	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
3600	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
20	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
450	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
270	B.	C. Y. paper.	Sk. 1727	Government of India.
187	B.	C. paper.	...	Government of India.
600	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
125	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
587	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
2000	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
50	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
200	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
250	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
80	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
63	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
488	B.	C. paper.	...	Government of India.
60	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
750	B.	C. paper.	Sk. 1717	Government of India.
120	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1780	B.	C. Y. paper.	Sk. 1755	Government of India.
9000	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.

Tantra.—*Continued.*

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
405	S'aktí-saṅgama T.	...	319	3
369	Sambhunátharchana.	...	5	5
472	Sandhyá-paddhati. [dhi.	...	·7	8
387	Saṅkshepa-purascharana-vi-	...	6	6
447	Sarasvatí T.	...	5	7
428	Shaṭchakrabheda Ṭippaní.	Saṅkara.	10	8-11
262	Siddhavidyá-dípiká.	S'aṅkara Áchárya.	27	9
474	S'iva-Saṅhitá.	...	93	7
219	S'iva-sahrsranáma.	...	22	5
410	S'ríguru-sahasranáma-stotra.	...	8	9
281	S'rítattva-bodhiní.	Krishnánanda.	215	6
478	Sundarí-s'aktidána.	Ádinatha-Mahákála.	22	7
477	Sundarí-s'aktidána-ṭiká.	Púrṇánanda Páramahaṅsa.	26	12
292	Sundarí-s'aktidána-stotra.	Ádinátha Mahákála.	26	7
484	Svarodaya.	...	13	11
267	Syámá-kalpalatá.	Rámacharana.	108	7-8
220	Syámárchana-chandriká.	Ratnagarbha Sárva-	176	8
316	Syámá-nitya-pújа-paddhati.	... [bhauma.	19	3-6
310	Syámá-pradípa.	...	149	6-7
517	Syámá-stotra.	Mahákála.	3	6-7
		[laṅkára.		
377	Syámá T.	Yádavendra-Vidyá-	44	4-5
386	Syámá-kavacha.	...	4	4-6
371	Sanmohana T.	...	17	5-6
462	Takárádisvarúpa.	...	13	8
361	Tárákshobhya Saṅváda.	...	14	7
284	Tárá-pradípa.	Lakshmaṇa Des'ika.	34	7
385	Toḍula T.	... [haṅsa.	25	5
368	Tattvánanda-taraṅginí. [ká.	Púrnánanda Parama-	30	3-7
482	Tripurá-sára-samuchchya ṭi-	Govinda S'armá.	40	7
437	Vagalámukhi-kavacha.	...	2	4
438	Vagalámukhi-stotra.	...	4	4
287	Várálí T.	Kṛishṇa. [nana.	17	8
280	Varṇabhairava.	Rámagopála Pañchá-	13	7
336	Vidyámáhátmya.	...	3	2-6

Tantra.—*Continued.*

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
1100	B.	C. Y. paper.	Sk. 1674	Government of India.
40	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
182	B.	C. paper.	Sk. 1729	Government of India.
100	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
153	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
330	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
972	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
2511	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
	B.	C. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
240	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
250	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
464	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
1144	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
500	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
494	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
3240	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
5250	B.	C. Y. paper.	Sk. 1745	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
200	B.	Palm leaf.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
2000	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
54	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
1200	B.	C. Y. paper.	S. 1414	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
381	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
500	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
312	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
300	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
900	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
500	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1120	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1135	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
24	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
48	B.	C. paper.	...	Government of India.
500	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
390	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
40	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.

Tantra.—*Continued.*

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.
448	Vidyotpatti.	..	6	6
334	Vidyotpatti-vidhi.	...	7	4-6
264	Víjachintámaṇi T.	...	10	7
479	Víjakosha.	Krodhis'a-bhairava.	5	6
268	Víra T.	...	9	8
274	Vṛihannirváṇa T.	...	26	7-8
282	Yoginí-hṛidaya.	...	27	7
283	Yoginí-hṛidaya-dípiká.	Amṛitánanda.	53	10

XVI. VAIDYAKA

390	Áyurveda.	...	51	4-8
180	Bháva-prakás'a.	Bháva Mis'ra.	510	11
209	Dravya-guṇa.	Náráyaṇa Dása.	4	5
332	Dravya-guṇádhirája.	...	49	52
203	Dravyaguṇa-s'atas'lokí.	Trimalla Bhaṭṭa.	19	3
211	Gaṇádhyáya.	Parames'vara Rakshi-[ta.	6	7
206	Gúḍha-bodhaka.	Heramba Sena.	145	10
202	Náḍi-jñána.	Átreya.	4	7-8
210	Paribháshá.	Náráyaṇa Dása.	7	2-5
207	Paryáya-ratnamálá.	Rájavallabha.	13	8-10
208	Pathya-vidhána.	...	13	8-10
218	Rájamártaṇḍa.	Bhoja Deva.	35	8
466	Rájavallabha.	Náráyaṇa Dása.	16	6-8
148	Rasa-pradípa.	...	99	9
467	Rogavinischaya.	...	21	5
205	Rasa-sáramṛita.	Ráma Sena.	182	3-7
212	Ritu-guṇa.	...	15	8-9
222	Sára-saṅgraha.	Raghunátha.	41	6-7
384	Vyáñjana-guṇa.	...	2	10-11
179	Yoga-chandriká.	Lakshmaṇa.	107	7

Tantra.—*Continued.*

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.
138	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
112	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
280	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
75	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
420	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
16	B.	C. paper.	Sk. 1734	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
500	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.
1500	B.	C. paper.	...	Rájá Jatindramohan Tagore, Calcutta.

S'A'STRA. MEDICINE.

535	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
20000	N.	C. paper.	Sm. 1904	Asiatic Society, Calcutta.
	B.	C. paper.	...	BábuUmes'achandraDatta,Krishnanagar.
960	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
250	N.	C. paper.	Sm. 1555	Asiatic Society, Calcutta.
	B.	C. paper.	...	BábuUmes'achandraDatta,Krishnanagar.
	B.	C. paper.	...	BábuUmes'achandraDatta,Krishnanagar.
26	N.	C. paper.	Sm. 1844	Asiatic Society, Calcutta.
	B.	C. paper.	...	BábuUmes'achandraDatta,Krishnanagar.
	B.	C. paper.	...	BábuUmes'achandraDatta,Krishnanagar.
	B.	C. paper.	...	BábuUmes'achandraDatta,Krishnanagar.
560	N.	C. paper.	...	Asiatic Society, Calcutta.
528	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
1900	N.	C. paper.	...	Bábu Sitalaprasád, Benares.
?50	B.	C. Y. paper.	...	Government of India.
	B.	C. paper.	...	BábuUmes'achandraDatta,Krishnanagar.
	B.	C. paper.	...	BábuUmes'achandraDatta,Krishnanagar.
	B.	C. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
100	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
1700	N.	C. paper.	Sm. 1757	Asiatic Society, Calcutta.

XVII. JAINA

No.	Name of MS. in Roman character.	Author.	No. of leaves.	No. of lines on each page.

XVIII. BAUDDHA

XIX. ANIRDISHTA.

317	Kṛishi-vishaya.	...	5	4
131	Maṇi-parikshá.	...	20	10-16
347	Patrakaumudí.	Vararuchi.	9	5-6
364	Ratnamálá.	Pas'upati.	3	4-6
360	Víra-chintámaṇi.	Sárañgadhara.	7	6-7

S'A'STRA.

Extent in Slokas.	Character.	Substance.	Age of MS.	Where deposited and in whose possession.

S'A'STRA.

MISCELLANEOUS WORKS.

100	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
460	N.	C. paper.	Sm. 1828	Bábu Harischandra, Benares.
250	B.	C. Y. paper.	...	Bábu Umánanda Ráy, Krishnanagar.
100	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.
202	B.	C. Y. paper.	...	Rájá Satís'achandra, Krishnanagar.

INDEX.

ERRATA ET CORRIGENDA.

Page 44, line 16.	From a printed copy of the work the initial lines quoted appears to form the beginning of the 2nd Canto. The work comprises 4 Cantos—*ullása*.
„ 77, „ 3.	For "initiatory sacramental rites" *read* "memory,—a Nyáya treatise."
„ 116, „ 30.	For "Mádhavánanda" *read* "Ratnagarbha Sárvabhamma."
„ 161, „ 3.	For "Tattvavágísa" *read* "Tantravágís'a."
„ 171, „ 21.	For "Vechávâma" *read* "Vechárâma."

THE ASIATIC SOCIETY, CALCUTTA

The *Notices* record all the necessary details about each manuscript listed, viz. the title, the author, the substance, size, line in a page, character, date, name of the scribe, the place of deposit and condition. Besides, long extracts from the beginning and the end of the manuscript have been recorded. This part of the record is very important, since it gives a fair idea about the contents, subject and merit of the composition. The *Notices* cover almost all branches of Sanskrit learning, right from the Vedas to the *Dharmasastra*, poetry, grammar and lexicons, philosophies, rituals, astronomy and astrology, mathematics, *stotras*, commentaries, glosses, etc. etc. The work also brings out the trends in the Sanskrit studies during the classical and medieval ages, in Eastern India. In brief, the notices contain invaluable research material for the studies of Indian literature, mythology, philosophy, religion and material sciences.

The reprint edition contains biographical sketches of both the authors by an erudite Sanskrit scholar.